

Izjave o ulasku Hrvatske u EU

Dok su zastupnici Hrvatskoga sabora raspravljali o prijedlogu Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji 2003. godine, mnogi su se pitali je li ulazak Hrvatske u EU pitanje nekoliko godina ili dužeg razdoblja. Naime, ne uspije li članstvo 2007. godine uz Rumunjsku i Bugarsku, tada bi se naša zemlja našla u čekanju unedogled.

U toj neizvjesnosti dobro je čuti glasove ohrabrenja. Tako se 16. prosinca oglasio Erhard Busek, koordinator Pakta o stabilnosti za jugoistočnu Europu izjavivši: "U Bruxellesu postoji jasna svijest da integracija balkanskih država nakon proširenja 2004. mora biti idući korak. Najprije će u EU primiti najvjerojatnije Hrvatsku, Bugarsku i Rumunjsku, i to još 2007. godine". Zemlje jugoistočne Europe poduzimaju zapažene napore kako bi se što prije priključile Uniji, dodao je Busek. Što se tiče BiH iznio je kako najprije valja riješiti poteškoće i da "podijeljena BiH neće moći postati članicom EU kao ni Kosovo koje nije samostalna država".

Za približavanje zemalja jugoistočne Europe EU pozitivno djelovanje imat će grčko i talijansko predsjedavanje Unijom 2003. godine, jer se obje zemlje zalažu za članstvo balkanskih država u toj organizaciji.

Busek je naglasio da pojedine države moraju još puno poduzeti da bi bile spremne za ulazak u EU, a da im perspektiva tog članstva mora predstavljati pokretač reformi.

Nedavno su izjave povoljne za hrvatske nade glede EU dali i Günter Verheugen, povjerenik za proširenje EU i britanski premijer Tony Blair koji je izjavio da će perspektiva članstva u Hrvatskoj i drugim državama regije olakšati reforme, a uz to je priznao Hrvatskoj da je u zadnje vrijeme poduzela niz pozitivnih koraka.

Mađarski političar Istvan Csicsery-Ronay izjavio je: "Svakako moramo stati na čelo pokreta koji će pridonijeti što skorijem primitku Hrvatske u EU..." Hrvatska nije jednostavno naš susjed, ona je za nas i spona prema zapadnom latinskom svijetu. Što je oduvijek i bila". Mađarska, koja je svoje prijateljstvo potvrdila u doba Domovinskog rata, mogla bi dati važnu potporu Hrvatskoj u njenoj težnji za euroatlantske integracije.

Ž.S.

strana

- Uvodnik urednika	2
- Prijedlog izmjena i dopuna Državnog proračuna RH za 2003. godinu; Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2003. godinu, po razdjelima i glavama; Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2003. godinu, po programima, aktivnostima i projektima; Prijedlozi planova prihoda i rashoda izvanproračunskih fondova za 2003. godinu; Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje; Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje; Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; Hrvatskih voda; Hrvatskih autocesta; Hrvatskih cesta; Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka; Hrvatskog fonda za privatizaciju; Prijedlog plana prihoda i rashoda državnog proračuna i izvanproračunskih fondova za 2003. godinu /nekonsolidirani/; Prijedlog plana prihoda i rashoda državnog proračuna i izvanproračunskih fondova za 2003. godinu /konsolidirani/	3
- Konačni prijedlog zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2003. godinu	66
- Izbori - imenovanja - razrješenja	76
- Izvješće Mandatno - imunitetnog povjerenstva	76

PRIKAZ RADA:

- 26. SJEDNICE HRVATSKOG SABORA ODRŽANE 7, 8, 12, 13, 14, 20, 21, 22, 27, 28, 29. STUDENOGA
TE 4, 5, 6, 11, 12 I 13. PROSINCA 2002.

PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA DRŽAVNOG PRORAČUNA RH ZA 2003. GODINU; PRIJEDLOG DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2003. GODINU, PO RAZDJELIMA I GLAVAMA; PRIJEDLOG DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2003. GODINU, PO PROGRAMIMA, AKTIVNOSTIMA I PROJEKTIMA; PRIJEDLOZI PLANOVA PRIHODA I RASHODA IZVANPRORAČUNSKIH FONDOVA ZA 2003. GODINU: HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE; HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE; HRVATSKOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE; HRVATSKIH VODA; HRVATSKIH AUTOCESTA; HRVATSKIH CESTA; DRŽAVNE AGENCIJE ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA; HRVATSKOG FONDA ZA PRIVATIZACIJU; PRIJEDLOG PLANA PRIHODA I RASHODA DRŽAVNOG PRORAČUNA I IZVANPRORAČUNSKIH FONDOVA ZA 2003. GODINU /NEKONSOLIDIRANI/; PRIJEDLOG PLANA PRIHODA I RASHODA DRŽAVNOG PRORAČUNA I IZVANPRORAČUNSKIH FONDOVA ZA 2003. GODINU /KONSOLIDIRANI/

Težište na zapošljavanju, znanosti, obrazovanju

Hrvatski sabor je na 26. sjednici raspravljao o Državnom proračunu za 2003. godinu. Proračun "težak" gotovo 88 milijardi kuna jedino nije dobio podršku Odbora za poljoprivredu i šumarstvo, a izazvao je i burnu raspravu među zastupnicima. Taj akt karakterizira, prema riječima ministra financija, daljnje ubrzanje gospodarskog rasta, smanjivanje deficita i inflacije, visok stupanj makroekonomske stabilnosti, smanjenje nezaposlenosti, intenzivno nastavljanje bruto investicija, daljnje smanjivanje deficita te zaustavljanje rasta zaduženosti. Proračun pruža podršku reformama koje nam predstoje i socijalno je osjetljiv i štedljiv na području funkcioniranja opće države. Nakon rasprave o amandmanima (više od 400) Hrvatski sabor je većinom glasova donio državni proračun za 2003. godinu. Donesene su i odluke o davanju suglasnosti na financijske planove za 2003. godinu: Hrvatskog zavoda za zdravstveno

osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskih voda, Hrvatskih autocesta, Hrvatskih cesta, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka te Hrvatskog fonda za privatizaciju.

O PRIJEDLOGU

U prikazu Prijedloga Državnog proračuna za 2003. godinu poslužili smo se uvodnim izlaganjem ministra financija dr.sc. **Mate Crkvenca**.

Rekao je da ovaj Proračun obilježava politika daljnjeg ubrzanja gospodarskog rasta na oko 5 posto, smanjivanje deficita Proračuna na 2,48 posto, inflacije 3,5 posto, visok stupanj makroekonomske stabilnosti sa stanovitim smanjivanjem nezaposlenosti koliko god to bude moguće, deficit u računu plaćanja prema inozemstvu od oko 3 posto te bruto investicije koje se relativno intenzivno

nastavljaju. Nastavio je da su značajke Proračuna za 2003. godinu i daljnje smanjivanje deficita i zaustavljanje rasta zaduženosti, obuhvat cjeline javnih financija u sklopu čega prvi put imamo i mnoge

Oživljavanje gospodarstva moguće je uz izvoznu orijentiranost, stabilnost, otvorenost države, kretanje prema Europi te se na tome temelji Državni proračun za 2003. godinu.

druge fondove osim izvanproračunskih. Dodao je kako proračun pruža podršku reformama koje su pred nama, socijalno je osjetljiv i štedljiv na području funkcioniranja opće države.

Planirani deficit središnje države bio bi 3,92 posto, dok bi, predviđeno je, ukupan sektor javnih financija bio

u deficitu 6,34 posto. U idućoj godini središnja država smanjila bi deficit sa 3,92 na 2,48 posto, a opća država na 5 posto. Polazi se od toga da se stabilizira udio duga u društvenom bruto proizvodu.

Planirani prihodi u Proračunu za iduću godinu rasli bi za 7,3 posto, što podrazumijeva smanjenje sive ekonomije, a nikakvo povećanje opterećenja na gospodarstvo. Planirani rashodi bi u Proračunu iznosili 3,7 posto, što znači da bi se morali smanjiti za najmanje 250 milijuna kuna.

Od problema istaknuti su fondovi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje, budući da se broj umirovljenika povećao za 350 tisuća uz 600 tisuća nezaposlenih.

Unatoč tome, nastavlja se s politikom makroekonomske stabilnosti, učvršćivanja i stabilnosti javnih financija, oživljavanja tržišta rada, promicanja efikasnosti i integracije tržišta financijskih usluga i tržišta kapitala, poticanja poduzetništva temeljenom na znanju i zaštiti okoliša. Na taj način Državni proračun uz stopu realnog rasta od 5 posto i inflaciju 3 posto nominalno bi rastao oko 4 posto.

Kao važnu odrednicu Proračuna za 2003. godinu ministar financija je istaknuo i smanjenje tekućeg deficita koji će se podmirivati tekućim prihodima bez oslanjanja na privatizaciju. Deficit bi tako bio smanjen na 1,9 posto.

Kao prioritete Proračuna istaknuo je znanost i tehnologiju, pravosuđe, gospodarski resori koji nose razvojne programe kao što su gospodarstvo, poljoprivreda, malo poduzetništvo, javni radovi, turizam i promet.

Napomenuo je da Proračun podupire reforme, ponajviše u pravosudnom, zdravstvenom sustavu, poljoprivredi, znanosti, obrazovanju i upravi.

Drugi prioritet Vlade je razvoj, odnosno potpora turizmu, brodogradnji te usklađivanju zakonodavstva s Europskom unijom. Nastavlja se i aktivnost obnove i to vrlo intenzivno.

Socijalna komponenta Proračuna vidljiva je u tome što će mirovine rasti te će se nastaviti financiranje sustava socijalne skrbi.

Mogućnost hrvatskog gospodarstva dr. Crkvenac vidi u turizmu s naglaskom na osobiti hrvatski identitet i visokom vrijednošću destinacija,

zdravoj hrani i svemu onom što se zove ekonomija bazirana na znanju.

Ukupna filozofija je zapošljavanje, davanje većeg značenja znanosti i obrazovanju te rast životnog standarda. Konsolidacija gospodarstva bila je plaćena usporenim rastom životnog standarda posebno niskim plaćama u državnoj upravi. Oživljavanje gospodarstva moguće je uz izvoznost orijentiranost, stabilnost, otvorenost države, kretanje prema Europi, a na tome svemu se temelji i Državni proračun za 2003. godinu, zaključio je ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac**.

RADNA TIJELA

Odbori za zakonodavstvo, za financije i državni proračun, za gospodarstvo, razvoj i obnovu, za pravosuđe, za obitelj, mladež i sport, za useljeništvo, za ratne veterane, za obrazovanje, znanost i kulturu, za pomorstvo, promet i veze te za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu predložili su donošenje Državnog proračuna za 2003. godinu te dali suglasnosti na odluke o prihvatanju financijskih planova izvanproračunskih fondova za 2003. godinu. **Odbor za poljoprivredu i šumarstvo** je, pak, zauzeo stav da se proračun za iduću godinu ne može podržati i predložio je njegovo odbijanje.

RASPRAVA

Uvodno je, kao što smo rekli, govorio ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac**. Uz već navedeno, zamolio je zastupnike da podupru pristup kakav je prisutan u Prijedlogu Državnog proračuna za 2003. godinu.

Hrvatski sabor je obmanut

Za ispravak netočnog navoda javio se **Jadranko Mijalić (HSL)**. Reкао je da je ministar financija obmanuo Hrvatski sabor budući da je govorio o deficitu na razini konsolidirane opće države od 5 posto, dok je u materijalima predloženo 4,5 posto. Smatra da ovakva rasprava nema smisla tim više što se govori o 250 milijuna smanjenja rashoda o čemu također nema ništa u predloženim materijalima.

Netočan je navod ministra Crkvenca da se ovaj proračun temelji na načelima štedljivosti, rekao je **Vladimir Šeks (HDZ)**. Argumentirao je to povećanjem izdataka za urede predsjednika Vlade, protokola Vlade, za unutarnji nadzor i za državnu imovinu. U samom srcu Vlade se ne pokazuje to načelo štedljivosti, zaključio je zastupnik.

Netočni navod ispravio je i **Ante Beljo (HDZ)**. Zanimalo ga je koliki je ustvari deficit opće države s obzirom na to MMF govori o 5,2 posto, predloženi materijali o 4,6 posto, a ministar Crkvenac o smanjenju na 5 posto.

Insinaciju da sam Vas obmanuo ne mogu prihvatiti, odgovorio je ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac**. Što se tiče promjene postotka deficita proračuna s 4,5 na 5 posto rekao je da je to ublažavanje u odnosu na prvobitni prijedlog. Prijedlog od 5 posto je, kaže, prihvatljiv svima, inozemnim financijskim institucijama i financijskom tržištu. Pojasnio je i kako deficitom od 5 posto Hrvatska može stabilizirati svoj dug. Naglasio je potom da su amandmani dobrodošli ukoliko zastupnici nalaze da ta štedljivost može biti još veća.

Budući da Klub zastupnika HSL-a nije bio zadovoljan odgovorom ministra financija **Jadranko Mijalić** je zatražio stanku.

U ime Kluba zastupnika HSL-a govorio je nakon stanke ponovno **Jadranko Mijalić**. Istaknuo je da su danas izneseni novi parametri o stanju u proračunu koji se ne nalaze u materijalima temeljem kojih je matični Odbor za financije i državni proračun spremao raspravu. Zatražio je stoga da se odgodi ova rasprava dok se ne usklade podaci s planiranim deficitom konsolidirane države.

Odbor je jučer na raspravi imao sve podatke o kojima sam sada govorio, rekao je dr.sc. **Mato Crkvenac**. Pojasnio je kako se tu ustvari radi o preračunavanju podataka iz jednog u drugi sustav financijskih statistika te tako 4,5 posto deficita zapravo znači nešto više od 8 posto u sustavu kojim se prati odnos zaduženosti i glavnih makroekonomskih parametara.

Netočni navod ispravila je potom **Jadranka Katarinčić-Škrlić (HSL)**. Rekla je da Odbor za financije i državni proračun na sjednici nije imao druge podatke kao i svi drugi zastupnici, a u kojima je deficit 4,5 posto. Dodala je kako podržava odgodu rasprave o Proračunu i iz

razloga što račun financiranja nije napravljen na petu, nego samo na četvrtu razinu, kao i zato što su u tijeku pregovori između Vlade i Sindikata državnih službenika i namještenika oko plaća koje će se isplaćivati direktno iz Proračuna.

Zatražena odgoda rasprave

U ime Kluba zastupnika HSLŠ-a **Jadranko Mijalić** je dodao kako 95 posto onoga što je ministar financija rekao hrvatskoj javnosti nije jasno. Također nije prihvatio pokušaj isprike zbog, kako je rekao, aljkavosti i netolerantnosti prema Hrvatskom saboru Ministarstva financija i ministra Crkvenca, dodavši kako i dalje ostaje kod svog zahtjeva o odgodi rasprave.

Za mene dvojbe nema, nastavljamo s procedurom o ovoj točki dnevnog reda, a eventualne nedostatke i primjedbe iznosit će se u raspravi, naglasio je predsjednik Sabora **Zlatko Tomčić**.

Proračunom se nastavlja politika smanjivanja javne potrošnje te nisu učinjeni značajniji pomaci u poticanju izvoza kao značajnog generatora gospodarskog rasta.

U ime Odbora za financije i državni proračun govorio je njegov predsjednik **Tonči Žuvela**. Rekao je da je Odbor raspravljao o Prijedlogu proračuna kao matično radno tijelo te je imao primjedbe i mišljenja članova. Istaknuo je kako se prilikom izrade Proračuna negirala pregovaračka uloga predstavnika sindikalnih udruga. Što se tiče prioriteta glede znanosti i tehnologije, mišljenja je da 10-postotno povećanje udjela Ministarstva znanosti i tehnologije u ukupnim proračunskim sredstvima ne predstavlja nešto značajno. Posebno je ukazao na nejednakost u podjeli tekućih pomoći lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Osvrnuo se i na povećanje visine rashoda za plaće Ministarstva poljoprivrede i športa rekavši kako ostaje otvoreno pitanje podrazumijeva li to nova zapošljavanja. Nejasna mu je namjena trošenja sredstava za neke stavke, kao recimo kapitalni projekt pod nazivom Grad Čakovec. Ukazao je i na to da je Proračun izrađen na

četvrtoj razini što otežava usporedbu i praćenje određenih stavki. Što se tiče planova prihoda i rashoda Hrvatskih cesta i Hrvatskih autocesta rekao je da nije vidljiv način trošenja tih sredstava po projektima, što umanjuje ulogu Hrvatskog sabora u planiranju i kontroli. Napomenuo je kako se ovim Proračunom nastavlja politika smanjivanja javne potrošnje te nisu učinjeni značajniji pomaci u poticanju izvoza kao značajnog generatora gospodarskog rasta. Upozorio je i na to da visina ukupnog troška odobravanja kredita HBOR-a često premašuje visinu navedenih troškova kod poslovnih banaka. Odbor je, potom, nakon provedene rasprave većinom glasova odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje Državnog proračuna za 2003. godinu, zaključio je gospodin Žuvela.

Izlaganje predsjednika Odbora za financije i državni proračun je netočno jer je rasprava na sjednici Odbora provedena temeljem neizmijenjenih parametara o kojima je ministar financija govorio, naglasio je mr.sc. **Željko Glavan (HSLŠ)**. Upitao je, kakav je to način rada te još jednom u ime Kluba zastupnika HSLŠ-a predložio da se odgodi rasprava o Proračunu.

Ovo što sam govorio je vjerni prikaz svega što se jučer dešavalo na sjednici Odbora, odgovorio je **Tonči Žuvela**. Napomenuo je da je predstavnik predlagatelja na sjednici Odbora u uvodnom izlaganju dao sva potrebna objašnjenja koja su danas dobili i zastupnici od ministra Crkvenca.

Dom sigurno neće voditi istragu i ispitivati što je vjerno, imamo Izvješće koje je pročitano i ono je sastavni dio ove rasprave, rekao je predsjednik Sabora **Zlatko Tomčić**.

Milan Kovač (HDZ) je bio mišljenja kako Odbor za financije i državni proračun nije proveo raspravu o meritumu stvari nego se, kaže, rasprava vodila temeljem materijala koje su dobili svi zastupnici, a koji evidentno ne sadrže meritum stvari.

Predsjednik **Zlatko Tomčić** je samo dodao kako se na te primjedbe više neće osvrutati, jer prekida rasprave neće biti.

Proračun se ne može prihvatiti

U sveobuhvatnoj i iscrpnoj raspravi o Prijedlogu Državnog proračuna za 2003. godinu Odbor za poljoprivredu i šumarstvo iznio je niz primjedaba i otvorenih pitanja, rekao je u ime

Odbora njegov predsjednik **Drago Krpina (HDZ)**. Kao prvo, osvrnuo se na odnos Ministarstva poljoprivrede i šumarstva prema Odboru rekavši kako je ministar bio nazočan na svega 4 od 35 sjednica te da je na primitivan i grub način vrijeđao u medijima članove Odbora. Što se Proračuna tiče, iznesena je, kaže, dvojba glede dostatnosti sredstava namijenjenih za provedbu modela potpore dohotku i upitno je hoće li iznos od 350 milijuna kuna biti dovoljan za isplatu dohodovne potpore svim korisnicima koji na to imaju pravo. Smatra dalje da će smanjenje sredstava za poticanje poljoprivredne proizvodnje u odnosu na prošlu godinu dovesti do stagnacije u proizvodnji određenih poljoprivrednih kultura te će se one morati uvoziti. Drži i da će smanjenje sredstava za 50 posto za model ruralnog razvitka dovesti u pitanje opstojnost tog modela. Iskazao je mišljenje kako je smanjenje sredstava koja se plasiraju u poljoprivredu rezultat sanacije kombinata. Što se tiče povećanja sredstava za poljoprivredno savjetodavstvo, rekao je da je opravdano samo ukoliko se time podupire razvojna politika poljoprivrede. Prevelikim je ocijenio iznos predviđen za otkup i uništenje koštanog brašna te je predložio da se izradi odgovarajući program upotrebe istoga u gnojidbi. Zamjerio je i to što Prijedlogu Proračuna za iduću godinu nije prethodilo donošenje nacionalnog programa za poljoprivredu i seoska područja. Upozorio je i na to što je udjel državnih potpora u poljoprivredi u bruto društvenom proizvodu oko 1 posto. Na taj način, konstatare, Hrvatska ostaje na dnu ljestvice zemalja po tom udjelu. Ako se hrvatska poljoprivreda, nastavio je, u dovoljnoj mjeri ne zaštititi od konkurencije, nastavit će se progresivan porast uvoza i smanjenje izvoza poljoprivrednih proizvoda. Postavio je i pitanje, zašto još uvijek nije doneseno rješenje o imenovanju Vijeća za istraživanje u poljoprivredi? Zbog svega iznesenog, većina članova Odbora smatra da se predloženi Državni proračun ne može prihvatiti, zaključio je gospodin Krpina.

Mr.sc. **Marin Jurjević (SDP)** smatra da izlaganje gospodina Krpine glede ministra poljoprivrede i šumarstva nije primjereno Hrvatskom saboru jer uvodi u praksu vrijeđanje te krši članak 214. Poslovnika. Mišljenja je da se Sabor i Vlada ne bi smjeli međusobno vrijeđati jer se time krši dobar ukus.

Opaska Odbora za poljoprivredu i šumarstvo odnosi se na izjavu ministra poljoprivrede i šumarstva izvan Sabora upućenu članu Odbora, a glasi: "To Vam je zapravo povezano jedno s drugim jer su trihineleza i taj zastupnik veoma nametljive bolesti", pojasnio je **Drago Krpina**.

Članak 214. nema veze s onim što je govorio gospodin Krpina i gospodin Jurjević je prekršio Poslovnik, smatra **Ivo Lončar (nezavisni)**. Dodao je kako se tu radilo o stajalištu Odbora koje su podržali i stranačke kolege ministra Pankretića.

Pravo je predsjedavajućeg da procjenjuje poslovničke primjedbe, a onaj tko nije zadovoljan može zatražiti zaštitu od Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav, istaknuo je predsjednik **Zlatko Tomčić**.

Smanjivanje rashoda je pozitivno

O Državnom proračunu raspravu je proveo i Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu, u čije ime je govorila predsjednica Odbora **Dragica Zgrebec**. Naglasila je kako se procjenjuje da će u idućoj godini biti smanjen tekući deficit konsolidirane središnje države što upućuje na smanjivanje rashoda koji čine tekuću državnu potrošnju te da se sve više tekućih rashoda financira tekućim prihodima. Pozitivnim je ocijenila subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru, obrtnicima i malim i srednjim poduzetnicima. Istu ocjenu je dala povećanju sredstava za poticanje izvoza uz izražavanje bojazni da se planirano povećanje prihoda od carina bazira na povećanju uvoza. Smatra da bi trebalo povećati sredstva za promidžbu turizma te za znanstveno-istraživački rad. Izrazila je i dvojbu glede realnosti ostvarivanja planiranih prihoda od privatizacije. Potom je naglasila kako je Odbor većinom glasova predložio da Državni proračun za 2003. godinu bude donesen.

Povećati sredstva za znanost i tehnologiju

U ime Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu govorio je potpredsjednik Odbora **Želimir Janjić**. Istaknuo je stav Pododbora za znanost da predviđeno povećanje sredstava za Ministarstvo znanosti i tehnologije od 10,30 posto nije dostatno za pokri-

vanje svih potreba posebno kada su u pitanju znanstveni projekti, usavršavanje mladih znanstvenika i tehnološki razvoj. Postavio je i pitanje odgovornosti za stanje u osnovnom i srednjem školstvu na razini akademske rasprave kao i pitanje visine sufinanciranja privatnog školstva. Smatra dalje da bi u razdjelu Ministarstva znanosti trebalo povećati sredstva za približno 400 milijuna kuna, koje treba usmjeriti u projekte tehnološkog razvoja i međunarodnu suradnju. Znanstvena istraživanja su temelj razvoja i naš deklaratorni cilj je dostići zemlje Europske unije u tim ulaganjima, rekao je zastupnik, te predložio povećanje sredstava Ministarstvu znanosti i tehnologije za 2 milijarde 922 milijuna 198 tisuća 747 kuna što bi predstavljalo ulaganje od 1,54 posto bruto društvenog proizvoda. Taj iznos je, kaže, niži od potrebnog za 3,29 milijardi kuna, ali barem predstavlja nastavak rasta. Zamjerku je imao i glede sredstava za istraživanja Jadrana. Obrazložio je potom kako je Republika Hrvatska i njezine znanstvene institucije sudi-onici bolonjske aktivnosti, Europske znanstvene institucije i UNESCO-ve inicijative za istraživanje u Jugoistočnoj Europi, što traži, kaže, veća ulaganja u međunarodnu znanstvenu suradnju. Na kraju je zaključio da će Odbor dostaviti i amandmane o svemu iznesenom te će se oni odnositi i na Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti, Leksikografski zavod te za osnovno i srednje školstvo.

U Prijedlogu Državnog proračuna za 2003. godinu nastavlja se proces decentralizacije, a pozitivne su i tekuće potpore jedinicama lokalne i područne samouprave koje se nalaze na područjima posebne državne skrbi.

Predsjednik Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu mr.sc. **Marin Jurjević** je naglasio u ime svog Odbora da su članovi izrazili zadovoljstvo što se u Prijedlogu Državnog proračuna za 2003. godinu nastavlja proces decentralizacije. Podržali su, kaže, i tekuće potpore jedinicama lokalne i područne samouprave koje se nalaze na područjima posebne državne skrbi. Potom je

dodao kako Odbor predlaže da Proračun bude donesen.

Miroslav Korenika je bio slijedeći govornik. Govorio je u ime Odbora za pomorstvo, promet i veze, kao njegov potpredsjednik. Kao prvo je nelo-gičnim ocijenio značajnije smanjenje sredstava za rad savjeta za sigurnost na cestama. Ukazao je i na razliku od 117 milijuna kuna u planu prihoda i rashoda Hrvatskih autocesta i Hrvatskih cesta na strani prihoda u dijelu naknade u cijeni goriva. Smatra također da je u istom planu prihoda i rashoda potrebno razdvojiti trošak zaposlenih od troškova redovnog održavanja. Istaknuo je i potrebu iznalaženja rješenja za saniranje gubitaka u Hrvatskim željeznicama. Potom je predložio donošenje slijedećih zaključaka. Prvo se prihvaća Prijedlog Državnog proračuna RH za 2003. godinu, zatim se obvezuju Hrvatske autoceste i Hrvatske ceste da do rasprave u Hrvatskom saboru o Proračunu usuglase podatke o prihodima u dijelu naknade za cijenu goriva. Također bi se obvezale Hrvatske autoceste i Hrvatske ceste kao i Autocesta Rijeka-Zagreb da do rasprave u Hrvatskom saboru dostave godišnje planove za slijedeću godinu.

Ovaj Proračun nije spreman za raspravu

Prešlo se na raspravu po klubovima. Prvi je na redu bio u ime Kluba zastupnika HDZ-a **Ivan Šuker (HDZ)**. Smatra da ovakav Prijedlog Državnog proračuna nije spreman za raspravu, jer prije njega nisu doneseni slijedeći ključni zakoni: Izmjene Zakona o porezu na dohodak, Zakon o jednokratnim porezima, Zakon o poreznim doprinosima, Zakon o poticajima ulaganja, Zakon o izmjenama Zakona o trgovačkim društvima, te, kako kaže gospodin Šuker, najvažniji Zakon o financiranju jedinica lokalne samouprave. Upitao je potom, koliko je stvarno hrvatski društveni bruto proizvod, jer, kaže, barata se samo s postocima. Osvrnuo se i na izjavu gospodina Crkvenca i najavu suficita Državnog proračuna, te rekao kako ne da nemamo suficit Proračuna, nego imamo debeli deficit. Naglasio je da osnovne hrvatske probleme vidi u nezaposlenosti, vanjsko-trgovinskom deficitu, vrlo visokom zaduženju i vrlo malom izvozu. Nažalost, rekao je, iz ovog Proračuna nije vidljiv ni jedan

pokazatelj ni podatak po kojem bi se situacija na navedenim elementima mogla popraviti. Upitao je i što je s izvanproračunskim fondovima, koje drži jednim od najvećih problema državne financije Republike Hrvatske. Ukazao je na to kako je ovaj Proračun za 17 milijardi kuna veći nego Proračun iz 1999. godine te podsjetio na, kako je rekao, priče o smanjenju Proračuna i PDV-a. Dodao je kako kada je prihod od PDV-a bio 19 milijardi kuna, onda se govorilo o njegovom smanjenju, međutim sada kada je taj iznos 25 milijardi više nema potrebe ni želje za ispunjenjem izbornih obećanja. Smatra dalje da prihodi Proračuna nisu realno planirani jer bi prihodi od 5 milijardi kuna značili oko 1250 kuna po stanovniku Republike Hrvatske. Upitao je i potom može li se zaista podnijeti daljnje porezno opterećenje uz istovremeno zanemarivanje trošarina, prihoda od koncesija i nenaplaćena potraživanja. Tvrdi da tu ima i prostora za trošarine na alkohol, naftu i cigarete te da treba poreznicima dati da obavljaju svoj posao umjesto da ih se opterećuje nekim političkim zakonima. Interesantnim je ocijenio podatak o prihodu od carina koji se planira 21 posto veći. Napomenuo je kako smo se obvezali Sporazumom o pridruživanju s Europskom unijom na smanjenje carinskih stopa u idućem razdoblju. Tu se kaže, postavlja pitanje kako i iz kojih prihoda će se predloženo naplatiti, povećanjem izvoza? Osvrnuo se i na naplatu starih potraživanja koja iznose 440 milijuna kuna, podsjetivši na najavljenih 22 milijarde. Tvrdi da je evidentno kako će se država na ovakav način zadužiti za novih 12 milijardi. Upitao je, je li Proračun razvojan? Smatra da nije jer u njemu nisu osigurana sredstva za izvoz, a bez izvoza nema razvoja. Drži da Proračun nije ni socijalan jer se ne predviđa povećanje ni jednog socijalnog davanja. Ovisno o prihvaćanju određenih amandmana i naših primjedaba Klub zastupnika HDZ-a glasovat će za ovaj Proračun, međutim ukoliko on ostane ovako nedefiniran, nejasan, nekoncizan, netransparentan te daleko od obećanja 3. siječnja 2000. mi ga ne možemo podržati, zaključio je gospodin Šuker.

Izborna je godina i slobodno se može reći da je ovaj Proračun izborni, rekao je u ime Kluba zastupnika IDS-a **Damir Kajin (IDS)**. Osvrnuo se na 89

milijardi ovog Proračuna usporedivši taj iznos s 29 milijardi iz 1995. godine. Tvrdi da je od tada rastao bruto društveni proizvod te da se osjeti gospodarski rast koji se iskazuje kroz veću dobit. Ukazao je na to kako raste industrijska proizvodnja, ali i nezaposlenost, pada deficit, ali raste javna potrošnja. Niti je sve crno, niti je sve bijelo, istina je negdje između, zaključio je. Dodao je kako je ovaj Proračun produkt blagog gospodarskog rasta, ali i ogromnih potreba i apetita javnosti pa i politike poglavito glede izbora. Ukazao je tada na 46 milijuna kuna, koliko je dobila Istra, rekavši da nikada nije bilo tako malo osim ratnih godina. Istaknuo je podatak da je izvoz po glavi stanovnika u Istri ove godine 3 i pol tisuće američkih dolara, dok je u

Posljedice trošenja ovih 88,9 milijardi kuna osjećat će se godinama kroz vraćanje duga, dok neće biti ostvarena temeljna izborna obećanja, a to je decentralizacija, smanjenje PDV-a i povrat duga umirovljenicima.

ostaloj Hrvatskoj samo tisuću. Drži da je ovo trebao biti Proračun koji će najaviti novu filozofiju kroz decentralizaciju tj. propuštanje upravljačkih i materijalnih prava lokalnoj samoupravi. Nažalost, kaže, u izbornoj godini se to ne ispušta iz ruku ali vidimo da se nekoga mazi, a na drugoga previše pazi. Osvrnuo se i na najave o rastu plaća uputivši kritiku zbog toga što istih korekcija neće biti i za mirovine. Utvrdio je dalje kako je zbog nemara države propalo na desetke štednih zadruga te je predložio da se određenim iznosom pokuša u nekom dijelu obešteti štetište tih propalih sustava. Centralni dio proračuna vidi u sredstvima od privatizacije tj. od zaduživanja te smatra da bi se bez tih sredstava Proračun urušio. Što se tiče zaduženosti mišljenja je da smo na rubu. Bez zaduživanja, naglasio je, ne možemo se razvijati, ali, rekao je mi zaista nemamo mjeru. Upitao je i što je s famoznim Zakonom o naplati dospjelih a nenaplaćenih potraživanja u iznosu od 22 milijarde kuna. Konstatirao je da se to ne iskazuje u ovom Proračunu kao ni eventualni prihod od kaznenog poreza. Istaknuo

je i da iduće godine neće biti skrbi o stradalnicima rata u Federaciji BiH napomenuvši kako je većina tih invalida stupila u rat na poziv hrvatskog Predsjednika. Uočio je i to da davanja za invalide prve skupine iz Domovinskog rata imaju nove korekcije, međutim, kaže, iste nema i za borbe NOR-a. Nedovoljno sredstava je i za borbu protiv droge, dodao je. Drži da će se posljedice trošenja ovih 88,9 milijardi kuna osjećati godinama kroz vraćanje duga, dok neće biti ostvarena temeljna izborna obećanja, a to je decentralizacija, smanjenje PDV-a i povrat duga umirovljenicima.

Iduća godina nije izborna nego je to tek 2004. pa imate vremena do tada raspravljati o izbornom Proračunu, pojasnio je predsjedavajući mr.sc. **Mato Arlović**.

Ivan Šuker (HDZ) rekao je da bi definitivno trebalo raščistiti koji je razlog povećanja prihoda od poreza na dobit. On tvrdi da je to ukidanje zaštitne kamate, jer se s tim povećala porezna presija na velika trgovačka društva nekoliko puta, a drugačija statistička slika je zbog silnih stečajeva, jer ona poduzeća koja su otišla u stečaj više se bilančno ne prikazuju.

Za ispravak netočnog navoda javio se **Miroslav Rožić (HSP)**. Rekao je da je zastupnik Kajin izrekao netočan navod u svom izlaganju, rekavši da u zemlji raste zaposlenost i nezaposlenost. "To je fizički nemoguće, pa čak niti na način ako bi primijenio novo knjigovodstvo koje nam je danas prezentirao ministar Crkvenac ili ako bi uzeo u obzir izjave ministra Čačića da su na Zavodu za zapošljavanje prijavljene domaće".

Hrvatska će poljoprivrednu proizvodnju dogodine poticati sa 8% manje negoli ove godine.

Drago Krpina (HDZ) javio se također za ispravak netočnog navoda. Rekao je da je kolega Kajin govorio o povećanju iznosa za potpore u poljoprivredi, što, nažalost nije točno. "Nema povećanja potpisanih u poljoprivrednoj proizvodnji, štoviše, iznos poticanja u poljoprivrednoj proizvodnji smanjen je sa milijardu i 440 milijuna na milijardu i 325 milijuna, odnosno za 8%". Dakle, Hrvatska će poljoprivrednu proizvodnju do godine poticati sa 8% manje negoli ove godine. Doduše, ima nekih

povećanja za administraciju, sa 65 na 87 milijuna kuna, odnosno 28%.

”Što se tiče 350 milijuna kuna tzv. potpora dohotku, to jedva da će pokriti obveze poljoprivrednika na mirovinskim osiguranjima, prema nekim računicama kada podmire te obveze prema mirovinskom osiguranju mjesečno će im ostati 6 kuna, što znači da nema nikakvog povećanja, dapače riječ je o smanjenju za 8%”.

Planirana stopa rasta oko 5%

U ime Kluba zastupnika SDP-a govorila je **Dragica Zgrebec (SDP)**. Rekla je da će Klub zastupnika SDP-a pokušati smanjiti predložene rashode proračuna, analizirajući Prijedlog proračuna za 2003. godinu po razdjelima i po stavkama, naravno ne dovodeći u pitanje osnovnu koncepciju proračuna.

Od prioriteta konsolidacija fiskalnog sektora opće države i smanjenje ukupne javne potrošnje, težnja da se smanji deficit, zaduživanje i javni dug, veća decentralizacija javnih rashoda, održavanje stabilnosti cijena i tečajeva, te značajnija podrška realnom sektoru.

Ocjenjuju da se Državni proračun za 2003. godinu uglavnom temelji na već prihvaćenim smjernicama makroekonomske i fiskalne politike za kratkoročno i dugoročno razdoblje koje se uvijek donosi uz tekući proračun, pa su tako 2001. godine bile donesene smjernice za 2002. i 2003. godinu, a sada se takve smjernice donose sve do 2005. godine.

Dragica Zgrebec rekla je da su glavni makroekonomski ciljevi definirani u tzv. realnom sektoru, iz kojeg bi trebali proizići rast, zapošljavanje i životni standard. To se vidi i iz blagog rasta mase plaća korisnika državnog proračuna, ali i iz ostalih predloženih izmjena zakona u onom dijelu koji se odnose na porez na dohodak.

Kako se u razdoblju 2003./2005. planira stopa rasta oko 5%, inflacija od 3 - 3,5%, a rast zaposlenosti oko 1,5%, Klub zastupnika SDP-a ocjenjuje da se predloženi iznosi u rashodovnoj strani ovog proračuna

ipak uklapaju u osnovnu težnju kojoj teži svaki državni proračun, da ne probije realni rast društvenog bruto proizvoda.

Dragica Zgrebec od prioriteta je istaknula konsolidaciju fiskalnog sektora opće države i smanjenje ukupne javne potrošnje, težnju da se smanji deficit, zaduživanje i javni dug, veću decentralizaciju javnih rashoda, održavanje stabilnosti cijena i tečajeva, te značajniju podršku realnom sektoru.

Posebno je istaknula nastavak reformi u zdravstvu, mirovinskom osiguranju, obrani, državnoj upravi, jer bi se time morala podići ukupna efikasnost državne administracije, ali i sektora u kojima se oni provode, te imalo značajan utjecaj na financijsku efikasnost državne potrošnje.

Zastupnica je rekla da iskazuje blagi optimizam kada promatra određene pokazatelje, koji od zadnjeg tromjesečja 1999. godine bilježe konstantni rast, a to je rast proizvodnje i rast društvenog bruto proizvoda, rast investicija itd.

Dakle, proračun treba sagledavati i kroz ostvarene makro ekonomske pokazatelje koji se predviđaju za 2002. i 2003. godinu, posebno kroz gospodarski rast i rast društvenog bruto proizvoda. Rast potrošnje treba limitirati do visine rasta društvenog bruto proizvoda. Drugim riječima, porast rashoda društvenog proizvoda trebao bi se kretati najviše do visine rasta društvenog bruto proizvoda, odnosno nominalnog rasta korigiranog za inflaciju. “Ocjenjujemo da se predloženi proračun ipak uklapa u ovo ograničenje, jer po predloženim dokumentima rast rashoda konsolidirane države se kreće negdje oko 5%”.

Zgrebec smatra da je dobro što se planira zapošljavanje oko 1400 ljudi u pravosudnom sustavu, što je vidljivo i kroz značajnije povećanje mase plaća, oko 45%.

Sređivanje zemljišnih knjiga i katastra

Posebno je istaknula važnost sređivanja zemljišnih knjiga i katastra, koji sa značajnim povećanjem učestvuju u proračunu, za čak negdje oko 75%. Tu je i ulaganje u informatičku infrastrukturu, jer jedno bez drugog ne ide.

Također se nastavlja i reforma u zdravstvu, i tu su značajna povećanja

upravo u obnavljanju medicinske opreme i objekata.

Naglasila je da se puno govori i o reformi sustava poticaja u poljoprivredi, planiraju se sredstva za sve modele poticaja i potpora. Za poticanje postojeće proizvodnje, odnosno restrukturiranje izdvojeno je milijardu i 300 milijuna kuna, za potpore dohotku 350 milijuna kuna, no kolike će one u stvarnosti biti moći će se reći kada se u cijelosti vidi koliko je domaćinstava koja će se uklopiti u ovaj model potpore. Nadalje, u ruralni razvitak izdvojeno je 60 milijuna kuna, što zastupnica Zgrebec smatra dovoljnim za prve projekte koji će se ovdje početi ostvarivati.

Posebno je naglasila izdvojena sredstva za investicijske potpore i tržišnu i strukturnu prilagodbu, što je vrlo važno, ukoliko se želi razviti obiteljska domaćinstva, jer ona gotovo ne posjeduju nikakvu infrastrukturu, što se tiče tržišta za svoje proizvode. Za ovo je planirano 220 milijuna kuna.

Velike infrastrukturne investicije

Zastupnica je rekla da kada se postavlja pitanje je li ovaj proračun razvojni, ona ne bi davala ocjenu u tom smjeru, nego bi izdvojila nekoliko komponenti proračuna, koji se odnose na taj dio. To su velike infrastrukturne investicije, u cestogradnji, u modernizaciji željeznica, u vodoopskrbi, u područjima od posebne državne skrbi.

Osvrnula se na poticajnu stanoogradnju gdje se planira dovršetak 1100 stanova. Navela je nadalje da se kroz infrastrukturnu podršku poduzetništvu planira osnivanje agencije za malo gospodarstvo.

Drži dobrim što se nastavljaaju projekti otvaranja poduzetničkih poslovnih zona, iako to u prvoj mjeri ovisi o tome koliko su aktivne lokalne zajednice, a manje od aktivnosti države.

Naglasila je da se ove godine povećava temeljni kapital za subvencije kamata i udio u kreditima HABORA. Planirana su sredstva od 590 milijuna i 500 tisuća kuna. Klub zastupnika SDP-a drži da bi trebalo analizirati koji su efekti ovakvog subvencioniranja, “i je li to upravo na takvoj razini potrebno sufinancirati iz proračuna i kakve će to efekte u proračun davati”.

Također se financiraju programi tehnološki-istraživačkih djelatnosti, znanstveno istraživačke djelatnosti, gdje je gotovo više od 800 milijuna kuna planiranih sredstava u proračunu.

Dragica Zgrebec rekla je da se u obnovi, nažalost, kasni, te da će se i u 2003. godini morati financirati osnovni dio obnove, za stambeno zbrinjavanje građana koji su ostali bez svojih domova u ratu, a ne ono što bi bilo bitno, da se financiraju gospodarski projekti na tom području u većoj mjeri.

"Kada se pitamo je li proračun socijalan, mi smatramo da se to ne može sagledavati samo kroz povećanje određenih socijalnih davanja, nego u obuhvatu socijalnih davanja u odnosu na ukupno stanovništvo i njihove potrebe".

Istaknula je da krajem 2002. godine prestaje važiti tzv. mali mirovinski zakon, te je mnogo upita umirovljenika što će se zbiti s njihovim mirovinama, dakle s onih 100 kuna.

Dragica Zgrebec rekla je da se kroz proračun može iščitati da će se produljiti efekti malog zakona, odnosno da će se u mirovinskom fondu osigurati sredstva koja su i do sada isplaćivana umirovljenicima, što nije mala stavka, oko 2 milijarde kuna.

"Imamo nastavak financiranja svih prava koji su u sustavu socijalne skrbi. To je pomoć za izdržavanje za gotovo 53 tisuće obitelji, doplatka za pomoć i njegu za oko 35 tisuća korisnika, osobne invalidnine za 10 tisuća 600 korisnika, trajna prava hrvatskih branitelja za gotovo 45 tisuća korisnika, financiranje materijalno pravne zaštite nezaposlenih, gdje je uključeno oko 77 tisuća nezaposlenih".

Proračun se uklapa u rast društvenog bruto proizvoda, uglavnom su realno raspoređena sredstva za poticanje gospodarskog razvoja, školstvo, zdravstvo, kulturu, socijalne potrebe, za potrebne reformske zahvate na područjima gdje se reforma provodi.

Zastupnica je rekla da ako državni proračun definiramo da je to način redistribuiranja dijela društvenog bruto proizvoda, onda Klub zastu-

pnika SDP-a može podržati način kako je to predloženo za proračun u 2003. godini.

Po njihovom mišljenju proračun se uklapa u rast društvenog bruto proizvoda, ocjenjuju da su uglavnom realno raspoređena sredstva za poticanje gospodarskog razvoja, školstvo, zdravstvo, kulturu, socijalne potrebe, za potrebne reformske zahvate na područjima gdje se reforma provodi.

Zaključno je rekla da će Klub zastupnika SDP-a podržati Prijedlog proračuna za 2003. godinu, uz određene korekcije koje će predložiti preko amandmana.

Povećanje vanjske zaduženosti

U ime Kluba zastupnika Demokratskog centra govorila je **Vesna Škare-Ožbolt (DC)**. Rekla je da je ovo već treći proračun u mandatu ove Vlade, te da je činjenica da je svaki od tih proračuna bio prezentiran kao razvojan i socijalan, da bi na kraju godine stvari izgledale sasvim drugačije. "Moram priznati i kada je riječ o djelovanju Parlamenta u ove tri godine, daleko više smo se bavili čisto političkim temama, raznoraznim krizama, a najmanje smo se ustvari bavili gospodarskim stanjem i traženjem rješenja kako poboljšati gospodarsku situaciju".

"Dosadašnje mjere donijele su nam nezadovoljavajuće provođenje restrukturiranja gospodarstva kroz privatizaciju koja se praktički svela na vlasničko preuzimanje financijskog i realnog sektora, te kroz tečajeve i likvidaciju".

Rekla je da kada se pogleda što su nam donijele dosadašnje aktualne mjere ekonomske politike, može se reći da su nam donijele zadržavanje nezaposlenosti na socijalno neizdrživom stanju, smanjenje javnih rashoda na teret najugroženijih slojeva stanovništva, redukciju prava branitelja, roditelja, djece, prava zdravstvenog osiguranja, prava iz mirovinskog osiguranja za pojedine kategorije.

"Dosadašnje mjere donijele su nam nezadovoljavajuće provođenje restrukturiranja gospodarstva kroz priva-

tizaciju koja se praktički svela na vlasničko preuzimanje financijskog i realnog sektora, te kroz tečajeve i likvidaciju".

Drži da su aktualne mjere ekonomske politike rezultirale povećanjem vanjske zaduženosti i kada se izuzmu kreditna i bankarska neopoziva jamstva, tada taj dug iznosi više od 13,5 milijardi dolara, te je prijetnja za buduću likvidnost zemlje.

Vesna Škare-Ožbolt ustvrdila je da su aktualne mjere gospodarske politike donijele pad, odnosno praktički potpuni izostanak značajnijih inozemnih, izravnih investicijskih ulaganja u razvoj gospodarstva, ali i domaćeg bankarskog sustava, unatoč visokoj likvidnosti i sniženju cijena kapitala.

Rekla je da je činjenica da neke od komparativnih prednosti koje smo naslijedili još iz prošlih, socijalističkih vremena podjele rada i specijalizacija, već smo kroz ovo razdoblje od 1990. godine naovamo potrošili, a da nismo uspjeli izgraditi nove konkurentne prednosti. Naglasila je da danas nitko od naših uspješnih gospodarstvenika u zemlji nije zadovoljan kako se provode, odnosno kako se odvija cijela gospodarska politika.

Klub zastupnika DC-a drži da je ovaj Prijedlog proračuna za 2003. godinu manje razvojan nego što se to očekivalo po rashodima koji su planirani po strukturi i opsegu, "kao da se radi doista o platformi za izbore, bez obzira što smo čuli da izvanrednih izbora možda neće biti".

Vesna Škare-Ožbolt rekla je da ovaj proračun očigledno slijedi u potpunosti logiku i politiku iz rebalansa državnog proračuna za 2002. godinu, na koju je Klub zastupnika DC-a imao niz primjedbi. "Ponovno naglašavamo naše neslaganje s nepovezanošću visine iznosa stavaka rashoda s ostvarenjem za prvu polovicu ove godine".

Izabrali prave prioritete

Iznijela je još jedan razlog zbog kojeg nisu zadovoljni ovim Prijedlogom. Naime, planirani iznosi rashoda opet ukazuju da Vlada najuspješnije provodi jedino restrikcije u državnoj potrošnji. Naglasila je da iako su restrikcije nužne i neizbježne, one ipak ne mogu biti temelj razvoja hrvatskog gospodarstva. Pri tome je potrebno odabrati prave prioritete kojima će se i kroz

državnu potrošnju potaknuti gospodarska aktivnost, i što je još važnije, stvoriti nova struktura u gospodarstvu, kako bi se mogli pokrivati potrebni transferi u socijalu i socijalnu skrb.

Vlada najuspješnije provodi jedino restrikcije u državnoj potrošnji. Iako su restrikcije nužne i neizbježne, one ipak ne mogu biti temelj razvoja hrvatskog gospodarstva.

Vesna Škare-Ožbolt istaknula je da i pored podataka o zadovoljavajućoj visini hrvatskog inozemnog i domaćeg javnog duga, planirane obveze za 2003. godinu prema 2002. godini za izdatke, za kamate, za izdane vrijednosne papire i za primljene zajmove, za otplate glavnice primljenih zajmova, rastu 18% s porastom udjela u ukupnim rashodima od 10% na 13%.

"Njihov iznos i nadalje premašuje izdatke za transfere u gospodarstvu, te zbrojno za dječji doplatak, za porodiljne naknade i za nezaposlene".

Zastupnica je rekla da kada se promatraju rashodi po ekonomskoj klasifikaciji, planirane subvencije za 2003. godinu rastu u odnosu na rebalans državnog proračuna za 2002. godinu za 45% i premašuju iznos investicijskih ulaganja. Investicijska ulaganja se čak smanjuju za 7% prema rebalansiranom iznosu u prošloj godini, odnosno u ovoj 2002. godini, a prema planu za 2002. godinu za čak 12%.

Nasuprot takvoj politici Demokratski centar se zalaže u svom djelovanju za proračun koji mora biti naglašeno razvojan. Vesna Škare-Ožbolt rekla je da i podaci o rashodima za zaposlene po razdjelima koji su također razvojna ulaganja, ali ulaganja u ljudski kapital, pokazuju da se radi ipak o predizbornoj kampanji, a ne o razvojnoj komponenti.

Naime, rashodi za zaposlene prema rebalansu za 2002. godinu rastu za 2,6% ukupno. Međutim, smanjenje tih rashoda u Ministarstvu obrane i MUP-u nije rezultiralo porastom plaća u obrazovanju i znanosti. Zastupnica je istaknula da najveći porast definitivno bilježi državna uprava, a zatim pravosuđe.

"Problem svih problema u Hrvatskoj je visoka nezaposlenost i država mora stvarati gospodarsko okruženje

koje će stimulirati novo zapošljavanje, mi tu vidimo kao jedan od elemenata malo gospodarstvo s najvećim mogućnostima novog zapošljavanja, ali ono je usprkos svim naporima još uvijek na rubu interesa".

Tako su na pozicijama funkcionalnih troškova Ministarstva obrta, malog i srednjeg poduzetništva, povećani izdaci za subvencije za oko 3,4 milijuna kuna, ali iznos je tek 10,4 milijuna kuna. Škare-Ožbolt drži da bi se to moglo ocijeniti pozitivnim, međutim, investicijska ulaganja padaju za 10,2 milijuna kuna ili za 15% prema rebalansu državnog proračuna za 2002. godinu, odnosno za 12% prema planu za ovu godinu.

"Što se pak tiče izvoza, po našem mišljenju, doista najvažnijeg dijela, on je i dalje briga samo Hrvatske banke za obnovu i razvitak". Tako u planu za 2003. godinu u odnosu na rebalans iz 2002. godine povećani iznosi za kreditiranje poticaja izvoza i za osiguranje izvoza izvršit će se dijelom kroz smanjenje subvencija kamata u kreditiranju izvoza.

Izvoz u EU prepolovljen

Ukupan iznos namijenjen poticanju izvoza i potporama programima konkurentnosti izvoza prema ocjeni Kluba zastupnika DC-a je nedostatan. Rekla je da je zabrinjavajuće da se naš izvoz u zemlje EU prepolovio i da Hrvatska zadnjih godina gubi tržišne udjele i u Njemačkoj i Italiji, kao nama najatraktivnijim i najinteresantnijim zemljama.

Na prihodnoj strani porezni prihodi rastu u planu za 2003. godinu u odnosu na 2002. godinu za 6,5%. "Interesantno je pri tome vidjeti da porez na dodanu vrijednost koji čini 57% ukupnih poreznih prihoda raste brže od rasta gospodarske aktivnosti, odnosno 5,3%".

Zastupnica je naglasila da je to suprotno osnovnoj postavci iz obrazloženja prema kojoj je za 2003. godinu izabrana stopa rasta od 4% kao osnovica za planiranje prihoda iz rashoda.

Porez na dobit planiran je s povećanjem od čak 39,7%. Vesna Škare-Ožbolt rekla je da obrazloženje i nadalje skriva pravi uzrok povećanja ovog prihoda. "Umjesto priznanja da je i uz smanjenje stope poreza na dobit zbog ukidanja zaštitne kamate došlo do povećanja poreznog opterećenja gospodarstva, ponovno nam se prezentira da su uzroci skromnog

oživljavanja gospodarske aktivnosti, procijenjene na vrlo skromnih 4%, u dinamiziranju međunarodne trgovine".

Prihodi od poreza i prereza na dohodak planirani su u visini očekivanog prihvaćanja izmjena i dopuna Zakona o porezu na dohodak, kao što su planirani i povećani prihodi od doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje temeljem novog, još nedonesenog Zakona o obveznim odnosima, pojasnila je zastupnica.

Potpuno je nejasno kako će se ostvariti planirani privatizacijski prihodi ove godine od oko 2,4 milijarde kuna ako se promatraju podaci o ostvarenju tih prihoda u prvom polugodištu ove godine, koji su iznosili samo 32% odnosno oko 800 milijuna kuna, postignuti prodajom Riječke, Splitske i Dubrovačke banke, te dijela turističkog portfelja.

Također je spomenula da se prihodi od trošarina planiraju u istoj razini kao i u planu za 2002. godinu, iako su u prvom polugodištu ove godine upravo ti prihodi zabilježili najveći pad. Drži da je potpuno nejasno kako će se ostvariti planirani privatizacijski prihodi ove godine od oko 2,4 milijarde kuna ako se promatraju podaci o ostvarenju tih prihoda u prvom polugodištu ove godine, koji su iznosili samo 32% odnosno oko 800 milijuna kuna, postignuti prodajom Riječke, Splitske i Dubrovačke banke, te dijela turističkog portfelja. Još je manje poznato kako će se ostvariti 2,5 milijarde kuna u idućoj godini, naglasila je Škare-Ožbolt.

Ono što se može pozdraviti u Prijedlogu proračuna, drži zastupnica, su povećani prihodi na stavkama pravosudnog sustava, novo zapošljavanje, posebno u gruntnicama. Dodala je da, međutim, ne raste stavka, odnosno, raste vrlo minimalno za pučkog pravobranitelja, što se teško može objasniti. "Kada se to vidi može se samo protumačiti ili time da se pučkog pravobranitelja želi obeshrabrati u daljnjem radu ili doista ovoj Vladi ta služba nije potrebna".

Na kraju je rekla da će Klub zastupnika DC-a biti suzdržan prilikom glasovanja o Prijedlogu državnog proračuna za 2003. godinu. "Do drugog čitanja doista ne znamo kakvu je zadaću ili kakve će prijedloge MMF dati Vladi što se tiče smanjivanja nekih pozicija od 200 ili 250 milijuna kuna, pa ćemo tek tada kada to vidimo moći odlučiti hoćemo li prihvatiti ili biti protiv ovog Prijedloga državnog proračuna".

Za ispravak netočnog navoda javio se **Marin Jurjević (SDP)**. Rekao je da je netočan navod Vesne Škare-Ožbolt kako aktualna gospodarska politika ima negativni rezultat, jer po kriteriju EU "Hrvatska je u ovom trenutku bolja od polovice službenih zemalja kandidatkinja za članstvo u EU". Dodao je da samo 4 države iz tog tranzicijskog kruga imaju veći bruto društveni proizvod po glavi stanovnika od Hrvatske, a inflacija je u tim zemljama u prosjeku iznosila 10,5%, a u Hrvatskoj 2,6%.

Dubravka Horvat (SDP) također se javila za ispravak navoda. Konstatirala je da je netočna tvrdnja kolegice Ožbolt da je politika planiranja proračuna da slijedi izbornu godinu. "Jer kada bi to bilo tako onda bi ovaj proračun skroz drugačije izgledao, kao neki proračuni prethodnih godina kada bi se izdvojilo puno više i nerealno za plaće, za mirovine i za sve ono što se nije moglo isplatiti iz proračuna, a ne bi se nastavilo provođenje reformi koje provodi ova Vlada".

Zaključila je da ova Vlada ne razmišlja samo o 2003. godini, nego i o narednim godinama i o budućnosti Hrvatske, te je upravo stoga predložena ovakav proračun.

Proračun nije ni razvojan ni socijalan

Tada je govorio **Milan Kovač (HB)**. Rekao je da je za razliku od prethodnih godina ovaj proračun došao vrlo kasno i da su zastupnici imali malo vremena za kvalitetnu pripremu. "Danas pak čujemo od ministra financija sasvim nove brojke, nove postotke, tako da ne znam koliko efekta ima ova naša rasprava i koliko će utjecati na eventualne izmjene samog proračuna".

Naglasio je da već tjednima iz Vlade dolaze najave kako je ovo razvojni i socijalan proračun, "a od nekih danas

smo čuli da je to predizborni proračun".

Kovač je ustvrdio da ono ključno što demantira izjavu Vlade da se radi o razvojnem proračunu je činjenica da tekući prihodi ne pokrivaju ni približno tekuće rashode.

Drži da ovaj proračun nije socijalan, što pokazuje činjenica da se ne rješava ogromna nezaposlenost u RH. Ističe da su mnoge stavke u proračunu prenapuhane, te smatra da će doći do rebalansa istog proračuna polovicom iduće godine.

"Ovo je prvi put u zadnjih 12 godina hrvatske države da se prvo izradi proračun za iduću godinu, a onda se radi rebalans za tekuću godinu, samo što je rasprava o rebalansu bila dan prije od rasprave o proračunu za iduću godinu".

Ono ključno što demantira izjavu Vlade da se radi o razvojnem proračunu je činjenica da tekući prihodi ne pokrivaju ni približno tekuće rashode.

Smatra da je rebalans o kojem se dan ranije raspravljalo samo ozakonjenje nezakonitog poslovanja kroz tekuću godinu, što je utvrdila i državna revizija kroz doznačena revizijska izvješća.

Mišljenja je da je cijeli ovaj proračun napravljen na pukim pretpostavkama i nereálnim očekivanjima. Tako Vlada kaže da su programski prioriteti za slijedeću godinu reforma pravosudnog sustava, nastavak reforme i konsolidacija zdravstvenog sustava, te reforma sustava poticaja u poljoprivredi, a od ministra financija čuje se drugačije, da je prioritet svih prioriteta Ministarstvo znanosti i tehnologije. "Jedno piše, a drugo se danas ovdje kaže".

Kovač je rekao da nema naznaka kako smanjiti zaduženost zemlje od 13 i pol milijarde dolara, nema naznaka kako smanjiti deficit države, nema naznaka za smanjenje broja nezaposlenosti niti iseljavanje mladih ljudi iz Hrvatske. "Izostavljena je i sva briga i skrb o invalidima Domoinskog rata iz BiH, koji su ginuli za Hrvatsku. Samo se demagoški neistinito najavljuje štednja, dok se povećavaju sredstva za Ured predsjednika Vlade, predsjednika države itd. Zbog svega ovoga ukoliko naše amandmane koje ćemo predložiti u

ime Hrvatskog bloka ne prihvatite mi ćemo glasovati protiv ovog Prijedloga proračuna", zaključio je Kovač.

Riječ je tada zatražio ministar financija, **Mato Crkvenac**. Rekao je da se pokušava stvoriti dojam da je on danas iznio neke nove brojke, te one koje u papirima više ne vrijede. "Ove brojke koje su vam u papirima, tabelama kod proračunskih korisnika, sve su doslovno u redu".

Dodao je da je promijenjen izvedeni pokazatelj koji daje relativni odnos deficita i duga, "ovisno o tome kako metodološki postupimo". Dakle, kod brojaka se ništa ne mijenja, izuzev relativne veličine udjela duga, odnosno udjela proračuna u društveno bruto proizvodu.

Također je izjavio da će Vlada pokušati svojim amandmanima smanjiti taj proračun za oko 250 milijuna. "Ne vidim paradoks u tome da Vas koji se zalažete za smanjenje duga isto vodi misao vodilja da se smanjuju rashodi, da bi se smanjio dug. Ako tražite da se smanji dug, pomozite da se smanje rashodi".

Što se pak tiče društvenog bruto proizvoda, on je u ovoj godini prema korekcijama koje su izvršene u statistici itd. 175,8, a u idućoj godini 196 milijardi.

Za ispravak netočnog navoda na izlaganje gospodina Kovača javila se **Sonja Borovčak (SDP)**. Osvrnula se na navod da je u zdravstvu katastrofalna situacija, da nema ničega, da su dugovanja više od 250 dana, što nije točno, kako je rekla. "Država je za sanaciju bolničkog sustava izdvojila 820 milijuna kuna i ovih dana je upravo sve to i završeno, a određeni su i novi proračuni koji garantiraju bolnicama uspješno poslovanje, jasno uz racionalizaciju i vođenje brige o tome". Misli da će se i zdravstveni sustav u okviru reformi morati na drugačiji način i odgovornijim ponašanjem stabilizirati.

Marin Jurjević (SDP) također se javio za ispravak netočnog navoda. Osvrnuo se na izjavu kolege Kovača da predsjednik države "putuje po svijetu i vuče svoju svitu". Jurjević je konstatirao da je takva izjava neukusna i uvredljiva za instituciju predsjednika države, bez obzira na sve političke razlike, a ujedno je ta izjava i netočna. "Predsjednik države ne putuje da bi se samo slikao nego da bi zastupao interese hrvatske države, i na sreću napokon nas primaju u svijetu na nešto bolji način nego što su nas primali onda kada je bivša

stranka gospodina Kovača bila na vlasti”.

I **Milan Kovač (HB)** tražio je riječ za ispravak netočnog navoda na izlaganje ministra financija. Osvrnuo se na izjavu ministra da su brojke takve kakve jesu. ”Mi postavljamo upitnost i brojki. I ako su upitne, onda sve izvedenice iz tih osnovnih baznih podataka su upitne, u tome je problem”.

Potom se i **Jadranko Mijalić (HSL)** osvrnuo na navod ministra financija, kojeg ne smatra točnim. ”Tamo piše da je deficit proračuna opće države 4,5. Ovdje pak navodi 5%. Spominje i smanjenje rashoda, što implicira i smanjenje prihoda od 250 milijuna, to je krivo prikazano u ovim materijalima kompletno. A sve ono što se izvodi je krivo, kao što je rekao kolega Kovač. Zato bih molio da se ministar na ovako nespretn način više ne opravdava, nego da prizna svoju grešku”.

Ivan Šuker (HDZ) javio se također za ispravak navoda ministra financija. Rekao je da se ministru vjerojatno omaklo kada je rekao da je bruto društveni proizvod u ovoj godini 175 milijardi, a onda je rekao da je bruto proizvod u 2003. godini 196 milijardi. ”Daj Bože da bude takav. Ako se predviđa rast društvenog bruto proizvoda od 5%, onda je to 183 ili 184”.

Osobna potrošnja raste znatno iznad plaća

U ime Kluba zastupnika HSL-a govorio je **Jadranko Mijalić (HSL)**. Rekao je da je njegov Klub bio za odgodu rasprave o ovakvom proračunu, jer je to krnji dokument iz kojega se ne vidi koliki je ustvari deficit opće konsolidirane države, ”a koji je izgleda promjenjiva kategorija, koja ovisi o tijeku sporazuma sa MMF-om, i o različitim metodologijama izrade koje se pri tome upotrebljavaju”.

Dodao je da su samo zbog odluke većine i oni prisiljeni raspravljati o tom dokumentu, no da odmah na početku može reći da Klub zastupnika HSL-a neće podržati ovakav proračun iz više razloga. Prvo, on se donosi na brzinu, materijali za zastupnike stižu u zadnji čas, donosi se paralelno s rebalansom proračuna. Krenuo je od makroekonomskih pokazatelja, od stope rasta, ”bez obzira bila ona 5% kao što je u ovoj optimističnoj

projekciji napravljeno, ili 4% u pesimističnoj varijanti, a za koju se zalaže MMF”.

Naglasio je da je bitna struktura porasta domaćeg bruto proizvoda. ”Ako pogledamo tu strukturu, onda vidimo da je osnovni uzrok porasta domaćeg bruto proizvoda u Hrvatskoj potrošnja, i to prije svega osobna potrošnja”. Ona raste u prvih 9 mjeseci ove godine za oko 5,6%, što je znatno iznad plaća. Mijalić je naglasio da u momentu kada osobna potrošnja raste znatno iznad plaća, potrebno je poduzeti mjere za suzbijanje te potrošnje. ”Međutim, ona i dalje raste i generira porast društvenog bruto proizvoda, ali raste zbog velikih zaduživanja stanovništva”.

Osnovni je uzrok porasta domaćeg bruto proizvoda u Hrvatskoj potrošnja, i to prije svega osobna potrošnja.

Dodao je da je k tome primjetan i porast trgovine na malo, u prvih 9 mjeseci ove godine za 10%. Drži da je ovakva struktura rasta domaćeg bruto proizvoda zabrinjavajuća, ona se ne može dugo zadržati s takvom strukturom i dvosjekli je mač, jer prevelika zaduženost stanovništva može dovesti u vrlo nepovoljnu situaciju i državnu ekonomiju i pojedinačno svakog pojedinca.

Što se tiče investicija kao jednog od generatora porasta domaćeg bruto proizvoda, u ovoj godini bilo je ulaganja od strane države jedino u cestogradnju, manjim dijelom i u stambenu izgradnju. No, radi se o investicijama koje su vremenski ograničenog karaktera i koje ne mogu dati dugoročne efekte u gospodarstvu, u smislu trajnog zapošljavanja nezaposlenih, naglašava zastupnik.

Iz svega toga proizlazi i najveći problem Hrvatske danas, koji se ne mijenja, nažalost, iz godine u godinu, a to je stopa nezaposlenosti, koja je u prvih 9 mjeseci ove godine iznosila 21,7%, ”što u odnosu na prethodnu godinu ne predstavlja gotovo nikakve pomake u pozitivnom smislu”.

Mijalić drži da se crna slika hrvatskog gospodarstva sagleda u platnoj bilanci, koja nam govori da se Hrvatska nije smjela, a pogotovo se ne bi smjela zaduživati u budućnosti. Vanjski deficit raste po stopi od 19%, pokrivenost uvoza izvozom je 46,9%,

što je za 3,7% manje nego u 2001. godini.

”Kada govorimo o tzv. pozitivnim trendovima što se tiče zaduženosti države, onda rashodi konsolidirane srednje države u prvih 9 mjeseci ove godine iznose 53,9 milijardi tj. rastu za 1,2% u odnosu na 2001. godinu”.

Rekao je da zadnji rebalans proračuna o kojem se dan ranije raspravljalo povećava manjak konsolidirane srednje države na gotovinskoj osnovi na 0,2 milijarde kuna, a na to prvenstveno utječu plaće, nabavka materijalnih dobara i slično. Karakteristike proračuna za 2002. godinu su loše, naglasio je Mijalić, a drži da će to biti dijelom karakteristike i ovog narednog proračuna, neobjektivno planiranje kapitalnih investicija, loše i neobjektivno planiranje prihoda od privatizacije, neodgovorno planiranje rashoda za plaće, neprovođenje ili kašnjenje u provođenju reformi direktno vezano uz proračun, te nefunkcioniranje fondova za razvoj, zapošljavanje i regionalni razvoj.

Osvrnuo se i na inozemni dug, rekavši da bi inozemni dug bio dugoročno održiv ali njegova stopa rasta mora biti niža od stope rasta bruto domaćeg proizvoda i stope rasta izvoza roba i usluga, jer se izvozom pribavljaju devizna sredstva za otplatu duga. ”Stoga možemo slobodno konstatirati da stopa rasta inoduga u Hrvatskoj nije dugoročno održiva. U prvih 7 mjeseci ove godine RH je otplatila 1,4 milijarde USA dolara glavnice i 0,3 milijarde dolara kamate, a zadužila se za 2,5 milijardi dolara, tj. ino-dug je veći za 1,2 milijarde dolara”.

Mijalić je rekao da je karakteristika proračuna za 2003. godinu to što je on plod političkog dogovora i što su sredstva subvencija u tom proračunu porasla na 4,35 milijardi, a to je za oko 45%. Tu prije svega treba istaknuti brodogradnju i poljoprivredu. ”Protiv smo ovakvog načina subvencioniranja brodogradnje zbog toga jer se ne subvencionira razvoj proizvođača opreme u cilju postizanja 60%-tnog učešća, ili 70%-tnog učešća naših proizvođača u brodu, nego subvencioniramo gubitke, generirajući nove gubitke i kupovanje strane opreme”.

Zaključno je rekao da se o ovom proračunu može govoriti s dva aspekta, je li održiv ili neodrživ, odnosno je li kvalitetan ili nije. On je, smatra zastupnik, održiv s aspekta

učesća javnog duga domaćem bruto proizvodu, ali je neodrživ po svojoj kvaliteti jer je plod političke trgovine. Mijalić drži da je rezultat isplata nekontroliranih subvencija, te su neutvrđeni fiskalni kapaciteti. Rekao je da su na nekim stavkama moguće uštede, te da njegov Klub drži da proračun u nominalnom iznosu ne bi trebao premašivati proračun iz ove godine. Iz svih tih razloga Klub zastupnika HSLs-a neće podržati ovaj Prijedlog proračuna.

Bez TV prijenosa rasprave

U ime Kluba zastupnika HDZ-a govorila je **Jadranka Kosor (HDZ)**. Zatražila je od predsjednika Sabora da se obave konzultacije s upravom Hrvatske televizije, da bi se omogućio prijenos ove rasprave. "Sasvim sigurno to je jedna od onih točaka koje bi se morale prenositi po nikad opozvanoj odluci Vijeća Hrvatske radiotelevizije".

Zastupnici i predstavnici političke javnosti RH traže da se ovako važne točke prenose, da se točno vidi tko što misli.

Zamolila je stanku od 10 minuta za konzultaciju njenog Kluba zastupnika s predstavnicima drugih oporbenih klubova zastupnika u Parlamentu.

Tada je predsjednik Sabora rekao da i on dijeli mišljenje da je dobro neke važne stvari koje se događaju u Saboru približiti hrvatskoj javnosti. "Međutim, puno puta sam objašnjavao, ovaj Sabor nema baš nikakve ingerencije i ne trebamo ih imati u smislu utjecaja na program Hrvatske televizije".

Rekao je da on osobno odbija prijedlog da izvrši bilo kakve konzultacije, no daje stanku od 10 minuta da Klub zastupnika HDZ-a izvrši konzultacije među klubovima.

Naglasio je da je Hrvatska televizija javna televizija, te da se može raspravljati kako ona funkcionira, da se može mijenjati Zakon o Hrvatskoj televiziji, ali da se ne može ulaziti u njene programske domene.

Damir Kajin (IDS) rekao je da je postalo pravilo da se rasprave o ovako krucijalnim stvarima kao što je Proračun RH svjesno marginaliziraju na štetu hrvatske javnosti "i to je nešto preko čega ovaj Parlament ne bi trebao prelaziti", te je i on zatražio stanku za konzultacije Kluba.

Dodao je da je bilo pravilo od 1991. godine sve do sada da se integralno prenose sjednice Parlamenta na kojima se raspravlja o svim fiskalnim dokumentima koji su bitni za opstojnost jedne države, kao što je rebalans proračuna, sam proračun, neki temeljni porezni zakoni. "Mislim da nitko nema pravo uskratiti hrvatsku javnost od mogućnosti da u integralnom obliku prati raspravu zastupnika Hrvatskog sabora".

Predsjednik Sabora rekao je da predlaže svima koji protestiraju što nema javnog izravnog prijenosa ove značajne teme, da se taj problem riješi na drugi način, raspravom o načinu funkcioniranja Hrvatske televizije, o primjeni Zakona o HRT-u. "Postoji čitav niz modela kako to možemo učiniti, do sada nisam čuo baš previše rasprava ili inicijativa o tome da li Zakon o HRT-u primjenjujemo, jesmo li ispunili sve obveze, ali za konkretan televizijski prijenos smo zainteresirani i u tome ću sudjelovati kao predsjednik Sabora".

Željko Glavan (HSLs) zatražio je u ime Kluba zastupnika HSLs-a stanku od 10 minuta, u svezi s ovim problemom.

Zlatko Kramarić (LS) izjavio je da razumije potpuno argumentaciju predsjednika Sabora. "Ja se doista slažem da nema nikakve potrebe da predsjednik Sabora vrši bilo kakvu intervenciju, ali ja ću se solidarizirati s prijedlogom HDZ-a da ne ispadne da je riječ samo o prijedlogu opozicije, nego doista mislim da su bili neki dobri običaji da se ovako važne teme prenose i moramo se prisjetiti naših dana kada smo bili opozicija i kada smo na jednaki način reagirali, te nema razloga da imamo jedno ponašanje do 3. siječnja, a drugo poslije 3. siječnja".

Dodao je da Klub zastupnika LS-a ima razumijevanja za to da se predsjednik Sabora ne želi koristiti svojom funkcijom, no naglasio je da treba doći do promjene u ponašanju Hrvatske televizije, "jer ipak na neki način hrvatski Parlament odlučuje".

Zaključno je rekao da su zastupnici predstavnici političke javnosti RH, te da traže da se ovako važne točke doista prenose, da se točno vidi tko što misli.

Predsjednik Sabora potom je odredio stanku u trajanju od 10 minuta za konzultacije klubova zastupnika na zahtjev Kluba zastupnika HDZ-a, IDS-a, HSLs-a i LS-a.

Nakon stanke u ime Kluba zastupnika HDZ-a, zastupnicima se obratila **Jadranka Kosor (HDZ)**, kako bi obrazložila stajalište svog Kluba. Na početku je rekla da otkako je stvorena samostalna Hrvatska, rasprava o proračunu se prenosila u cijelosti iz Hrvatskog sabora. "Radi se o tome da se ovdje raspravlja i odlučuje o 89 milijardi kuna hrvatskih građana, o tome kako će se prikupiti, i kome će se raspodijeliti i to sasvim sigurno zanima barem svakog poreznog obveznika".

Smatra podcjenjivačkim da se u ovom trenutku na Trećem programu Hrvatske televizije, gdje se inače prenosi rasprava iz Hrvatskog sabora, reprizira jedna utakmica. Podsjetila je na nikad opozvanu odluku Vijeća Hrvatske radiotelevizije o tome koje se točke iz Hrvatskog sabora moraju obvezatno prenositi, te je rekla da je jedna od tih točaka svakako rasprava o državnom proračunu. Naglasila je da Vijeće Hrvatske radiotelevizije odgovara Hrvatskom saboru, odnosno da svoje izvješće podnosi Hrvatskom saboru.

Traženje prijenosa nije pritisak ni na koga

Smatra da ovakva traženja zastupnika da se barem ova rasprava prenosi u cijelosti nije nikakav pritisak. "Hrvatska televizija, bez sumnje, to stoji jasno i u Zakonu koji je na snazi, mora biti javni servis i ona mora donositi i prenositi pravodobnu i istinitu informaciju. Prijenos rasprave o državnom proračunu nije pritisak ni na koga, jer tu svatko od zastupnika i svaka politička opcija ima jednako pravo istaći svoja stajališta".

Nema razloga da "imamo jedan način ponašanja do 3. siječnja, a drugi nakon toga, kada smo pozicija".

Dodala je da samo traže da Hrvatska televizija obavlja svoju funkciju, te će u tom smislu sigurno tražiti da se u izmjenama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji unese i odredba o tome što se ima prenositi iz Hrvatskog sabora.

Na kraju je još jednom ponovila zahtjev i molbu da se nastavi s prijenosom u integralnom obliku rasprave o državnom proračunu za 2003. godinu.

Marin Jurjević (SDP) javio se za ispravak navoda gospođe Kosor koji se tiče Vijeća Hrvatske radiotelevizije. Rekao je da je on, kao i Jadranka Kosor, bio član Vijeća koje je izabrano po sasvim drugom Zakonu, te da se zastupnica stalno poziva na odluke tog Vijeća.

"Imamo novo Vijeće za koje smo rekli da hoćemo depolitizirati. Zato ja i vi tamo nismo, nego netko drugi. Ne možemo se pozivati na odluke bivšeg Vijeća koje je birano po drugom zakonu na sasvim drugačijim principima i ovo Vijeće prisiljavati da ispunjava odluke bivšeg Vijeća".

"Niti HDZ to nije činio"

U ime Kluba zastupnika IDS-a nakon tražene stanke stajalište o istom problemu iznio je **Damir Kajin (IDS)**. Rekao je da se radi o najvažnijem fiskalnom dokumentu jedne države. Smatra da hrvatska javnost ne smije biti uskraćena za istupe bilo kojeg zastupnika. "Kada bi se to dogodilo, po nama u IDS-u radilo bi se o sumraku demokracije. I gospođa Kosor je u pravu, niti HDZ to nije činio. Dapače, predmnijevalo se kada su bile ove teme fiskalne politike posrijedi da HRT bez bilo kojih intervencija od strane zastupnika u integralnom obliku prenosi saborske rasprave".

Drži da ovu raspravu treba prenositi integralno, da to nije nikakav pritisak na Hrvatsku radioteleviziju. "Dapače, to je sve Poslovníkom HRT-a propisano i stoga je minimum što treba zahtijevati od predsjednika ovog Parlamenta je da pokuša na takvu jednu obvezu podsjetiti gospodina Galića".

Napomenuo je da to nije miješanje u uređivačku politiku, to je poštivanje određenih postulata koji su postali dobri običaji, i koje niti jedna vlast, bez obzira kakva ona bila, ne bi trebala dovoditi u pitanje.

Željko Glavan (HSLs) iznio je stajalište u ime Kluba zastupnika HSLs-a. U početku je rekao da je Hrvatska radiotelevizija vlasništvo Republike Hrvatske, "a koliko ja znam najviši simbol i zaštitnik vlasništva RH, pa i onaj koji raspolaže s tim je ovaj Sabor". Smatra da se pogriješilo kada se zastupnike izbacilo iz Vijeća HRT-a, jer oni kao izabrani predstavnici naroda trebaju biti u njemu.

Rekao je da je njihova zamolba upućena predsjedniku Sabora da

zatraži prijenos rasprave, "jer Vam to ne bi bilo prvi put".

Dodao je da se već nekoliko puta razgovaralo s vodstvom HRT-a, dakle, to ne bi bio presedan ili bilo kakav pritisak, "jer mi često ovdje zaboravljamo da smo mi izabrani predstavnici građana Hrvatske, mi smo glas građana Hrvatske".

Zaključio je da građani Hrvatske imaju pravo znati što njihovi predstavnici misle prilikom određivanja državnog proračuna. "Podržavam zahtjev kolega iz HDZ-a i IDS-a da se učini sve da se ova sjednica prenosi".

U ime Kluba zastupnika LS-a na ovu temu osvrnuo se nakon stanke za konzultacije i **Zlatko Kramarić (LS)**. Rekao je da se on kao član vladajuće koalicije također pridružuje zahtjevu gore navedenih Klubova zastupnika.

Unaprijed izražavamo svoju zabrinutost za državna jamstva koja počesto dobivaju uske skupine privrednika, vrlo bliske političkim krugovima.

Smatra da nema razloga da "imamo jedan način ponašanja do 3. siječnja, a drugi nakon toga, kada smo pozicija".

Naglasio je da tako nešto ne priliči liberalnom pogledu na svijet i da ne bi želio da se dobije dojam da se u zemlji uvodi cenzura, i da ovako važna materija kao što je državni proračun, oстане izvan dosega hrvatske javnosti.

"Budući da ja politički kao liberal mislim da je javnost jedini sudac, arbitar našega rada, mislim da ona ima pravo znati tko se za što zalaže i da je to zapravo jedini mogući način da mi ovu svoju obvezu narodnih zastupnika na najbolji mogući način odradimo".

Izjavio je da ima itekako razumijevanja za poziciju predsjednika Sabora, te da ne bi želio da on iskoristi svoj politički autoritet, no, budući da je Sabor najviše političko tijelo Kramarić drži da bi gospodin Tomčić mogao iskoristiti svoj moralni autoritet da se doista ovako važne stvari kao što je rasprava o državnom proračunu prenose na televiziji, kako bi hrvatska javnost mogla s njima biti upoznata.

Josip Leko (SDP) javio se za ispravak netočnog navoda. Rekao je da nema nikakvog razloga zastupati javnu televiziju, ali da ima pravo

prigovoriti da se autonomna odluka javne televizije naziva cenzurom, jer se time sugerira da je netko iz vlasti sugerirao neprenošenje. Dodao je da bi volio kada bi Hrvatska televizija i urednički program sam odlučio da prenosi raspravu o proračunu. "Ali zaista mislim da je obveza Sabora poštivati vlastiti zakon, jer se to zove vladavina prava".

Predsjednik Tomčić rekao je da od donošenja Zakona o HRT-u i od konstituiranja novog Vijeća HRT-a nije ni jedan put intervenirao prema Upravi ili prema bilo kojem uredniku na Hrvatskoj televiziji. Također je naglasio da je oformljen i jedan novi saborski odbor, koji se zove Odbor za informiranje, informatizaciju i medije, preko kojeg se može puno toga napraviti, preko kojega se mogu kanalizirati sve inicijative.

"U našim rukama su sve odluke, dakle, možemo na neki način preduhitriti i ovakvo nerazumno ponašanje televizije". Dodao je da dijeli mišljenje da ovu raspravu treba prenositi, da hrvatska javnost zavređuje da se ona prenosi, ali da odluku o tome može donijeti ili Hrvatska televizija ili Sabor, "ali ne na način kako ste danas predložili, postoje drugi mehanizmi".

Iznio je prijedlog da se sve ove inicijative usmjere prema Odboru za informiranje, informatizaciju i medije, da se plenarnoj sjednici predlože konkretne mjere, te da plenarna sjednica izglasa konačno svoju odluku.

Spis o generalu Bobetku upućen Ministarstvu pravosuđa

U ime Kluba zastupnika HSLs-a javio se **Joško Kontić (HSLs)**. Rekao je da su dobili informaciju da je Vlada RH danas spis o Bobetku putem Ministarstva pravosuđa uputila Županijskom sudu.

"Budući da je to u kontekstu tumačenja Ustavnog zakona o suradnji RH i Međunarodnog kaznenog suda, početak procesa odlučivanja o zahtjevu Haaškog suda za izručenje generala Bobetka, smatramo da bismo trebali dobiti punu informaciju o razlozima zbog kojih je Vlada RH povukla ovaj potez, prije nego što se Žalbeno vijeće Haaškog suda očitovalo o interlokutornim žalbama Vlade, kojima Vlada RH osporava optužnicu protiv generala Bobetka".

Kontić je rekao da ne žele prejudicirati razloge i moguće posljedice

ovakve Vladine odluke, ali želi podsjetiti na ono što je predsjednik Vlade, Ivica Račan, rekao pred svim zastupnicima.

Tada je **predsjednik Sabora** prekinuo Joška Kontića, rekavši da ne elaborira temu koja nije točka rasprave.

Joško Kontić (HSLŠ) zatražio je stanku od 15 minuta u ime Kluba zastupnika HSLŠ-a.

Nakon stanke zastupnicima se obratio **Joško Kontić (HSLŠ)** u ime Kluba zastupnika HSLŠ-a. Rekao je da je predsjednik Vlade, Ivica Račan, upravo izjavio da je Vlada RH odlučila cjelokupan spis Bobetko, zajedno sa dvjema žalbama Haaškom sudu i medicinskom dokumentacijom, preko Ministarstva pravosuđa, uputiti Županijskom sudu na daljnji postupak.

Rekao je da daljnji postupak preko Županijskog suda znači postupak reguliran Ustavnim zakonom o suradnji RH i Međunarodnog kaznenog suda i da bi mogao značiti odobravanje, odnosno pristanak na zahtjev Haaškog suda, ili pak ne pristanak zbog nevaljanosti optužnice, ili zdravstvenog stanja optuženika.

Smatra da bi bilo poželjno da se Sabor upozna s razlozima zbog kojih se Vlada odlučila na takav potez, pogotovo u kontekstu činjenice da je Vlada RH nakon konsenzusa koji je postignut u Saboru glede tog problema, Haaškom sudu, odnosno Žalbenom vijeću Haaškog suda uputila dvije interlokutorne žalbe kojima osporava optužnicu protiv generala Bobetka.

"Taj proces odlučivanja još nije gotov, još Žalbeno vijeće nije donijelo svoj pravorijek, a Vlada na neki način ovakvim tretmanom optužnice možda otvara i mogućnost da je sama i odustala od interlokutornih žalbi i svih onih kvalifikacija koje smo i ovdje, u Parlamentu čuli do članova Vlade".

Sabor treba informirati

Joško Kontić je rekao da Klub zastupnika HSLŠ-a ne želi prejudicirati koji su razlozi za ovakvu odluku Vlade, ali smatraju da Sabor mora biti informiran o tom potezu, ako ni zbog čega drugoga, onda zbog političke dosljednosti. Podsjetio je na riječi Ivica Račana koje je izgovorio pred zastupnicima kada su posljednji put raspravljali o tom problemu. Tada

je naime, predsjednik Vlade, govoreći o eventualnom donošenju odluke o prosljeđivanju optužnice Županijskom sudu rekao slijedeće: "Vlada, to mogu reći odmah, ne misli donositi odluku bez znanja Sabora".

Kontić je rekao da je odluka još jednom očigledno donesena bez znanja Sabora, ali da se to može barem dijelom ispraviti ukoliko predsjednik Vlade dođe i obrazloži zastupnicima zbog kojih je razloga povukao ovakav potez.

"Mi u HSLŠ-u smatramo da bi takav istup predsjednika Vlade bio umirujući i za cijelu hrvatsku javnost i da bi na neki način ponovno mogli otvoriti dijalog, a čini mi se da smo kroz dijalog po tom pitanju donosili najbolje odluke".

Apelirao je na ostale zastupnike i predsjednika Sabora da pozove predsjednika Vlade, da pred Saborom obrazloži razloge ovakve Vladine odluke, "i da barem dijelom poštuje ono što je obećao pred hrvatskim Saborom".

Klub zastupnika HSLŠ-a predlaže da se prekine sjednica Sabora dok predsjednik Vlade RH ne dođe pred Sabor i ne obrazloži razloge ovakve odluke.

Tada je predsjednik Sabora, **Zlatko Tomčić** rekao da ima dodatni prijedlog. "Predlažem da nastavimo s ovom raspravom, a ja ću ovoga puta dakako prihvatiti mišljenje Vašeg Kluba, vjerujem i ostalih klubova. Konzultirat ću se s predsjednikom Vlade i zahtijevati da, čim mu vrijeme dozvoli, dođe u Sabor i informira zastupnike".

S ovim prijedlogom Zlatka Tomčića suglasili su se zastupnici Kluba HSLŠ-a, kao i ostali.

Ponovno je rasprava vraćena na Prijedlog državnog proračuna za 2003. godinu.

U ime Kluba zastupnika HSS-a govorio je **Luka Roić (HSS)**. Rekao je da ako se analiziraju makroekonomski pokazatelji u stvaranju ovog proračuna, računa se na stabilno makroekonomsko okruženje, uz nisku stopu inflacije od svega 3%, uz vrlo optimističnu stopu rasta od 5%, zahvaljujući čemu će i udio proračuna u bruto domaćem proizvodu biti smanjen. "Treba ustrajati na stabilnom proračunu čiji će deficit proračuna biti smanjen sa sadašnjih 4,2% na 2,6%, kako bi Hrvatska unatoč svim teškoćama poboljšala svoj položaj".

Rekao je da cilj treba biti restriktivan proračun sa što manjim deficitom, jer rashodi se moraju dovesti u sklad s prihodima. Dodao je da je iz svih dostupnih podataka i pokazatelja vidljivo kako naročitu pozornost treba posvetiti zaduživanju, jer javni inozemni dug ovih zadnjih godina udvostručio se, te je ukupan vanjski dug porastao sa 19,7 milijardi na 43,8 milijardi kuna.

Roić je naglasio da su sva dosadašnja zaduženja većinom odlazila na tekuću potrošnju, što je nedopustivo, a za ekonomiju jedne države može biti posve katastrofalno. "Na isti način su se trošila i sredstva iz privatizacije, s čim treba prestati i nove usmjeriti na projekte koji će proizvoditi dobit".

U ime Kluba zastupnika HSS-a apelirao je da prestane zaduživanje za tekuću potrošnju. Naime, kako je javni dug dosegao kritičnu točku, treba biti veoma oprezan kod davanja državnih jamstava, da se i ona ne pretvore u javni dug, objašnjava Roić.

"Unaprijed izražavamo svoju zabrinutost za državna jamstva koja počesto dobivaju uske skupine privrednika, vrlo bliske političkim krugovima. Dok unaprijed nismo u ravnopravnoj utakmici i u istoj poziciji, rezultati svih aktivnosti mogu lako postati upitni".

Ipak, treba pozdraviti optimističku stopu rasta od 5%, planirani pad deficita i pad deficita konsolidirane države sa 5,9% na 5%, smatra Roić.

Pozdravlja također odluku da se poveća iznos za znanost i obrazovanje, pa makar i u minimalnom obliku. "Jer jedino znanost i obrazovanje, odnosno mladi obrazovani ljudi mogu ovu zemlju izvući iz posvemašnje krize u kojoj smo se našli".

Značajna povećanja po ovom prijedlogu proračuna ostvaruje Ministarstvo za europske integracije, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, Ministarstvo obrta i srednjeg poduzetništva, Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo, te Ministarstvo turizma, "što može ukazivati na strateško opredjeljenje ove Vlade da se potiče gospodarski rast u gotovo svim gospodarskim granama".

Restriktivna fiskalna politika

Roić drži da je za uspješno gospodarenje potrebna prije svega pravna sigurnost i učinkovitije djelovanje pravne države. Suradnju s među-

narodnim institucijama treba nastaviti s restriktivnom fiskalnom politikom i smanjivati proračunski deficit.

Drži da je potrebno donijeti i paket socijalnih zakona, kako bi ovaj proračun dobio i socijalnu dimenziju. "Oni su pred nama, zato paket poreznih olakšica dočekujemo s posebnim zadovoljstvom".

Naglasio je da je prioritet svih prioriteta postizanje veće zaposlenosti. Novac se mora ulagati u radna mjesta kako bi se svakom građaninu omogućilo da ostvari svoja primanja. "Samo rad i ulaganje u proizvodne djelatnosti je ispravan put i jamstvo da bi oporavak mogao biti trajan. Moramo jasno odrediti naše prioritete. Ovdje prije svega mislim na turizam koji je uz brodogradnju naša najvažnija izvozna grana".

Ročić je rekao da potrošnja mora biti u skladu s mogućnostima, a izdaci produktivniji. Treba prestati sa zaduživanjima, te nastaviti sa započetim reformama. "Hrvatska ima stabilizirano makroekonomsko okruženje i s pravom očekujemo pozitivne pomake u gospodarstvu, a samim time i bolju zaposlenost".

Naglasio je da je za stabilnost hrvatskog gospodarstva potrebno ograničiti javnu potrošnju, smanjiti neučinkovitu administraciju, pojačati ekspanziju profitabilnih investicija, obrazovati mlade ljude za zanimanja koja su tražena na tržištu rada. Hrvatska mora biti pravno sigurna, privatno vlasništvo nepovredivo, treba smanjiti nezaposlenost, ukratko treba stvoriti socijalnu, pravednu i sigurnu državu.

"Za ovaj prijedlog proračuna se može reći da će biti ostvariv ako se provedu planirane reforme, što će smanjiti tekući deficit uz visoku stopu rasta. Štedljivost u pogledu opće države kako se dug koji doseže značajne iznose ne bi povećavao, jer zaduženost može postati limitirajući faktor svakog razvoja".

Dodao je da moramo biti otvoreni za protok ljudi i kapitala, jer nedostatak ulaganja dovodi do stagnacije u gospodarstvu, svaki se rast tada dovodi u pitanje.

Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik **Jadranko Mijalić (HSL)**. Smatra da nije točan navod zastupnika Ročića, kada je ocijenio da će "set poreznih zakona riješiti socijalne probleme u Hrvatskoj".

Ispravak je najavio i zastupnik **Mario Kovač (HSL)** koji je uvodno

citirao misao zastupnika Ročića o tome da je: "Naša obveza zaposliti ljude". Budući da je to iznio u ime HSS-a, ocijenio je da je ova stranka jedan od glavnih sukreatora predloženog proračuna. Smatra ujedno da se neće uspjeti zaposliti 380.000 nezaposlenih prema ponuđenom modelu koji je prezentiran u podnijetim materijalima.

Negativni trendovi u izvozu roba

Zastupnik dr.sc. **Zlatko Kramarić** govorio je u ime Kluba zastupnika LS-a. Smatra da bi predstavnici Vlade trebali pokazati više opreza kada demonstriraju vlastito zadovoljstvo ukazujući na pozitivne gospodarske pomake. Da bi se dobio pravi odgovor o gospodarskom trenutku zemlje, trebalo bi testirati i raspoloženje 380.000 nezaposlenih, umirovljenika s niskim primanjima ili osoba koje neredovito primaju svoj dohodak. Ukoliko je stanje uistinu tako dobro, postavlja se pitanje: Zbog čega se Hrvatska nije našla na listi za članstvo u Europskoj uniji?

Potrebno je promijeniti industrijsku strukturu i povećati domaću konkurentnost.

Zastupnik je odmah ponudio i odgovor, procjenjujući da nas nitko ne mrzi, već da moramo vlastitim zalaganjem ukloniti uočene probleme. Iznoseći statističke usporedbe i brojčane pokazatelje, zastupnik Kramarić je upozorio da je Hrvatska ujedno i jedina srednjoeuropska zemlja u tranziciji, koja u 10 godina nije povećala svoj izvoz.

Zabrinjava ga ujedno i statistička putanja koja upozorava da Hrvatska nije sposobna izdržati ni konkurenciju na tržištu zemalja CEFTA-e, odnosno susjednih srednjoeuropskih država. Predloženi bi proračun, nastavio je zastupnik, trebao predstavljati trenutak istine svake Vlade, kao i vladajuće koalicije, da preuzme potrebnu obvezu i odgovornost za razvoj zemlje.

Upozorio je da bi trebalo olakšati poziciju poduzetnicima kojima su ove obveze signal da je država još uvijek preskupa. Na tom području nisu poduzeti odgovarajući napori, premda je u više navrata iskazivana sprem-

nost da se ublaže neprihvatljivo visoki i zahtjevni porezni pritisci. Pozivajući se na odjeke nedavno okončanog skupa ekonomista u Opatiji, istaknuo je potrebu da se promijeni industrijska struktura, te poveća konkurentnost domaće privrede. Nema uspješne zemlje iza koje ne stoji prepoznatljivi proizvodi, upozorio je zastupnik Kramarić, dodajući da treba pratiti i prepoznavati globalna zbivanja u svijetu koja se dramatično mijenjaju nakon 11. rujna prošle godine. Upozorio je ujedno i na poruke antiglobalista koji ističu da će siromašne zemlje postati još siromašnije, navodeći poučan primjer Meksika.

Govorio je zatim i o problemu visoke nezaposlenosti, ukazujući da je stopa od 22%, najveća u skupini tranzicijskih zemalja, opominjući da treba ukalkulirati gubitke i zbog činjenice da 300 - 400 tisuća ljudi ne radi i ne proizvodi. Ovaj debalans postaje još veći ukoliko se uzmu u obzir podaci ministra Crkvenca koji je ukazao na porast broja umirovljenika uz istovremeni pad zaposlenih. Da bi se, dakle, ostvarila optimistična verzija o stopi rasta od 5%, trebat će se dodatno zadužiti u inozemstvu, a ta će činjenica dodatno otežati položaj domaće ekonomije. Trebalo bi ujedno obuzdati rasprodaju najvrednije imovine, te odmah povećati izvozne potencijale. Prema mišljenju Kluba zastupnika LS-a, prihvatljiva je samo ona stopa rasta koja počiva na izvozu i porastu proizvodnje. Ovo je jedini realni put kojim se trasiraju bitniji pomaci, upozorio je zastupnik, dodajući da nije sretan zbog državnih investicija zbog izgradnje autoceste Zagreb - Split. Dvojben je put da li se time smanjuje nezaposlenost i omogućava bolji standard budući da zapošljavanje traje samo dok traje izgradnja, a zatim u pravilu slijedi novi val nezaposlenosti. Trebalo bi se ujedno čuvati visokog stupnja centralizacije države kada je riječ o investicijama i njenoj želji da demonstrira vlastitu političku moć. Treba ujedno odgovoriti i na ocjene o tome zašto se primjerice ulaže u brodogradnju, a zanemaruje se poljoprivreda. Istovremeno se pojedine banke saniraju, a druge se prepuštaju nemilosrdnim zakonitostima tržišta. Ne može se zanemariti određeno favoriziranje zagrebačke i riječke regije, uz istovremeno zanemarivanje osječke, odnosno regije istočne Hrvatske, upozorio je zastupnik.

Na kraju je napomenuo da je čitav niz kapitalnih objekata iz Osijeka potpuno ispušten iz ovog proračuna. Zbog ovih okolnosti te ne samo gospodarskih, već i političkih implikacija, zastupnik je najavio da će se kasnije ponovno javiti za raspravu u ime Kluba zastupnika LS-a.

Ojačati poduzetničku aktivnost

U ime Kluba zastupnika LIBRE govorio je zastupnik **Goranko Fižulić**, uvodno ukazujući na veličinu predložene proračuna. Analiza po stavkama ukazuje da se čak 2/3 proračuna pretvara u transfer pojedinim skupinama stanovništva. Istovremeno, manji dio sredstava odlazi za financiranje nečega što se zvalo država, odnosno investicijska djelatnost. Dok vladaju ovakvi odnosi, Vlada će i dalje biti najvažniji poslodavac i arbitar raspodjele nacionalnog bogatstva, a Hrvatska neće biti konkurentna zemlja. Zastupnik je ocijenio da bi se ovi razlozi možda mogli objasniti ukoliko se ima na umu da je riječ o predizbornoj godini. Potvrdio je zatim ocjenu ministra gospodarstva, koji je svojedobno upozorio da ovakva struktura ne omogućava izveznu orijentaciju niti povećanje izvoza. Već punih 5 godina izvoz u Hrvatskoj sastoji se od pet grana: brodogradnje, tekstila, prerade

Ukoliko ne postoje tržišni preduvjeti, nikakve subvencije neće poboljšati niti spasiti proizvodnju.

drva, farmaceutike i petrokemije. Smatra da će biti teško preokrenuti negativne trendove i stvoriti novi izvozni proizvod, bez obzira na valutni tečaj kune. Jedino se može dogoditi da prosječna plaća od 450 EURA bude 220 ili 250 EURA. Međutim, upozorio je zastupnik Fižulić, niti jedna politička elita ne usudi se provesti smanjivanje plaća u Hrvatskoj. Govoreći o potrebi za restrukturiranjem gospodarstva, naveo je primjere Irske, Portugala i Finske, opisujući njihove modele razvoja. Budući da se Irska razvila zahvaljujući inozemnom kapitalu, a Portugal od pomoći Europske unije, preostaje nam model Finske. Ova je zemlja vlastitim snagama, upozorio je ministar Fižulić, poticala poduzetničku aktivnost, a država je stvorila povoljan pravni okvir,

omogućujući građanima da razviju poduzetničke sposobnosti. Ovu je koncepciju opisao na primjeru proizvodnje namještaja, ukazujući da sami poduzetnici ocjenjuju samu svrhovitost i opravdanost proizvodnje. Ukoliko ne postoje potrebni tržišni preduvjeti, nikakve subvencije neće poboljšati niti spasiti ovu proizvodnju. Ovaj bi koncept u slijedećim godinama trebalo primijeniti i na području Hrvatske, ocijenio je zastupnik Fižulić, dodajući da je za slijedeću godinu ionako prekasno.

Država će najbolje pomoći, nastavio je obrazlagati predloženi koncept, ukoliko smanji porezne troškove kao i razne naknade domaćinstvima građana. To ne znači da treba smanjivati rashode namijenjene znanosti, prosvjeti i školstvu, budući da se radi o važnim djelatnostima koje potiču i prate razvojne aktivnosti gospodarstva. Navodeći primjer Estonije, zastupnik je sugerirao da se ukine i porez na dobit. Objasnio je da poduzetnici po logičnoj inerciji dobit ulažu u proizvodnju i poslovanje, što dovodi do otvaranja novih radnih mjesta.

Na kraju je ocijenio da će LIBRA podržati ovaj proračun, a vjerojatno će se očitovati i određenim amandmanima držeći da država ne bi trebala biti najveći poduzetnik u Hrvatskoj.

Predsjedavajući je zatim napomenuo da se HRT ponovno uključila u izravni prijenos sjednice, a zatim dao riječ zastupniku **Dragi Krpini (HDZ)** koji je zatražio ispravak netočnog navoda.

On pak smatra da nije točna tvrdnja da država ne bi trebala biti arbitar u raspodjeli nacionalnog bogatstva, dodatno pitajući tko bi trebao obavljati tu dužnost. Donoseći porezne zakone, Sabor na određeni način arbitrira oko podjele nacionalnog bogatstva. Upozorio je na opasnost da zbog ubrzane raspodaje prirodnih bogatstava, stranci preuzmu ovu ulogu, što nikako nije prihvatljiva opcija.

Nedostaje makroekonomska analiza Proračuna

U ime Kluba zastupnika HSP-HKDU-a, govorio je zatim zastupnik mr.sc. **Miroslav Rožić**. Pohvalio je ponajprije solidnu prezentaciju predloženog zakonskog teksta, dodajući da je sam proračun još uvijek daleko od te europske razine. Upozorio je

zatim da se mora voditi računa i o kontekstu njegovog donošenja, budući da je evidentan njegov porast već treću godinu za redom. Citirao je zatim podatke o visini državnog proračuna u navedenom periodu, dodajući da je riječ o zabrinjavajućim trendovima. Manjak u proračunu ujedno se pokriva novim zaduživanjem, obveznicama, odnosno privatizacijom, a usprkos svim prikazima i grafikonima, podnesenom materijalu manjka makroekonomska analiza onih pretpostavki na kojima proračun zapravo počiva.

Vlada bi trebala usvojiti korisne poruke o potrebi promjena u sustavu poreza na dohodak.

Trebalo bi obrazložiti pretpostavke predviđenih stopa rasta gospodarstva, inflacije, zaposlenosti, drugim riječima onih podataka koji predstavljaju temelj iznijetih pretpostavki. Bez ovakvog pristupa, upozorio je zastupnik Rožić, ove projekcije nisu vjerodostojne. Nadalje, nisu jasno prikazani prihodi i rashodi, odnosno porezni teret za različite razine državne potrošnje, a poglavito se to odnosi na lokalnu samoupravu.

Upozorio je zatim da se ovaj dokument donosi u uvjetima usporavanja rasta svjetskog gospodarstva, koje naravno utječe i na naše tržište. Zbog ovih je okolnosti, iznijeta odviše optimistička prognoza rasta do 2005. godine. Nejasne su ujedno pretpostavke države da će ostvariti porast prihoda od carina u visini od čak 22%. Budući da je Hrvatska potpisala veliki broj sporazuma o slobodnoj trgovini, Vlada treba objasniti ove brojke, odnosno nerealna očekivanja. Slične je zamjerke iznio i u vezi očekivanog rasta prihoda od trošarina, doprinosa, PDV-a te još nekih planiranih prihoda države. Upozorio je ujedno da nije jasno na temelju kojih se pokazatelja očekuje planirani porast ovih iznosa. Smatra ujedno da se ne može govoriti o povećanju prihoda od poreza na dobit od čak 17%, držeći da se ovi iznosi povećavaju zbog većeg tereta na gospodarstvo. Dodao je da se gospodarstvo može oporaviti samo trudom hrvatskih poduzetnika, a ne "nikakvim genijalnim Vladinim potezima".

Zatražio je da se hitno obustave eksperimenti s poreznim sustavom i proračunom, koji je do sada imao dva rebalansa. Ukoliko se već slušaju

savjeti Svjetske banke i predstavnika MMF-a, Vlada bi onda trebala usvojiti i njihovu nesumnjivo korisnu poruku o potrebi promjene u sustavu poreza na dohodak.

Osim toga, nizom sporazuma o slobodnoj trgovini bez odgovarajuće promocije naših proizvoda na tržištu Europske unije, bitno je povećan trgovinski deficit. Visina uvoza iznosi 4 mlrd. USAD od čega 1 milijarda odlazi na uvoz hrane. Konstatirao je da domaće gospodarstvo raste na uvozu i na trgovini, pa će se onda uskoro cijela zemlja transformirati u "jedan duty free shop". Ovakvi trendovi zabrinjavaju jer se postavlja pitanje ukupne zaposlenosti i proizvodnje u Republici Hrvatskoj.

Upozorio je zatim i na porast vanjskoga zaduženja sa 9,8 na 13,5 mlrd. USAD. Dodao je zatim da su "fantomski fondovi", kako je prozvao Fond za regionalni razvoj te Fond za razvoj i zapošljavanje, ove godine uklopljeni u proračun, premda je početna ideja bila da egzistiraju samostalno. Njihove je aktivnosti usporedio s nekadašnjim SIZ-ovima, navodeći da se financiraju iz proračuna, što ni malo ne pridonosi jasnoći javnih financija.

Predložio je ujedno da treba više ulagati u turističku promidžbu i iskoristiti uistinu nedvojbene prednosti i ljepote naše zemlje. Neprihvatljiva su mu, međutim, smanjivanja sredstava za temeljnu djelatnost znanstvenih istraživanja. Nastavio je konstatacijom, da su ekološka poljoprivreda i ribarstvo strateški interesi Republike Hrvatske, a trebalo bi osnažiti i poticanje poduzetništva, nove tehnologije kao i razvoj cjelokupne poljoprivrede. Na kraju je zaključio da će zastupnici Kluba u čije ime govori, zbog navedenih manjkavosti i proizvoljnosti pri određivanju ključnih stavki Proračuna, biti suzdržani u trenutku njegovog donošenja. Konačnu će odluku ipak donijeti nakon analize o prihvaćanju podnijetih amandmana Kluba zastupnika HSP-a HKDU-a, istaknuo je zastupnik Rožić.

U ime predlagatelja zatim se javio ministar Crkvenac. Razumije, kaže, oporbenu logiku i svrhu nastupa, ali treba razlučiti veličinu predloženog Proračuna s iznosima iz 1999. godine, jer su u sadašnjem proračunu konsolidirani svi fondovi, uključujući mirovinski i zdravstveni fond. Upozorio je ujedno da se Fond za razvoj i zapošljavanje, kao i Fond za

regionalni razvitak financiraju iz dva izvora. Radi se o doprinosu iz budžeta, te o prihodima iz privatizacije, a slična iskustva imaju i europske države.

Zastupnik **Ivan Šuker (HDZ)** javio je zbog ispravka netočnog navoda. Mnoge se stvari ne mogu objektivno usporediti budući da je došlo do promjene metodologije. Međutim, evidentno je da je došlo do povećanja Proračuna ove godine u odnosu na prošlogodišnji, kao i onaj iz 1999. godine.

Ministar Crkvenac želio je pojasniti ove dijelove iz rasprave, ukazujući da se ne može zadržavati na metodološkom raščlanjivanju usporedivih podataka. Međutim, otvorio je mogućnost da se trenutno iznesu izdaci za zdravstvo ili mirovine, pa će se onda moći donijeti realne usporedbe i zaključci.

U raspravi koja je zatim nastavljena, riječ je dobio zastupnik **Borislav Graljuk**, govoreći u ime Kluba nacionalnih manjina. Izrazio je suzdržano zadovoljstvo budući da je došlo do povećanja sredstava Uredu za nacionalne manjine. U okviru predloženih brojki povećavaju se dotacije nacionalnim manjinama za kulturne programe. Analizirao je zatim i predviđene stavke za kulturne potrebe, te obrazovne programe nacionalnih manjina. Napomenuo je da u okviru proračunskih sredstava Ministarstva znanosti i tehnologije nisu specificirani iznosi sredstava za društvena istraživanja vezana uz nacionalne manjine, usprkos spomenutom Vladinom modelu koji predviđa ovakav pristup.

Klub zastupnika nacionalnih manjina, nastavio je zastupnik Graljuk, je preko Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina usmeno i pismeno tražio od Ministarstva prosvjete i športa, Ministarstva kulture i Ministarstva znanosti i tehnologije, da u skladu s člankom 115. Poslovnika dostave podatke o tome koliko je sredstava i za koje namjene u 2002. godini u njihovom okviru osigurano i utrošeno za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj i za hrvatske manjine u susjednim zemljama. Do sada je na ovo pitanje odgovorilo Ministarstvo prosvjete i športa i Ministarstvo vanjskih poslova. Založio se za transparentnost proračunske potrošnje, dodajući da bi se svi navedeni podaci mogli dostaviti nadležnom Odboru. Smatra ujedno da su ovi podaci usko vezani za zajamčena

ustavna prava nacionalnih manjina, dodajući da bi u predloženom zakonskom tekstu trebalo razjasniti i precizirati pojam donacija za kulturne potrebe nacionalnih manjina.

Glasovanje o proračunu ovisit će ujedno o brojnim okolnostima, kao i ukupnoj politici Vlade prema nacionalnim manjinama, uključujući tu i aktualni Zakon o pravima nacionalnih manjina, zaključio je zastupnik Graljuk.

Ojačati utjecaj i proračune lokalne uprave i samouprave

U ime Kluba zastupnika HNS-a, PGS-a i SBHS-a govorio je zastupnik **Darko Šantić**. Uvodno je objasnio da će se svaka od navedene tri stranke Kluba, pojaviti s vlastitim amandmanima, premda načelno podržavaju Prijedlog Državnog proračuna za 2003. godinu. Zadržao se zatim na pojedinim segmentima koje je ocijenio prioritetnim. Radi se o: konsolidaciji fiskalnog sektora opće države, stabilnosti cijena i tečaja valute, stabilnosti bankarskog sustava, zadržavanju realnih plaća u narednom razdoblju, podrški poduzetničkim i investicijskim projektima, te reformi pravosuđa, zdravstva, mirovinskog

Potrebno je ojačati izvorne prihode prilikom utvrđivanja financiranja jedinica lokalne i područne samouprave.

sustava i državne uprave. Klubovi zastupnika triju stranaka zaključili su ujedno da se dužna pozornost treba posvetiti "daljnjoj decentralizaciji javnih rashoda s državnog proračuna na proračune lokalne i područne samouprave". Podsjetio je zatim i na obveze koje su s tim u svezi utvrđene Ustavom, citirajući članak 137. o potrebi ovih jedinica na vlastite prihode i slobodu u njihovom raspolaganju. Ujedno je propisana i obveza države da pomaže financijski slabije jedinice lokalne uprave i samouprave, a cjelokupni postupak ima i precizne vremenske granice oko ostvarenja ovih prava. Ujedno je zapitao za razloge zbog kojih se kasni oko donošenja navedenih propisa.

Istovremeno se danas raspravlja o financiranju jedinica lokalne i područne, odnosno regionalne samouprave u skladu s obvezom iz tog Ustavnog zakona, upozorio je zastupnik Šantić.

Ocijenio je ujedno da bi izvorni prihodi trebali biti dominantni u proračunu ovih jedinica, a ne da čak 70% prihoda dolazi iz sredstava proračuna, odnosno fondova poravnjanja. Smatra da siromašnije općine imaju i nepovoljniji omjer u strukturi prihoda pa je u ime Kluba zastupnika HNS-a, PGS-a i SBHS-a predložio hitno otvaranje rasprave o financiranju jedinica lokalne i područne samouprave. Posebno bi se težište trebalo odnositi na izvorne prihode ovih jedinica, zaključio je zastupnik načelno podržavajući predloženi zakonski tekst Proračuna za 2003. godinu.

Županija mora imati koristi od vlastitih resursa

U pojedinačnoj 10-minutnoj raspravi, prvi se za riječ javio zastupnik **Ivan Šuker (HDZ)**. Podsjetio je na ranije vlastito izlaganje, kada je u ime Kluba govorio o makroekonomskim pokazateljima. Sada je ovaj zakonski prijedlog razmotrio i analizirao kroz dioptriju proračuna jedinica lokalne samouprave. Ujedno je postavio pitanje ministru oko povećanja troškova platnog prometa i o tome da li se uvodi porez na kasko osiguranje vozila od 15%, uključujući i povećanje obveznog osiguranja sa 15% na 20%.

Analizirao je zatim podatke koji se odnose na odjel Ministarstva uprave, pravosuđa, i županijski ured. Iznenadila su ga, doduše, minimalna, ali ipak evidentna smanjenja za 0,36%. Upozorio je na nisku tehničku opremljenost navedenih ureda, jer se primjerice na građevinsku dozvolu čeka nekoliko mjeseci ili čak godinu dana. Uz loše zakone kojima se uređuju ovi poslovi, veliki problem predstavlja tehnička neopremljenost. Spomenuo je primjerice, da Ured za graditeljstvo u Velikoj Gorici nije imao papira za printanje građevinskih dozvola. Upozorio je ujedno na evidentne disproporcije u broju zaposlenika, ukazujući na razlike u broju stanovnika pojedinih gradova. Ove bi probleme trebalo svakako riješiti paralelno sa sređivanjem zemljišnih knjiga, prije nego što Hrvatsku prozovemo "Mekom za ulaganje", upozorio je zastupnik. Govorio je zatim i o prihodima temeljem koncesija od šljunčara i izvorišta pitke vode, te o troškovima koji nastaju prilikom zaštite vodocrpilišta, što podmiruju građani

Velike Gorice posredstvom odgovarajućih poreznih nameta. Slična je neusklađenost evidentna i na primjerima između Hrvatskih cesta i Hrvatskih autocesta, istaknuo je zastupnik Šuker, dodajući da bi i županije trebale dobiti dio prihoda jer je situacija s tamošnjim cestama katastrofalna. Naveo je primjerice da vozači izbjegavaju korištenje autoceste Zagreb - Karlovac, te voze po već ishabanim lokalnim cestama, a koje mora obnavljati županija iz vlastitih skromnih prihoda.

Pohvalio je zatim nadležno ministarstvo što je Općinski sud u Velikoj Gorici izvršteno u proračun, apelirajući ujedno na zamjenika ministra školstva da realizira raniju najavu o potrebi obnove tamošnjih škola iz proračunskih sredstava. Upozorio je zatim, da bi se trebali nadoknaditi i troškovi nastali eksploatacijom kamenoloma za potrebe izgradnje autoputa Zagreb - Split, citirajući riječi državnog inspektora Jordanića, da je riječ o vrijednosti oko 500 tisuća EURA. Ukoliko samo trećina ove vrijednosti popuni proračun, građani će osjetiti pozitivne efekte ovakvog pristupa, ocijenio je zastupnik Šuker. Financijske potencijale treba iskoristiti, ali ujedno treba spriječiti da dolazi do neprihvatljivih prelijevanja novca, zaključio je zastupnik Šuker.

Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik mr.sc. **Marin Jurjević (SDP)**. Smatra da nije točan podatak kako Hrvatska nije ostvarila uvjete za inozemna ulaganja, ocjenjujući ujedno da se u najjačoj opozicijskoj stranci javljaju oprečna mišljenja oko svrhovitosti inozemnih ulaganja u gospodarstvo Republike Hrvatske. Ponovno se javio zastupnik Šuker ocjenjujući da je došlo do povrede Poslovnika budući da zastupnik Jurjević nije ispravio netočan navod. Ispravak netočnog navoda zatražio je zatim i zastupnik **Miroslav Korenika (SDP)** podsjećajući da Hrvatske ceste već prikupljaju 60 lipa po prodanoj litri goriva, te na taj način sufinanciraju lokalne i županijske cestovne potrebe i programe. Osim toga, ove je godine nadležno ministarstvo izdvojilo 120 milijuna kuna, a Hrvatske ceste dodatnih 30 milijuna kuna za lokalne programe.

Na postavljeno pitanje iz uvodnog dijela izlaganja zastupnika Šukera, oko troškova platnog prometa, odgovorio je potom ministar financija, dr.sc. **Mato Crkvenac**. Istaknuo je da s tim u svezi, ima različitih ocjena.

HNB čak tvrdi da platni promet nije poskupio, ali usprkos ovakvim optimističkim procjenama treba težiti da rečeni troškovi budu što manji. Brzo se razvija jeftinije Internet banкарство, pa treba očekivati normalizaciju i u tom pogledu.

Potvrdio je da se razmišlja o uvođenju stanovite naknade na veličinu kasko osiguranja, a Državni inspektorat morat će povući odlučnije poteze kako bi uredio sve uočene nepravilnosti oko naplate koncesija.

Povećati izdvajanje za nezaštićene slojeve stanovništva

Zastupnica **Jadranka Kosor (HDZ)** usporedila je visinu sadašnjeg proračuna s onim iz 1995. godine, dodajući da je Hrvatska te godine imala i troškove oko "Oluje", te skrb oko velikog broja prognanika. Upozorila je da su ozbiljno smanjene predviđene stavke za naknade za dodatni porodiljni dopust. Smatra da se trebaju povećati sredstva za ovu namjenu, te u Zakonu o izvršavanju državnog proračuna, ponovno vratiti raspon od 1600 - 2500 kuna za zaposlene, kao i 1600 kuna za nezaposlene majke. Navodeći argumente, zastupnica je između ostalog upozorila da je prošle godine rođeno 2.753 djece manje nego 2000. godine. Prema tome, potrebna je hitna reakcija ili će u protivnom, svi govori o skrbi i pomoći obiteljima biti obezvrijeđeni. Smatra ujedno da se mogu uštedjeti znatna sredstva unutar predloženog proračuna. Treba primjerice smanjiti rashode za: usluge telefona, pošte i prijevoza, usluge promidžbe i informiranja, kao i komunalne usluge. Upozorila je i na stavku kojom se Uredu Predsjednika predviđa povećanje sredstava od milijun kuna za troškove putovanja. Nisu potrebni ni toliki predviđeni troškovi reprezentacije Ureda predsjednika Vlade, kao ni oni namijenjeni Uredu za protokol i Uredu Vlade za unutarnji nadzor. Zatražila je ujedno, da se preciziraju troškovi namijenjeni za zbrinjavanje prognanika budući da je predložena svota nedovoljna, a slične je poruke uputila i oko nedovoljne visine sredstava predviđenih za rad Ureda pučkog pravobranitelja i Ureda za ekshumaciju i identifikaciju poginulih u Domovinskom ratu.

Ukoliko se ovi prijedlozi istinski prouče i prihvate, treba razmisliti o

podrški prilikom izglasavanja Proračuna, zaključila je zastupnica Kosor.

Sada je repliku zatražio zastupnik mr.sc. **Marin Jurjević (SDP)**. Nije točna iznijeta tvrdnja da je ova Vlada socijalno neosjetljiva. Podsjetio je da su izdaci za pomoć i naknade u socijalnoj skrbi značajno veći nego u periodu vladavine HDZ-a. I zastupnik **Miroslav Korenika (SDP)** u svojoj je replici odgovorio na pojedine tvrdnje koje je ocijenio kontradiktornim. To se odnosi na prijedloge vezane uz informatizaciju, budući da je zastupnik Šuker ustvrdio da državna uprava nije dovoljno informatizirana.

U odgovoru na repliku, zastupnica Kosor je ukazala da nije riječ o disproporciji s izlaganjem zastupnika Šukera, već o napomeni da treba ostvariti moguće uštede. Ujedno treba voditi računa o podršci onim programima koji se odnose na skrb o novorođenoj djeci.

Ministar Crkvenac podsjetio je zatim, da doplatak danas primaju i djeca nezaposlenih, a da su za 17% povećane ostale socijalne naknade. Podsjetio je ujedno zastupnike na materijal u kojemu su svojedobno obaviješteni o utrošku sredstava dobivenih nakon prodaje aviona "Challenger".

Potrebno je privući nove investitore

Nastavljeno je zatim s raspravom, a riječ je dobio zastupnik **Hrvoje Vojvoda (HDZ)**. Zamjerio je na teškoj čitljivosti materijala u kojemu se obrazlaže Prijedlog proračuna, kao i na terminološkoj i metodološkoj zbrci. Upozorio je da se javljaju termini poput "konsolidiranog, središnjeg i centralnog proračuna, a u uvodnom izlaganju je navedeno da je: "proračun rađen po DFS 01 obrascu, pa ga tek treba prebaciti na ŠFS 86 sistem". Trebalo bi ujedno precizirati sve dijelove predloženoga teksta koji ovise o mogućim prodajama i privatizacijom velikih sustava poput INE. Budući da je proračun baziran na usporednicama, odnosno na omjerima i postocima, teško je govoriti o predloženim mjerama budući da fiskalna godina završava za dva mjeseca.

Govorio je zatim o dijelu u kojemu se razmatra pitanje poreza na dohodak. Prema predloženom, on ostaje isti kao i u 2002. godini iako je poznato da se zbog neoporezivog

dijela dohotka očekuje najmanje 280 milijuna kuna manje u prihodu. Osvrnuo se zatim i na prezentirane makroekonomske pokazatelje hrvatske države, prema kojima smo bolji od većine zemalja kandidata za članstvo u Europskoj uniji. Upozorio je da se Hrvatska ipak ne može nositi s gospodarstvom EU budući da registrira neprekidni pad izvoza tijekom posljednjih 13 godina. Veliki manjkovi uočeni su i u trgovinskoj razmjeni sa zemljama CEFT-e, jer Hrvatska izuzev "Vegete" i "Sumameda" jednostavno nema kvalitetnih i prepoznatljivih proizvoda za izvoz.

Kako bi se promijenili ovi negativni trendovi, potrebno je potaknuti drugačiju klimu u hrvatskom gospodarstvu i poduzetništvu. Ukoliko se ne promijeni ovaj važan segment gospodarstva, nećemo moći dobiti investitore za podizanje novih pogona, a dosadašnji će ulagači otići iz zemlje.

Govorio je zatim i o radnom zakonodavstvu, ukazujući na štete koje trpe obje strane zbog smanjivanja radnog tjedna na 40 sati, uz istovremeno povećavanje državnih praznika. Ocijenio je da domaća tekstilna, drvna, kožarska i obućarska industrija, neće moći realizirati najavljeno povećanje osobnih dohoda. Ukoliko se dakle, ne promijeni poduzetnička atmosfera, predviđene optimističke mjere neće se moći realizirati prema zamisli predlagatelja.

Poduzetnici ne smiju imati tretman poput profitera, a treba ujedno stimulirati i ohrabrivati poslodavce da zapošljavaju makar minimalni broj novih djelatnika, zaključio je zastupnik Vojvoda.

Zastupnik **Ivan Jarnjak (HDZ)** upozorio je da treba napraviti određeni redosljed kada se raspravlja o proračunskim dokumentima, budući da je prioritet trebala dobiti rasprava o reviziji trošenja sredstava. Smatra da su pojedina ministarstva neracionalno, pa čak i neodgovorno koristila sredstva. Prokomentirao je zatim dopis, odnosno žalbu "Tehnomehanike" iz Marije Bistrice koja se javila na natječaj za izradu vatrogasnih vozila. Premda je njena ponuda bila najpovoljnija, posao na natječaju dobila je jedna strana tvrtka. Zatražio je od nadležnih ministarstva da razmotre podnijetu žalbu koje je podnijela navedena domaća tvrtka. Podržao je ujedno i riješenost Vlade da putem poticaja i subvencija pruži potporu domaćoj

proizvodnji, ali je istovremeno zamjerio što ovi projekti nisu preciznije razrađeni i prezentirani zastupnicima. Trebalo bi ujedno osigurati stabilan priliv sredstava svim programima koji se bore protiv narkomanije. Nisu transparentni ni troškovi proračuna za Hrvatske ceste i Hrvatske autoceste, budući da se ne vidi gdje će se utrošiti odvojena sredstva. Također se ne može razabrati da li se planira nastavak izgradnje trase Krapina - Macelj. Prokomentirao je zatim predviđena ulaganja za izgradnju bolnice u Zaboku, suda u Zlataru, te dovršenje započetih obnova na školskim objektima na području Krapinsko-zagorske županije, te ocijenio da je potrebno preciznije razraditi i predloženi sustav obrane protiv tuče.

Ponovno je dodatna objašnjenja pružio ministar Crkvenac, koji je potvrdio da će domaći metali imati prioritet prilikom izrade vozila za vatrogasnu službu Republike Hrvatske. Na žalost, "Tehnomehanika" nije ispunila niti polovicu traženih tehničkih i financijskih uvjeta.

Govoreći u ime Kluba zastupnika HDZ-a, zastupnica **Jadranka Kosor** prosvjedovala je zbog prekida izravnog prijenosa u trenutku izlaganja zastupnika Jarnjaka. Smatra da bi televizija trebala prenositi sva stajališta prilikom rasprave o Prijedlogu državnog proračuna. Ponovno je govorio zastupnik Jarnjak, ukazujući da se nitko u Hrvatskoj, izuzev "Tehnomehanike" ne bavi proizvodnjom opreme za vatrogasna vozila. Suglasio se ujedno s iznijetom konstatacijom o potrebi da se proizvodnja obavi u Hrvatskoj.

Osigurati potrebna sredstva za znanost i obrazovanje

Zastupnik **Željko Pavlic (LIBRA)** pozdravio je najavu resornog ministra da će se ispitati mogućnost povećanja sredstava za znanost i obrazovanje. Zamjerio je ujedno što su smanjena sredstva koja idu prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i prema Ministarstvu zdravstva. Ovakvo smanjenje zdravstveni sustav neće moći podnijeti, budući da se slijedeće godine tamo očekuju različite restrikcije. Predložio je da se prihvati prvobitni prijedlog koji je predviđao ipak veća sredstva za ovu djelatnost. Podržao je nastavak financiranja projekata kojima se

davala podrška programima malih poduzetnika. Upozorio je da je na taj način zaposleno gotovo 30 tisuća osoba, a podržao je i izdvajanje većih sredstava za potrebe pravosuđa. Pohvalio je sjajan rad Općinskog suda u Prelogu, a pogotovo njegov zemljišno - knjižni odjel, premda nije adekvatno opremljen. Zadovoljan je i zbog činjenice što su određeni vitalni projekti uvršteni u proračun Međimurske županije, imajući u prvom planu dogradnju županijske bolnice.

Zbog dobre pripreme slijedeće će godine biti financirani brojni korisni projekti na području Međimurske županije.

Analizirao je zatim strukturu uloženi sredstava u zdravstvo ove županije u posljednjih nekoliko godina. Obrazložio je potom i potrebu izgradnje škole "Jug" u kojoj je smještena i Visoka učiteljska škola, a zatim istaknuo da se kreće i s izgradnjom Gospodarske škole, te Čakovačke zaobilaznice. Upozorio je da bi trebalo podržati i rekonstrukciju, odnosno obnovu i ostalih potrebnih škola, tražeći poboljšanje i onih objekata u kojima se u velikom broju školuje i romska populacija. Smatra da bi se u ovom slučaju aktivnije trebala angažirati i država kako bi se primjereno razriješili, u suštini problemi do kojih dolazi zbog ekonomskih razloga. Na kraju je upozorio i na potrebu okončanja športske dvorane u Štrigovi, očekujući da će ovaj objekt biti dovršen slijedeće godine.

O gospodarskim prioritetima Međimurske županije u svjetlu donošenja predstojećeg proračuna govorila je i zastupnica **Dragica Zgrebec (SDP)**. Zadovoljna je zbog činjenice što su tamošnje jedinice lokalne i regionalne samouprave izradile značajan broj projekata koji su poduprti proračunom za 2003. godinu.

Govorila je zatim o pitanjima koja su ostala nerazjašnjena u izvješću Odbora za financije i državni proračun, koje se odnose upravo na pojedine stavke iz rečene županije. Do povećanja transfera u ovom je slučaju došlo zbog toga što su ispunjeni traženi kriteriji, a županija je ispunila sve potrebne uvjete. U ovoj je županiji nešto manja nezaposlenost od prosjeka u ostalim dijelovima Republike

Hrvatske, nastavila je zastupnica Zgrebec, ali treba imati na umu da veliki broj građana radi u inozemstvu ili u susjednoj Sloveniji. Gospodarstvo, međutim, ima niske dohotke, budući da se radi o tekstilnoj i prehrambenoj industriji te poljoprivrednim djelatnostima. I ona se zatim osvrnula na detalje vezane uz izgradnju Visoke učiteljske škole i Odjela Ekonomskog fakulteta u Čakovcu. Ovakvi su zahvati nužni, budući da je broj visokoškoloranih u ovoj županiji ispod državnog prosjeka. Smatra ujedno da treba ohrabriti one projekte kojima se potiče proizvodna i poduzetnička djelatnost, a postoji i veliki interes za dodjelu sredstava namijenjenih za zaštitu spomenika kulture. Osobito je istaknula potrebu zaštite i obnove starog grada Zrinskih u Čakovcu, kao i dovršenje majura u Štrukovcu, starog više od 300 godina.

Približila je zatim i pojedinačne projekte vezane za kulturno stvaralaštvo u Murskom Središću i Kotoribi, dodajući ujedno da treba primjereno riješiti pitanje školovanja tamošnje romske djece. Lokalne su strukture uložile velike napore kako bi se realizirali programi predškolskog odgoja, budući da je to najsigurnije jamstvo da će ova djeca moći pratiti nastavu od prvog razreda osnovne škole, zajedno s ostalom djecom.

Na kraju je apelirala da se osiguraju minimalna sredstva za rad Ureda za državnu upravu, inspeksijske službe i za Županijski sud na području međimurske županije. Sredstva su potrebna za nužne adaptacije kako bi se zgrade mogle preorijentirati za specifične potrebe ovih službi, zaključila je zastupnica Zgrebec.

Za repliku se zatim javio zastupnik **Želimir Janjić (HSL)**. Potvrdio je zapravo probleme koji se javljaju na početku školovanja malih Roma. Kako bi se riješili svi nespornosti, uistinu treba poduprijeti rad "male škole" koja priprema djecu i pruža predškolski minimum, nužan za uspješan nastavak školovanja. Premda postoji zakonska obveza roditelja da svojoj djeci omoguće ovu pripremu, još uvijek ima otpora i nezakonitog ponašanja. Kada bi se postupalo dosljednije i po zakonu, onda bi se svi problemi na vrijeme uklonili, pa nitko ne bi imao razloga prigovarati za kršenje ljudskih prava, ocijenio je zastupnik Janjić.

Proračun, trgovina HSS-a i SDP-a

Ivo Lončar (nezavisni) smatra da je proračun politička odluka, a kod ovogodišnjeg proračuna za poljoprivredu radi se o "tipičnoj trgovini između HSS-a i SDP-a". Primjerice, ove godine ukupni proračun za poljoprivredu iznosi 2.322 milijarde kuna, a za poticanje poljoprivrede predviđeno je 1.322 milijarde kuna, a ove godine bilo je 1.440 milijardi kuna. Dakle, poticanje proizvodnje je manje za 8 posto.

"Javno se govori da je proračun 20 posto veći, a govori novci idu, možda će nam moći odgovoriti šef Hrvatske državne riznice.", upozorio je zastupnik.

Podsjetio je na nedavno održano SDP-ovo godišnje savjetovanje u Tuheljskim toplicama te "obiteljsku svađu između SDP-a i HSS-a" citirajući visoko pozicioniranog SDP-ovog čovjeka "da HSS ima sve više neprincipijelnih zahtjeva za povećanjem sredstava za poljoprivredu isključivo u predizborne svrhe".

Paradoks je, ističe, da se "ova vlast hvali da izdvaja 80 posto više no prethodna, no do sada je prema priznanju vlasti u poticaje ubačeno 4,7 milijardi kuna, što je nepovratan novac, dok je u kombinatu ubačeno 4 milijarde kuna, a situacija u hrvatskom agraru je sve gora."

Od 3. siječnja do 31. kolovoza ove godine u Hrvatsku je uvezeno hrane za 18,5 milijardi kuna. U prvih 8 mjeseci ove godine u RH je uvezeno hrane za 655 milijuna američkih dolara ili 90 milijuna dolara više nego lani. Također je prisutna negativna vanjskotrgovinska bilanca u poljoprivredi od 322 milijuna dolara, što je više nego za 1998, 1999. i 2000. godinu.

O sredstvima odlučuju povjerenstva

Za potporu dohotku u ovom proračunu namijenjeno je 350 milijuna kuna te pita hoće li to biti dovoljno za isplatu dohodovne potpore svim korisnicima koji na to imaju pravo po Zakonu o državnoj potpore u poljoprivredi. Boji se da će zbog opterećenja doprinosima za obvezna osiguranja mjesečni iznosi biti daleko manji nego što je predviđeno, a kad seljaci plate mirovinsko osiguranje, ostat će im, po nekim izračunima, 6 kuna mjesečno.

Ove godine nije isplaćen prvi dio potpora za pšenicu pa je znatno manje pšenice posijano ove jeseni nego što se inače sije pa će se dogodne najvjerojatnije uvoziti pšenica.

Od 3. siječnja do 31. kolovoza ove godine u Hrvatsku je uvezeno hrane za 18.5 milijardi kuna. U prvih 8 mjeseci ove godine u RH je uvezeno hrane za 655 milijuna američkih dolara ili 90 milijuna dolara više nego lani.

U protekle dvije godine svake godine proizvedeno je dvostruko više pšenice nego što je potrebno po dvostruko većim cijenama nego što je to u svijetu, stoga smo tu pšenicu izvezili po dvostruko nižim cijenama. Ove godine za taj nevjerojatan prinos hrvatskom agraru i politici u agraru, ministar poljoprivrede daje 143 milijuna kuna onome tko će izvesti pšenicu, odnosno njegove promašaje".

Uputio je pitanje ministru Crkvencu odakle je isplaćeno tih 143 milijuna kuna te dodao da ako ne kaže točno da će smatrati da je i on "sudionik u zločinu i kriminalu".

Govorio je i o "nakaradnosti proračuna za poljoprivredu". Naime, o 300 milijuna kuna odlučivat će razna povjerenstva. Neprihvatljivo je da se troškovi administracije povećavaju za 28 posto, a smanjuju se poticaji za proizvodnju za 8 posto. Za uređenje kancelarije u Ministarstvu poljoprivrede predviđa se 5 milijuna kuna, što je pet puta manje nego što iznose sredstva za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

Iznio je broječne podatke prethodnih godina. Pa je 1999. u Hrvatskoj bilo 438 tisuća goveda, a ove godine ima 417 tisuća. Svinja je 1999. bilo 1.362 milijuna, a 2002. godine 1.286 tisuća. Tražio je odgovor na pitanje o isplati poticaja za stočarsku proizvodnju u prvoj polovici ove godine kada je isplaćeno 310 milijuna kuna. Od toga 68 milijuna kuna za mlijeko, a samo u 8 mjeseci ove godine na uvoz mlijeka i mliječnih proizvoda potrošeno je 40 milijuna kuna "a ministar Pankreć se hvali kako uvozimo samo 10 posto od naših potreba mlijeka i mliječnih proizvoda".

Istaknuo je da se radi o "čistom kriminalu jer postoji intervencija ravnateljstva za tržišnu i strukturnu potporu u iznosu od 51 milijun kuna.

Od toga je 30 milijuna kuna u cijelosti potrošeno no ne zna se na koji način je utrošeno za program zbrinjavanja radnika, a prema odluci Vlade RH. Uпитao je o kojim se radnicima radi i kojoj odluci Vlade, te traži da mu na to odgovori ministar poljoprivrede.

Dalje navodi da su svake godine iz Argentine uvezene uljarice, a jedan brod uljarica košta milijun dolara dok Hrvatsku godišnje proizvodnja pšenice košta milijardu američkih dolara. Dodaje da svake godine na patvorenim vinima gubimo 3 milijarde dolara, predloživši da se "orden kralja Tomislava kao najviše državno odličje za izniman doprinos za uništavanje hrvatskog agrara, te za neznanje, nestručnost i potpuno promašenu agrarnu politiku dodijeli aktualnoj agrarnoj vlasti na čelu s ministrom Pankrećem."

Neprihvatljivo je da se troškovi administracije povećavaju za 28 posto, a smanjuju se poticaji za proizvodnju za 8 posto. Za uređenje kancelarija u Ministarstvu poljoprivrede predviđa se 5 milijuna kuna, što je pet puta više nego što iznose sredstva za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

Za ispravak netočnog navoda javila se zastupnica **Dubravka Horvat (SDP)** te rekla da nitko od visoko pozicioniranih zastupnika SDP-a nije dao izjavu o HSS-u koju je zastupnik Lončar iznio, te je stoga njegova konstatacija netočna jer nitko ne može odgovarati za stvari izrečene u kuloarima.

Za poslovničku primjedbu javio se zastupnik **Lončar** te ustvrdio kako zastupnica **Horvat** nije ništa ispravila te po njenom istupu ispada da predsjednik Sabora laže jer kao novinar zna da ono što se u novinama ne opovrgne ostaje istina. A, on je samo prenio citat objavljen u 7 dnevnih novina.

Potpredsjednik **Baltazar Jalšovec** upozorio je zastupnika da to nije bila poslovnička primjedba jer nije povrijedio poslovnik u vođenju sjednice.

Netransparentnost proračuna

Želimir Janjić (HSL) smatra da ova Vlada, i usprkos obećanju s početka mandata, nije transparentna u provođenju državnog proračuna. Primjerice ne zna da li su sredstva namijenjena Matici hrvatskoj ostala na istoj razini kao i prošle godine. Prošle je godine za tehničku kulturu i školski sport, Ministarstvo prosvjete i športa namijenilo oko 5 milijuna kuna, a za Hrvatski olimpijski odbor 47 milijuna kuna.

Proračunska sredstva za osnovno i srednje školstvo iznose oko 5 milijardi kuna, što je 2,3 posto BDP-a, a za znanost i visoko obrazovanje okvirno 2.7 milijardi kuna ili 1,5 posto BDP-a. To je ukupno 4 posto BDP-a, što je znatno manje od zemalja Europske zajednice gdje su izdvajanja od 5,7 posto BDP-a. Ta izdvajanja su manja i od zemalja s kojima se najčešće uspoređujemo, Slovenije, Mađarske i Češke gdje su ta izdvajanja veća od 4,5 posto BDP-a.

Ako se s drugim državama ravnamo u cijeni benzina i električne energije onda se moramo ravnati i apsolutnim izdvajanjem za obrazovanje.

Podsjetio je da je to znatno manje i od opredjeljenja Vlade RH koja je 2000. godine programom predviđela rast izdvajanja za obrazovanje i znanost do 5,6 posto BDP-a. Smatra da čak i kada bi se ostvarilo 5,6 posto, bilo bi nekoliko puta manje od onoga u razvijenim zemljama u kojima je BND po stanovniku nekoliko puta veći nego kod nas.

"Ako se s drugim državama ravnamo u cijeni benzina i električne energije onda se moramo ravnati i apsolutnim izdvajanjem za obrazovanje."

Govorio je o teškoj položaju zaposlenih u obrazovanju ilustrirajući to s nekoliko podataka. Prosjek državne neto plaće iz kolovoza 2002. godine iznosi 3.738 kuna. U obrazovanju je to 3.762 kune računajući osnovno, srednje i visoko obrazovanje. U osnovnom je 3.486, a u srednjem 3.762 kuna.

Nadalje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, gdje je prosječna neto plaća 4.529, u državnoj upravi i obrani je 4.196 kuna, a u javnim poduzećima su prosječne plaće znatno veće. U pošti i telekomunikacijama

prosjeck je 4.764, u osiguranju i mirovinskim fondovima 5.749, u financijskom posredovanju 6.353 i u zračnom prijevozu najviše 6.403 kuna.

Kvalifikacijska struktura, primjerice, u obrazovanju je 70 posto visoka prema i viša škola dok u zdravstvu iznosi 31 posto, što je 39 posto manje, a plaća je za 800 kuna veća. U obrazovanju plaće dosta zaostaju u odnosu na druge proračunske korisnike čak i više od 30 posto.

Proračunom se predlaže povećanje od 6 posto ili 282 milijuna kuna, a od toga za plaće u osnovnim školama više od 47 milijuna kuna, u srednjim školama više od 31 milijun kuna. Ukupno 79 milijuna kuna. "A, ako znamo da zaposlenih u sustavu srednjeg i osnovnog obrazovanja ima oko 60 tisuća lako je izračunati da je to povećanje neznatno."

Predviđeno je povećanje plaća u ministarstvu za oko 17 posto. Postavio je pitanje zašto je teško dobiti odobrenje za zaposlenje psihologa, svjesni smo porasta nasilja u školama te zašto se ne može zaposliti defektologa.

Nadalje, otvaraju se nove športske dvorane i škole pa je potreban veći broj djelatnika. Pita kako riješiti apsurdnu situaciju da se odobrenje za zaposlenje struke za kojom postoji potreba, može dobiti tek početkom sljedeće godine.

Postavio je pitanje božićnice i darova za djecu koji su za prošlu godinu iznosili 250 kuna, a radi se ukupno o 130 milijuna kuna na 260 tisuća zaposlenih u javnim službama. Uvidjevši da taj iznos nije predviđen za ovu pa i sljedeću godinu pitao je kako će se to uopće realizirati.

Zalaže se da Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu podnese amandmane koji će se odnositi na Ministarstvo prosvjete i športa za povećanje iznosa plaća zaposlenih u osnovnim i srednjim školama, a osobno smatra da bi iznos plaća trebalo povećati za 20 posto. U osnovnim školama za 460 milijuna kuna, a za plaće u srednjim školama za 235 milijuna kuna, čime bi se ublažilo zaostajanje plaća u obrazovanju u odnosu na ostale korisnike državnog proračuna.

Također se založio za povećanje iznosa za potporu privatnim školama u osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju.

Predstavnik predlagatelja i zamjenik ministra prosvjete i športa **Ivan**

Vavra, osvrnuo se na pitanje transparentnosti proračuna te naglasio da se u dokumentu koji su zastupnici primili, a odnosi se na 2003. godinu da se po programima, aktivnostima i projektima vidi koliko je izdvojeno za tehničku kulturu te poticanje sporta u školama, Hrvatski olimpijski odbor te osoba s invaliditetom u športu.

Tijekom 2003. zaposliti 150 stručnih suradnika

Upozorio je, kada se govori o iznosu ulaganja u obrazovanje izraženo postotkom BDP-a, da se ne uzimaju u obzir samo sredstva koja su u državnom proračunu već decentralizirana sredstva koja idu za obnovu i izgradnju škola preko Ministarstva obnove, ulaganja u obrazovanje i pomoć učenicima preko Ministarstva rada i socijalne skrbi dijelom i preko drugih ministarstava te sredstva koja općine i gradovi ulažu u predškolski odgoj i obrazovanje.

Kod zapošljavanja intencija je osnažiti ministarstva i Zavod, ali i povećati plaće nastavnika hrvatskih škola u inozemstvu što je Proračunom predviđeno.

Što se tiče otvaranja novih objekata i praćenja novog zapošljavanja Ministarstvo prosvjete nastoji čim se otvori novi objekt imati odobrenje da škola zaposli koga je potrebno.

Služe se da je potrebno zapošljavati stručne suradnike kao i racionalizirati sustav osnovnoga i srednjoškolskog obrazovanja nastojati postići da se sljedeće godine zaposli oko 150 stručnih suradnika.

Za ispravak netočnog navoda javio se **Želimir Janjić (HSLŠ)** te podsjetio zamjenika ministra da dokument o kojem je govorio nisu dobili ni zastupnici, a ni Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu, stoga se na taj dokument u raspravi nije mogao pozvati. Kod ukupnih ulaganja mjereći se postotkom BDP-a bilo bi dobro, smatra zastupnik, da su svi podaci izvađeni i objavljeni kako bi se točno znalo koliko iznose i decentralizirana sredstva jer nisu poznata.

Nedovoljno povećanje plaća hrvatskim učiteljima u inozemstvu

Za ispravak netočnog navoda javila se i zastupnica **Zdenka Babić-Petri-**

čević (HDZ). Naglasila je da je zamjenik ministra najavio poboljšanje rada hrvatskih dopunskih škola u inozemstvu za milijun kuna, čime se, ne može previše učiniti jer je i rebalansom smanjeno 3 milijuna kuna hrvatskim dopunskim školama.

"Ministar Crkvenac tvrdi da će tih 3 milijuna kuna nadoknaditi Vlada SR Njemačke, no poznato je da se u Njemačkoj kao i u drugim državama po pojedinim pokrajinama na različite načine financiraju hrvatske dopunske škole, jer je status hrvatskih učitelja različit ovisno o pokrajini u kojoj se nalaze".

Odgovorio je predstavnik predlagatelja Vavra te rekao da će dati točan podatak o povećanju plaća za učitelje u inozemstvu te dodaje da su plaće u ovoj godini dobili svi te da nitko bez nje neće ostati.

Desetomjesečni zaostaci - milijun predmeta

Vladimir Šeks (HDZ) govorio je o dijelu proračuna namijenjenom pravosuđu. U Prijedlogu proračuna za 2003. godinu predviđen je značajan porast na 2.239 milijardi kuna što je za 1.873 milijarde više u odnosu na 2002. godinu, iako u to treba ubrojiti i 425 milijuna kuna za troškove osnovne djelatnosti Ureda državne uprave u županijama.

U posljednjih 12 godina izmijenilo se 9 ministara pravosuđa, 8 predsjednika Vrhovnog suda, isto toliko državnih odvjetnika te desetmesečni zaostaci iznose oko milijun predmeta.

Prema zahtjevima reforme pravosudnog sustava predviđena, planirana i predložena sredstva nisu dovoljna te se ne može govoriti o sređivanju pravosuđa. Nabrojao je elemente nedjelotvornosti hrvatskog pravnog sustava te između ostalog naveo da se u posljednjih 12 godina izmijenilo 9 ministara pravosuđa, 8 predsjednika Vrhovnog suda isto toliko državnih odvjetnika te da desetmesečni zaostaci iznose oko milijun predmeta.

Smatra da se sredstvima neće omogućiti promjena razina povjerenja u pravosudni sustav niti izvršenje stvarne i cjelovite depolitizacije sudstva.

Kod ustavnih promjena dogodio se kuriozitet kada je smijenjen predsjednik Vrhovnog suda i sastav Državnoga sudbenoga vijeća, i uvedeni su pokusni rokovi od pet godina za prvo imenovanje sudaca gdje je došlo do utjecaja izvršne vlasti pri kadroviranju u sudstvu napose predsjednika Vrhovnih sudova i predsjednika sudova. Imenovani su predsjednici sudova, a njihovi prethodnici su razriješeni bez akata o razrješenju, iako im nije prestao mandat.

Broj sudskih predmeta povećan je novim zakonodavnim rješenjima. Nije proveden zaključak Sabora prema kojem je Vlada trebala u roku od 6 mjeseci podnijeti prijedlog novih zakona iz cijelog sudbenog korpusa.

Namijenjena sredstva neće omogućiti stvaranje autonomije pravosuđa. Smatra da treba aktualizirati saborske zaključke od 4. prosinca 1998. godine koji su trebali stvoriti materijalne pretpostavke za pravosudni sustav te da se primijene preporuke Vijeća Europe i da se ostvari djelotvorno jamstvo za autonomiju sudstva.

Vlada bi trebala Prijedlogom proračuna ili Zakonom o izvršenju državnog proračuna prihvatiti prijedlog da sudstvu omogućiti djelotvoran utjecaj na raspolaganje visinom odobrenih novčanih sredstava odobrena proračunom te da se ta sredstva još osjetno povise jer je pravosudni sustav kraljeznica, okosnica funkcioniranja cjelokupnog sustava.

Zaključio je da nije u redu da je cijela pažnja usmjerena borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije, a s te pozicije smanjena su sredstva za USKOK za 17 na 14.285 milijuna kuna.

Zajmovi na generacijsku otplatu

Ante Beljo (HDZ) rekao je da ovaj nacrt proračuna ne može zvati ni razvojnim ni socijalnim, ali je svakako proizvod MMF-a i hrvatskih zaduženja. "Treba biti jasno da što više sredstava posudimo to postajemo veći dužnici te gubimo gospodarski suverenitet. Upozorava da će RH mnoge zajmove početi otplaćivati tek 2005. ili 2010. godine.

"Znači uzimamo zajmove na našu djecu i na našu unučad bez da oni o tome na bilo koji način odlučuju, a oni će ih zapravo trebati vraćati."

Naveo je što se događalo u slučaju prezaduženosti Argentine, Brazila i

drugih zemalja koje su prodale svoje bogatstvo. Smatra da iza svega stoji Međunarodna banka i njezine filijale. Smatra da je time potrebno upoznati javnost jer takva prezaduženost može koštati državu suvereniteta i neovisnosti.

Uzimamo zajmove na našu djecu i na našu unučad a oni o tome ni na koji način ne odlučuju, a oni će ih zapravo trebati vraćati.

Osvrnuo se na povećavanje birokracije u proračunu kroz razne Vladine urede, urede Sabora koji nemaju nikakvu razvojnu snagu. Primjerice, Ured za hrvatske manjine osnovan ove godine za koji je izdvojeno 1.380,726 milijuna kuna samo za uredske troškove dok ništa nije izdvojeno za hrvatske manjine u svijetu.

Fenomen Svetoga Nikole

Smatra da smo u fazi koju naziva "fenomen Svetoga Nikole", što znači da mali broj osoba iz Vlade odlučuje o ogromnim svotama novaca hrvatskih poreznih obveznika. Osvrnuo se na primjer Matice hrvatske koja je imala 7.233 milijuna kuna, a prošle godine nije utrošeno oko 3,5 milijuna za što će podnijeti amandman kako bi neutrošena sredstva dodijelili za sljedeću godinu.

Govorio je o pitanju kontrole financijske pomoći Hrvatima iz BiH.

Smatra da se Hrvatska treba prioritetirati na zemlju koja će početi izvoziti proizvode, a ne ljude.

Unatoč upozorenju o isteku vremena zastupnik **Beljo** dodao je da se troškovi u Uredu Predsjednika povećavaju sa 34 na 40 milijuna kuna.

Prijedlog za ukidanje vojnog roka

Zlatko Čanjug (HND) rekao je da će se bez radikalnog zaokreta u proračunu i razvoju države, u profilaciji političkih stavova, svake godine raspravljati o istim stavkama. Predlaže ukidanje vojnog roka jer smatra da je to nepotrebno izdavanje sredstava i opterećivanje mladih te smatra da se treba okrenuti profesionalizaciji vojske i ta sredstva uložiti u prosvjetu, obnovu i materijalno izdvajanje za bolnice.

Upitao je zašto raspravu o proračunu ne prati i rasprava o tome treba li Hrvatskoj 21 županija koja generira veliku birokraciju tako da se hrvatski narod osjeća neprestano ponižen i za nju mora neprestano izdvajati.

Što se tiče poticaja poljoprivredi smatra da treba učiniti da sela budu sredine za život, pogotovo ceste i infrastrukture. Jer, kaže zastupnik, mladi odlaze sa sela, a daju se poticaji starim ljudima. Osvrnuo se i na broj ministarstava, navodeći da Bavarska sa 13 milijuna stanovnika ima jedno Ministarstvo za znanost, prosvjetu i kulturu. Govorio je i o problemima u industriji gdje su radnicima ponudena birokratska rješenja, kojoj je potreban koncept nove industrijske politike prilagođene suvremenom razvoju Europe.

Dodao je da prosvjeta za 20 posto zaostaje u plaćama i pozvao zastupnike da sljedeće godine drugačije sagledaju proračun.

Autocesta Zagreb-Split uvećala proračun

Romano Meštović (SDP) smatra da je proračun prevelik te ga se neće moći izvršiti. Rekao je da će priložiti toliko amandmana da će proračun uvećati za još 20 milijuna kuna. Smatra da je proračun mogao biti za 5,6 milijardi manji da nije počela izgradnja autoceste Zagreb-Split, no smatra da se zahvaljujući hrabrosti i promišljenosti Vlade autocesta ipak gradi, a investicija će se u njezinu izgradnju višestruko vratiti.

Lika i Dalmacija će nakon sveopće devastacije i izolacije konačno dobiti pravu cestu jer od rimskih su se vremena u Dalmaciji vremena mjerila povezanošću s kontinentalnom Hrvatskom. Cesta će već ove godine dati rezultate i bit će sretan spoj Mediterana i srednje Europe.

Za Liku i Dalmaciju, u ovom Prijedlogu proračuna izdvojiti će se značajna sredstva u odnosu na prijašnje godine i to kroz obnovu stanogradnje, cesta, škola, sakralnih objekata.

Značajna sredstva primit će otoci, no nedostaje im vodovodizacija. Primjerice otok Ugljan je vodovodiziran pa je u zadnjih nekoliko godina doživio procvat. Upravo zbog toga, a i zbog relativno dobrih veza s kopnom, Zadrani dolaze raditi na otok Ugljan. Stoga je zastupnik priložio amandman vezan uz vodovodizaciju

Dugog otoka, kao pitanja prosperiteta.

Govorio je i o poljoprivredi i mediteranskoj poljoprivredi i navodnjavanju. Smatra da je ova godina bila dobra za poljoprivrednike zbog velikog uroda. Podržava poticaje u brodogradnji koji su jako važni, ne samo za zapošljavanje u brodogradilišta nego i zapošljavanja kooperanata te stimulaciju proizvodnje domaćih brodova uspješnih brodarara kao što je tankerska plovidba.

Lika i Dalmacija će nakon sveopće devastacije i izolacije konačno dobiti pravu cestu jer od rimskih su se vremena u Dalmaciji vremena mjerila povezanošću s kontinentalnom Hrvatskom.

Nezadovoljan je situacijom u zdravstvu gdje je potrebna velika reforma i više investicija. Izražava zadovoljstvo akcijom Ministarstva prosvjete za izdvajanjem sredstava centru "Voštarica" za hendikepiranu djecu.

Zaključio je da je Zadarska županija jedina koja u ovoj godini nije iskoristila više milijuna sredstava iz proračuna samo zato jer nije pripremila projekte.

Za repliku se javio **Drago Krpina** te rekao da je problem navodnjavanja Ravnih kotara jedan od ključnih problema poljoprivrede u tom dijelu Hrvatske te mu je drago da se zastupnik **Meštrović** za to zauzeo. Podsjetio je da je prije pola godine donesen Zakon o državnim potporama u poljoprivredi kada je predložen amandman o ulaganju u sustave navodnjavanja, misleći pritom i na Ravne kotare. No, zastupnici SDP-a su glasovali protiv tog amandmana te smatra da ubuduće treba zaboraviti tko predlaže amandmane.

Romano Meštrović odgovorio je na repliku ponudom da zajedno podnesu amandman.

Branislav Tušek (SDP) analizirao je sva ulaganja u projekte Slavonsko-baranjske regije te rekao da je u protekloj godini od osam ministarstava uloženo oko 890 milijuna kuna, a ove godine 976 milijuna kuna. Smatra da je značajno što se ulaže u projekte infrastrukture, pogotovo za područje istočne Slavonije gdje takva ulaganja stvaraju pretpostavke za razvoj gospodarstva. Napomenuo je da će ulaganja u

Vukovar biti isplativija od ulaganja u bilo koji drugi hrvatski grad.

Smatra netočnim izlaganje zastupnika koji je iznio da su smanjeni

Bitni su projekti vezani uz infrastrukturu, vodoopskrbu i zaštitu od poplava te je značajno da je Ministarstvo prometa krenulo u izgradnju koridora 5C, Beli Manastir-Vrpolje, jer se ulaže u obnovu luka, od luke Vukovar do luke u Slavenskom Brodu.

poticaji u poljoprivrednu proizvodnju, jer pokazatelji govore da su za 2002. subvencije iznosile 1.567 milijardi, a za 2003. godinu 1.889 milijardi, što je povećanje od 20 posto.

Govorio je o novom projektu, Fondu za razvitak poljoprivrede i Agencije za hranu. Govoreći o ulaganju u znanost izdvojio je izgradnju pogona za proizvodnju bio diesela, što je novitet u ovom dijelu Europe. Ulaganja u znanost uvećana su za 20 posto, u razvoj novih tehnologija 10 posto, razvoj novih proizvoda za 10 posto, te isto toliko za programe usavršavanja znanstvenih novaka.

Istaknuo je novu zakladu za znanost i tehnološki razvoj gdje se ulaže oko 300 milijuna kuna. Smatra bitnim projekte vezane uz infrastrukturu, vodoopskrbu i zaštitu od poplava te je značajno da je Ministarstvo prometa krenulo u izgradnju koridora 5C, Beli Manastir-Vrpolje, jer se ulaže u obnovu luka, od luke Vukovar do luke u Slavenskom Brodu. Značajno je ulaganje u okoliš, izdvojena su sredstva za rezervat Kopački rit ili sanaciju Osječke tvrde.

Za sljedeći proračun predložio je da bi bilo dobro vidjeti je li ravnomjeran razvitak hrvatskih regija.

Za ispravak netočnog navoda javio se **Drago Krpina** rekavši da se ne slaže da su uvećana sredstva za poticanje poljoprivredne proizvodnje što je vidljivo iz predloženog teksta gdje stoji da je prošle godine potrošeno 1.440 milijardi što će dogodine biti za 8 posto manje u odnosu na ovu godinu.

Hrvatska nema agrarne politike

U pojedinačnoj raspravi prvi se javio zastupnik **Drago Krpina (HDZ)** te komentirao dio Prijedloga držav-

noga proračuna koji se odnosi na poljoprivredu. Konstatirao je da Hrvatska nema definiranu poljoprivrednu politiku. Smatra da je Nacionalni program Vlada trebala dostaviti Hrvatskom saboru na usvajanje, najkasnije do 28. travnja 2002. godine što nije učinila. Time je došlo do kršenja Zakona kojeg je na njezin prijedlog donio Hrvatski sabor.

"Hrvatska nema agrarne politike. Ne znaju se ni kratkoročni ni srednjoročni ciljevi kao ni rokovi ostvarenja tih ciljeva, projekcija sredstava, redosljed mjera. S obzirom na to da Hrvatska nema agrarne politike onda nismo mogli dobiti prijedlog poljoprivrednog proračuna iz kojeg bi se moglo iščitati što je hrvatska poljoprivredna politika danas i što bi ona trebala biti u budućnosti."

Hrvatska nema agrarne politike. Ne znaju se ni kratkoročni ni srednjoročni ciljevi kao ni rokovi ostvarenja tih ciljeva, projekcija sredstava, redosljed mjera.

Ističe da je začuđujuće da su zastupnici dobili prijedlog za smanjivanje sredstava za poticanje poljoprivredne proizvodnje za 8 posto te dodaje da će Ministarstvo poljoprivrede vjerojatno to opravdati time da je uveden novi model poticanja u poljoprivredi, tzv. potpora dohotku u iznosu od 350 milijuna kuna. Od tog novca, smatra, seljaci neće dobiti ništa već će im samo biti plaćeno mirovinsko osiguranje.

Međutim, zato će ostvarivanje prava na poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji biti uvjetovano plaćanjem poreza na dohodak, odnosno uvođenjem poslovnih knjiga.

Osvrnuo se na već izrečene tvrdnje da će se o 280 milijuna kuna koje se odnose na tzv. ruralni razvitak, intervencije za tržišnu i strukturnu potporu i kapitalna ulaganja odlučivati u raznim ministrovim povjerenstvima. Podsjetio je da se radi o kapitalnim ulaganjima pa je riječ o bespovratnim sredstvima te ga zanima tko je u ovoj godini dobio dio bespovratnih sredstava o čemu odlučuje povjerenstvo na način koji propisuje ministar.

Ponavlja da će se za 8 posto smanjiti iznos poticaja poljoprivredne proizvodnje, ali će se za 28 posto povećati

sredstva za administraciju, i iznositi će 22 milijuna kuna. "Ministar je predložio smanjiti poticaj za poljoprivrednu proizvodnju, ali predlaže se 5 milijuna kuna za uređenje kancelarija."

Hrvatska će poljoprivreda po ovom Prijedlogu proračuna za poljoprivredu u udjelu bruto društvenog proizvoda ostati na dnu europskih zemalja sa 1 posto izdvajanja. Mađarska primjerice, izdvaja 2,5 posto.

Država je financijsku obvezu za uređenje poljoprivrednog zemljišta prebacila na općinske i gradske proračune. Smatra da će hrvatska poljoprivreda po ovom Prijedlogu proračuna za poljoprivredu u udjelu bruto društvenog proračuna ostati na dnu europskih zemalja sa 1 posto izdvajanja. Mađarska, primjerice, izdvaja 2,5 posto. Stoga je predvidljivo da će uz dodatni pad carinske zaštite, uvoz u sljedećoj godini progresivno rasti.

Upitao je Vladine predstavnike znaju li da se ročnike iz hrvatske vojske prisilno šalje za vikende kući kako bi se uštedjelo na hrani, što je, smatra, poniženje za hrvatsku vojsku. Naglasio je da i ove godine predlaže amandmane za vrijednost 10 milijuna kuna za obnovu seoskih škola u Ravnim kotarima i Bukovici.

Subvencije za poljoprivredu uvećane za 20 posto

Za repliku se javio **Branislav Tušek (SDP)** te smatra da zastupnik Krpina gleda na problem izolirano misleći pritom na stimulaciju ili poticanje poljoprivredne proizvodnje.

"Navedeno je smanjenje sredstava za 8 posto, no cjelokupnom razvoju poljoprivredne proizvodnje treba pridodati neke nove stavke, a riječ je o potpori dohotka sa 9.350 milijuna kuna, zatim, investicijskim potporama u poljoprivredi, ribarstvu, šumarstvu sa 9 na 100 milijuna kuna."

Dodao je postojanje Fonda za razvitak poljoprivrede, kao novitet u koji će biti uloženo 45 milijuna kuna. Subvencije za poljoprivredu biti će uvećane za 20 posto.

Na repliku je odgovorio **Drago Krpina** te podsjetio da je govorio o

tome da će o sredstvima u iznosu od 300 milijuna kuna odlučivati ministarstva povjerenstva", kao što su odlučivala i ove godine. Tvrdi da nema povratnih informacija što se dogodilo s tim sredstvima. Nije mu jasna definicija namjene sredstava u funkciji razvitka poljoprivrede, ako je, prema tvrdnji zastupnika **Lončara**, 50 milijuna kuna isplaćeno izvozniku pšenice.

Ministar financija **Mato Crkvenac**, iznio je da iako rasprava nije išla u smjeru Zakona o obvezatnim doprinosima, nužno je objasniti da je tu potrebno nešto učiniti. Dodao je da državni proračun kroz doprinose poljoprivrednika prikupi oko 58 milijuna kuna prihoda godišnje, dok se za mirovine izdvaja oko 600 milijuna kuna. Smatra da je ta disproporcija nelogična.

Naveo je da poticaji u poljoprivredi za sljedeću godinu rastu za 19,98 posto, a kada je riječ o iznosu namijenjenom za uređenje kancelarije ministra poljoprivrede i šumarstva, ističe da se radi o većinskim sredstvima za laboratorijsku, komunikacijsku opremu, sredstvima za održavanje i zaštitu namještaja.

Za ispravak netočnog navoda javio se **Drago Krpina (HDZ)** te rekao da se ne radi o osnivanju laboratorija već o troškovima uređenja poslovnoga prostora, što je potvrđeno i na Odboru za poljoprivredu i šumarstvo od strane predstavnika ministarstva koji su tumačili da je Ministarstvo poljoprivrede dobilo obvezu uređenja prostora u Ininoj zgradi.

Positivni ekonomski pokazatelji za 2003. godinu

Dubravka Horvat (SDP) izjavila je da je optimist te da vjeruje da će se sagledavajući pozitivne makroekonomske pokazatelje za 2002. godinu i planirane za 2003. uspjeli ostvariti prioritete koje je Vlada RH odredila u svom programu. Najbitnije je smanjenje ukupne javne potrošnje i nastavak provođenja reformi te da je pod tim utjecajem sastavljen proračun za 2003. godinu.

Podsjetila je da je u okviru Prijedloga proračuna predloženo da se u institucijama pravosuđa povećavaju sredstva za novo zapošljavanje, sredstvo za zemljišnih knjiga i katastra, informatičku opremu, poboljšanje situacije u zdravstvu, ulaganje u infrastrukturu, obnavljanje medicin-

ske opreme, ulaganje u sustave poticaja u poljoprivredi. Osim poticaja smatra da je bitna i racionalizacija troškova.

Kod nas je u tijeku i najveća investicija u Europi, a donedavna i u svijetu kada se govori o cestogradnji, a odnosi se na projekt autoceste Zagreb-Split.

Podsjetila je na nekontinuiranost isplate mirovina od prije nekoliko godina, kada je vijest o tome zauzimala prvo mjesto u informativnim emisijama. Istaknula je da ovaj proračun ne samo da nastavlja stabilnu i redovnu isplatu mirovina nego je učinjen napor da se nastavi s efektom Zakona o mirovinama, 100 kn plus 6 posto te da to uđe u osnovicu mirovine. Kod investicija smatra da je bitno ulaganje u modernizaciju Hrvatskih željeznica, vodoopskrbu, zaštitu od poplava i pogranična područja.

"Kod nas je u tijeku i najveća investicija u Europi, a donedavna i u svijetu kada se govori o cestogradnji, a odnosi se na projekt autoceste Zagreb-Split".

Nadalje, pozdravlja praksu Vlade RH da financira samo gotove programe. Što se tiče lokalnih zajednica, prije dva tjedna održan je sastanak u Brodsko-posavskoj županiji na kojem se raspravljalo i o funkcioniranju obrane od tuče te je zaključeno da je to od vitalnog interesa žiteljima koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom, no čini joj se da sredstva za to nisu predviđena u Prijedlogu proračuna za Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva. Dodaje, da je 2001. godine bilo izdano 40, ove godine 12 milijuna kuna, a sljedeća godina je predviđena bez sredstava za operativni program obrane od tuče.

U okviru proračuna Ministarstva zdravstva trebalo bi iznaći sredstva za obnovu i dogradnju Opće bolnice u Novoj Gradiški (prva faza bolnice izgrađena je prije 30 godina) za što je poslan zahtjev za 3 milijuna kuna.

Županije su poslale prijedlog kapitalnih ulaganja u društvenim

djelatnostima, infrastrukturi i u kapitalna ulaganja koja bi riješila problem smještaja pravosudnih tijela na razini županije u dijelu koji se odnosi na infrastrukturu građana i objekata za opskrbu pitkom vodom i odvodnjom te pročišćavanjem otpadnih voda i cesta.

Kako još nije primljeno izvješće Hrvatskih cesta, ne zna se koji su projekti zastupljeni u proračunu. Naglasila je da bi u okviru proračuna Minsitarstva zdravstva trebalo iznaći sredstva za obnovu i dogradnju Opće bolnice u Novoj Gradiški (prva faza bolnice izgrađena je prije 30 godina) za što je poslan zahtjev za 3 milijuna kuna.

Isplata mirovina nikada nije bila u pitanju

Za repliku se javio **Drago Krpina (HDZ)** osvrnuvši se na prethodno izlaganje vezano uz nekontinuiranu isplatu mirovina prije nekoliko godina. Kazao je da isplata mirovina nikada nije došla u pitanje te je uvijek isplaćivana pa čak i kada je trećina Hrvatske bila okupirana, kada je isplaćivana plaća za 200.000 hrvatskih vojnika i prisutnih milijun izbjeglica i prognanika i kada se iz Zagreba u Split moglo doći samo preko Ljubljane.

Pitanje je zašto hrvatski narod i s njima hrvatski umirovljenici danas ne uspijevaju živjeti bolje kada Hrvatska nije okupirana. Misli da su danas kao i prije tri godine jednako nezadovoljni.

Dubravka Horvat (SDP) dala je odgovor na repliku da sa situacijom u kojoj se nalaze ne samo umirovljenici nego i veliki dio građana Hrvatske, nitko ne može biti prezadovoljan, ali da je bolja što se vidi kroz porast mirovina u posljednje dvije godine. Dodala je da je bivša vlast toliko držala do umirovljenika da im čak nije priznat dug pa su morali čekati sudsku odluku da bi ostvarili svoja prava te im to otežava isplatu sadašnjih mirovina.

Zaduženost od 13 milijardi dolara

Ivan Penić (HDZ) tvrdi da su dosadašnji proračuni bili preveliki i stoga nerealni, dok je ovaj proračun premalo razvojan jer gotovo dvije trećine otpada na socijalu. Nedovoljno potiče izvoz, što je uvjet opstanka

zemlje. Smatra da su Hrvatskoj potrebni konkurentni proizvodi. Nadalje, sumnja da je moguć rast prihoda od 7,3 posto pored plana rasta BDP-a od 5 posto.

Istaknuo je već u raspravi naglašavanu sintagmu "zaustavljanja rasta zaduženosti", što je i normalno s obzirom na to da se momentalno nalazimo na točki zaduženosti od 13 milijardi dolara te ne smijemo pomišljati o većim zaduženjima nego što su nam godišnje otplate.

Naglašavana sintagma "zaustavljanje rasta zaduženosti", znači da se momentalno nalazimo na točki zaduženosti od 13 milijardi dolara te ne smijemo pomišljati o većim zaduženjima nego što su nam godišnje otplate.

Slaže se s prijedlogom o ukidanju poreza na dobit. Dakle, to je povećanje sa 2.35 na 2.843 milijardi kuna ili 39 posto. Dinamiziranje međunarodne trgovine u 2003. godini, pretpostavlja iznadprosječni rast prihoda s osnove poreza na dobit za 39,9 posto što nije realno. Smatra da ćemo već ove godine znati da ćemo iduće imati rebalans proračuna puno ranije nego ove godine.

Ne smatra pametnim što je u Prijedlog proračuna stavljeno da prihodi carina rastu 20,9 posto, pa postavlja pitanje je li moguće da će tako rasti uvoz, pa bi bilo logično da uz iste stope taj porast bude od 20 posto.

Istaknuo je da porez na alkohol pada s ovogodišnjih 100 posto na 87,8 posto. Zaključio je da će neka nova Vlada morati imati političke snage, i konačno morati ponuditi i Churchillovski izlaz iz situacije.

Ministar financija **Mato Crkvenac**, rekao je da se u ocjeni ostvarivanja prihoda za 2002. godinu krenulo od baze koju je prihvatio rebalans, a to su bili planirani prihodi. U usvojenom rebalansu nisu dirani prihodi jer će ukupne prihode ostvariti gotovo sa 100 posto. Najavio je da u strukturi prihoda neće biti onako kako je planirano, a carine su u ovoj godini podcijenjena baza. Kod duhana je ove godine planiran vrlo visok iznos jer se smatralo da je u velikoj mjeri moguće suzbiti šverc cigareta.

Ukupan BDP za 6 milijardi manji od planiranog

Dario Vukić (HDZ) izdvojio je da je u razgovoru o rebalansu proračuna prošao podatak da je napravljen i rebalans procijenjenog rasta, odnosno očekivane veličine BDP, tako da je sa očekivanih 182 milijarde procijenjenih za ovu godinu, došlo na otprilike 176 milijardi.

"Procjenjuje se da će ukupni BDP biti za 6 milijardi manji, nego što je planirano. Proračun je nešto što vrlo bitno utječe na rast BDP-a, a gotovo prvenstveno utječe i na gospodarstvo, a bez razvoja gospodarstva teško se može očekivati bolji životni standard, smanjivanje nezaposlenosti i ostalog."

Dolaze sve lošija izvješća Ministarstva financija bez obzira što je promijenjen način na koji se obrazlaže proračun. Zamijetio je da konsolidirani proračun zastupnici nisu nikada ni dobili, a podaci koje primaju uz veliki broj tablica s objašnjenjima sve su šturiji i tu bi praksu trebalo promijeniti.

Procjenjuje se da će ukupni BDP biti za 6 milijardi manji, nego što je planirano. Proračun je nešto što vrlo bitno utječe na rast BDP-a, a gotovo prvenstveno utječe i na gospodarstvo, a bez razvoja gospodarstva teško se može očekivati bolji životni standard, smanjivanje nezaposlenosti i ostalog.

Drži da je za gospodarstvo svake zemlje važna veličina državne potrošnje i njezina struktura, a u materijalima je navedeno da će udio konsolidirane opće države u BDP padati sa 52,7 posto, a sljedeće godine na 50,4 posto. Ukupna potrošnja u nekoj zemlji sastoji se od 4 bitne komponente: osobna potrošnja, investicije, državna potrošnja i neto izvoz, kao razlika izvoza i uvoza.

Izdvojio je da je pokrivenost uvoza izvozom pala ispod 50 posto. Razina javne potrošnje u zemljama tranzicije uvijek je bila približno slična razvijenim zemljama, a bitna se razlika odnosila na izvore financiranja i planirane javne potrošnje. Za zemlje u tranziciji bilo je kara-

teristično da redovite procedure i standarde kod donošenja proračuna nisu bile poštovane što gotovo uvijek, nerealno planirane rashode sučeljava s nerealno planiranim prihodima.

Poznato je da se proračun ne smije samo planirati na bazi prošlogodišnjih ili prijašnjih troškova, već planirajući kombinaciju fiskalne ili monetarne politike ono što se može očekivati u budućem razdoblju.

Analizirao je udio državne potrošnje prema BDP u zemljama u tranziciji. Hrvatska je 1997. godine bila na 48,2; Češka na 42,8; Mađarska na 49,5; Poljska na 46; Slovačka 46; Slovenija 46 posto. Tu nije bilo velikog odstupanja iako je državna potrošnja rasla i više nego što je trebala. U razvijenim zemljama to iznosi oko 40 posto.

Kapitalni rashodi se smanjuju, državna potrošnja raste

Kod analize državne potrošnje pored ekonomske razvijenosti i rasta BDP-a svakako su najbitnije finalne namjene BDP-a. Prema podacima Svjetske banke finalne namjene BDP-a podijeljene su na opću potrošnju, osobnu potrošnju i bruto domaće investicije. Hrvatska je 1995. godine imala opću potrošnju na 33 posto, osobnu potrošnju na 66 posto, a bruto domaće investicije na 14 posto. Češka je imala opću potrošnju na 20, osobnu na 60, a bruto domaće investicije na 25 posto.

Država se smije zaduživati isključivo radi financiranja investicijske aktivnosti u gospodarstvu, a ne radi tekuće javne potrošnje.

Kapitalni rashodi se smanjuju iz godine u godinu, a državna potrošnja raste. Dakle, 1998. godine kada su bili 6,5 milijardi kuna, što je bilo oko 4,8 posto BDP-a, a 1999. je bilo 8,9 milijardi što je bilo negdje iznad 6 posto BDP-a, a 2000. godine pala je na 5,3 milijarde što je bilo 3,4 posto BDP-a i u 2001. godini negdje oko 4 milijarde što će biti iznad 2 posto BDP-a.

Drži da je problem u navedenom kao i veličini državne potrošnje i njezine strukture koja je u Hrvatskoj nepovoljna. Najrazvijenije zemlje imaju udio javne potrošnje u BDP-u između 10 i 20 posto.

Smatra da se kod nas ne poštuje elementarna politika i načelo fiskalne politike i proračuna, te prije svega zlatno pravilo da se država smije zaduživati isključivo radi financiranja investicijske aktivnosti u gospodarstvu, a ne radi tekuće javne potrošnje. Smatra da to nije samo slučaj kod ove Vlade, to je bio slučaj u zadnjim godinama i kod prethodne vlade.

Kod fiskalne politike smatra bitnim da su neposredni porezi i doprinosi u strukturi izdataka poduzetnika bilježili do sada konstantan rast, pa se udio poreza i ostalih doprinosa u strukturi izdataka poduzetnika danas kreće oko 15 posto ukupnih izdataka poduzetnika. Dakle, porezna opterećenja i ostala državna davanja u strukturi izdataka poduzetnika danas su najveća stavka odmah iza izdataka za materijal, robu i usluge te neto plaće djelatnika. Dakle, javna je potrošnja rasla iznad mogućnosti gospodarstva u financiranju potrošnje.

Za zapošljavanje nisu predviđena sredstva

Govoreći o investicijama u ceste i autoceste, izdvojio je slučaj da se prihodi od cestarina hrvatskih autocesta za 2003. godinu planiraju u iznosu od 495 milijuna kuna, a financijski rashodi, odnosno kamate koje se uzimaju za investiciju, iznosit će 417 milijuna kuna.

"Dolazi se do toga, da će sve naplaćeno na autocestama otići za kamate. Poznata je maksima o poželjnim investicijama koju država pokreće, a to su svakako investicije u infrastrukturu do 2 posto BDP-a. Nepostojanje pravilnog načina prilaska investicijama od strane ove Vlade kulminira time da ide u investiciju koja je politički opravdana, ali ekonomski nije analizirana". Iz svega navedenog jasno je da će svi prihodi koje će građani plaćati otići za kamatu što smatra da je zabrinjavajuće.

Govoreći o politici zapošljavanja u proračunskim sredstvima nije predviđena niti kuna. Dakle, pored deficita Mirovinskog fonda, deficita zdravstvenog fonda samo za kamate se na nivou države plaća 4,4 milijarde kuna što je dva puta veće u odnosu na 1999. godinu i taj primarni deficit postaje zabrinjavajući, jer se država zadužuje za plaćanje kamata.

Proračun kao izborni dokument

Stjepan Henezi (SDP) rekao je da je slušajući raspravu o Prijedlogu proračuna više saznao o onima koji su govorili o proračunu nego o samom proračunu.

"Govoreći o proračunu kao izbornom dokumentu kolege koji su ga tako nazivali, više su govorili izbornom nego što taj proračun izborni stvarno jest. Jer, da je izborni onda ne bi stajale one primjedbe koje su proračunu upućivali. Onda bi te primjedbe bile u samom prijedlogu proračuna eliminirane".

Osvrnuo se na izlaganja o tome da proračun nema socijalni karakter iako on nije našao niti jednu odredbu koja je u odnosu na postojeće stanje ukinula, ograničila ili smanjila neko pravo.

Teško je razumjeti tvrdnju kojom se osporava razvojna komponenta proračuna, ali i nastojanje da se potakne razvoj, novi programi i nastave započete reforme.

Naglasio je da je teško razumjeti tvrdnju kojom se osporava razvojna komponenta proračuna, ali i nastojanje da se potakne razvoj, novi programi i nastave započete reforme.

Smatra da se posebno osporavalo njegovu razvojnu stranu u području poljoprivrede i poduzetništva. Ne prihvaća tvrdnju kako se za potpore u poljoprivredi smanjuju sredstva i kako se cjelokupnoj reformi poljoprivrede ovim prijedlogom proračuna ne daje značajan prostor.

Svjestan je škara u kojima je predlagatelj kada treba balansirati između potreba i mogućnosti, između proizvodnje i potrošnje, ali ako se u Prijedlogu proračuna za stočarski selekcijski centar sredstva povećaju za 233 posto, za potporu dohotku, to je neusporedivo, jer sada iznosi 350 milijuna pa bi to bili postoci na tisuće.

Ne vidi u čemu je uporište onih koji tvrde da se podrška reformama u poljoprivredi ne prati sredstvima proračuna. Osporavanja po toj osnovi nemoguće je prihvatiti. Iako je Prijedlog proračuna prevelik, velik dio sredstava se ponovno vraća u proizvodnju, u nove programe, poticaje, a velik se dio kroz fondove vraća građanima RH.

Ukazao je da bi osobno bio zadovoljniji da se kod planiranja idućeg proračuna značajnije prate promjene provedene u društvu kroz reforme samog društvenog ustroja i čini mu se da bi i u proračunu određene decentralizirane funkcije, pogotovo u području školstva i zdravstva, morale značajnije doći do izražaja. Tako se može pospješiti uloga uprave, vodstva lokalne samouprave koja će ta sredstva znati oplemeniti i iskoristiti.

Potaknut izlaganjem zastupnika Šukera koji je govorio o Velikoj Gorici, zastupnik Henezi rekao je nekoliko informacija o svojoj Koprivničko-križevačkoj županiji. Ona je na 15. mjestu po veličini sa 120.000 stanovnika, 3 grada i 21 općinom te po nekim elementima odskaka od hrvatskog prosjeka.

Treća je županija po prihodu po glavi stanovnika u državi, njezino sjedište je drugo, odmah iza grada Zagreba. Prošle je godine nagrađena za razvijanje poduzetništva i proglašena najboljom. Razvila je prehrambenu i prerađivačku industriju, primjerice Podravku kao internacionalnu firmu. U razvoju poljoprivrede u uzgoju postoji 65.000 grla krava i više od 260.000 svinja u tovu.

U toj županiji uspjela se povezati prerađivačka i poljoprivredna industrija. Radi se strukturna promjena u uzgoju industrijskog bilja, sjemenske robe koja ima svoju marku, a i počeli su procesi proizvodnje u okviru poljoprivredne reforme. Govorio je o potrebi povezivanja na bazi dobrih programa među županijama, no smatra da je ograničavajući element daljnjeg razvoja vodoopskrba.

Zabrinjavajući odnos prema poduzetnicima

Na neke konkretne projekte vezane uz Varaždinsku županiju osvrnuo se **Miroslav Korenika (SDP)**. Zamolio je da se do drugog čitanja proračuna za 2003. vidi kolika je to pomoć koju iz proračuna dobiva ova županija jer je, tvrdi zastupnik, ona u odnosu na susjedne županije (Međimurska i Krapinsko-zagorska) koje su slične strukture stanovništva i gospodarstva značajno niža. Varaždinska županija koristi svaku mogućnost da iz svog relativno skromnog županijskog proračuna potiče određene grane industrijske proizvodnje, i stoga bi bila potrebna značajno veća pomoć države ne samo putem HBOR-a nego i

preko Fonda za razvoj i zapošljavanje. Zbog povećanja prometa na cestama i loših navika vozača i ostalih sudionika u prometu, situacija u prometu na hrvatskim cestama loša je i zastupnik ne vidi razlog smanjenju sredstava Hrvatskom savjetu za sigurnost prometa na cestama. Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti na cestama zastupnik Korenika nada se da će se udružiti sredstva Nacionalnog programa za sigurnost prometa i spomenutog Hrvatskog savjeta. Tako bi se, kaže, mogli polučiti daleko bolji i kvalitetniji pomaci glede sigurnosti na hrvatskim cestama jer one sve više postaju stratište, a ne putovi kojima se dolazi na određite. Pohvalio je dobru investicijsku aktivnost Hrvatskih cesta i autocesta, ali i brigu o vodoopskrbi, a napose predložena

Provodi se visoka porezna presija na gospodarstvo i samo pravi poduzetnici mogu izvesti Hrvatsku iz gospodarskog gliba i pomoći joj da postigne standard EU-a.

dotatna sredstva za dovršetak pročistača otpadnih voda grada Varaždina jer je to jedan od načina da se zaštite vodocrpilišta koja postoje na tom području. U postojećoj situaciji predloženi je proračun umijeće mogućeg i zastupnik osobno smatra da se može prihvatiti uz neke od primjedbi koje je imao na taj dokument.

Za razliku od svog prethodnika **Ante Grabovac (HSLŠ)** nije mogao izraziti zadovoljstvo predloženim proračunom posebno glede kraja iz kojega dolazi. Ministar financija je govoreći o Proračunu i rebalansu proračuna iznio neke podatke, odnosno makroekonomske pokazatelje koji govore o relativnoj stabilnosti i dobrom stanju gospodarstva (niska inflacija, visoke devizne rezerve, gospodarska stopa rasta društvenog proizvoda). Zastupnik Grabovac drži da je gospodarska situacija puno drugačija od prikazane što je ilustrirao nedavno objavljenim podatkom u tisku. Naime, prema podacima Državnog zavoda za statistiku u devet mjeseci ove godine naš izvoz iznosio je oko 3,5 milijardi dolara, a uvoz u Hrvatsku oko 7,7 milijardi. Istodobno došlo je do smanjenja investicija, i činjenica je da nema onih pravih

"Greenfield investicija" koje donose povećanje društvenog proizvoda. Značajno je povećan vanjski dug, a pao je standard ljudi. Prema podacima Hrvatske udruge poslodavaca hrvatski izvoz u EU za polovicu je manji od prijašnjeg što je vrlo zabrinjavajuće. Ove godine Hrvatska neće iskoristiti svoju kvotu (ograničenje) izvoza ribe i vina u EU što također pokazuje stanje našeg gospodarstva. Sve je to, drži zastupnik Grabovac, posljedica nekonkurentnosti hrvatskoga gospodarstva, koja proizlazi iz visoke javne potrošnje i nesređenih odnosa u zakonodavstvu. Uz to, provodi se visoka porezna presija na gospodarstvo pa nismo dovoljno konkurentni i kao država ne možemo dovoljno izvoziti.

Po mišljenju zastupnika vrlo je zabrinjavajući odnos prema poduzetnicima u Hrvatskoj, a jedino pravi poduzetnici mogu, kaže, izvesti Hrvatsku iz gospodarskog gliba i pomoći joj da postigne standard EU-a, kojem težimo.

Dolazi, kaže, iz Dalmatinska zagore u kojoj je zadnjih 30-tak godina za trećinu smanjen broj stanovnika. Očekivao je da će neki projekti koji dolaze kao prijedlozi s tog područja dobiti potporu kroz Fond za razvoj i zapošljavanje i Fond za regionalni razvoj ali ti su fondovi doživjeli potpuni fijasko. Zastupnik pozdravlja nedavno objavljen podatak da je od 2000. godine na područje naših otoka uloženo oko milijardi i 700 milijuna kuna što je dobro, jer otoke valja razvijati i povezivati. U Imotskom području, pak, započeta je gradnja sustava natapanja, ali se u proteklih 12 godina nije uložila niti jedna kuna, pa zastupnika interesira zašto je to tako? Drži kako se ovdje radi o maćehinskom odnosu ove vlasti prema području Dalmatinske zagore i Imotske krajine, i nada se da će se to ispraviti, te kako je ova njegova rasprava tome u prilog.

Državni je proračun svojevrsan saldo ukupne politike Vlade RH i govori o njezinom uspjehu, odnosno neuspjehu na području gospodarske i socijalne politike, primijetio je **Krunoslav Kordić (HDZ)**. S obzirom na pokrivenost tekućih rashoda tekućim prihodima, uspješnost rješavanja gospodarsko-socijalnih problema, a napose stopu nezaposlenosti, odnosno životni standard ne može se, kaže, iskazati zadovoljstvo predloženim proračunom i učincima Vlade, pose-

čno zato što se i dalje poseže za prodajom imovine i povećanjem zaduženja za podmirenje tekućih rashoda. Već se nekoliko godina stalno govori o ulazu stranih investicija, ali Vlada za to nije stvorila političke i gospodarske normative, a napose poticajne pretpostavke za ulazak inozemnog kapitala. Izuzetak su banke i monopolske firme koje se uglavnom prodaju strancima. Isto tako Vlada nije u stanju uključiti sve potencijale u zemlji niti pružiti mogućnost ljudima iz dijasporu da se svojim kapitalom i znanjem uključe u razvojne programe u zemlji. U proračunu za 2003. Vlada je izvršila restrikciju sredstava u svim stavkama koje dotiču našu dijasporu. Posebno je drastično smanjena financijska potpora Hrvatima u BiH, a paralelno s tim kao i smanjenjem drugih oblika skrbi prema dijaspori zagovara takve promjene izbornog zakona prema kojem bi dijasporu predstavljala određena komisija. Vlada zanemaruje svoju ustavnu obvezu prema Hrvatima koji ne žive u Republici Hrvatskoj, a da se ne govori o obvezama preuzetim Daytonskim sporazumom, tvrdi zastupnik Kordić potkrepljujući tu tvrdnju s nekoliko podataka. Navodi tako da je financijska potpora Hrvatima u BiH 1999. iznosila oko 600 milijuna kuna, u 2000. godini oko 200 milijuna, 2001. oko 150 milijuna, lani 66 milijuna i 300 tisuća kuna, a za 2003. godinu se predlaže iznos od 45 milijuna kuna. Uz to, nisu planirana nikakva sredstva za potporu stradalnicima Domovinskog rata, a takva je potpora potrebna ne samo njima nego i prognanicima za povratak svojim kućama, a napose pomoć u sprječavanju odlaska u treće zemlje ili preseljenje u Republiku Hrvatsku (događaji u Drvaru, Glamoču, Čepinu, Mostaru). Bilo bi dobro stoga pronaći određenu temeljitiju potporu za te ljude i zaustaviti njihov odlazak ili preseljenje u treće zemlje. **Tonči Žuvela (SDP)** tvrdi kako niti jedan državni proračun u čijem je donošenju sudjelovao nije uspio pomiriti zahtjeve svih društvenih grupacija i pojedinaca, a tako će biti i s ovim državnim proračunom, uvjeren je. Drži da proračun treba promatrati u okruženju u kojem se odvija njegovo donošenje, a napose u okruženju u kojem djeluje gospodarstvo. Nije se složio s mišljenjem nekih zastupnika da proračun nije razvojan već drži upravo obrnuto da proračun ima dosta elemenata koji se

tiču razvoja pa je s tim u vezi spomenuo npr. cestu Zagreb-Split koja za Dalmaciju život znači, Istarski ipilon, cestu prema Varaždinu itd.

Otežana mogućnost usporedbe

Za zastupnika Žuvelu posebno su interesantne proračunske stavke koje idu za tim da se zadrže, čak i povećaju subvencije u brodogradnji. Svoje mjesto u proračunskim stavkama našle su i brze brodske veze otoka s kopnom, a zastupnik se nada da će ministar pomorstva, prometa i veza ispuniti dano obećanje i da će već slijedeće godine biti katamaranska veza između Splita i Korčule. Prvi put ove godine u proračunu su predviđena sredstva za hrvatske solane, tj. za probleme u njihovom restrukturiranju, primijetio je u nastavku ovaj zastupnik. Tvrdi da je taj projekt potaknuo Klub zastupnika SDP-a, a prema dostupnim saznanjima prvotno predložena sredstva od

Dok je u Islandu za osnivanje nove tvrtke dovoljno pet dana, u Hrvatskoj neki put za to treba od šest tjedana do šest mjeseci.

3 milijuna kuna nisu bila dostatna pa se u razgovoru s resornim ministarstvom došlo do ideje da se tako predviđena sredstva povećaju na potrebnih 8 milijuna kuna i rasporede na teret dvije proračunske pozicije. Prva bi se pozicija odnosila na investicijske potpore u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu, a druga bi se ticala ruralnog razvitka. Konačno, izrazio je zadovoljstvo činjenicom da su u odnosu na proračun za 2002. u proračunu za slijedeću godinu povećana sredstva za održavanje i zaštitu spomenika kulture, te se nada da će se u tako povećanim sredstvima naći mjesta i za potrebe grada Korčule.

Za **Jadranku Katarinčić-Škrlj (HSL)** državni bi proračun kao dokument trebao biti stvarno čvrsti dogovor o trošenju sredstava jer taj dogovor utječe na mikro i makroekonomska kretanja u zemlji, a sve Vladine mjere trebale bi biti u funkciji održavanja i ostvarivanja tog proračuna. Kod donošenja državnog proračuna još uvijek pažnju plijene izdaci za plaće zaposlenih, a valja znati da iz državnog proračuna plaću prima 174.000 zaposlenih u javnom

sektoru. U proračunu za 2003. za te je izdatke planirano 14 milijardi i 636 milijuna kuna. U Odboru za financije i državni proračun moglo se čuti, kaže, da praktički još nisu počeli pregovori sindikata javnog sektora i Vlade što nije dobro i to svakako valja promijeniti jer nas takav odnos ponovno može dovesti u situaciju da se raspravlja o rebalansu državnog proračuna. S obzirom na posao koji rade zastupnica definitivno drži da su plaće zaposlenih u javnom sektoru nedostatne i bilo bi stoga dobro da se do donošenja državnog proračuna za 2003. godinu obave razgovori Vlade i sindikata i nađe zadovoljavajuće rješenje. Ako razgovori sa sindikatima još nisu počeli pa se može u dogledno vrijeme ponovno očekivati rebalans proračuna, upozorava zastupnica.

Ništa manje važna nije niti uloga Hrvatske udruge poslodavaca, a koja je, kako se može iščitati iz tiska stavila određenu zadržku na predloženi državni proračun. Po ocjeni ove HSL-ove zastupnice proračun uvijek treba biti transparentan, a to je uvijek u direktnoj vezi s dobrim planiranjem. Drži pozitivnim to što je profunkcionirala Državna riznica, a dobro je i to što su sada prvi put uz proračun zastupnici dobili i prijedloge planova prihoda i rashoda izvanproračunskih fondova za 2003. godinu. Nije, međutim, dobro što su pojedine pozicije u državnom proračunu ispremišane u odnosu na prošlu godinu, pa su tako neke pozicije na četvrtoj razini, a prije su bile na petoj razini. To, dakako, otežava mogućnost usporedbe podataka, a cilj mora biti što detaljniji plan u perspektivi, a ne da se prije detaljno prikazane pozicije u proračunu sada niti ne prikazuju. Iako su zastupnicima dostavljeni prijedlozi planova prihoda i rashoda osam izvanproračunskih fondova zastupnica drži kako takvo što nije očekivala, a napose da to nije dovoljno budući da parlament treba imati uvid kuda idu sredstva tih fondova, i koji se projekti kroz njih žele realizirati, upozorava zastupnica i pritom se posebno kritički osvrće na prijedloge planova prihoda i rashoda Hrvatskih autocesta i Hrvatskih cesta gdje se npr. planira utrošiti veliki iznos novčanih sredstava (milijardu eura), "a pri tome ne znamo kuda to ide". Donesen je program gradnje i održavanja javnih cesta, a u tri godine parlament nije vodio raspravu o ulaganjima u prometnice niti u njihovo održavanje, primijetila je ova

zastupnica. Na kraju je zatražila da joj se odgovori zašto u proračunu za 2003. nema proračunske stavke koja se odnosi na obveze Republike Hrvatske prema Rimskom sporazumu. Amandmanskom intervencijom Vlada je lani ugradila tu obvezu u državni proračun za ovu godinu, a sada je uopće nema. S tim u vezi zastupnica inzistira na odgovoru Vladina predstavnika, u protivnom će, kaže, podnijeti amandman i umjesto 20 milijuna kuna kao što je bilo planirano u ovoj godini zatražiti 40 milijuna kuna. Nakon što su neki građani Istre, ne svojom krivnjom, oboljeli od trihineloze zastupnica je nedavno zatražila da se oni obeštete, ali sada, primjećuje kako ne može naći proračunsku poziciju na kojoj bi bila osigurana sredstva za te namjene. Ukoliko ta sredstva nisu uopće predviđena proračunom i tada će, kaže, izaći s odgovarajućim amandmanskim zahtjevom.

Više sredstava za informiranje hrvatskog iseljeničtva

Kada je riječ o smanjenju ukupne javne potrošnje, zastupnica **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)** smatra da ona nije prisutna u svim proračunskim stavkama. Kod nekih proračunskih stavki Vlada je bila "dobre ruke", a kod drugih stavki bila je škrt. Tako su s jedne strane povećane stavke za službena putovanja Predsjednika Republike, kao i rashodi poslovanja ureda i ministarstava (uredski materijal i ostali materijalni rashodi, rashodi za materijal i energiju, za sitni inventar i auto gume, a napose za usluge telefona, pošte i prijevoza, intelektualne i osobne usluge itd.), dok se na drugoj strani štedjelo npr. na suzbijanju zloporabe opojnih droga. Puna su nam usta brige za područja od posebne državne skrbi, a napose o brdsko-planskim područjima, nastavlja zastupnica. Zastupnicu zanimaju proračunske stavke koje se tiču obnove u ratu oštećenih stambenih jedinica te primjećuje kako tu postoje dvije kategorije korisnika - jedni pripadaju kategoriji primarnih korisnika, ali postoje i oni drugi koji su primarniji. Zastupnica se nada da će jednog dana znati koliko je i kome sve popravljeno građevinskih jedinica, i dodijeljeno građevinskih čestica, a koliko ih je dobilo domove na području posebne državne skrbi. Poput zastupnika Kordića i ova je

zastupnica upozorila na smanjena sredstva namijenjena za skrb prognanika i stradalnika u Federaciji BiH, napose za poticanje gospodarske aktivnosti i zapošljavanja u Federaciji BiH, odnosno za obrazovanja, znanosti, kulture i zdravstva i sada dosežu oko 45 milijuna kuna. Zamolila je predstavnika Vlade da barem u okviru tako predloženih sredstava uzme u obzir Hrvatsko sveučilište u Mostaru, i bolnicu u istoimenom gradu. Izrazila je nadu u povećanje proračunskih sredstava potrebnih za realizaciju programa rada hrvatskih dopunskih škola, te dodala kako smatra da su potrebna veća sredstva za informiranje našeg iseljeničtva (dosad su informirani tek dva sata tjedno putem Hrvatskog radija). Zastupnica smatra da je za to potrebno u proračunu osigurati više sredstava nego što je predviđeno u okviru Ministarstva kulture i Matice hrvatske i u tom smislu najavila je podnošenje amandmana.

Uvođenje novog poreza na kasko osiguranje bit će socijalni udar na džep ljudi.

Nakon istupa ove zastupnice predsjedatelj sjednice mr.sc. **Mato Arlović** redom je prozivao prijavljene zastupnike za raspravu (ukupno njih četrnaest), ali su oni izgubili pravo na raspravu jer ih nije bilo na sjednici ili su odustali od rasprave. Potpredsjedniku Arloviću ostalo je samo da predloži nastavak rasprave za sutradan tako što će najprije završnu riječ imati predstavnici klubova zastupnika, a zatim i predstavnik Vlade.

Sjednica je prekinuta u 22,30 sati, a nastavak je uslijedio sutradan. Završnu riječ u ime Kluba zastupnika SDP-a imala je **Dragica Zgrebec**. Ponovila je da će ovaj Klub podržati donošenje Državnog proračuna za 2003. godinu ocjenjujući da se on temelji na dostignutim makroekonomskim pokazateljima i predviđanjima za 2002. i za 2003. godinu. To su, podsjeća zastupnica, rast društvenog bruto proizvoda za 4 posto (prema statističkim podacima za tri tromjesečja), osobne potrošnje za 6 posto, investicija od 8,7 posto, smanjenje državne potrošnje za 2,3 posto, rast od 4 posto industrijske proizvodnje u prvih devet mjeseci, i produktivnosti od 7,5 posto. Svi ti kao i još neki pokazatelji govore da će

gospodarstvo i u slijedećoj godini imati pozitivne trendove, smatra zastupnica Zgrebec.

Klub je u predloženom proračunu prepoznao prioritete za koje se inače zalaže, a to su reforme pravosudnog sustava i sustava zdravstva, a napose reforma u poljoprivredi i poticanje poljoprivredne proizvodnje, planirana sredstva za infrastrukturnu podršku u poduzetništvu, ali i značajna poticajna sredstva za izvoznike, za znanstveno-istraživački rad, školstvo, zdravstvo itd. Klub očekuje da će do prihvaćanja državnog proračuna za slijedeću godinu Vlada učiniti dodatan napor u iznalaženju mogućnosti da se u okviru rashodovne strane proračuna izvrši i eventualna preraspodjela dijela izdataka, u korist namjena koje je Klub ocijenio prioritetnim (poticaji u gospodarstvu, socijalna sigurnost, školstvo, zdravstvo i znanost).

Glasovanje Kluba zastupnika LS-a umnogome će ovisiti o tome kako će biti izglasani podneseni amandmani, upozorio je dr.sc. **Zlatko Kramarić** u ime Kluba zastupnika LS-a. Smatra kako neki dijelovi Hrvatske, primjerice, istočna Slavonija i Osijek, nisu u ovom proračunu prošli jednako kao drugi dijelovi naše države. Nedopustivo je što neki kapitalni objekti u ovom dijelu Hrvatske nisu našli svoje mjesto u predloženom državnom proračunu, a lani je za to dat poticaj i krenulo se u izgradnju. Stoga će glas Kluba za proračun umnogome ovisiti o tome koliko će Klub osjetiti u proračunu ravnotežu i osjećaje za probleme s kojima se suočavaju ovi prostori Hrvatske, koji su teško stradali tijekom proteklih 10 godina. Zastupnik se nada da će podneseni amandmani ići u pravcu izbjegavanja ove asimetrične percepcije u tom pogledu te da će uspostaviti toliko nužnu ravnotežu u proračunu kako se nitko ne bi osjećao zaknutim. Zastupnik, naime, ne bi volio da proračun proizvede određene socijalne, a samim time i određene regionalne napetosti u državi. Klub se zalaže za poticanje poduzetništva pa je u tom smislu zastupnik Kramarić pohvalio rad Ministarstva za obrt, malo i srednje poduzetništvo i samog ministra za kojeg kaže da stvara pretpostavke za jedan pozitivan poduzetnički ambijent. Smeta, međutim, što te njegove inicijative ne nailaze na pravi odjek, i obično zapnu pred birokracijom. Dok je u Islandu npr. za osnivanje nove tvrtke dovoljno

pet dana, u Hrvatskoj za to neki put treba od šest tjedana do šest mjeseci. Koji će poduzetnik u takvoj situaciji ući u jedan takav rizik i avanturu koja se zove osnivanje nove tvrtke ako mu za takav poduhvat treba šest mjeseci, pita ovaj zastupnik, i dodaje još kako najčešće niti naše banke ne prate na pravi način sve te inicijative koje su u funkciji poboljšavanja poduzetničkog potencijala.

Kako nema malog i srednjeg poduzetništva bez velikih sistema, i upravo zato Klub se zalaže da se što prije pronađe balans između ova dva dijela jednog te istog sustava.

Za zastupnika **Stjepana Henezija (SDP)** netočan je navod da se za ishodjenje potrebnih papira za novu firmu treba čekati više mjeseci. U Gradskoj i županijskoj upravi u Koprivnici, kaže, da svatko tko želi te papire može ishoditi u roku od sedam dana, a najduže mjesec dana. Stoga nije dobro generalizirati stanje na tim područjima lošim primjerima vlastite sredine nego se loši primjeri mogu ispraviti dobrim primjerima drugih sredina, zaključio je Henezij.

Rasteretiti gospodarstva od poreza na dobit

Uz sve napore koje čini Vlada državni proračun već tri godine zaredom neprekidno raste, a manjak se uporno pokriva zaduživanjem tj. novim obveznicama, odnosno privatizacijom, podvukao je dr.sc. **Tonči Tadić (HSP)** istupajući u ime Kluba zastupnika HSP-HKDU-a. Brojne stavke koje su date u proračunu (predviđanje rasta gospodarstva, inflacije, zaposlenosti itd.) potpuno su proizvoljne i bez jasnih pokazatelja koji bi im dale vjerodostojnost, ocjena je Kluba. Podaci o deficitu proračuna u obrazloženju tog dokumenta razlikuju se od podataka u drugim pratećim dokumentima, a to ne pridonosi preglednosti proračuna.

Klub drži kako se Hrvatska neće izvući iz krize nikakvim genijalnim potezima Vlade nego isključivo uz pomoć svojih gospodarstvenika, dakle poslodavaca. Zato je, kaže, ključna stvar rasteretiti gospodarstvo od poreza na dobit. Činjenica je da raste porez na dobit (za 17 posto u odnosu na 2000. godinu), ali se Klub ne može oteti dojmu da to nije posljedica rasta gospodarstva. Stoga je red da Vlada konačno sasluša zahtjeve Hrvatske udruge poslodavaca, podvlači ovaj

zastupnik, i podsjeća da je Klub prije dvije godine u ime te Udruge podnio 20 amandmana u svezi s porezom na dobit, ali su oni listom odbijeni, a posljedica je strelovit rast prihoda od poreza na dobit koji ne pridonosi rastu gospodarstva. Nadalje, Klub drži da je potrebno rasteretiti, odnosno smanjiti porezni teret tj. rasteretiti porez na dohodak kako bi se time pojeftinila cijena radne snage. Uostalom, Svjetska banka to predlaže svim tranzicijskim zemljama, rekao je zastupnik Tadić, a vladajućoj koaliciji poručio ako već sluša MMF i Svjetsku banku da tada poslušaju i ovaj njihov prijedlog.

Za Klub je neprihvatljivo smanjenje izdvajanja za znanost (za 10 posto), kao i poticaja za poljoprivrednu proizvodnju (od 8 posto), a napose za 35 posto smanjenje sredstava za ruralni razvitak u razdjelima Ministarstva poljoprivrede i šumarstva jer nas to neće dovesti do potrebne razine zaštite hrvatskog sela i hrvatskog seljaka. Pozdravio je bitno povećanje sredstava namijenjenih Hrvatskom

Predloženi proračun nije razvojan jer se povećavaju opterećenja gospodarstvu, a nije ni socijalan jer ne rješava krucijalna pitanja nezaposlenosti i lošeg životnog standarda.

centru za razminiranje uz napomenu da 1 m² razminiranja na ravničarskom terenu iznosi 12 kuna, na šumovitom terenu 18, a svakih 100 kuna uloženi u razminiranje znači 8 m² više mira za naše poljoprivrednike. Klub, međutim, ne može pozdraviti nedovoljno povećanje izdvajanja za obnovu pruga na 5B, 5C. i 5D koridoru, te za 33 posto smanjena sredstva za program socijalnog zbrinjavanja viška zaposlenika na Hrvatskim željeznicama.

Jadranko Mijalić je ustvrdio da Klub zastupnika HSLs-a iz više razloga neće podržati predloženi proračun, te podsjeća kako je Klub tražio čak odgodu rasprave uz objašnjenje da su nekorektno promijenjeni materijali koji su poslužili kao podloga za raspravu. Proračun se donosi na brzinu kao nužno zlo koje treba bez veće rasprave i velikog znanja zastupnika proći parlament kao nekakav polu filter. Klub ne može, kaže, prihvatiti predloženi

proračun jer se bazira na nekim makroekonomskim podacima koji su izuzetno problematični. To se, prije svega, odnosi na stopu rasta bruto domaćeg proizvoda pa se tako na nekim mjestima planira rast BDP-a od 4 posto, a na nekim mjestima od 5 posto. Pritom ne treba izgubiti iz vida činjenicu da je stopa rasta BDP-a prvenstveno generirana osobnom potrošnjom koja se temelji na zaduživanju kod inozemnih banaka, a sredstva se troše prvenstveno za kupnju inozemne robe gdje dominiraju automobili. Takav porast BDP dosta je krhka baza za bilo kakvo zaduživanje ili povećanje javne potrošnje u Hrvatskoj, nastavlja zastupnik Mijalić. Platna bilanca kao jedan od temelja za eventualno povećanje zaduživanja države i nove javne rashode izuzetno je loša, raste vanjski deficit po stopi od 19 posto, pokrivenost uvoza i izvoza je 46,9 posto, stopa rasta ino-duga nije dugoročno održiva i Hrvatska se ne bi smjela više zaduživati, a ovim se proračunom projiciraju nova zaduženja. Tijekom rasprave govorilo se i o kamatnim stopama, a valja znati da su kamatne stope koje najviše pogađaju građane Hrvatske, i to one siromašnije s malim plaćama, kamatne stope na minuse po tekućim računima i iznose enormnih 14,5 posto, dok pasivna kamata iznosi 1 posto.

Subvencije su izuzetno problematična stavka u proračunu. Tako u brodogradnji subvencije pokrivaju gubitke i generiraju nove gubitke, a one u poljoprivredi povećane su u 2003. za 20 posto u odnosu na 2002. bez analiza o efektima danih subvencija prošlih godina. To samo znači da su plod političkog dogovora i političke trgovine pred izbore, kaže zastupnik Mijalić.

Klub drži da državni proračun ne bi smio nominalno rasti, a uštede su moguće na mnogim stavkama, između ostalog, na subvencijama koje rastu za trgovačka društva, materijalnim rashodima, gradnji novih objekata za potrebe raznih ministarstava itd. Svako daljnje zaduživanje i rast potrošnje i u nominalnom iznosu dovodi Hrvatsku u daleko težu financijsku situaciju nego što je ona danas, zaključio je zastupnik Mijalić i još jedanput rekao kako Klub zbog svih tih razloga neće prihvatiti predloženi proračun za 2003. godinu.

Predloženi proračun ne nudi jasnu strategiju gospodarske, socijalne i fiskalne politike, podvukao je **Ivan Šuker** u ime Kluba zastupnika HDZ-a. Niti ovom prilikom u prijedlogu proračuna nije ponuđeno nikakvo rješenje glede najveće rak-rane hrvatskih državnih financija, a to je minus izvanproračunskih fondova. Sve dok god se taj problem ne počne rješavati ne može se govoriti o konsolidaciji hrvatskih državnih financija.

Zastupnik tvrdi da se s određenim zakonima u Hrvatskoj stvara anti-poduzetnička, a ne poduzetnička klima, a to je jasna poruka i Hrvatske udruge poslodavaca. Ako je tko meritoran za davanje takve ocjene onda je to Udruga koju čine ljudi koji u ovom trenutku stvaraju nekakvu novu vrijednost u Hrvatskoj. I dok se s jedne strane deklaratorno tvrdi kako se provodi porezno rasterećenje u RH s druge se strane ispod žita uvijek guraju neki novi porezni zakoni. S tim u svezi, kaže, bilo je i njegovo pitanje upućeno ministru financija priprema li se uvođenje novog poreza na kasko osiguranje od 15 posto i podiže li se stopa poreza na obvezno osiguranje sa 15 na 20 posto. Dobio je, kaže, potvrdni odgovor. Pritom se kao argument navodi da je to tako u Njemačkoj, a zastupnik Šuker upozorava da je kod nas situacija drugačija jer najmanje aute kupila je kod nas najugroženija kategorija stanovništva, i to uglavnom na kredite, a kupnjom auta na kredit i leasing kasko osiguranje postaje praktički obvezno, a ne izborno osiguranje, upozorava Šuker. Stoga će uvođenje poreza od 15 posto na kasko osiguranje biti socijalni udar na džep ljudi, i može se dogoditi da to povećanje kao i povećanje stope poreza na obvezno osiguranje bude daleko veće opterećenje nego što će mnogi građani dobiti povišenjem neoporezivog dijela dohotka na 1500 kuna. Za ovog je zastupnika to jasan dokaz da Vlada nema dugoročnu strategiju fiskalne politike.

Zaduživanje kod HNB-a

Drži kako će se vrlo visoka sredstva u proračunu i dalje raspoređivati bez Hrvatskoga sabora, jer proračun nije napravljen na toj razini. Misli kako bi više trebalo poraditi na naplati prihoda, jer tada nećemo morati uvoditi nove poreze. Kada to kaže zastupnik prvenstveno misli na

trošarine i koncesije. Smatra također kako izmjenom zakona o Hrvatskoj narodnoj banci treba omogućiti da se država kroz slijedeće tri-četiri godine zadužuje u Hrvatskoj narodnoj banci, i da se takva mogućnost ukine kada situacija bude bolja. U ovom trenutku tragična je, naime, situacija da naša država i hrvatski građani plaćaju kamate bankama, a kroz zaduženje u HNB-u, kroz prihod od kamata i kroz razliku između prihoda i rashoda na određeni bi se način dio tih novaca opet vratio u hrvatski proračun. Po ocjeni Kluba zastupnika HDZ-a jedino rješenje za gospodarski oporavak RH jeste povećanje izvoza i smanjenje vanjsko-trgovinskog deficita, i ako se to učini poticajnim mjerama tada se može reći da je Hrvatska na pravom putu gospodarskog oporavka. Konačno, za Klub je neprihvatljivo vezivanje poticaja u poljoprivredi sa Zakonom o porezu na dohodak jer je to tragedija za hrvatske poljoprivrednike. To ne čini niti jedna država u svijetu, i tako nešto gore je od

U ovom se trenutku ne mogu smanjiti neki porezi i doprinosi jer to otvara prazninu u proračunu koja se opet ne može ničim isfinancirati nego povećanim zaduživanjem.

Zakona o neposrednim porezima iz doba komunističke Jugoslavije, zaključio je zastupnik Šuker.

Vesna Škare-Ožbolt je ustvrdila da Klub zastupnika DC-a nije zadovoljan ovakvim prijedlogom državnog proračuna jer ga ne smatra dovoljno razvojnim. Tvrdi da predloženi proračun u potpunosti slijedi logiku i politiku rebalansa državnog proračuna za 2002. godinu, a ona je za Klub u pojedinim elementima neprihvatljiva. Planirani iznosi rashoda opet pokazuju da Vlada i dalje jedino uspješno provodi samo restrikcije u državnoj potrošnji, koje doista ne mogu biti temelj daljnje gospodarske aktivnosti. Klub još uvijek ne vidi što su pravi prioriteti kojim bi se kroz državnu potrošnju potaknula gospodarska aktivnost i stvorila nova struktura u gospodarstvu kako bi se mogli pokrivati potrebni transferi za socijalu i skrb. Sve dosadašnje mjere aktualne ekonomske politike rezultirale su povećanjem vanjske zaduženosti i to je ozbiljna prijetnja

likvidnosti zemlje, upozorava ova zastupnica. Ukupan iznos sredstava namijenjen poticanju izvoza i kao potpora programima konkurentnosti izvoza, nedostatni su, ocjena je Kluba. Zabrinjava podatak da se zadnjih godina prepolovio izvoz Hrvatske u EU, a izgubili smo tržišne udjele u Njemačkoj i Italiji. Istodobno su gotovo sve zemlje iz tranzicije, a napose srednjoeuropske, dvostruko povećale svoju konkurentnost, a neke i više od toga. Zaključujući raspravu zastupnica je rekla kako će Klub zastupnika DC-a ostati suzdržan kod glasovanja jer želi vidjeti s kojih će se to proračunskih pozicija smanjiti iznos sredstava koliko traži Međunarodni monetarni fond.

”U uvjetima kada 2/3 proračuna odlazi stanovništvu i građanima Hrvatske teško je očekivati da će hrvatsko gospodarstvo biti konkurentno u globaliziranom svijetu”, primijetio je **Goranko Fižulić** u ime Kluba zastupnika LIBRE. LIBRA će podržati predloženi proračun očekujući istovremeno od ministarstava koja su ovim proračunom dobila bitno više sredstava da ista upotrijebe za reformske zahvate, a ne za povećanje plaća ili materijalnih troškova. Tu zastupnik Fižulić misli na ministarstva znanosti i tehnologije, prosvjete i športa, pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, a napose poljoprivrede i šumarstva.

U narednom razdoblju LIBRA neće podržati niti jedan zakonski prijedlog kojim bi se na bilo koji način povećali troškovi gospodarstva i očekuje da se razmotri ukidanje poreza na dobit i da u 2004. ta stopa poreza u Hrvatskoj iznosi 0 posto. Istodobno mora se nešto učiniti sa cijenom rada, ali ne sa neto cijenom rada jer se ne mogu smanjivati plaće. Mogu se, međutim, smanjivati porezi i prirezi na plaće, a napose doprinosi na plaće, ali je za ovo potonje potrebno provesti temeljitu reformu zdravstva i svih troškova koje zdravstvo ima. Isto tako treba uspješno završiti reformu mirovinskog osiguranja, odnosno mirovinskih fondova, a to nije moguće bez formiranja tržišta kapitala.

Ivo Lončar (nezavisni) je reagirao na navod zastupnika Fižulića da će LIBRA podržati ministarstva koja provode reformske zahvate, pa je u tom kontekstu spomenuo i Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva. Za zastupnika Lončara radi se o netočnom navodu jer kada bi to Ministarstvo išlo u nekakve reform-

ske zahvate onda ne bi na uređenje kancelarija u Ministarstvu izdvojilo 5 milijuna kuna, odnosno pet puta više sredstava od sredstava predviđenih za sjemenarstvo i rasadničarstvo. "Ako je ukupan proračun povećan 20 puta, a smanjeni su poticaji za 8 posto, onda o kakvim se reformama tu može govoriti", zaključio je zastupnik Lončar.

Za Klub zastupnika Hrvatskog bloka predloženi proračun nije razvojni jer se povećavaju opterećenja gospodarstvu, a nije ni socijalni jer ne rješava ključna pitanja nezaposlenosti i lošeg životnog standarda, podvukao je **Milan Kovač**. Za Hrvatski blok dvojbena su osnovni podaci u predloženom proračunu - od veličine bruto društvenog proizvoda sve do postotka o nezaposlenosti u RH, koji se umjetno smanjuje administrativnim, a ne stvarnim zapošljavanjem.

Da bi se ostvario ovaj proračun ili bilo koji drugi veliki projekt u državi potrebna je politička stabilnost, a sve do tada i dok se ne rješavaju ključni problemi za državu može se samo sanjati o gospodarskom prosperitetu u rješavanju gospodarskih i socijalnih pitanja. Hrvatski blok ne može podržati ovako predložen državni proračun, zaključio je zastupnik Milan Kovač.

Dragica Zgrebec (SDP) se nije složila s konstatacijom kako se ništa ne izdvaja za obnovu. Smatra da se tako što ne može tvrditi ako se istodobno u predloženom proračunu planira npr. financiranje obnova u ratu oštećenih kuća temeljem čega će 12500 članova domaćinstava ostvariti prava s naslova obnove i popravka, osigurava kupnja 3060 stambenih jedinica za stambeno zbrinjavanje privremenih korisnika zauzete privatne imovine, te nabavka osnovnoga građevinskog materijala za obnovu oštećenih obiteljskih kuća ili stanova (328) u privatnom vlasništvu kao i za izgradnju 1680 obiteljskih kuća na državnom zemljištu, a napose ako se sufinancira otplata zajmova za financiranje obnove ratom uništenih školskih objekta.

Vlada će ustrajati na reformama

U završnom istupu ministar financija, dr.sc. **Mato Crkvenac** zahvalio se zastupnicima na detaljnoj i iscrpljujućoj raspravi, a napose na prim-

jedbama, sugestijama i kritikama. Demantirao je ono što su objavili neki mediji da je Vlada izašla pred zastupnike s jednim proračunom, a zapravo ima nekakav drugi proračun. Postoji samo jedan državni proračun, i on će se doradivati, rezolutan je ministar.

Zastupnici su opravdano upozoravali na neke nelogičnosti u proračunu pa tako i na niske proračunske stavke npr. za rad Pučkog pravobranitelja, USKOKA, Ureda za suzbijanje zloporabe opojnih droga za što treba osigurati više novaca. Točna je informacija da se gotovo 2/3 proračunskih sredstava ili 69,6 posto vraća natrag stanovništvu, a u okviru preostale 1/3 proračunskih sredstava više od 5 milijardi kuna osigurava se za razvoj i kapitalna ulaganja. Vlada drži da je predloženi proračun u maksimalno mogućoj mjeri usmjeren na to da podupre kapitalne projekte u državi. Glede

Nije dobro da se država kad god je škripcu osloni na jasje svoje vlastite štamparije.

zahtjeva da se riješe problemi dva izvanproračunska fonda (mirovinskog i zdravstvenog osiguranja) kaže kako je kod toga bitno pitanje kako to učiniti u uvjetima naraslog broja umirovljenika i smanjenog broja zaposlenih. Drži opravdanim zahtjev da se što je moguće više pomogne poduzetništvu, i stvore što povoljniji uvjeti za njegov gospodarski razvoj. Dodaje, odmah kako nismo u stanju brzo riješiti smanjivanje poreznih opterećenja, pa tako i poreza i doprinosa, jer se na taj način otvara pitanje podmirivanja određenih elementarnih potreba kao što je npr. isplata mirovina ili nekih drugih davanja. Vlada će zato ustrajati u već spominjanim reformama koja baš kao proračun i porezna politika mora ići na ruku, osobito poduzetništvu.

U ovom se trenutku ne mogu smanjiti neki porezi i doprinosi jer to naprosto otvara prazninu u proračunu, koja se ne može ničim isfinancirati nego povećanim zaduživanjem, a Vlada to ne želi. Daljnje rasterećenje gospodarstva mora biti vezano uz reforme, restrukturiranje i svakako gospodarski rast koji će onda donositi više sredstava, a time i mogućnost da se relativno manje optereti gospodarstvo porezima i doprinosima.

Država se neće zaduživati kod Hrvatske narodne banke, kategoričan je ministar i dodaje da bi prihvaćanje takvog prijedloga značio korak unatrag, te kako ima milijun razloga zašto zaduživanje kod HNB-a nije u skladu sa suvremenom financijskom praksom i modernim tržišnim poslovanjem. Nije dobro da se država kad god je u škripcu osloni na jasje svoje vlastite štamparije ili nekog drugog, rezolutan je ministar Crkvenac. Drži kako se država mora ponašati kao i svaki drugi poduzetnik i ne može biti u povlaštenom položaju.

Glede upita zašto je u ovom proračunu "nestalo" 20 milijuna kuna kada je riječ o otvaranju računa za optante, ministar objašnjava da je okončana prva runda pregovora između naše i talijanske strane. Pregovori za sada idu dobro, otvorena su brojna principijelna pitanja, i o njima postignut sporazum. Talijanska je strana sukladna nastaviti dogovore i doći do rješenja, a kada se dođe u fazu otvaranja računa Hrvatska će početi s ispunjavanjem svojih obveza po toj osnovi i za to će imati osigurana sredstva, ali to ne znači da će to planirati kao posebnu stavku. Glede sugestije da proračun bude što je moguće više socijalan, kaže da je to u opreci s nastojanjem da proračun bude što manji. Traži se balans, ali će proračun osigurati ostvarivanje svih utvrđenih prava na području socijale, s tim da se neka prava, koliko to bude moguće, i povećaju. Obveze države u socijalnoj sferi bit će ispunjene.

Ministar se slaže sa svima koji misle da treba više poduprijeti izvoz. Upozorava, međutim, da se čitavo vrijeme u raspravi govori o izvozu roba i velikom robnom deficitu, a dodaje kako tu ne treba zanemariti niti izvoz naših usluga smatrajući ih manje vrijednim. Drži, naime, da će izvoz naših usluga biti sve veći i veći počev od turizma pa sve do izvoza znanja. Traži da se kod razmatranja izvoza zahvaćaju robni i nerobni prihodi. Inače se slaže da nemamo novih proizvoda koji su za izvoz dovoljno konkurentni, produktivnost nije osobita kao i tehnička opremljenost. U narednom se razdoblju računa na stanovitu reindustrijalizaciju, ali i na to da se neke naše robe probiju kao marke.

Na opasku kako kod nas nema tzv. Green field investicija i kako je to problem, ministar uzvraća kako misli da nas one ne bi usrećile. Takve investicije ne dolaze u Hrvatsku u

kojoj je rad relativno skup, već odlaze tamo gdje je masovna proizvodnja i gdje se može jeftino plaćati radna snaga, a po mogućnosti ne devastira okoliš. Ministar tvrdi kako bi se više zalagao za to da naši poduzetnici i poduzeća postanu partneri inozemnim poduzetnicima i zajednički ostvaruju nove projekte. S pravom ukazuju neki da državna uprava nije osobito efikasna, ali ispravlja tvrdnju da je za osnivanje poduzeća u Hrvatskoj potrebno šest mjeseci. Nakon poduzetih mjera u proteklih godinu dana u Hrvatskoj se poduzeće može osnovati za desetak dana, tvrdi ministar. Doduše ima sredina gdje taj postupak zapinje, ali je u osnovi ovaj postupak znatno poboljšán, no još uvijek treba dosta učiniti.

Green field investicije

Na primjedbu kako neki dijelovi Republike Hrvatske nisu u ovom proračunu prošli jednako kao drugi, ministar objašnjava da Ministarstvo financija dodjeljuje određena sredstva pojedinim županijama, gradovima i općinama, prema kriterijima utvrđenim zakonom. Raspored projekata po područjima i regijama izraz je cjeline projekata i aktivnosti svih ministarstava koji podupiru iste. Ministar drži da se u predloženom proračunu, a u ovoj je raspravi to došlo do izražaja, uspostavlja relativno bolji balans u tom smislu tj. da sva područja Hrvatske osjećaju rezultate proračuna.

Potrošnja u sektorima znanosti i prosvjete bit će uvjetovana provođenjem reformi i realizacijom projekata u tim sektorima, a koji se međunarodno verificiraju i u funkciji su razvitka hrvatskog gospodarstva i novih proizvoda. Znatna sredstva koja sada dobivaju pravosuđe, poljoprivreda kao i neki drugi također će biti uvjetovani provođenjem predviđenih reformi.

Državni proračun u cijelosti nudi stabiliziranje inozemnog zaduživanja na razini od 5 posto, zadržava gospodarsku dinamiku, a uz ovakav proračun i korekcije koje će uslijediti po ovoj raspravi, Hrvatska je nedvojbeno i dalje u razdoblju visoke stabilnosti kako ekonomske tako i političke.

Poslovničku primjedbu imao je **Ivo Lončar (nezavisni)**. Drži da je ministar Crkvenac prekršio članak 182.

Poslovnika. Razlog - dan ranije je, kaže, postavio cijeli set pitanja, a niti na jedno mu pitanje ministar nije odgovorio. A zanimalo ga je, podsjeća Lončar, iz kojih je to sredstava isplaćeno 143 milijuna kuna za izvoz pšenice, a iz kojih 30 milijuna kuna za program zbrinjavanja radnika sukladno odluci Vlade RH.

Reagirao je predsjednik **Zlatko Tomčić** upozorenjem da se zastupnik krivo pozvao na članak 182. Poslovnika budući da ta odredba regulira postavljanje pitanja u okviru aktualnog prijepodneva. Dodao je još da ministar Crkvenac može odabrati hoće li odgovoriti ili ne zastupniku na postavljeno pitanje.

Radi ispravka navoda javio se **Jadranko Mijalić (HSL)**. Ministar Crkvenac želi uporno uvjeriti da su materijali koje su dobili zastupnici korektni, kaže Mijalić, s čime se ovaj zastupnik ne slaže. Tako npr. u tim materijalima stopa deficita opće konsolidirane države iznosi 4,5 posto, a ne 5 posto kao što je govorio ministar, rekao je, uz ostalo, ovaj zastupnik. **Ivan Šuker (HDZ)** smatra kako nije točan navod ministra da se ne može riješiti problem izvanproračunskih fondova. Zastupnik Šuker misli drugačije i s tim u vezi podsjeća da su prije dvije godine smanjene stope mirovinskog i zdravstvenog osiguranja na plaće i s tog osnova u proračunu se ubiru 2,5 milijardi kuna manje. A svi zbrojeni poticaji u gospodarstvu i poljoprivredi ne iznose 2,5 milijardi kuna. Smanjivanjem doprinosa namjera je bila rasteretiti gospodarstvo i smanjiti trošak rada, međutim nezaposlenost je u međuvremenu strahovito narasla. A glede prijedloga o zaduživanju države kod HNB tvrdi kako pri tome nije mislio na zaduživanje bez kamata već na zaduživanje države po kriterijima kako se zadužuju i svi drugi kod Hrvatske narodne banke. Konačno, bolje je da kamate na takvo zaduživanje plaćamo HNB-u.

Dorica Nikolić (HSL) drži da je ministar netočno naveo da je Green field investicija isključivo investicija stranog kapitala, jer takvu investiciju može pokrenuti i domaći poduzetnički kapital. Uz to, kod dolaska takvih investicija nema nikakve bojazni za zaštitu okoliša, jer svaka Green field investicija mora imati studiju isplativosti, a svaka takva studija i

obvezatan dio koji se tiče zaštite okoliša.

Drago Krpina (HDZ) opet drži da je netočna tvrdnja ministra Crkvenca kako postoji transparentan način izračunavanja visine potpora pojedinim općinama na područjima posebne državne skrbi. Volio bi, kaže zastupnik, kada bi mu se ogromna rečenica (gotovo od pola stranice) navedena u članku 15. stavku 9. Zakona u kojoj su navedeni ti kriteriji pretočila u matematičku formulu gdje bi se pojedini pojmovi zamijenili brojkama kako bi se matematički lakše došlo do određene brojke koja pripada nekoj općini ili gradu. Kroz predložene potpore u proračunu još se lakše možemo uvjeriti da ne postoji egzaktan način izračuna potpora pojedinim općinama i područjima od posebne državne skrbi nego da je tu riječ o jednoj popriličnoj improvizaciji.

U ponovnom istupu ministar **Mato Crkvenac** je ustvrdio kako je objektivno cijena rada u Hrvatskoj visoka, i najviša je među tranzicijskim državama. Ne može prihvatiti prijedlog da se sada ponovno povećaju doprinosi i porezi i uvode nameti na gospodarstvo. Jednako tako ne može, kaže, prihvatiti prijedlog da se fondovi za mirovinsko i zdravstvo saniraju tako što će se smanjiti poticaji u nekim drugim područjima koji su izravno vezani uz gospodarski razvitak. A glede transparentnosti izračunavanja potpore pojedinim općinama i područjima posebne državne skrbi ministar Crkvenac uvjerava kako tu nije posrijedi nikakva improvizacija, te kako je velika rečenica koju spominje zastupnik pretvorena u preciznu formulu, a ne formuletinu. Pozvao je zastupnika Krpinu da dođe u Ministarstvo financija i vidi kako se ta formula primjenjuje, te se uvjeri kako je sve transparentno.

Zastupnik **Ivan Šuker (HDZ)** primijetio je kako nije korektno da ministar Crkvenac izvrće ono što je rečeno u raspravi. Šuker tvrdi kako nitko nije rekao da se povećavaju doprinosi, niti da se nauštrb mirovinskog i zdravstvenog osiguranja potiče poduzetništvo.

Istupom ovoga zastupnika okončana je ova rasprava, a tada se prešlo na glasanje o amandmanima.

AMANDMANI

Prvi amandmani na Državni proračun za 2003. godinu o kojima se raspravljalo i glasovalo bili su amandmani Vlade. Ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac** je pojasnio da se tu radi o pet amandmana kojima su se htjele postići slijedeće svrhe: svođenje ukupnih javnih financija države na 5 posto, podupiranje značenja znanosti i obrazovanja, još veća štedljivost na nekim stavkama, te korekcije prihoda od cestarina i smanjenja zaduženosti u području Hrvatskih autocesta i Hrvatskih cesta.

Zastupnici su potom većinom glasova prihvatili raspravu o tim amandmanima.

Ministar Crkvenac je potom rekao da se prvi amandman Vlade povlači, budući da ga drugi precizira i upotpunjuje. Objasnio je kako taj amandman precizno adresira one koji će koristiti sredstva koja su reformativne prirode za sasvim konkretne namjene.

U ime Kluba zastupnika HSP-a i HKDU-a **Tonči Tadić (HSP)** je rekao da Sabor raspravljao o Proračunu za koji misli da je konačan, a da ga onda Vlada još doraduje. Smatra da su još uvijek neke stavke u Proračunu nerazjašnjene, kao 339 milijuna kuna namijenjeno poticaju brodskih i brzobrodskih linija ili 200 milijuna kuna za potrebe FINA-e. Nadao se da će Vladinim amandmanom biti podrobnije podijeljene stavke u razdjelu Ministarstva poljoprivrede. Naglasio je kako očekuje da će Vlada tijekom rasprave dati nove amandmane u svezi s navedenim.

U svezi s drugim amandmanom Vlade u ime Kluba zastupnika HSLŠ-a za riječ se javio mr.sc. **Željko Glavan (HSLŠ)**. Istaknuo je da njegov Klub ne može shvatiti kako je to bio planiran Proračun kada se neke stavke amandmanima mijenjaju i za 50 milijuna kuna. Osvrnuo se potom na izjave gospode Linića i Crkvenca kako reforma platnog prometa neće ništa koštati, rekavši kako je u proračunu u tu svrhu namijenjeno 200 milijuna kuna.

Imamo 52 stranice amandmana Vlade i možemo reći da se radi o sasvim novom Proračunu, smatra u ime Kluba zastupnika IDS-a **Damir Kajin (IDS)**. Mišljenja je kako 87,8 milijardi Proračuna znači da Hrvatska živi iznad mogućnosti i da će jednog dana sve to doći na naplatu. Osvrnuo se potom na situaciju glede

Istre rekavši da ona nikada nije bila lošije zastupljena u Proračunu, budući da dobiva samo 46 milijuna kuna. Tu se posebno istaknulo to što Vlada ni jednu kunu nije osigurala za neki od istarskih sudova. Zaključio je kako je očigledno da je ovaj Proračun plod kompromisa triju vladajućih stranaka te je kao takav izborni. Dodao je da se na takav način u sabornicu prenosi praksa iz nekih prijašnjih vremena.

U ime Kluba zastupnika HDZ-a **Drago Krpina (HDZ)** je rekao kako HDZ podržava povećanje sredstava namijenjenih znanosti. Međutim, kaže, ono s čime se ne slaže je intervencija u stavke koje se tiču Ministarstva poljoprivrede. Napomenuo je kako nominalno u cjelini sve ostaje isto, ali da se stavka poticanje poljoprivrede smanjuje za 111 milijuna kuna. Taj iznos, pojasnio je, prebacuje se na stavku koja se zove: poticanje razvoja poljoprivrede - reforme. Koje reforme, upitao je. Smatra da se tu radi o tome što ministar poljoprivrede želi zadržati 111 milijuna kuna iz odredbi Zakona o državnim potporama u poljoprivredi koje može koristiti na diskrecioni način, budući da je iduća godina izborna. Nešto slično, dodao je zastupnik, desilo se i kod prijedloga smanjenja 50 milijuna kuna sa stavke potpora dohotku u poljoprivredi. Ustvrdio je da je institut potpore dohotku institut Zakona o državnim potporama u poljoprivredi te ne vidi kako će postojati još jedan izvanredni institut potpore dohotku izvan tog Zakona. Vladi je zamjerio i to što predlaže brisanje predviđenih 7 milijuna kuna s pozicije Ministarstva znanosti namijenjenih Gradu Čakovcu. Ako je to sada na nekoj drugoj poziciji, ispričavam se, naglasio je gospodin Krpina. Zaključio je potom da Klub zastupnika HDZ-a neće glasovati za Vladin amandman.

Željko Pavlic (LIBRA) je pojasnio da se navedeni iznos za Grad Čakovce nalazi na stavci za poslovne objekte.

Ovo obrazloženje gospodina Pavlica mogao bih prihvatiti samo da je govorio u ime Kluba ili Ministarstva znanosti i tehnologije, nadovezao se **Velimir Pleša (HDZ)**.

Zastupnici su tada glasovali o amandmanu i prihvatili ga većinom glasova (64 "za" i 18 "protiv").

Slijedećim amandmanom Vlade se uređuje i restrukturira u cjelini politika plaća. Ušteda je oko 160 milijuna kuna, ali će plaće ipak imati

rast, pojasnio je ministar dr.sc. **Mato Crkvenac**.

Amandman je prihvaćen većinom glasova (63 "za" i 17 "protiv").

I slijedeći amandman je prihvaćen većinom glasova (65 "za" i 17 "protiv"). Radilo se o smanjenju zaduživanja za izgradnju cesta.

U svezi s 5. amandmanom kojim se predlaže investicijska ulaganja u izgradnju krupne cestovne infrastrukture smanjiti za 248 milijuna kuna za riječ se javio u ime Kluba zastupnika HDZ-a **Drago Krpina**. To drži neprihvatljivim jer smatra da će doći do usporavanja gradnje autoceste Zagreb-Split te daljnjeg porasta nezaposlenosti.

Zamjenik ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo **Venko Ćurlin** je objasnio da predviđena sredstva neće ugroziti dinamiku izgradnje navedene autoceste, jer su za sve izvođače osigurana sredstva.

Tada je i taj amandman prihvaćen većinom glasova (63 "za" i 18 "protiv").

Umjesto prvog amandmana koji je povučen Vlada je dala amandman 247., pojasnio je ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac**. Razlog za to je smanjenje zaduženosti za iznos ušteda koje su proizašle kao rezultat ukupnih Vladinih amandmana te vraćanje iznosa od 500 tisuća kuna za izgradnju Osnovne škole u Barbanu.

Jadranka Kosor (HDZ) u ime Kluba zastupnika HDZ-a smatra da je ovo amandman nelogičnih raspodjela. Kao prvu nelogičnost navela je smanjenje iznosa za još 5 milijuna kuna Hrvatskom centru za razminiranje. Potom je ukazala na 7 milijuna koji se dodjeljuju Hrvatskom saboru za poslovanje te predložila da se taj, nepotreban, iznos dodijeli za razminiranje. Također smatra da ušteda od 300 tisuća kuna u Uredu predsjednika Vlade može iznositi još više ukoliko bi se taj Ured ukinuo. Mišljenja je i da je 11 milijuna kuna previše za direkciju koja se bavi korištenjem službenih zrakoplova, budući da je taj zrakoplov samo jedan. Iduću nelogičnost vidi u stavci Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva pomorstva, prometa i veza gdje se povećavaju sredstva za službena putovanja i za intelektualne odnosno ostale usluge, dok se, kaže, smanjuju sredstva za usavršavanje i izobrazbu učitelja i nastavnika. Iz svih navedenih razloga Klub zastupnika HDZ-a neće glasovati za ovaj amandman, zaključila je zastupnica.

Zastupnici su potom također većinom glasova (67 "za" i 17 "protiv") prihvatili i ovaj Vladin amandman.

Prešlo se tada na izjašnjavanje Vlade o podnesenim amandmanima zastupnika.

Amandman **Dragice Zgrebec (SDP)** o povećanju sredstava Saboru za službena putovanja nije prihvaćen. Zastupnica ga je potom povukla.

Željko Glavan (HSL) podnio je amandman koji se također odnosi na Hrvatski sabor odnosno na smanjivanje sredstava za intelektualne usluge, ostale usluge, reprezentacije, ostale nespomenute rashode poslovanja, ostale nespomenute financijske rashode te za provedbu izbora.

Vlada ga nije prihvatila a, nakon dodatnog pojašnjenja o nužnosti štednje, ni zastupnici.

Dragica Zgrebec je predložila i da se iznos za usluge tekućeg i investicijskog održavanja Hrvatskog sabora mijenja s 4 milijuna i 430 tisuća na 16 milijuna kuna.

Pojašnjeno je da je u tu svrhu povećan iznos na 11 milijuna i 400 tisuća kuna, nakon čega je zastupnica povukla amandman.

Drago Krpina (HDZ) je predložio da se ukupan Proračunski iznos za Ured Predsjednika Republike smanji na 30 milijuna kuna.

Ni obrazloženje da bi se s manjim opterećenjem poreznih obveznika složio i sam Predsjednik nije uvjerilo zastupnike da glasuju za taj amandman.

Amandman vezan uz Ured Predsjednika imala je i **Jadranka Kosor (HDZ)**. Predložila je da se sredstva za službena putovanja smanje s 3 na 2 milijuna kuna.

Vlada ga je odbila uz obrazloženje kako je svojim amandmanom taj smanjen za 630 tisuća kuna, a isto mišljenje imala je i većina zastupnika.

Uštede u Uredu Predsjednika predložio je i mr.sc. **Željko Glavan** i to od 3 milijuna i 256 tisuća kuna na relaciji službenih putovanja, usluga promidžbe, ostalih usluga, ostalih nespomenutih rashoda poslovanja i ostalih nespomenutih financijskih rashoda.

Amandman je odbijen uz obrazloženje kako je on djelomično prihvaćen amandmanom Vlade te se s time složila i saborska većina.

Amandman koji je podnio Klub zastupnika HB-a odnosno se također na Ured Predsjednika Republike. Ukupna ušteda bila bi 2 milijuna i 993 tisuće kuna, a zbila bi se kod službe-

nih putovanja, intelektualnih i ostalih usluga, te kod tehničkih i pomoćnih poslova.

I ovaj amandman je dobrim dijelom obuhvaćen amandmanom Vlade te se ne prihvaća, rekao je u ime Vlade ministar dr.sc. **Mato Crkvenac**. I ova puta većina zastupnika je bila na strani izvršne vlasti.

Jadranka Kosor je podnijela slijedeći amandman. Njime bi se za sitni inventar i autogume u Uredu Predsjednika umjesto 200 tisuća iz Proračuna izdvojilo 20 tisuća kuna.

Ministar Crkvenac je i ovo odbijanje amandmana obrazložio da je Vlada tu stavku već smanjila svojim amandmanom. Niti nakon glasovanja amandman gde Kosor nije prošao.

Jadranka Kosor je predložila i da se stavka za opremanje Ureda Predsjednika iduće godine smanji s 511 na 100 tisuća kuna.

Uz isto obrazloženje kao i prije Vlada ga je odbila. Zastupnici glasovanjem nisu podržali gđu Kosor.

Marija Bajt (HDZ) je svoj amandman usmjerila na preraspodjelu sredstava s Predsjednika Republike na Ministarstvo rada i socijalne skrbi, odnosno naknadu šteta bivšim političkim zatvorenicima u iznosu od 6 milijuna 96 tisuća i deset kuna.

Budući da se stavka Ukupno kod Predsjednika Republike već smanjila amandmanom Vlade za 2 milijuna i 600 tisuća kuna, ovaj prijedlog nije uvažan. Zastupnici ga također nisu prihvatili.

Ured Predsjednika Republike bio i u slijedećem amandmanu. **Dubravka Šuica (HDZ)** je predložila da se milijun kuna za reprezentacije uvrsti u reprezentacije Grada Dubrovnika.

Ta sredstva se ne mogu smanjivati, pojasnio je ministar financija, a niti zastupnici nisu bili skloni tom prijedlogu.

Željko Glavan je predložio smanjenje sredstava za Obavještajnu agenciju sa 50 na 20 tisuća kuna.

Sredstva su na razini od lani i smatra se da se ona ne bi smjela smanjivati, naglasio je ministar **Crkvenac**. I dodatno pojašnjenje kako uopće nema specifikacije na što će se potrošiti ta sredstva nije dovelo do prihvaćanja ovog amandmana.

Nije uvažan ni amandman Kluba zastupnika HB-a kojim je predloženo da se briše stavka ostale usluge kod agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

Nakon pojašnjenja kako je to za tiskarske, grafičke i ine usluge, predlagatelji su povukli amandman.

Drago Krpina je podnio amandman kojim bi se brisala stavka u Proračunu koja se odnosi na Ured Predsjednika Vlade.

Ministar financija s time se nije složio.

Gospodin Krpina dodatno je obrazložio kako ta stavka nikada do sada nije bila u Proračunu te pita je li 3 milijuna i 381 tisuća kuna primjer štednje?

Ministar **Mato Crkvenac** je pojasnio da se tu radi o izdacima za savjetnike premijera čija je pomoć itekako potrebna.

Drago Krpina je ispravio netočni navod rekavši da premijer već ima savjetnike pa i među stranim državljanima.

Amandman potom nije dobio potrebnu većinu glasova.

Još jedan amandman kojim se predlaže ukidanje pojedinih stavki vezano uz poslovanje Ureda Predsjednika Vlade nije prihvaćen. Radilo se o amandmanu Kluba zastupnika HB-a, a iznos smanjenja sredstava je bio 4 i pol milijuna kuna na relacijama usluga promidžbe i informiranja, intelektualnim i osobnim uslugama, stručnom usavršavanju zaposlenika, zakupninama i najaminama, ostalim uslugama, intelektualnim i osobnim uslugama, reprezentacijama, tekućim donacijama u novcu i uredske opreme i namještaja.

Stav Vlade prihvatili su i zastupnici prilikom glasovanja.

Dijana Čizmadija (SDP) je predložila da se u stavci Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge uvede nova pozicija: Izrada Nacionalne strategije razvoja građanskog (civilnog) društva u Republici Hrvatskoj s iznosom od 34 tisuće kuna.

Ministar financija je rekao da će prijedlog biti prihvaćen ukoliko će se pozicija zvati: Nacionalni program suradnje države i udruga i izrada Strategije za razvoj civilnog društva.

Predlagateljica amandmana se s time složila.

Slijedeća dva amandmana podnio je Klub zastupnika HB-a. Prvi su zatražili da se briše iznos od 600 tisuća kuna za materijal i sirovine u Uredu za opće poslove Vlade i Sabora, dok je drugim zatraženo brisanje 120 tisuća kuna za Usluge telefona, pošte i prijevoza u Uredu Vlade RH za unutarnji nadzor.

Vlada je imala stav kako se amandmani u cijelosti ne mogu prihvatiti, s napomenom da je smanjenje tih iznosa uneseno u njen amandman. Glasovanje o prvom amandmanu je bilo u skladu s tim stavom, dok su od drugog amandmana predlagatelji odustali.

Ministar **Mato Crkvenac** nije se složio ni s prijedlogom da se nula kuna izdvoji za usluge promidžbe i informiranja u Vladi RH. Prijedlog je uputio **Drago Krpina** te ga pojasnio konstatacijom da se Vladin Ured za odnose s javnošću ne treba baviti promidžbom.

Zastupnici ga u njegovoj namjeri nisu podržali.

Marija Bajt (HDZ) je podnijela amandman kojim se predlaže iznos namijenjen Direkciji za korištenje službenim zrakoplovom smanjiti za 3 milijuna 486 tisuća i 937 kuna te taj iznos prebaciti na Ministarstvo znanosti i tehnologije za intelektualne i osobne usluge.

Smanjenje sredstava na poziciji koju predlaže zastupnica se prihvaća, ali ne i stavljanje na poziciju navedenog ministarstva, odgovorio je ministar **Mato Crkvenac**. Amandman nisu prihvatili ni zastupnici glasovanjem.

I slijedeći amandman **Jadranke Kosor** odnosio se na smanjenje sredstava Direkciji za korištenje službenim zrakoplovom, ali u iznosu od 4 milijuna i 346 tisuća kuna.

Iznos za tu direkciju već je smanjen amandmanom Vlade za 3 milijuna i 346 tisuća kuna i više od toga nije prihvatljivo, napomenuo je ministar financija.

Ne vidim na što se može utrošiti toliko novac, budući da se radi o samo jednom zrakoplovu, dodala je zastupnica. Većina zastupnika potom nije podržala njen prijedlog.

Amandman iste namjene podnio je i **Ivica Škarić (HSL)**. Razlika je jedino to što je zatražio smanjenje iznosa za točno 4 milijuna kuna.

Uz isto pojašnjenje Vlada amandman nije uvažila, a predlagatelj ga je potom povukao.

Drago Krpina je pak za tu namjenu predvidio iznos od 9 milijuna kuna.

Pojašnjenje neprihvatanja bilo je isto kao i kod prijašnjih amandmana, a zastupnici su se s time složili prilikom glasovanja.

Amandman koji se također odnosi na smanjenje sredstava Direkciji za korištenje službenim zrakoplovom podnije je Klub zastupnika HB-a.

Nakon istog objašnjenja zašto on ne može biti uvažan, amandman je povučen.

Ministar financija odbio je i slijedeći amandman istih podnositelja s objašnjenjem da su sredstva za tu namjenu već smanjena u odnosu na prošlu godinu. Radilo se o Uredu za odnose s javnošću Vlade.

Ako su sredstva smanjena, povlačimo amandman, rekao je u ime Kluba zastupnika HB-a **Krunoslav Gašparić (HB)**.

Uz pojašnjenje kako se troši novac na nešto što nema smisla, **Drago Krpina** je podnio amandman o brisanju sredstava namijenjenih Uredu za strategiju razvitka Republike Hrvatske.

Ministar financija je pak bio mišljenja da te studije valja završiti te je odbio amandman. Nisu ga prihvatili ni zastupnici glasovanjem.

Klub zastupnika HB-a potom je predložio brisanje 800 tisuća kuna s pozicije intelektualnih i osobnih usluga u Uredu za državnu imovinu.

Vlada je taj iznos već smanjila za pola, istaknuo je dr. **Crkvenac**.

Krunoslav Gašparić je iskazao stav da u Uredu rade kvalitetni ljudi kojima neće trebati intelektualne usluge. Zastupnici, međutim, nisu dijelili njegovo mišljenje.

Vlada je svojim amandmanom prihvatila smanjenje za 400 tisuća stavci Opremanje rezidencijalnih objekata i službenih stanova, te više smanjenje ne može, rekao je ministar **Crkvenac** kao odgovor na amandman **Jadranke Kosor** kojim je tražila da se taj iznos smanji s milijun i 650 tisuća na 930 tisuća kuna. I ovoga puta je naglasila da bi se uštedeni iznos mogao upotrijebiti u svrhu roditeljskih naknada.

Zastupnici su ga ipak odbili.

Povećanje sredstava ista zastupnica zatražila je za Ured za zatočene i nestale s 5 milijuna 84 tisuće i 500 na 8 milijuna i 99 tisuća kuna.

Sredstva koja je dobio taj Ured su prema onome što je Vladi podastro dovoljna za kompletnu njegovu aktivnost, odgovorio je ministar **Crkvenac**. Amandman nisu prihvatili ni zastupnici.

Ministar **Crkvenac** je s istim obrazloženjem odbio i amandman jednake namjene koji je podnio **Drago Krpina**.

Zastupnik drži kako nije u redu smanjivati iznos Uredu za zatočene i nestale za 3 milijuna kuna u odnosu na lani, s obzirom na to da Hrvatska još uvijek ima 1324 nestale osobe.

Amandman ipak nije prihvaćen ni glasovanjem.

Drago Krpina je smatrao i da bi trebalo dodati novu poziciju: "Troškovi obrane optuženih hrvatskih branitelja pred Tribunalom u Haagu", s iznosom od 5 milijuna kuna.

Ministar **Crkvenac** je rekao da je za tu svrhu već izdvojeno 9 milijuna i 120 tisuća kuna, na što mu je gospodin Krpina odgovorio kako je to sveukupni iznos za suradnju s Haagom.

Zastupnici su glasovanjem odbili amandman.

Dijana Čizmadija je predložila da Povjerenstvo za ravnopravnost spolova dobije 450 tisuća kuna. Potom je amandman povukla kao rezultat zadovoljstva time što je Vlada već odlučila povećati sredstva za ravnopravnost spolova i zapošljavanje žena.

Klub zastupnika HDZ-a je smatrao da bi trebalo izdvojiti milijun kuna više za Ured za suzbijanje zlorabe opojnih droga te milijun više za provedbu Nacionalne strategije suzbijanja zlorabe opojnih droga.

Ministar financija je iskazao stav kako je za tu namjenu već izdvojeno 30 posto više sredstava nego lani.

Jadranka Kosor je u ime Kluba zastupnika HDZ-a rekla kako se o problematici droga samo mnogo priča, a posustaje kada treba izdvojiti novac.

Glasovanje nije bilo na strani zastupnice.

Iznos 2 milijuna i 800 tisuća kuna zamjenjuje se iznosom od 3 milijuna i 200 tisuća kuna za Provedbu Nacionalne strategije suzbijanja zlorabe opojnih droga, amandman je Kluba zastupnika HSP-HKDU-a.

Dr. **Crkvenac** je s istim obrazloženjem odbio ovaj kao i slijedeće amandmane **Drage Krpine** i **Božidara Kalmete (HDZ)** kojima su zatražena veća sredstva za provedbu Nacionalne strategije suzbijanja zlorabe droga, za edukaciju na tom polju te za terapijsku zajednicu na području Zadarske županije.

Zastupnici su se složili s ministrom financija prilikom glasovanja.

Drago Krpina je bio podnositelj i slijedećeg amandmana, a zatražio je da se za upravu i administraciju Ministarstva financija umjesto 96 milijuna 640 tisuća i 230 kuna izdvoji 75 milijuna kuna.

Radi se o sredstvima za plaće, doprinose i redovitim rashodima te

amandman nije moguće prihvatiti, objasnio je ministar **Crkvenac**.

I ovog puta amandman nije prihvatila saborska većina.

Slijedeći amandman podnio je Klub zastupnika IDS-a kojim je zatraženo da se za potrebe nagodbe između oštećenih štediša štedno-kreditne zadruge Flacius i Republike Hrvatske u Ministarstvu financija izdvoji 20 milijuna kuna.

Ministar financija je pojasnio da štedno-kreditna zadruga Flacius nije uplaćivala premije za osiguranje svojih štediša te da na vlastitu odgovornost Vlada ovaj amandman ne može prihvatiti.

Nakon dodatnog pojašnjenja kako su mnogi ljudi ostali bez svojih uloga zbog toga što je država propustila provesti određene pravne radnje, amandman je odbijen glasovanjem.

Izgradnju i opremanje novog graničnog prijelaza Lastovo-Ubli (prema Italiji) predložila je **Dubravka Šuica (HDZ)** s iznosom od milijun i 700 tisuća kuna.

Ministar financija je naglasio kako je izgradnja tog graničnog prijelaza u planu za iduću godinu te da se amandman može samo djelomično prihvatiti, budući da će se tu raditi o većoj investiciji.

O amandmanu se ipak glasovalo te on nije prihvaćen.

Amandman Kluba zastupnika HB-a odnosio se na izdvajanje 21 milijun i 300 tisuća kuna za stradalnike rata u BiH budući da se ove godine ne predlaže za tu namjenu izdvojiti ništa.

Stav Vlade je bio da se taj iznos ne može izdvojiti i ove godine.

Ni dodatno pojašnjenje **Krunoslava Gašparića** o nužnosti pomaganja stradalnicima rata u BiH nije uvjerilo zastupnike da prihvate taj amandman.

S namjerom pomoći stradalnicima rata u BiH amandman su podnijeli i zastupnici HDZ-a **Krunoslav Kordić, Ljubo Česić-Rojs, Zdenka Babić-Petričević i Ante Beljo**. Zatraženo je da se iz Proračuna za tu namjenu izdvoji 21 milijun kuna.

"Vlada ne prihvaća", odgovorio je ministar financija dr. **Mato Crkvenac**.

U Proračunu iz 1999. godine za Hrvate u BiH bilo je izdvojeno 600 milijuna kuna, dok je to sada svedeno na 45 milijuna, dok stradalnicima u istoj državi neće pripasti ništa, istaknuo je **Krunoslav Kordić (HDZ)**. Smatra da je pomoć ratnim stradalnicima itekako pridonijela uku-

pojnoj stabilnosti i sigurnosti na tim područjima.

Većinom glasova ipak je odlučeno sukladno stavu Vlade.

Ministar **Crkvenac** nije prihvatio ni slijedeći amandman kojega je uputila grupa zastupnika: **Krunoslav Kordić (HDZ), Ljubo Česić-Rojs (HDZ), Zdenka Babić-Petričević (HDZ) i Ante Beljo (HDZ)**. Oni su predložili da se iznos poticaja za obrazovanje, kulturu i znanost u Federaciji Bosni i Hercegovini, s predviđenih 25.000.000 povećana na 50.000.000 kuna. Ovaj bi se novac trebao uputiti za Hrvatsko sveučilište u Mostaru (15.000.000), KBC u Mostaru (15.000.000), za bolnicu u Novoj Biljoj (10.000.000), te za druge hrvatske obrazovne, znanstvene, kulturne i zdravstvene ustanove i aktivnosti u BiH (10.000.000 kuna). Ministar je ocijenio da Vlada produžuje aktivnost u Federaciji BiH s predloženim iznosom, te nije prihvatio amandman. Zastupnik Kordić je u ime predlagatelja pojasnio razloge zbog kojih bi trebalo intenzivirati ovu pomoć, upozoravajući da se provodi centralizacija financijskih sredstava. Zabrinjavajući su pokazatelji i na području zdravstva jer se ljudi odlaze liječiti izvan prostora gdje žive. Spomenuo je da bi i snažnije Sveučilište u Mostaru predstavljalo jamstvo opstanka Hrvata na ovim prostorima. Uslijedilo je glasovanje, ali amandman nije prihvaćen.

Ni slijedeći sličan amandman, kojega je uputio **Klub zastupnika Hrvatskog bloka** nije bio prihvatljiv za Vladu, iz istih razloga kao prethodni. Njime se predlaže izdvajanje poticaja za obrazovanje, znanost i kulturu u Federaciji BiH u iznosu od 40.000.000 kuna. Predlagatelji su naveli iste prosvjetne i zdravstvene institucije kao i u prethodnom prijedlogu. Prije glasovanja, zastupnik **Krunoslav Gašparić (HB)** dodatnim je argumentima pojasnio predloženi amandman. Smatra da je potrebna veća pomoć navedenim institucijama, jer će u protivnom odlazak na studij, odnosno iseljavanje s ovih područja biti još ubrzanije. Amandman nije prihvaćen.

Ministar **Crkvenac** je prije očitovanja o slijedećem amandmanu upozorio da se u slijedećih 20-tak amandmana radi o prijedlozima kojima se zahtijeva povećana novčana pomoć iz središnjeg proračuna za pojedine općine. Objasnio je kriterij kojim se vodila Vlada pri izračunavanju novčane pomoći općinama, te

ocijenio da se ne mogu prihvatiti naknadni prijedlozi o njenom povećavanju. Zbog ovih razloga ne može prihvatiti niti jedan od amandmana koji su uslijedili s ovom namjerom.

Amandman pod rednim brojem 46. uputio je Klub zastupnika HSP - HKDU-a. Predložili su određeno povećanje sredstava za općine Voćin i Bogdanovce. Prije glasovanja zastupnik dr.sc. **Tonči Tadić (HSP)** istaknuo je u ime predlagatelja potrebu da sredstva porastu makar za iznos inflacije. Riječ je o općinama koje su stradale tijekom ratnih razaranja pa ih ta činjenica razlikuje od ostalih općina koje nisu bile na udaru agresije. Uslijedilo je glasovanje - amandman nije prihvaćen.

Zastupnica **Dubravka Horvat (SDP) i Ljubica Lalić (HSS)** predložile su amandman kojim se traži pomoć unutar države za proračune općina: Dragalić, Gornji Bogičevci, Okučani i Stara Gradiška. Zastupnica Horvat napomenula je da je riječ o općinama Brodsko-posavske županije koje se nalaze unutar područja posebne državne skrbi. Međutim, uvažila je obrazloženje predstavnika Vlade i povukla amandman.

Zastupnik **Josip Sesar (HDZ)** predložio je identičan amandman, te zatražio da se ipak obavi glasovanje. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Drago Krpina (HDZ)** predložio je da se dodatna financijska pomoć uputi za Grad Benkovac. Upozorio je da je sadašnja Vlada drastično smanjila sredstva namijenjena potporama za područja od posebne državne skrbi. Upozorio je da su Benkovcu znatno smanjena sredstva, a to se ne može opravdati nikakvim kriterijima. Zatražio je glasovanje. Amandman nije prihvaćen.

I slijedećih pet amandmana kojim se traže dodatna sredstva za općine: Gračac, Lišane Ostrovičke, Polaču, Stankovce i Škabrnju, uputio je zastupnik Drago Krpina. Javljujući se kako bi dodatnim argumentima upozorio predstavnika Vlade na opravdanost podnijetih amandmana, zastupnik je skrenuo pozornost na razmjere oštećenosti navedenih općina zbog velikosrpske agresije tijekom Domovinskog rata. O amandmanima se glasovalo pojedinačno. Amandmani zastupnika Krpina nisu prihvaćeni.

Zastupnik dr.sc. **Ivica Kostović (HDZ)** podnio je amandman kojim je

predložio da se Općini Škabrnja povisi predvideni iznos iz sredstava proračunske pričuve na 1.000.000. kuna. Zastupnik je upozorio na razmjere stradanja mještana ovog sela gdje je žrtvom agresije bilo čak 5% stanovništva. Kako bi se život što brže normalizirao, potrebna su snažnija ulaganja u obnovu infrastrukture. Zastupnik je nakon izlaganja zatražio glasovanje - amandman nije prihvaćen.

Zastupnica **Marija Bajt (HDZ)** uputila je amandman kojim se predlaže povećanje iznosa namijenjenih za potrebe lokalne i područne (regionalne) samouprave za Požeško-slavonsku županiju, kao i za gradove Lipik i Pakrac. Objasnila je da je riječ o ratom razorenoj županiji u kojima je ujedno registriran i visoki postotak nezaposlenih osoba. Amandman nije prihvaćen.

Klub zastupnika Hrvatskog bloka uputio je amandman kojim je predložio da se iz tekuće pomoći unutar države, povećaju iznosi financijskih sredstava izdvojenih za slijedeće jedinice lokalne uprave i samouprave u Šibensko-kninskoj županiji. Dodatnu pomoć zatražili su za: Šibensko-kninsku županiju, gradove Drniš, Knin, Skradin i Vodice, općine Cijlpane, Ervenik, Kijevo, Kistanje, Prominu, Biskupiju i Ružić. I ova su naselja, pojasnio je u ime predlagatelja zastupnik Gašparić, bili izloženi višegodišnjem ratnom stradanju pa je za normalno funkcioniranje rada ovih jedinica, pomoć države neophodna. Uslijedilo je glasovanje, amandman nije prošao.

Nije prihvaćen ni slijedeći amandman kojega je uputio zastupnik dr. sc. **Anto Kovačević (HKDU)** predlažući povećanje državne pomoći za potrebe Vukovarsko-srijemske županije.

Zastupnik **Drago Krpina** potpisao je slijedeća dva amandmana. Predlaže da se povećaju sredstva namijenjena za rad Grada Knina i Općini Kistanje. Zastupnik je upozorio na visok postotak nezaposlenih u Kninu kao i na opću tešku socijalnu situaciju, apelirajući da se zbog ovih okolnosti prihvate podnijeti amandmani. Podsjetio je ujedno i na poruke koje su tim povodom dopirale iz Vladinih krugova. Uslijedilo je pojedinačno glasovanje o podnijetim prijedlozima. Amandmani nisu prihvaćeni.

Klub zastupnika Hrvatskog bloka predložio je da se unutar tekuće pomoći države povećati iznos namijenjen za Grad Vukovar. Zastupnik Gašparić

podsjetio je zastupnike na značaj ovoga grada u ratu, te na razmjere razaranja koje je gotovo u cijelosti uništilo postojeći stambeni fond i postojeću infrastrukturu. Zatražio je glasovanje o prijedlogu, no niti ovaj amandman nije prihvaćen iz razloga koje je predstavnik Vlade argumentirao na početku očitovanja o rečenim amandmanima.

Nakon toga razmotren je amandman kojega je uputio zastupnik **Drago Krpina (HDZ)**. On je predložio da se povećaju sredstva u razdjelu za jedinice lokalne uprave, za Općinu Rakovica. Amandman nije prihvaćen.

Slijedeći amandman zastupnik **Krpina** uputio je zajedno sa zastupnikom **Vladimrom Šeksom (HDZ)**, a Ministarstvu financija je predloženo da se dodaju nove pozicije: Općina Pokupsko (1.000.000 kuna), Općina Kravarsko (1.000.000 kuna) i Općina Orle (1.000.000 kuna). Amandman nije prihvaćen.

Zastupnica **Dubravka Šuica (HDZ)** predložila je da se iz tekuće pomoći Države u popis uvrsti i Općina Lastovo s iznosom od 1.000.000 kuna. Amandman nije prihvaćen.

Klub zastupnika HSP-HKDU-a predložio je da se za protupožarnu zaštitu - održavanje zrakoplova, umjesto predloženih 20.000.000, izdvoji 36.000.000 kuna. Amandman nije prošao. Prethodno je zastupnik dr. sc. **Tonči Tadić** u ime predlagatelja upozorio da se radi o najrizičnijem segmentu protupožarne zaštite, pa bi bilo nedopustivo da avion ne može poletjeti zbog nedostatka vitalnih dijelova.

Slijedeći amandman uputio je **Klub zastupnika Hrvatskog bloka**. Predložili su Ministarstvu financija da povećati sredstva izdvojena za potrebe Nacionalnog programa makroekonomskih i fiskalnih istraživanja na pozicijama intelektualnih i osobnih usluga. Ministar Crkvenac odbijanje ovog amandmana potkrijepio je argumentima i pojašnjenjem "da je riječ o sredstvima koja se koriste za suradnju s Ekonomskim institutom za javne financije, tako da se makroekonomska i fiskalna istraživanja, ipak održavaju na potrebnoj razini".

U ime predlagatelja dodatne je argumente ponudio zastupnik **Krunoslav Gašparić (HB)**. On je napomenuo da se amandmanom željelo ukazati na potrebu transparentnosti oko stavki intelektualnih i osobnih usluga. Povukao je amandman nadajući se da

će suradnja s Ekonomskim institutom biti plodonosna.

Zastupnik mr.sc. **Željko Glavan (HSL)** predložio je da se tekuća zaliha proračuna iz 200.000.000 promijeni u 150.000.000, a kod usluga platnog prometa i obrade podataka iznos od 200.000.000 mijenja se u 0 kuna. Iako je predlagatelj iznio i dodatna objašnjenja oko tokova proračunskih sredstava, zastupnici nisu prihvatili predloženi amandman.

Slijedeći je amandman uputio zastupnik **Drago Krpina (HDZ)** predlažući Ministarstvu financija da se povećati iznos za naknadu štete uzrokovane elementarnim nepogodama sa 28.000.000 na 50.000.000 kuna. Predlagatelj je podsjetio na nedavne poruke velikog dijela zastupnika o tome, da su postojeća sredstva za ove namjene nedovoljna. Amandman ipak nije prihvaćen.

Amandman pod rednim brojem 69. potpisala je zastupnica **Vesna Škare-Ožbolt (DC)**. Predložila je da jamčevna zaliha u iznosu rashoda, sa "550.000.000 smanji na 150.000.000 kuna". Predlagateljica je ocijenila da se Vlada treba držati pravila oko korištenja državnih jamstava, a uštedeni bi novac trebala usmjeriti za potrebe porodiljnih naknada. Amandman nije prihvaćen.

Klub zastupnika Hrvatskog bloka predložio je da se uštede i smanje sredstva namijenjena Poreznoj upravi za: računске usluge, opremanje i namještaj, te za informatizaciju uprave. U ime predlagatelja zastupnik **Krunoslav Gašparić (HB)** precizirao je da se amandman prije svega odnosi na dio namijenjen za kupnju uredske opreme i namještaja. Smatra da se sredstva za ove potrebe mogu bolje utrošiti, a nabavka uredske opreme može se riješiti unutarnjom preraspodjelom. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Drago Krpina (HDZ)** predložio je da Ministarstvo obrane smanji iznos na svim pozicijama pod nazivom - Usluge promidžbe i informiranja za 50%. Zastupnik je dodatno precizirao podnijeti prijedlog upozoravajući na sadašnje opće stanje u Hrvatskoj vojsci. Upozorio je ujedno da se šteti na hrani i uslugama za ročnike koje se svaki vikend šalje kući, da bi se uštedjelo na pranju rublja i hrani. Smatra da se potrebna sredstva trebaju pribaviti uštedom na predloženoj stavki. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Drago Krpina (HDZ)** i slijedeći je amandman vezao za uštede u Ministarstvu obrane, predlažući da se iznosi na svim pozicijama pod nazivom "Reprezentacija" smanje za 50% predloženog iznosa. Zastupnik je ujedno podsjetio na nedavne visoke troškove oko uređenja kancelarije ministrice obrane, predlažući da se uštede svakako realiziraju na predloženoj stavci. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Drago Krpina (HDZ)** predložio je da se određene uštede u Ministarstvu obrane realiziraju i tako da se na svim pozicijama pod nazivom "Službena putovanja", predloženi iznosi smanje za 50%. Ministar Crkvenac je pojasnio da su navedeni iznosi realni i potrebni, a predlagatelj je zatražio da se objelodane učinci ovogodišnjih i prošlogodišnjih službenih putovanja predstavnika Ministarstva obrane. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Glavan (HSLŠ)** predložio je amandman kojim predlaže da se u Ministarstvu obrane, smanje izdaci za upravne poslove i administraciju, kao i ostali izvanredni rashodi s predložene visine, na 0 kuna. Ministar financija nije prihvatio prijedlog kojim bi se određeni rashodi važni za funkcioniranje službe potpuno eliminirali. Amandman je odbijen.

Zastupnik **Dario Vukić (HDZ)** predložio je amandman kojim se predlaže dodavanje nove pozicije u aktivnostima Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo. Predložio je da se izdvoji 500.000,00 kuna za rekonstrukciju dijela ceste Tomić Draga - Brod Moravice - Zamost - Čabar. Predstavnik predlagatelja objasnio je da županijske ceste imaju svoje prihode i planove rashoda temeljem kojih se mogu obaviti i predloženi zahvati. Amandman nije prihvaćen.

I slijedeća tri amandmana sa sličnim sadržajem koji se odnosi na Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo, predložio je zastupnik **Dario Vukić (HDZ)**. U prvome se predlaže dodavanje nove pozicije kojom bi se asfaltirala cesta Brod Moravice-Moravice-Vrbovsko u iznosu od 2.500.000,00 kuna. Amandman nije prihvaćen.

U amandmanu pod rednim brojem 77. zastupnik Vukić predložio je da se za popravak i asfaltiranje dionice Vrbovsko - Ogulin (Olimpijski centar Bjelolasica) izdvoji 3.500.000,00 kuna. Amandman nije prihvaćen.

U posljednjem amandmanu iz ove skupine, predložio je da se za pripreme i projektiranje trase ceste obilaznice Opatijske rivijere izdvoji iznos od 5.000.000,00 kuna. Predstavnik predlagatelja **Venko Ćurlin**, objasnio je da se temeljem planova Hrvatskih cesta obavlja rekonstrukcija i realizacija državnih, županijskih i lokalnih prometnica. Prije glasovanja i podnositelj je dodatno predočio argumente i razloge zbog kojih je podnio predložene amandmane. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Željko Krapljan (HDZ)** predložio je da se u razdjelu Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo, osiguraju predložena sredstva za adaptaciju O.Š. Sunja (zajam CEB V.). Predstavnik Vlade nije prihvatio amandman budući da je realizacija ovog objekta predviđena u zajedničkom projektu resornog ministarstva i projekta ASB-a. Nakon ove obavijesti podnositelj je rekao da je zadovoljan ovakvom solucijom, te povukao rečeni amandman.

I slijedeći amandman podnio je zastupnik **Željko Krapljan (HDZ)**. Predložio je da se adaptacija O.Š. Mečenčani u Općini Kukuruzari obavi iz pozicije obnove škola (Zajam CEB V). I u ovom je slučaju predstavnik Vlade napomenuo da predstojeća obnova ovisi o izradi dokumentacije, a čitav program revitalizacije i obnove škola, Vlada će u slijedeće tri godine realizirati unutar projekta CEB-a. Budući da datum početka obnove rečene škole nije bio dovoljno precizno definiran, predlagatelj amandmana predložio je da se pristupi glasovanju. Amandman nije prihvaćen, ali je predsjedatelj napomenuo da će i ovaj objekt biti realiziran u navedenom periodu.

Zastupnica **Marija Bajt (HDZ)** predložila je amandman kojim sugerira da se unutar Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo unutar kapitalnih projekata, otvori nova pozicija. Unutar nje bi trebalo odvojiti 3.500.000,00 kuna za obnovu župne crkve Pohoda Blažene djevice Marije, te 2.000.000,00 kuna za obnovu župne crkve Svetog Franje Asiškog. Zastupnica je upozorila da je riječ o vrijednim sakralnim objektima koji su razoreni u ratnim okolnostima 1945. te 1991. godine. Predstavnik Vlade istaknuo je da su sredstva osigurana u okviru stavke kojom se planira obnova društvene infrastrukture i niza crkvi koje su uništene tijekom rata. Zastupnica je

odlučila povući prijedlog ukoliko su osigurana sredstva za ovu namjenu. Amandman je povučen.

Zastupnik **Željko Krapljan (HDZ)** predložio je da se u okviru razdjela Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo osigura 3.500.000,00 kuna za izgradnju magistralnog vodovoda Prekopa - Hader - Kihalac - Marin Brod, sa spojem na Jukinac. Navedena sredstva trebalo bi namiriti iz razdjela i pozicije (područje oslobođeno akcijom "Oluja"). Predstavnik Vlade, **Venko Ćurlin** nije prihvatio amandman, premda je moguća izgradnja vodooskrbnog sustava koji bi se financirao kroz programe Hrvatskih voda, uz suradnju s resornim ministarstvom. Zastupnik Krapljan je otvorio mogućnost povlačenja amandmana ukoliko su osigurana sredstva za ovu namjenu, dodajući da su navedena područja kod Gline bila potpuno uništena tijekom rata. Nakon napomene da će i ove godine biti izdvojena sredstva za ovu namjenu, zastupnik je povukao opisani amandman.

Zastupnik **Ivan Jarnjak (HDZ)** svojim je amandmanom predložio da se izdvoje potrebna sredstva za vodoopskrbu Regionalnog vodovoda (Hrvatsko zagorje), kao i za kapitalnu pomoć bankama i ostalim financijskim institucijama i trgovačkim društvima u javnom sektoru. Zastupnik je upozorio da pojedini objekti rade već više godina pa je potrebno okončati radove i izgradnju vodovodne infrastrukture. Zamjenik ministra za javne radove, graditeljstvo i obnovu, **Venko Ćurlin** nije prihvatio amandman, dodajući da još 30% Hrvatske nije pokriveno vodovodnim sustavima. Pristupilo se glasovanju, amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Ivica Buconjić (HDZ)** predložio je da se unutar pozicije Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo doda nova šifra: Vodoopskrba - izgradnja sustava vodoopskrbe sjeverne Baranje, u iznosu od 15.000.000,00 kuna. Zastupnik je ocijenio da za ovaj projekt postoje potrebni uvjeti, a napravljena je i projektna dokumentacija. Ujedno je prenio vijest iz novina da je u Slavoniji i Baranji zagađeno više od 10 tisuća bunara i to na područjima koja su nekada bila pod okupacijom. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnici mr.sc. **Nikola Ivaniš (PGS)** i **Darijo Vasilčić (PGS)** svojim su zajedničkim amandmanom predložili

da se u razdjelu Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo u poziciji Kapitalnih projekata povećaju sredstva za regionalni vodovod Gorski kotar koji se radi paralelno s izgradnjom autoceste, Rijeka-Zagreb. Predstavnik Vlade ocijenio je da će izdvojena sredstva biti dostatna za ovaj zahvat, te je amandman povučen.

Amandman zastupnika **Daria Vukića (HDZ)** bio je identičan već prihvaćenom amandmanu. Podnositelj je ocijenio da predviđena sredstva ipak neće biti dovoljna za završetak vodovoda jer je ocijenjeno da će jedan dio ostati nedovršen. Time će se u konačnici značajno podignuti vrijednost investicije i odgoditi puštanje u promet ovog vitalnog objekta za interese stanovnika Gorskog kotara. Pristupilo se glasovanju, amandman nije prihvaćen.

Zastupnica **Dubravka Šuica (HDZ)** predložila je da se u razdjelu već navedenog ministarstva doda nova pozicija u kojoj bi se izdvojilo 1.000.000,00 kuna za Vodoopskrbu (Zažablje) Neretva. Predstavnik Vlade nije prihvatio ovaj amandman dodajući da u ovom slučaju nije dovršena potrebna dokumentacija. Nakon što se okončaju ovi pripremni radovi posredstvom sredstava Hrvatskih voda i lokalne samouprave, pristupit će se realizaciji navedenog objekta. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Ivan Jarnjak (HDZ)** svojim je amandmanom predložio da se izdvoje sredstva u visini od 9.500.000,00 kuna za izgradnju infrastrukture u područjima posebne državne skrbi u pograničnim područjima. Predstavnik Vlade napomenuo je da ne može prihvatiti ovaj prijedlog, dodajući da sredstva za ove namjene iz godine u godinu rastu. Pristupilo se glasovanju, amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Dario Vukić (HDZ)** predložio je amandman da se u resornom ministarstvu, unutar kapitalnih projekata, osiguraju sredstva u visini od 1.300.000,00 kuna za izradu projektne dokumentacije kako bi se nastavila izgradnja vodoopskrbnog sustava Općine Matulji. Predstavnik Vlade je upozorio da je riječ o komunalnom problemu Općine Matulji koji se trebaju rješavati u dogovoru s Hrvatskim vodama. Zastupnik Vukić upozorio je da po tim kriterijima onda uopće ne bi bilo amandmana. Podsjetio je da je Općina Matulji u svom proračunu za slijedeću godinu predvidjela iznos od 700.000,00 kuna

čime će se pokriti dio rashoda. Predložio je izdvajanje navedene svote kako bi se dovršio cjelokupan objekt. Amandman nije prihvaćen.

I slijedeća četiri amandmana predložio je zastupnik **Dario Vukić (HDZ)**, a svi se odnose na popravak ili izgradnju potrebne infrastrukture. U prvome, za izgradnju vodoopskrbnog sustava Vrbovsko - Lukovdol - Severin na Kupi - dionica Lukovdol - Plemenitaš - Blaževci, predložio je da se izdvoji iznos od 4.500.000,00 kuna. Predstavnik Vlade napomenuo je da je o izgradnji ovog vodovoda postignut dogovor o sufinanciranju između Hrvatskih voda i jedinica lokalne samouprave. On je u realizaciji, a radovi će biti nastavljeni nakon izrade tehničke dokumentacije. Zastupnik Vukić je prihvatio ponuđeno objašnjenje o skorom nastavku radova, te povukao amandman.

Slijedećim amandmanom predložio je da se osiguraju sredstva za rekonstrukciju i asfaltiranje kolnika ceste Delnice - granični prijelaz Brod na Kupi, u visini od 5.150.000,00 kuna. Predstavnik Vlade nije prihvatio ovaj amandman, tumačeći da rekonstrukcija ove ceste nije uvrštena u radove koja su slijedeće godine planirana iz sredstava Hrvatskih cesta. Zastupnik je upozorio na trošnost ove dionice, koja je važna i zbog turističkih potreba. Pristupilo se glasovanju, amandman nije dobio potrebnu većinu glasova.

U slijedećem je amandmanu predložio da se za pogranični program, cesta Hrvatsko - Gašparci, izdvoji iznos od 6.000.000,00 kuna. Predstavnik Vlade nije prihvatio amandman, ali je podsjetio da Hrvatske ceste za realizaciju ceste Čabar - Zamost - Gašparci - Hrvatsko, za slijedeću godinu predviđaju ulaganje od 20.000.000,00 kuna. Zastupnik Vukić je upozorio da pojedini stanovnici naselja oko Delnica moraju putovati zaobilaznim cestama preko susjedne Slovenije kako bi prispjeli na željeni cilj. Time se otežava njihov život i rad, pa bi trebalo okončati rekonstrukciju potrebnih cestovnih prometnica u tom kraju. Pristupilo se glasovanju, amandman nije prihvaćen.

Posljednji iz serije amandmana koje je uputio zastupnik Vukić, odnosio se na potrebu za rekonstrukcijom ceste od Štefanaca do Goršeta, u visini od 4.500.000,00 kuna. Priopćeno je da se radi o cesti županijskog ranga koja je u nadležnosti Županijske uprave za ceste, pa amandman nije moguće

prihvatiti. Predlagatelj je u dodatnom javljanju upozorio da stanovnici navedenih naselja trenutno prometuju čamcima, prelazeći i na područje susjedne Slovenije, a za realizaciju ovoga projekta Općina Brod Moravica, već je utrošila 900.000,00 kuna. Izrađena je dokumentacija, riješeni su i imovinsko-pravni odnosi. Napomenuo je da je dosadašnja komunikacija bila onemogućena dolaskom i provedbom Shengenskog sporazuma, pa je potrebno što hitnije okončati uređenje prometnica. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnica **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)** predložila je da se u sklopu poslova Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo izdvoje potrebna sredstva za neizgrađenu mjesnu vodovodnu mrežu na području Imotske krajine, u iznosu od 7.000.000,00 kuna, te za glavni vodovodni sustav, u iznosu od 14.000.000,00 kuna. Predstavnik Vlade, Venko Ćurlin objasnio je da bi se realizacija ovoga projekta trebala tražiti kroz suradnju lokalne samouprave i Hrvatskih voda. Predlagateljica nije prihvatila ovakvu soluciju, te je u dodatnom javljanju napomenula da je identično obrazloženje dobila i prethodne godine. Podsjetila je na zakonske odredbe kojima se treba pomoći područja od posebne državne skrbi, procjenjujući da je ovo područje zakinito u proračunu. Zatražila je da se pristupi glasovanju. Amandman nije dobio potrebnu većinu glasova zastupnika.

Zastupnica **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)** potpisala je i slijedeći amandman. Njime je predložila da se u okviru nadležnog ministarstva izdvoji 4.000.000,00 kuna za izgradnju vodoopskrbnog sustava, odnosno dovršenje magistralnog cjevovoda "Josip Jović". Predstavnik Vlade nije prihvatio ovaj prijedlog navodeći da je gro sustava vodoopskrbe sa zahvatom Mokošice na Livanjskom horizontu u potpunosti završen. Zastupnica se složila s ovom konstatacijom, ali je upozorila da dio vodovoda kroz općinu Lovrić nije gotov. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnici mr.sc. **Nikola Ivaniš (PGS)** i **Darijo Vasilčić (PGS)** podnijeli su zajednički amandman kojim predlažu povećanje od 5.000.000,00 kuna za razvoj jadranskih otoka. Amandman nije prihvatljiv, obrazložio je predstavnik Vlade, zbog ograničenja sredstava državnog proračuna. Osim toga, za ovu je namjenu

Vlada slijedeće godine, već predviđjela veća sredstva u iznosu od 41%. Amandman je povučen iz procedure.

Zastupnica **Dubravka Šuica (HDZ)** predložila je da se unutar Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo doda nova pozicija za sanaciju trajektnog pristaništa Trpanj. Predložila je ujedno, da se za navedene potrebe izdvoji iznos od 7.000.000,00 kuna. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Željko Krapljan (HDZ)** svojim je amandmanom predložio da se za nastavak izgradnje sustava vodoopskrbe na području Sisačke Donje Posavine izdvoji iznos od 2.000.000,00 kuna. Predstavnik Vlade nije prihvatio ovaj prijedlog, ali je dodao da je u ovaj sustav u prošloj godini uloženo 1.500.000,00 kuna posredstvom poduzeća Sisački vodovod, a nastavak se predviđa i u ovoj godini. Predlagatelj je prihvatio ovo obrazloženje i povukao predloženi amandman.

Zastupnik **Dario Vukić (HDZ)** predložio je amandman kojim bi se za izgradnju sustava otpadnih voda stare jezgre mjesta Kastav u Gradu Kastvu, trebalo izdvojiti sredstva u iznosu od 1.500.000,00 kuna. Amandman nije prihvatljiv, objasnio je predstavnik Vlade Republike Hrvatske, dodajući da se radi o komunalnom problemu u nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Predlagatelj nije bio zadovoljan ponudnim obrazloženjem, te je dodao da je riječ o izradi kanalizacijskog sustava koji je nastavak već izgrađenog spoja koji je ugrađen u kolektor Grada Rijeke u dužini od 750 metara. U 2003. godini potrebno je pristupiti početku građenja, a dio predviđenih troškova bit će izdvojen iz proračuna Kastva. Smatra da je razumljiva i očekivana pomoć iz državnog proračuna, jer se radi o iznimno povijesnom i kulturnom graditeljskom naslijeđu. Glasovanjem amandman nije prihvaćen.

Amandman pod rednim brojem 100. uputio je isti predlagatelj, navodeći da bi trebalo dodati novu poziciju unutar resornog ministarstva, i to za izradu projektne dokumentacije za izgradnju vodoopskrbnog sustava Općine Lovran. Predviđena sredstva iznosila bi 800.000,00 kuna. Predstavnik Vlade pojasnio je da je ovaj amandman sastavni dio problematike i teksta slijedećeg amandmana zastupnika Vukića, kojim se traži izrada projekta otpadnih voda, te vodoopskrbe na Liburnijskom području.

Za ovaj je projekt potrebno izdvojiti 4.500.000,00 kuna. Smatra ujedno da je projekt u cjelini zatvoren, budući da je izabran izvođač radova, osigurana projektna dokumentacija te osigurana sredstva od Hrvatskih voda. Zastupnik Vukić se prvo dodatnim riječima osvrnuo na amandman pod rednim brojem 100. Smatra da je Općina Lovran do sada za izradu navedenog sustava investirala oko 5.000.000,00 kuna, a u tijeku je izgradnja dijela sustava u vrijednosti 10.400.000,00 kuna. Ostatak investicije trebala bi preuzeti država, ocijenio je predlagatelj. Ovaj amandman nije prihvaćen. Što se tiče slijedećeg amandmana za kojega je već dato obrazloženje predstavnika Vlade, predlagatelj je dodao da se radi o velikom projektu kojim se osigurava odgovarajuća kanalizacijska mreža za područje Opatije. Ovaj je zahvat važan za ukupnu turističku ponudu, ocijenio je zastupnik tražeći da se zastupnici očituju o podnijetom prijedlogu. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Dario Vukić (HDZ)** slijedećim je amandmanom predložio da se za izgradnju kanalizacijskog sustava za mjesto Brod Moravice izdvoji iznos od 2.500.000,00 kuna. I za ovaj je zahvat gospodin **Venko Ćurlin** zaključio da se nalazi unutar spektra poslova koje obavljaju nadležna komunalna poduzeća. Predlagatelj je prije glasovanja upozorio da je i u ovom slučaju riječ o području sa značajnim potencijalima na području turizma, pa bi trebalo pomoći oko rješavanja problema infrastrukture. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Željko Krapljan (HDZ)** predložio je amandman kojim bi se za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju sustava odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda Grada Siska trebao izdvojiti iznos od 4.500.000,00 kuna. Predstavnik Vlade napomenuo je da ne prihvaća ovaj prijedlog jer je dio dokumentacije već napravljen u suradnji između Grada Siska i Hrvatskih voda. Predložio je nastavak suradnje, a za samu gradnju predložio nominiranje ovog projekta za međunarodno financiranje. Predlagatelj je podsjetio na probleme koje ovaj dio grada trpi zbog nepostojanja navedene infrastrukture, ali je prihvatio prijedlog, te povukao rečeni amandman iz procedure.

I slijedeći amandman uputio je zastupnik **Željko Krapljan**. Predložio je da se izdvoji 7.000.000,00 kuna za

sufinanciranje izgradnje crpno - retencijskog kompleksa "Kolodvor", koji predstavlja kapitalni sustav objekata odvodnje Grada Siska. Vlada nije prihvatila predloženi amandman.

Zastupnik **Dario Vukić (HDZ)** svojim je slijedećim amandmanom predložio da se za glavni projekt novoga groblja na Krasu u Općini Matulji izdvoji iznos od 200.000,00 kuna. Gospodin Venko Ćurlin iznova je ocijenio da bi ovu inicijativu trebala preuzeti jedinica lokalne samouprave u suradnji s nadležnim ministarstvom koje je već poduzelo određene korake. Predlagatelj je istaknuo da je istu formulaciju odbijanja čuo i prije dvije godine, kada je podnio ovaj amandman, dodajući da se svi pogrebi na Liburnijsko-mateljskom kraju obavljaju u susjednoj Sloveniji. Odlučio je da će povući amandman, ali je zatražio da se Poglavarstvo Općine obavijesti o već poduzetim koracima. Amandman je, dakle, povučen.

Zastupnica **Branka Baletić (SDP)** podnijela je amandman tražeći da se iznosi za kapitalne projekte unutar opće države sa 25.220.000,00 povećaju na 30.000.000,00 kuna. Zastupnica je napomenula da je tražila povećanje ovog iznosa kako bi se dio sredstava izdvojio za izgradnju sustava vodoopskrbe i odvodnje na Makarskoj rivijeri. Međutim, ukoliko su točne ocjene Vlade da su osigurana dostatna sredstva spremna je povući rečeni amandman.

Zastupnica **Dubravka Šuica (HDZ)** predložila je da se u razdjelu Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo izdvoji nova pozicija. Njome bi se trebalo izmjestiti dio državne ceste D-41 na dijelu koji prolazi kroz naselje Trpanj na novu lokaciju tzv. zaobilaznice Trpanj (L=1200 m.), s rekonstrukcijom dionice Trpanj - Gornja Vručica (L=1400 m.). Potrebno je izdvojiti iznos od 7.800.000,00 kuna. Amandman nije prihvaćen budući da se na ovoj cesti već obavljaju radovi u smislu izrade projektne dokumentacije koja bi trebala poslužiti kao podloga za realizaciju u 2004. godini. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Ivan Buconjić (HDZ)** predložio je amandman kojim bi se trebala izdvojiti sredstva u iznosu od 5.000.000,00 kuna za izgradnju regulacijskih građevina na Dunavu, za zaštitu od poplava. Predstavnik Vlade napomenuo je da su predviđeni razgovori s Europskom razvojnom bankom radi uzimanja kreditnih

sredstava kako bi se obavili veći zaštitni radovi, pa je iz navedenog razloga odbio amandman. Zastupnik Buconjić odlučio je povući opisani prijedlog ukoliko su osigurana potrebna sredstva za ovu namjenu. Odgovoreno mu je da su sredstva dovoljna za realizaciju objekata na kojima su i u ovoj godini obavljani radovi, pa se ipak odlučio za glasovanje. Amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Drago Krpina (HDZ)** predložio je amandman kojim bi se nadležnom Ministarstvu za javne radove, obnovu i graditeljstvo dodale i nove aktivnosti, odnosno izgradnja glavnog kolektora otpadnih voda Grada Benkovca, u iznosu od 2.700.000,00 kuna. Amandman nije prihvatljiv, istaknuo je predstavnik Vlade, budući da je kolektor već u realizaciji temeljem dogovora između Grada Benkovca, nadležnog ministarstva i Hrvatskih voda. Bit će realiziran početkom iduće godine. Zastupnik je objasnio da je amandman podnio zato što je istovjetan prijedlog podnio prilikom rasprave o Proračunu za 2002. godinu. Nisu mu poznati detalji oko navodnog dogovora, pa je zatražio da se zastupnici očituju o podnesenom prijedlogu. Prije glasovanja precizirano je da je za ovaj projekt resorno ministarstvo i Hrvatske vode osiguralo po 400.000,00, a istu svotu osigurala je Vodovod - odvodnja Benkovca. Pristupilo se glasovanju, amandman nije prihvaćen.

Zastupnik **Drago Krpina (HDZ)** sljedećim je amandmanom predložio da se unutar istoga ministarstva provedu radovi oko tehničke sanacije vodovoda Benkovac, vrijednosti od 5.000.000,00 kuna. Ni ovaj amandman nije bio prihvatljiv predstavniku Vlade, budući da je vodovod na navedenom području oštećen nebrigom i lošim upravljanjem. Predložio je da se nastavak sanacije obavi u dogovoru između Hrvatskih voda i Grada Benkovca. Zastupnik je u svom dodatnom obraćanju, napomenuo da je i prošle godine čuo istovjetan odgovor. Objasnio je da se zbog nastalih šteta gubi 80% vode u transportu. Nije ispunjeno obećanje dato prošle godine da će se ovaj projekt financirati iz Regionalnog fonda za razvitak, pa ne vjeruje da će se ista obaviti ni sljedeće godine. Pristupilo se glasovanju - amandman nije prošao.

Dubravka Šuica (HDZ) tražila je da se na razdjelu Ministarstva za javne

radove, obnovu i graditeljstvo doda nova pozicija s milijun kuna za izgradnju vodoopskrbnog sustava za naselja u općini Pojezerje - Mali Prolog i Polzla Gora, da se osigura tri milijuna kuna za izgradnju i sanaciju obale na Pasaduru, Lastovo i isto toliko za rekonstrukciju ceste Blato Prigradica, pet milijuna kuna za kanalizacijski sustav naselja Orebić, tri milijuna kuna za vodoopskrbu naselja Kučište i Viganj, isti taj iznos i za rekonstrukciju trajektnog pristaništa u naselju Orebić te za izgradnju vodospreme naselja Oskorušno i Kuna (Općina Orebić). Ti amandmani su odbijeni a potonji je uz obrazloženje zamjenika ministra financija **Venka Čurlina** da se predviđa dovršenje vodovoda Neretve, Pelješac Korčula pa bi se i ovo naselje moglo spojiti na vodovod.

Vesna Škare-Ožbolt (DC) amandmanom je zatražila financiranje jedanaest projekata na području Vukovarsko-srijemske županije u ukupnom iznosu 122 milijuna kuna primjerice, za razminiranje na području cijele Županije 80 milijuna kuna, za pročišćavanje otpadnih voda 12,2 milijuna kuna, no zamjenik ministra financija **Venko Čurlin** je rekao da se amandman ne može prihvatiti već se predlaže da se ti projekti nominiraju i tretiraju koliko god bude moguće kroz program obnove infrastrukture na području posebne državne skrbi za što je proračunom predviđeno 63 milijuna kuna. **Vesna Škare-Ožbolt** zatražila je da se navede vrijeme njihove realizacije a zamjenik ministra je odgovorio da će se prioriteti utvrditi s odgovornim ljudima u Županiji i dio tih projekata realizirati u 2003. godini. Nakon tog objašnjenja zastupnica je povukla taj amandman.

Marijana Petir (HSS) tražila je za vodoopskrbni sustav Moslavine, prva faza 17,4 milijuna kuna no zamjenik ministra **Venko Čurlin** odbio je amandman uz obrazloženje da je u tijeku izrada projektne dokumentacije za taj vodoopskrbni sustav i da će se po njenom dovršetku pristupiti realizaciji (i nakon osiguranja sredstava od Hrvatskih voda, jedinica lokalne samouprave). **Marijana Petir** je navela da je ta dokumentacija gotova i da postoji lokacijska dozvola a da je Moslavačka regija zaostaje u vodoopskrbi te povukla amandman u dobroj vjeri da će se sljedeće godine voditi više računa o moslavačkoj regiji.

Nije prihvaćen ni amandman **Kluba zastupnika Hrvatskog bloka** "teškog" milijun kuna za izgradnju vodoopskrbnog sustava mjesta Svinišće i Podašpilje jer, kako je rekao zamjenik ministra Čurlin, radi se o mjesnoj mreži koja spada u nadležnost lokalne samouprave. **Ivica Tafra (HB)** u ime podnositelja amandmana je rekao da nije imao iluzija da će amandman biti prihvaćen no objasnio je da se radi o naseljima na području Grada Omiša koja se nalaze uz samu Cetinu a da je vodoopskrbni sustav postavljen do samog ulaza u naselje Svinište.

Isti ishod bio je i s amandmanom **Đure Dečaka (HDZ)** kojim je tražio 3,5 milijuna kuna za izgradnju retencije Meterov jarak u Virovitičko-podravskoj županiji dok je **Romano Meštrović (SDP)** povukao svoj amandman kojim je tražio 7,94 milijuna kuna za projektiranje i pripremu izgradnje magistralnog cjevovoda kopno - Dugi Otok a nakon objašnjenja zamjenika ministra **Venka Čurlina** da ne postoji za ovaj zahvat tehnička dokumentacija.

Nije prihvaćen ni amandman **Božidara Kalmete (HDZ)** kojim je tražio 1,3 milijuna kuna za izgradnju oborinskog i fekalnog kolektora u Ulici Don Mate Klarića i Knezova Šubića Zrinjskih (Benkovac) jer se, prema riječima zamjenika ministra **Venka Čurlina** radi o komunalnom zahvatu. S tim se složio **Božidar Kalmeta** ali i dodao da se čitav niz takvih zahvata financira iz Državnog proračuna. Povukao je sljedeći amandman s iznosom od 950.000 kuna za izgradnju kolektora otpadnih voda industrijske zone Benkovac a nakon obrazloženja zamjenika ministra da se već gradi industrijski kolektor i da će biti dovršen 2003. godine. Nisu prihvaćeni ni amandmani ovog zastupnika da se za sanaciju i dovršetak vodoopskrbne stanice cjevovoda Atlagaić Usičići osigura 500.000 kuna (realizacija ovog zahtjeva moguća je kandidiranjem kroz program obnove) odnosno za izgradnju istočnog pravca regionalnog vodovoda Zadar izdvoji 20 milijuna kuna (nema izvedbene dokumentacije) iako se zastupnik dodatno založio i obrazložio potrebu njihovog prihvaćanja. Nakon obrazloženja zamjenika ministra da se u 2003. godini planira zajednička kanalizacija Hrvatskih voda i Grada Zadra u iznosu 7,7 milijuna kuna zastupnik je povukao svoj amandman da se za nastavak izgradnje proči-

šćivača kanalizacije na Boriku u Zadru osigura četiri milijuna kuna.

Odbijen je i amandman **Damira Kajina (IDS)** i **Lucije Debeljuh (SDP)** za 800.000 kuna za Grad Labin, projektna dokumentacija i pripreme aktivnosti za izgradnju zaobilaznice s obrazloženjem zamjenika ministra financija da su Hrvatske ceste poduzele radove na rekonstrukciji raskrižja Kožlje koje će omogućiti i djelomično rješavanje prometa u Labinu. **Damir Kajin** s tim obrazloženjem nije bio zadovoljan dodajući da je ova situacija u Saboru frustrirajuća jer se niti jedan amandman opozicije ne prihvaća a s druge strane, da ih pozicija nije ni podnosila. Jednako je "prošao" i amandman Kluba zastupnika IDS-a kojim se predlaže da se za općinu Medulin, uređenje obale, osigura 500.000 kuna kao i amandman s istim iznosom za uređenje obale općine Ližnjan.

Vladimir Šeks (HDZ) je predložio u ime Kluba zastupnika HDZ-a stanku kako bi se Klub odredio, kako je rekao, prema galopirajućem odbijanju svih amandmana oporbe i prema daljnjem sudjelovanju kod ove točke dnevnog reda. I **Damir Kajin (IDS)** pozvao se na stanku u ime Kluba zastupnika IDS-a. Dodao je da nema prevelikih iluzija da će ijedan amandman IDS-a biti prihvaćen, međutim, možda će nadležni ministri nakon dodatnog obrazloženja za amandmane ipak promijeniti mišljenje.

Nakon stanke **Ivan Šuker (HDZ)** javio se u ime Kluba zastupnika HDZ-a prigovorivši najprije na prekid izravnog televizijskog prijenosa ove rasprave a i zbog nenazočnosti ministara jer, kaže, ovaj Sabor zaslužuje barem minimum pažnje da oni budu nazočni ako već premijer nema cijeli dan vremena. Možda bi bilo najjednostavnije da je došao gospodin Flickenschild i da je obranio proračun Hrvatske i da je rekao Hrvati možete imati toliku plaću, možete imati tolike materijalne troškove iz jednostavnog razloga da bi nama mogli vratiti one kredite koje smo vam dali. Svakom tko malo bolje razumije brojke i kada pogleda ovu raspravu uz donošenje proračuna očito je da o Proračunu RH za 2003. ne odlučuju zastupnici u ovoj sabornici nego MMF, rekao je. MMF je izdao naredbu hrvatskoj Vladi da mora smanjiti Proračun za 203 milijuna i da deficit Proračuna ne smije biti iznad pet posto. Zastupnik odgovorno kaže da bi Klub zastupnika HDZ-a prihvatio to s punim razu-

mijevanjem da je premijer došao u Sabor i rekao da je takav diktat MMF i da će Hrvatska iz ovog ili onog razloga ako to ne prihvati imati određene probleme na međunarodnim financijskim tržištima. Nažalost, to nije napravljeno i svakom je bilo jasno, tko je vidio ovaj amandman Vlade (redni broj 247.) što se događa. Veći dio oporbenih zastupnika u raspravi o Proračunu za 2003. upozoravao je da to nije proračun koji će biti usvojen i koji ima prolaz kod MMF. A možda je najveći apsurd i dokaz o neusklađenosti u državnim financijama što Hrvatske ceste nisu smanjile svoj proračun (na proračun Hrvatskih autocesta i Hrvatskih cesta ukazivano je u raspravi) već je amandmanom (naknada cijena za gorivo) povećan taj proračun a istovremeno u Državnom proračunu prihodi od trošarina nisu planirani s povećanjem od 3,1 posto.

Nikada si ni jedna država ne smije dopustiti da o 200 milijuna kuna Proračuna diktira netko izvana a to je u našem proračunu od 87,8 milijardi kuna najedanput problem. To je prije treniranje discipline onih izvana nego što je to problem za hrvatski proračun, rekao je, među ostalim dodajući da je vrlo interesantno kako se pojedina ministarstva odnose prema pojedinim jedinicama lokalne samouprave gdje nije vladajuća koalicija na vlasti.

Krunoslav Gašparić (HB) govorio je u ime Kluba zastupnika Hrvatskog bloka o neprihvatanju amandmana. Možda je ipak predsjednik Sabora Tomčić bio u pravu kad je ustvrdio kako je sve ovo skupa cirkus. Zastupnici su podnijeli 429 amandmana a dosad je svih njih (prijedeno) 130 odbijeno a glasovanje se vrlo često obavljalo na rubu kvoruma i nisu samo oporbeni zastupnici ti koji podnose amandmane (rekorder je zastupnik Kajin) a brza i djelotvorna rasprava o svih pet Vladinih amandmana nije mogla iznjedrati ništa makar se radilo o višemilijunskim iznosima koji putuju po stavkama Proračuna kao po lijepom plavom Dunavu, rekao, među ostalim, podsjećajući na nedavni naslov iz jednog našeg gospodarskog tjednika "Proračun u službi izbora a ne razvoja".

U ime Kluba zastupnika IDS-a, koji je predložio 97 amandmana od 436, **Valter Drandić (IDS)** je rekao je da atmosfera u kojoj se donosi ovaj Proračun uopće nije perspektivna. Dosad smo gajili neke iluzije da

zastupnici mogu utjecati na Proračun međutim, nakon ovih rasprava izgubili smo ih, rekao je zastupnik dodajući kako misli da je znatno oštećena lokalna samouprava i da to nije dobro za ovu državu. IDS ne bi ulazio u to da li se ovaj Proračun donosi po diktatu MMF-a (sigurno da ima utjecaja), međutim, zastupnici nemaju nikakav utjecaj. Apsurd je da se Državni proračun koji iznosi 92 milijarde kuna (sa cestama) donosi i usvaja običnom većinom u Saboru a jedan proračun općine Lanište od 500.000 kuna mora se usvajati kvalificiranom većinom. To su sve anomalije koje za nas nisu dobre i koje ne vode onome za što se zastupnici zalažu. Htjeli smo se izboriti za neke stvari za Istru ali i druge dijelove Hrvatske, htjeli smo pomoći i štedišama koji su izgubili svoj novac, izboriti se za odštetu građanima koji su stradali od trihineloze u Istri, itd. no očigledno da u tome nećemo uspjeti, rekao je među ostalim dodajući da se zastupnici IDS-a više neće javljati za raspravu ali da traže glasovanje o svakom svom amandmanu. Izgleda da Istri ništa ne treba i da sa 46 milijuna kuna s koliko sudjeluje u ovom Proračunu stvarno nema potrebe ni za čim, ali onda pozivamo hrvatsku Vladu da barem donese odluke za projekte gdje se ne traži novac kao što su Brijuni, pitanje vojnih objekata i drugih.

U nastavku izjašnjavanja predlagatelja o podnesenim amandmanima na isti razdjel, Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo, zamjenik ministra graditeljstva **Venko Ćurlin** nije prihvatio, a ni zastupnici glasovanjem, šesnaest amandmana Kluba zastupnika IDS-a, kojima su se tražila sredstva za sanaciju lokalnih deponija za gradove Umag, Rovinj, Pulu, Pazin, Labin, Mali Lošinj, Opatiju, Rijeku itd., Buje, s dva milijuna za svaki grad, te, među ostalim, za općinu Raša, vodoopskrbu Ravni pet milijuna kuna.

Nije prihvaćen ni amandman zastupnice **Jadranke Kosor (HDZ)** da se povećaju sredstva sa 126 milijuna na 150 milijuna za skrb o prognanicima odnosno za Republički fond "Kralj Zvonimir" iako se zastupnica za to dodatno založila rekavši da prema njezinim pokazateljima predloženi iznos nije dovoljan (predlagatelj tvrdi da je dostatan) za smještaj preostalih izgnanika odnosno prognanika i

izbjeglica jer se očekuje smanjenje njihovog broja.

Isto je prošao i amandman **Marije Bajt (HDZ)** za izgradnju poslovne zgrade poduzetničkog centra u Pakracu (dva milijuna kuna) uz obrazloženje zamjenika ministra Čurlina da su u okviru Ministarstva za obrt, malo i srednje poduzetništvo predviđena sredstva za izgradnju i sufinanciranje poduzetničkih centara. **Marija Bajt** objasnila je da se s tim projektom konkuriralo u potonjem Ministarstvu no kako se radi o razorenom području upućen je i zahtjev Ministarstvu za javne radove, obnovu i graditeljstvo.

Zatim je bio na redu niz amandmana na razdjel Ministarstva unutarnjih poslova.

Povučen je amandman **Kluba zastupnika Hrvatskog bloka** da se briše stavka od dva milijuna kuna za intelektualne usluge pri MUP-u jer se, prema riječima zamjenika ministra financija mr.sc. **Damira Kuštraka** radi o sredstvima za zapošljavanje sezonskih vatrogasaca kao i amandman istog predlagatelja da se smanje sredstva za uredsku opremu i namještaj (sa 10 na pet milijuna kuna) na poziciji MUP-a jer se, prema riječima zamjenika ministra financija, radi o specifičnim arhivskim ormarima odnosno (smanjenje s 20 na 15 milijuna kuna za računalne programe) da je riječ o minimalnom iznosu potrebnom za nove osobne iskaznice.

I zastupnica **Dubravka Horvat (SDP)** povukla je amandman, koji je podnijela s **Ljubicom Lalić (HSS)** za sedam milijuna kuna izgradnju i opremanje zgrade PU Brodsko-posavske u Slavanskom Brodu, a nakon obrazloženja zamjenika ministra financija da je u tijeku dovršenje dokumentacije za taj objekt i da će se potom planirati sredstva.

S istim obrazloženjem nije prihvaćen ni amandman **Josipa Sesara (HDZ)** koji je za taj isti objekt tražio 27 milijuna.

Na poziciju Ministarstva unutarnjih poslova i pojedine stavke **Klub zastupnika IDS-a** podnio je šest amandmana, tražeći pet milijuna kuna za nabavku uređaja za testiranje vozača na opojne droge (ne može se prihvatiti jer treba najprije uskladiti zakonsku regulativu za ispitivanje i procesuiranje) te po 1,5 milijuna kuna za gradnju malograničnih prijelaza u općinama Čabar, Grožnjan, Matulji, Oprtalj, Lanišće (to spada na poziciju Ministarstva financija).

Odbijeni su i amandmani koji se odnose na pripadajuću stavku Proračuna za Ministarstvo vanjskih poslova - amandman **Kluba zastupnika Hrvatskog bloka** (smanjiti iznos za intelektualne i osobne usluge sa 13,4 milijuna kuna na 10,4 milijuna) i **Jadranke Katarinčić-Škrlj (HSL)** (dodati novu poziciju - obveze RH prema Rimskom sporazumu i Osimskom sporazumu, 40 milijuna kuna), a ovaj potonji uz obrazloženje da će se eventualna potrebna sredstva osigurati iz tekuće rezerve.

Želimir Janjić (HSL) predložio je da se smanji stavka na razdjelu Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, naknade građanima i kućanstvima sa 615,7 milijuna kuna na 614,2 milijuna (taj iznos prebaciti na drugu stavku), a **Klub zastupnika HB-a** da se briše stavka za Opremanje, uredska oprema i namještaj istog Ministarstva u iznosu od 930.000 kuna no amandmani nisu prihvaćeni. Ministar gospodarstva dr.sc. **Ljubo Jurčić** objasnio je da se radi o sredstvima za osiguranje uvjeta rada 14 novih djelatnika u Ministarstvu hrvatskih branitelja i obnavljanje dotrajale opreme na što je u ime predlagatelja amandmana **Krunoslav Gašparić (HB)** odgovorio da mu je drago čuti da će biti novih zapošljavanja, pa i u tom Ministarstvu, samo da mu nije jasna priča o otpuštanju policajaca i vojnika. Misli da stolaca i stolaca ima dovoljno i da se tu može uštedjeti.

Nije prihvaćen ni amandman **Dubravke Šuice** da se kod rashoda Ministarstva za europske integracije, Odjel za obrazovanje i informiranje doda stavka - sudjelovanje mladih u pripremi implementacije Europske povelje o sudjelovanju mladih u životu lokalnih i regionalnih zajednica Vijeća Europe, Nacionalni savez mladih Hrvatske s iznosom od 800.000 kuna, uz obrazloženje ministra dr.sc. Jurčića da predstojeći poslovi tog Ministarstva zahtijevaju velika sredstva.

Amandman **Marije Bajt** da se osigura četiri milijuna kuna za poticanje razvoja poduzetničkih zona za grad Požegu na razdjelu Ministarstva za obrt, malo i srednje poduzetništvo također nije prihvaćen. Poduzetnička zona grada Požege kandidirati će se zajedno s ostalim zonama za zajednička sredstva iz programa poticanja razvoja poduzetničkih zona ovog Ministarstva, objasnio je ministar Jurčić. Smanjenje

iznosa stavki kod istog Ministarstva - Administracija i upravljanje (sa 1,1 milijun kuna na 108,7 tisuća kuna) odnosno izdavačka djelatnost u malom gospodarstvu (brisati planiranih milijun kuna) zatražio je **Klub zastupnika HB-a** no amandman nije prihvaćen (radi se o trošku izrada i tiskanja obrtnica).

Vesna Škare-Ožbolt (DC) zatražila je da se na poziciji istog Ministarstva (za obrt, malo i srednje poduzetništvo) osigura milijun kuna za izgradnju cesta i sustava odvodnje unutar gospodarske zone Ambrine no amandman nije prihvaćen uz obrazloženje ministra Jurčića da se i gospodarska zona Ambrine može kandidirati za sredstva s ostalim zonama u Ministarstvu za obrt, malo i srednje poduzetništvo.

Isto je bilo i s amandmanom **Kluba zastupnika HB-a** za smanjenje iznosa namijenjenih intelektualnim uslugama na pozicije Ministarstva gospodarstva (sa 3,9 milijuna na 1,89 milijuna kuna) jer, kako je kazao ministar dr.sc. Jurčić, pred ovim Ministarstvom stoji velik posao usklađivanja tehničkog zakonodavstva. **Krunoslav Gašparić** predložio je da u tome pomogne Ministarstvo za europske integracije.

Sanja Kapetanović (SDP) zatražila je povećanje sredstava na razdjelu Ministarstva gospodarstva, osnivanje Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost sa 650.000 na 1,1 milijun kuna no nakon obrazloženja ministra dr.sc. Jurčića da Fond pripada Ministarstvu zaštite okoliša zastupnica je povukla taj amandman naglašavajući da na toj poziciji nisu predviđena sredstva i po onome kako stvari stoje od Fonda neće biti ništa u 2003. godini. Amandman je povukla i zastupnica **Dijana Čizmadija (SDP)** kojim je tražila nova poziciju u Ministarstvu gospodarstva - izrada studije o društvenoj odgovornosti gospodarstva s iznosom 90.000 kuna (financirat će se iz stavke intelektualne usluge).

Na razdjel Ministarstva gospodarstva **Klub zastupnika IDS-a** podnio je 42 amandmana svaki "težak" milijun kuna a za uređenje zone male privrede u 42 općine (općina Tinjan, Grad Umag, općina Višnjan itd.) no amandmani nisu prihvaćeni jer, prema riječima ministra dr.sc. Ljube Jurčića, sve se gospodarske zone mogu kandidirati za sredstva iz pozicije programa poticanja razvoja

poduzetničkih zona Ministarstva za obrt, malo i srednje poduzetništvo.

Na razdjel Proračuna koji se odnosi na Ministarstvo kulture podneseno je 19 amandmana. **Ivica Škarić (HSL)** zatražio je da se na poziciji kapitalni objekti doda iznos od četiri milijuna kuna za koncertnu dvoranu Doma mladeži Split no amandman je odbijen uz obrazloženje zamjenice ministra kulture **Biserke Cvjetičanin** da svake godine Ministarstvo objavljuje poziv za predlaganje javnih potreba u kulturi pa tako i za 2003. i ako je program prijavljen razmotrit će se u redovnoj proceduri. Nije prihvaćen ni jedan od sedam amandmana **Marije Bajt** (iako se zastupnica dodatno založila za njihovo prihvaćenje) kojima traži, među ostalim, za staru pučku školu (Lipik) dva milijuna kuna, za zaštitne radovi na sakralnoj baštini razorenoj ratom (župne crkve u Voćinu i Pakracu) 5,5 milijuna kuna odnosno za spomenike kulture (Franjevački samostan i Crkva sv. Duha Požega) 700.000 kuna uz obrazloženje zamjenice ministra kulture, da je, među ostalim, u obnovu tog samostana uloženo dosad milijun kuna i da će se program sufinanciranja nastaviti i u 2003. godini.

Dario Vukić (HDZ) zatražio je novu poziciju na razdjelu Ministarstva kulture s 80.000 kuna za uređenje Spomen-muzeja u Lipi, općina Matulje, koji je, kako je objasnio zastupnik, posvećen žrtvama holokausta Drugog svjetskog rata kada su 13. travnja 1944. godine pobijeni svi stanovnici koji su se zatekli u mjestu, a da je Muzej izvan funkcije od 1989. godine no amandman nije prihvaćen uz obrazloženje da će se razmotriti mogućnost financiranja ukoliko je program prijavljen.

Nije prihvaćen ni amandman **Zdenke Babić-Petričević (HDZ)** da se pozicija Ministarstva kulture, Matica iseljenika Hrvatske, emitiranje kratkog vala radija, dizajniranje i održavanje programa za inozemstvo izmijeni i obuhvati "24 satni program Hrvatskog radija za Hrvate izvan domovine, manjine u Hrvatskoj i međunarodnu javnost "Glas Hrvatske" koji će se emitirati na satelitu za Europu i Sjevernu Ameriku, Australiju i Novi Zeland, na kratkom valu, na srednjem valu za Europu i internetu" (12,5 milijuna kuna) uz obrazloženje zamjenice ministra kulture da ako to emitiranje bude obuhvaćalo program od 24 sata sred-

stva će se odvojiti iz tekuće rezerve. Isti je amandman (odbijen) podnio i **Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina**.

Marija Bajt (HDZ) tražila je za Maticu hrvatske (prazna stavka za 2003.) deset milijuna kuna no zamjenica ministra kulture objasnila je da su predložena sredstva u visini 7,2 milijuna kuna i zastupnica je povukla amandman. Njezin drugi amandman da se za projekt Matice hrvatske, koji traje već sedam godina "Stoljeća hrvatske književnosti" osigura 1,5 milijuna kuna nije prihvaćen jer su, prema riječima zamjenice ministra kulture, sredstva za to predviđena u okviru sredstava Matice hrvatske (u 2002. 1,5 milijuna).

Vesna Škare-Ožbolt (DC) tražila je za sanaciju Kulturnog doma u Nuštru, za domove kulture Berak - Mikluševci i kazališnu dvoranu u Vinkovcima 11,1 milijun kuna no amandman nije prihvaćen. Ako su ti programi prijavljeni tada će ih kulturna vijeća razmotriti i ocijeniti, rekla je zamjenica ministra Biserka Cvjetičanin.

Drago Krpina (HDZ) i **Anto Đapić (HSP)** zatražili su novu poziciju "tešku" 500.000 kuna u razdjelu Ministarstva kulture "izrada projektne dokumentacije za Dom kulture "Eugen Kvaternik" u Rakovici no amandman nije prihvaćen (iako se Drago Krpina dodatno založio) jer će taj program Ministarstvo sufinancirati u 2003. godini sukladno mogućnostima, rekla je **Branka Cvjetičanin**.

Nisu prihvaćena ni tri amandmana Kluba zastupnika IDS-a upućena na stavku Ministarstva kulture - za sanaciju arheoloških iskopina milijun kuna, za sanaciju sakralne zbirke, općina Vodnjan, 300.000 kuna te za sanaciju tvrđave na Malom Brijunu, općina Fažana, 300.000 kuna - a nakon obrazloženja zamjenice ministrice (potonji zahtjev) da će Ministarstvo razmotriti mogućnost financiranja ako program bude prihvaćen.

Romano Meštrović (SDP) podnio je amandmanski zahtjev da se osigura tri milijuna kuna za obnovu i sanaciju Providurove palače u Zadru no nakon obrazloženja zamjenice ministra da je u posljednje tri godine kroz sufinanciranje obnove Kneževe palače dato 6,2 milijuna kuna te da će, ukoliko će se završiti ta obnova u 2002. godini, razmotriti mogućnost sufinanciranja i ove druge palače zastupnik je povukao amandman.

Zatim se predstavnik predlagatelja izjašnjavao o amandmanima koji su podneseni na razdjel Proračuna koji se odnosi na Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva.

Drago Krpina (HDZ) zatražio je smanjenje predviđenog iznosa od 87,9 milijuna kuna na 60 milijuna kuna na poziciji "Administracija i upravljanje" ovog Ministarstva no ministar mr.sc. **Božidar Pankreć** je odbio taj zahtjev (a i zastupnici glasovanjem). Naime, važećim Pravilnikom u ovom Ministarstvu predviđeno je 524 radnih mjesta državnih službenika i namještenika te deset dužnosnika (sada ima 390 zaposlenih) i plan proračuna rađen je na osnovi pune zaposlenosti, rekao je među ostalim ministar. **Drago Krpina** rekao je da će seljacima biti jasno, kad budu ovo slušali, zašto Ministarstvo treba 28 milijuna za birokraciju više nego u 2002. godini a nema 500.000 za Dom kulture u Rakovici.

Program pomoći hrvatskim solanama

Na red je došao amandman **SDP-ovih zastupnika, Ive Fabijanića, Romana Meštrovića i Tončija Žuvele** kojim su tražili da se na poziciji 060 Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, T 568079 - A 568022 A Ruralni razvitak umjesto 60.000.000 kuna osigura 58.000.000 kuna. Odbijajući amandman, ministar poljoprivrede i šumarstva dr. **Božidar Pankreć** pojasnio je da je za prvu godinu provedbe Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu predložen iznos u Državnom proračunu realan i pokriva aktivnosti koje se planiraju provesti. Braneci amandman zastupnik **Fabijanić (SDP)** podsjetio je na zaključak Hrvatskoga sabora s kojim se Vlada obvezuje da prije donošenja Državnog proračuna za 2003. donese program razvitka, odnosno poticanja programa proizvodnje soli, te na rujansku odluku Vlade u svezi s hrvatskim solanama. Svi pokazatelji govore, kaže, da predviđena sredstva nisu rješenje za realizaciju tog programa, i mada se govori još da će se ta sredstva, ako bude potrebno, moći koristiti i iz nekih drugih izvora zastupnik ne vidi razlog zbog čega se sada ne može s predložene pozicije osigurati zatraženi iznos, to više što su se Sabor i Vlada obvezali na rješenje problema hrvatskih solana. Ministar **Pankreć**

ustrajao je na Vladinom stavu uz objašnjenje da se prvi put u državnom proračunu nalazi program pomoći hrvatskim solanama, te kako u ovom trenutku Vlada za to može osigurati tri milijuna kuna, a ako će biti potrebno, sigurno će uskočiti u pomoć. Nakon toga amandman nisu prihvatili ni zastupnici glasovanjem.

S obzirom na već stvorene obveze temeljem Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu ministar Pankrećić nije mogao prihvatiti niti slijedeći amandmanski zahtjev ove trojice SDP-ovih zastupnika da se predloženi iznos sredstava za poticanje poljoprivredne proizvodnje na poziciji A 568024 smanji sa 1.325.440.846 kuna na 1.322.440.846.

Nakon što je javno obznanjeno da će se hrvatskim solanama pomoći, a napose da će Vlada završiti program za poticanje proizvodnje soli u hrvatskim solanama, zastupnik Fabijanić povukao je ovaj amandman, a odmah i amandman kojim je zajedno sa spomenutom dvojicom SDP-ovaca tražio povećanje sredstava za program za poticanje soli sa 3.000.000 na 8.000.000 kuna.

Za razliku od prethodnih zastupnika, **Drago Krpina (HDZ)** zatražio je da se predložena svota za ruralni razvitak poveća za 50.000.000 kuna (sa 60.000.000 na 110.000.000 kuna). Uz već spomenuto objašnjenje ministar **Pankrećić** odbio je prihvatiti ovaj amandman, na što je zastupnik **Krpina** primijetio da se iz ovog primjera najbolje vidi kakva će biti hrvatska poljoprivredna politika 2003. godine. Kaže, kako svojim amandmanom samo predlaže da taj iznos iz 2002. godini (110.000.000 kuna) za seoski razvitak ostane barem na istoj razini i u slijedećoj godini. Vlada, međutim, za slijedeću godinu predlaže 50.000.000 kuna manje, a od toga će 28 milijuna kuna biti potrošeno na birokraciju, primijetio je ovaj zastupnik i uskliknuo "Hrvatski seljaci nazdravlje"! Nakon zatraženog glasovanja amandman nije prihvaćen.

Nije prihvaćen ni amandman **Kluba zastupnika HSP-HKDU-a**, premda ga je dodatno obrazložio dr.sc. **Tonči Tadić (HSP)** i tražio glasovanje, da se na poziciji 568024 - A Poticanje poljoprivredne proizvodnje - 3523 Subvencije poljoprivrednicima, obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima planirani iznos 1.325.440.846 zamijeni iznosom 1.400.000.000 kuna. Klub drži da je trend smanjenja poljo-

privrednih poticaja u 2003. u odnosu na ovu godinu brži čak i od onih na koji je Hrvatska pristala prilikom ulaska u WTO (sa 196 na 134 milijuna EUR-a u roku od sedam godina). Kako niti jedna druga mjera posrednih poticaja još nije u punoj mjeri zaživjela, nužno je ostaviti iznos poticaja za iduću godinu čim bliži ovogodišnjem iznosu. Amandman je odbijen i glasovanjem.

Amandman o kojem se zatim izjasnio ministar poljoprivrede podnio je **Drago Krpina (HDZ)**. Njime je predložio da se u razdjelu 060 Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, poziciji 568058 "Istraživanje u poljoprivredi" (Vijeće za istraživanje u poljoprivredi) briše.

Obrazloženje prilikom odbijanja ovog amandmana gospodina Pankrećića bilo je da je spomenuto Vijeće osnovano 1997. godine, a financirano iz projekta "Razvoj službi za potporu poljoprivrednim obiteljskim gospodarstvima". Koncem 2002. završava spomenuti projekt, ali je rad Vijeća reguliran Zakonom o poljoprivredi, pa brisanje spomenute proračunske pozicije nije prihvatljivo. **Drago Krpina (HDZ)** označio je nevjerovatnim da je ministru Pankrećiću dobro ovo Vijeće koje je na temelju zakona osnovala HDZ-ova saborska većina, i koji je prestao vrijediti lani u srpnju. U novom Zakonu o poljoprivredi, podsjeća zastupnik, kaže se da će ministar poljoprivrede i šumarstva u roku od 30 dana od stupanja na snagu Zakona donijeti rješenje o imenovanju Vijeća za istraživanje u poljoprivredi, ali ministar nije izvršio tu svoju obvezu, kao i mnoge druge iz Zakona o poljoprivredi, a ipak traži novac za financiranje nečega što ne postoji. Glasovanje je pokazalo da su se zastupnici priklonili stavu Vlade i nisu prihvatili amandman.

Usljedila su dva amandmana zastupnika **Đure Dečaka (HDZ)**. Smatra kako bi trebalo osigurati 3.000.000 kuna za "Izradu strategije razvoja lovstva u RH", a 2.000.000 kuna za "Izradu katastra lovišta". Dečak drži da bi izrada katastra lovišta uvelike pridonijela modernom uređenju lovstva, a predloženi iznos od 2 milijuna kuna samo je manji dio sredstava od otprilike 13 milijuna kuna, koliko država i lokalna uprava i samouprava s osnova lovozakupnina prikupi godišnje, te je normalno za očekivati da se jedan dio tih sredstava namijeni unapređenju lovstva u RH. A ako Republika Hrvatska ne pristupi izradi

strategije razvoja lovstva na svom području ne može se očekivati hvatanje koraka s nama susjednim državama koje u razvoj i promidžbu lovstva ulažu znatno veća sredstva od nas, smatra Dečak. Upozorava također da zatraženih 3 milijuna kuna za izradu strategije zajedno sa sredstvima koja su zatražena za izradu katastra lovišta u RH čine manje od 40 posto sredstava koja se godišnje prikupe od lovozakupnina.

Ministar **Pankrećić** odbio je prihvatiti oba amandmanska zahtjeva ovog zastupnika. Priznao je doduše da je Strategija razvoja lovstva u RH izuzetno značajan dokument zbog općeg stanja i perspektive razvoja lovstva kao gospodarske djelatnosti koja je komplementarna glavnim smjericama ukupnog razvoja RH. Rekao je još kako nije realno planirati u državnom proračunu za 2003. izradu ove Strategije već je to izvjesno za 2004. godinu. Ova dva amandmana zastupnika Dečaka nisu dobila niti od zastupnika "zeleno svjetlo".

Veletržnice

Klub zastupnika HSP-HKDU-a predložio je da se na poziciji Ministarstva poljoprivrede i šumarstva briše podrazdjel Otkup mesnog koštanog brašna i iznos 2.285.000 kuna, a umjesto 12.435.000 kuna za uništavanje mesnog koštanog brašna predvidi svota od 14.000.000 kuna. Odbijajući da prihvati ovaj amandman ministar **Pankrećić** upozorio je da se predviđena sredstva za otkup mesnog koštanog brašna odnose na otkup proizvedenih količina tog brašna u kafilerijama i to za prijelazno razdoblje dok se ne uspostavi novi sustav financiranja, skupljanja i neškodljivog uklanjanja lešina domaćih i divljih životinja, konfiskada i otpada animalnih tvari. Zasebnu stavku u proračunu predstavlja uništavanje tog brašna i odnosi se na poduzeće Komoračno s kojim je u tom smislu sklopljen ugovor, a Vlada će podmiriti taj trošak još slijedeće godine.

Dr.sc. **Tonči Tadić** istupio je u ime podnositelja amandmana te ustvrdio kako iz istupa Vladina predstavnika uopće nije razvidno to što govori. Dokazano je da je mesno koštano brašno uzročnik kravljevog ludila, i ako ga Vlada već neće otkupljivati, a zastupnik misli da ne bi trebalo osim u svrhu uništavanja, tada bi trebala prihvatiti barem pola amandmana

izdvajanjem više novca za uništavanje mesnog koštanog brašna.

U ponovnom istupu ministar **Pankretić** pojasnio je da su dosad otkupljivani konfiskati pretvarani u mesno koštano brašno, a podmiren je i dio troškova uništavanja koštanog brašna u spalionicama. Prelazi se, međutim, na novi sustav financiranja u kojem će mesna industrija i proizvođači snositi dio troškova pretvaranja konfiskata u mesno koštano brašno, a na državi je i dalje (do određenog vremena) obveza uništavanja tog brašna, i procjena je da za to ne treba više od predviđenih oko 12 milijuna kuna.

Nakon tog objašnjenja zastupnik **Tadić (HSP)** povukao je amandman Kluba.

Amandmanskim zahvatom **Josipa Sesara (HDZ)** na poziciji 568036 "teškim" 45.000.000,00 kuna osigurava se nastavak provedbe Programa kreditiranja u poljoprivredi i ribarstvu započetog 2002. godine jer se tim sredstvima uz pomoć sredstava županija stvara garantni depozit na kojeg poslovne banke putem određenog multiplikatora odobravaju svoja sredstva i plasiraju ih prema poljoprivrednim programima. I pored dodatnog objašnjenja zastupnika Sesara Vladin predstavnik nije prihvatio ovaj amandman, a isto su postupili i zastupnici.

Prijedlog da se 5.000.000 kuna potroši, za uređenje kancelarija neprihvatljiv je i skandalozan drži zastupnik **Drago Krpina (HDZ)** i s tim u vezi predlaže da se briše ta stavka u razdjelu 060 Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva na poziciji 568056. Vlada ne prihvaća ovaj amandman, ustvrdio je ministar **Pankretić**. Obrazlažući takav stav pojasnio je uvjete u kojima radi Ministarstvo kojem je on na čelu. Sada je Ministarstvo smješteno na drugom katu poslovne zgrade u Vukovarskoj ulici, a pored toga koristi dio prostora na još jednoj lokaciji, te ima područne jedinice u Puli, Rijeci, Senju, Zadru, Splitu i Šibeniku. Uz to, Ministarstvo u svom sastavu ima i graničnu veterinarsku inspekciju, a na svakom graničnom prijelazu inspekciju zaštite bilja. Ministarstvo u svom sastavu ima i županijske veterinarske inspekcije. Zbog novih obveza na temelju Zakona o veterinarstvu predviđeno je zapošljavanje novih 50 djelatnika (veterinarskih inspektora) diljem Hrvatske za što je potrebno osigurati poslovni prostor.

Valja još znati da razdvajanjem državne uprave od lokalne samouprave nastaje problem oko smještaja službenika Ministarstva na terenu, jer u pravilu županije traže sufinanciranje održavanja i korištenja prostora koje koriste službe Ministarstva. S tim u vezi posebno aktualan problem pojavio se u Zadru gdje su službenici Ministarstva, odnosno Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu, i Hrvatskog stočarskog selekcijskog centra bili smješteni u zgradi prodanoj privatnom vlasniku koji je zatražio žurno iseljenje. Vladino je povjerenstvo dodijelilo Ministarstvu dio vojarnje "Stjepan Radić" u Zadru za smještaj tih službi, ali je objekt u vrlo lošem stanju i potrebna je adaptacija. Isto je tako potrebno urediti zgradu za potrebe Ministarstva u INI-ovoj zgradi u Vukovarskoj ulici.

Braneći amandman zastupnik **Krpina (HDZ)** kazao je da ima informaciju da su u kancelarijama Ministarstva radovi u punom jeku (klimatizacija, novi namještaj, tepisi, stolovi, ormari) te se dio od spomenutih 5 milijuna kuna već unaprijed troši. Tako ispada da za sadni materijal ima pet puta manje novca nego za nabavku ormara i fotelja, a zastupnika bi posebno zanimalo da dogodne vidi koliko je u te prostore ugrađeno hrvatskoga namještaja, a koliko talijanskog. Zastupnik je zatražio glasovanje, ali zastupnici nisu prihvatili amandman.

Istovjetan amandmanski zahtjev imao je i Klub zastupnika Hrvatskog bloka, Vladin je predstavnik i ovaj put odbio prihvatiti amandman, a **Krunoslav Gašparić**, u ime podnositelja amandmana isti povukao uz komentar da će tako malo skratiti vrijeme jer ministar neće morati čitati obrazloženje Vladinog neprihvatanja amandmana.

U odnosu na predloženo u Državnom proračunu (2.900.000 kuna) zastupnik **Drago Krpina (HDZ)**, naime, zatražio je povećanje stavke za projekt veletržnice na 30.000.000 kuna. Podsjeća da je još prije pet ili šest godina Hrvatski sabor potvrdio sporazum o kreditu s Europskom bankom za obnovu i razvitak za izgradnju nacionalnog sustava veletržnica, a od toga danas nema ništa, i sudeći prema predloženom iznosu sredstava u Državnom proračunu za to neće biti ni dogodne. Drži da je to zato jer onima koji godišnje zarade 150

milijuna dolara na uvozu hrane iz inozemstva ne odgovara sređivanje tržišta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u RH. Zato se ne radi ili barem ništa ozbiljno na sustavu veletržnica od 1997. naovamo. Jasno je da sa 2.900.000 kuna niti dogodne neće biti sređeno tržište poljoprivrednih proizvoda u Hrvatskoj i švećeri, uvoznici i prekupci kojima odgovara nesređeno tržište, a koji očito imaju ozbiljan utjecaj u Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva, i dogodne će zarađivati 150 ili 200 milijuna dolara na uvozu hrane u RH.

Reagirao je ministar **Pankretić**, ponukan, kaže, izgovorenom neistinom kako ništa nije učinjeno nakon dobivanja već spomenutog kredita Svjetske banke. Zastupnika Krpinu podsjeća da su već sagrađene tri veletržnice (Osijek, Split, Matulji), a radi se i dio koji se odnosi na Benkovac. Nakon Vlade niti zastupnici nisu prihvatili ovaj amandman.

Zemljišnoknjižno sređivanje poljoprivrednog zemljišta

Zastupnice **Dubravka Horvat (SDP)** i **Ljubica Lalić (HSS)** povukle su svoj zahtjev da se u razdjelu 060 - Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva - planiraju sredstva za sufinanciranje obrane od tuče na prošlogodišnjoj razini - 12.000.000 kuna nakon obrazloženja ministra **Pankretića**. Ministar je podsjetio na odredbe Zakona o obrani od tuče da se novčana sredstva za djelovanje sustava obrane od tuče utvrđuju u iznosu od 30 posto od visine utvrđene pozicije proračuna Ministarstva za poticanje osiguranja usjeva. Kako je po napatku Ministarstva provedeno određeno restrukturiranje proračuna i pojedinih proračunskih pozicija te njihovih naziva i označavanja, više nije bilo održivo zadržavanje dosadašnje pozicije za sufinanciranje obrane od tuče na način kako je to predviđao spomenuti Zakon. Pored toga, sama sudbina sustava obrane od tuče ovisi i o njezinoj efikasnosti u čemu su znatne podjele u znanstvenoj i stručnoj javnosti, te nije dobivena jednoznačna ocjena o svrhovitosti tog sustava. Državni hidrometeorološki zavod smatra da je sustav obrane od tuče neučinkovit i kao takav ne treba, ali je to izvješće Zavoda u znatnom osporavano na razini struke. Vlada nije na temelju izvješća raspravljala niti je donijela konačan stav o daljnjim

sudbini tog sustava čime je upitno financiranje takvih aktivnosti. S druge strane resorno ministarstvo nastoji temeljito razviti i potaknuti sustav osiguranja usjeva subvencioniranjem dijela premija te time odgovoriti na rizike i štete koje postoje u poljoprivrednoj proizvodnji. Slijedom navedenog, a u svezi s financiranjem obrane od tuče u 2003. stoji i to da će Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva ukoliko se taj sustav bude provodio, sukladno tome izvršiti nužne zakonske i proračunske intervencije kako bi se ova aktivnost u narednoj godini mogla odvijati.

Amandmanski je zahtjev podnesen sukladno Zakonu o obrani od tuče i Ministarstvo ne može donositi odluku za nešto što je zakonom propisano da se provodi, primijetila je u ime predlagatelja amandmana **Dubravka Horvat (SDP)**. Operativan program obrane od tuče naprosto nije učinkovit i provediv jer ni dosad sredstva koja su trebala biti za te namjene doznačena Državnom hidrometeorološkom zavodu nisu doznačena iz Ministarstva poljoprivrede i šumarstva pa operativna nije niti mogla biti učinkovita. O učinkovitosti sustava mišljenja su vjerojatno podijeljena, ali sve dok ne bude znanstveno dokazano da sustav obrane od tuče nije učinkovit valja iznaći sredstva za njegovo djelovanje. Na kraju je povukla amandman, uz opasku da se vodi računa o financiranju ovoga sustava.

Romano Meštrović (SDP) je zatražio da se za studentske pripreme i projektiranje za navodnjavanje Ravnih kotara i Like vodama Velebita i rijeka Zrmanje, Krupe i Vranskog jezera osigura 12.000.000 milijuna kuna, ali Vlada nije prihvatila taj zahtjev. Premda je ovaj zahtjev opravdan on ne bi trebao biti dio cjelokupnog rješavanja dijela površina koje se navodnjavaju. Organizacija takvog sustava prelazi organizacijske proračunske okvire jednog ministarstva budući da je potrebno na razini cijele države koncipirati sustav (djelomično on spada i u javne radove). Ministar je rekao kako je potrebna temeljita priprema tog projekta, te da zahtjevi trebaju doći od zainteresiranih poljoprivrednih proizvođača uz sudjelovanje lokalne i regionalne samouprave.

Zastupnik **Meštrović (SDP)** povukao je amandman i ustvrdio kako se za razliku od zastupnika Krpine neće žaliti na namještaj jer je siguran da će taj namještaj aktualna vlast koristiti i

slijedeće četiri godine. Žao mu je također što ministar poljoprivrede nije došao u Zadar na njegov poziv, i poziv gradonačelnika i županijske komore toga grada jer bi sigurno bolje razjasnili ovaj problem i napravili početne korake. U tom smislu napominje da je Ministarstvo za obnovu i razvoj već napravilo taj korak pa se u cilju navodnjavanja već gradi cijev kroz tunel za autocestu.

Drago Krpina tražio je da se za izgradnju sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina u Ravnim kotarima izdvoji iznos od 20.000.000 kuna. Braneći amandman izrazio je razočarenje što je zastupnik Meštrović povukao istovjetan amandman jer mu je javno obećao prije mjesec dana, kaže, da će zajedno podržati amandman o osiguravanju sredstava za izgradnju sustava navodnjavanja u Ravnim kotarima. Tvrdi kako postoji gotovo cjelokupna dokumentacija za izgradnju spomenutog sustava u slučaju da se odabere navodnjavanje Ravnih kotara iz Vranskog jezera, a ta se dokumentacija može koristiti i u slučaju da se odabere druga opcija. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili ovaj amandman.

Za Geodetsko-katastarsko i zemljišnoknjižno sređivanje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države trebalo bi predvidjeti 100.000.000 kuna, amandman je **Drage Krpine (HDZ)**.

Očitujući se o predloženom amandmanu ministar **Pankreć** je rekao da ga Vlada ne prihvaća te naglasio da je Geodetsko-katastarsko i zemljišnoknjižno sređivanje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u nadležnosti Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave te Državne geodetske uprave. Ipak, podsjeća da je Hrvatska zaključila s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj ugovor o zajmu vezan uz projekt sređivanja zemljišnih knjiga i katastra u kojem su za tu namjenu osigurana sredstva. U sklopu navedenog ugovora o zajmu osigurana su sredstva za geodetsko, katastarsko i zemljišnoknjižno uređenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. A člancima 2. i 3. Pravilnika o uvjetima i načinima korištenja sredstava ostvarenih od prodaje, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države propisano je da jedinice lokalne i područne samouprave mogu koristiti sredstva ostvarena od prodaje, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u

vlasništvu države, a i programe katastarsko-geodetske izmjere zemljišta za sređivanje zemljišnih knjiga. Ta sredstva jedinice lokalne i područne samouprave mogu koristiti samostalno ili ih mogu međusobno udruživati, zaključio je ministar Pankreć.

Braneći amandman zastupnik **Krpina (HDZ)** primijetio je da ne zna iz kojeg je to zakona ministar pročitao da je zemljišno-knjižno, odnosno geodetsko-katastarsko sređivanje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u nadležnosti jedinica lokalne i područne samouprave, odnosno gradova i općina. Da bi se zemljište u vlasništvu države moglo prodavati mora biti uknjiženo na državu i, dakako, geodetski sređeno. Sada je to prebačeno, ne temeljem zakona nego kroz praksu na općine i gradove da provode natječaj za zakup i prodaju zemljišta. Pri tome valja imati na umu mišljenje stručnjaka da geodetsko i zemljišno-knjižno sređivanje jednog hektara zemljišta košta oko 800 kuna, a kako Hrvatska ima oko milijun i 100 tisuća ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države brojka se penje na blizu milijardu kuna. S tim u vezi zastupnik postavlja pitanje otkuda novci općinskim i gradskim proračunima da te troškove plate. Za zastupnika Krpina to je nepravедno, nerealno i neprovedivo i zato predlaže da se barem dio tih troškova locira na poziciju Ministarstva poljoprivrede i šumarstva jer ono de facto i upravlja tim državnim dobrom pa je logično da snosi i troškove sređivanja tog zemljišta.

Zastupnik je inzistirao na glasanju, ali su zastupnici jednako kao i Vlada odbili prihvatiti amandman.

Štete od trihineleze

Zastupnica **Jadranka Katarinčić-Škrlić (HSL)** zatražila je 5 milijuna kuna naknade za štete pravnim i obeštećenje fizičkim osobama oboljelim od trihineleze. Vlada nije prihvatila taj zahtjev uz napomenu da je u posljednjih pet godina od te bolesti oboljelo više od tisuću ljudi, te da za sada nije utvrđena odgovornost isključivo državnih tijela za pojavu trihinele. Kriminalistička obrada provodi se isključivo protiv vlasnika tvrtki zaraženih proizvoda i za Vladu je još preuranjeno govoriti o isključivoj odgovornosti države i njezinom preuzimanju naknade za tu štetu.

Zastupnica **Katarinčić-Škrlij** ustrajala je na amandmanu najprije tvrdnjom da su naši građani danas izloženi novim oblicima nesigurnosti, pa i strahovima, a od toga se ne mogu zaštititi. Zakazala je kontrola u sustavu, a za funkcioniranje sustava odgovorna je država. Prije mjesec dana epidemija trihineloze zahvatila je Istru, i od ove je bolesti oboljelo 150 ljudi, a samo u Buzetu njih 50, dok je najmlađa pacijentica imala dvije i pol godine. Zastupnica također podsjeća da je u svezi s ovim problemom već postavila zastupničko pitanje u okviru Aktualnog prijedpodneva i tada prihvatila da će se naći odgovorni za pojavu te opake bolesti. Ostalo je, međutim, otvoreno pitanje obeštećenja nezaštićenih u ovoj situaciji, kaže zastupnica i podsjeća na riječi potpredsjednika Vlade gospodina Linića da će Vlada obeštetiti građane i one koji su od toga pretrpjeli štetu. Svojim amandmanom, kaže, samo pomaže da se obećano izvrši.

Ministar **Pankrećić** izrazio je žaljenje za sve što se dogodilo u tom nemilom slučaju, ali istodobno upozorio da istraga još traje, i ako će postojati odgovornost Vlade u tom će dijelu Vlada pronaći sredstva u državnim rezervama, kao što je to uostalom učinila i u mnogim slučajevima. Sada se, međutim, ne mogu prejudicirati stvari bio je rezolutan ministar Pankrećić. Nakon Vlade amandman nisu prihvatili ni zastupnici.

Zastupnici **Drago Krpina (HDZ)** i **Jadranko Mijalić (HSL)** zatražili su da se u razdjelu Ministarstva poljoprivrede i šumarstva doda nova pozicija koja glasi: "Financijska konsolidacija vinara i vinogradara Pelješca i Korčule" i za to izdvoji 30.000.000 kuna.

Ministar **Pankrećić** je rekao kako se amandman ne može prihvatiti. Problem su, kaže, krediti za otkup grožđa iz 1997. i 1998. godine za koje su izdane avalirane mjenice Ministarstva financija. Ministar naglašava da je Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva 2001. godine napravilo Prijedlog konsolidacije vinarija, a vinari su upućeni na Komisiju za naplatu državnih potraživanja. Ovdje su u pitanju poljoprivredne zadruge koje organizacijski spadaju u Ministarstvo obrta, malog i srednjeg poduzetništva koje u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede i šumarstva priprema cjelokupni program vezan uz ovu problematiku. Ministar

također vjeruje da će cjelokupni program vezan uz ovu problematiku u dogovoru s Ministarstvom gospodarstva koji priprema program vezan uz robne zalihe, uskoro biti na Vladi, te da će problem o kojem je ovdje riječ u najvećem dijelu biti riješen.

U ime predlagatelja amandmana istupio je **Drago Krpina**. U kraćem obraćanju nazočnima upozorio je na dva dokumenta od kojih je jedan potpisao potpredsjednik Vlade gospodin Linić, a drugi zamjenik premijera gospodin dr. Goran Granić. U prvom dokumentu (iz srpnja 2001.) potpredsjednik Linić obavještava Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva da Koordinacija za gospodarstvo neće raspravljati o Prijedlogu konsolidacije vinarija dioničkih društava u kojima je državni portfelj veći od 25 posto i poljoprivrednih zadruga. U drugom dokumentu (istog datuma) zamjenik premijera odlukom je "odobrio otpis dijela poreznog duga koji društvo Istra vino Export d.d. Rijeka duguje po osnovi porezno-dužničkog odnosa u iznosu od 25 milijuna kuna".

Reagirajući na istup zastupnika ministar **Pankrećić** ustvrdio je kako vjerojatno nije bio dovoljno jasan glede poljoprivrednih zadruga. Podsjeća, međutim, na ovaj dan u 2002. u kojem vrlo jasno kaže da će se pokušati učiniti sve da se spomenute zadruge oslobode tereta kojeg su imale. Na zahtjev zastupnika Krpine glasovalo se o amandmanu, ali ga zastupnici nisu prihvatili.

Za izgradnju regionalne veletržnice Opuzen **Dubravka Šuica (HDZ)** zatražila je 25.000.000,00 kuna, ali Vlada to nije prihvatila uz obrazloženje kako takvo što nije planirano u Proračunu za slijedeću godinu. Amandman nisu prihvatili niti zastupnici.

Ista je zastupnica predložila da se u Proračun uvrsti nova pozicija - Lastovo - izgradnja šumskih putova i za to osigura 2.500.000,00 kuna. Vlada nije prihvatila amandman ali smatra da se mogućnost za to može pronaći unutar Hrvatskih šuma koje imaju dovoljno sredstava za te prometnice u šumama. Amandman nije dobio podršku zastupnika.

Istu je sudbinu doživio i slijedeći amandman zastupnice **Šuice** da se za izgradnju prerađivačkog pogona vinarije izdvoji 500.000,00 kuna, no Vlada, a zatim i zastupnici nisu prihvatili taj amandmanski zahtjev.

Potpore trgovačkim društvima za spašavanje na moru

Za poticanje pomorskih, brodskih i brzobrodskih linija i feeder servisa treba povećati planirana sredstva za 2000.000 kuna, smatra **Tonči Žuvela (SDP)**. Vlada nije prihvatila amandman. Kako je objasnio ministar pomorstva, prometa i veza za tu je namjenu u Proračunu predviđeno 339 milijuna kuna koji će se koristiti za subvencije putničkog prijevoza Jadrolinije, Lošinjske plovidbe, Rapske plovidbe i Mediteranske plovidbe, te za održavanje feeder servisa, a napose brzobrodskih linija. Vlada drži da će tako predviđena sredstva biti dostatna za ovu namjenu.

Zastupnik **Žuvela**, međutim, upozorio je na intenciju svog amandmana, a to je da se ostvari nešto što je već na neki način dogovoreno s Ministarstvom pomorstva, prometa i veza - brzobrodaska veza Korčula-Split. Za to je nedostajalo oko dva milijuna kuna, pa je, kaže, očekivao da će ministar samo potvrditi kako će se u okviru predviđenih sredstava ta veza i ostvariti. U tom bi slučaju, dodaje, povukao svoj amandman.

Ministar **Roland Žuvanić** ponovio je da će sve brzobrodске linije planirane za slijedeću godinu pokriti predviđena sredstva u Proračunu, a nakon tog objašnjenja zastupnik Žuvanić je povukao svoj amandman.

Zahtjev **Božidara Kalmete (HDZ)** da se za izgradnju trajektnog terminala luke od državnog značaja - Gaženica u Zadru osigura 200.000,00 kuna Vlada je odbila prihvatiti, a jednako tako i zastupnici. Na poziciji Ministarstva pomorstva, prometa i veza, a u okviru sanacije i rekonstrukcije objekata podgradnje i nadgradnje u lukama otvorenim za javni promet od županijskog značaja **Branka Baletić (SDP)** zatražila je da se predloženi iznos od 4.000.000 kuna za kapitalne donacije neprofitnim organizacijama poveća na 6.000.000 kuna. Uz objašnjenje da su na toj proračunskoj stavci predviđena ista sredstva kao i ove (2002. godine) ministar Žuvanić odbio je amandman, a zastupnica Baletić ga povukla.

Klub zastupnika HSP-HKDU-a predložio je da se na poziciji Ministarstva pomorstva, prometa i veza doda novi podrazdjel - potpora trgovačkim društvima za spašavanje na moru i osigura 4.000.000 kuna

potpora trgovačkom društvu "Brodospas".

U ime Vlade ministar **Žuvanić** je odbio taj amandman uz konstataciju da je Vlada spremna potpisati ugovor s Brodospasom kojem će plaćati njihove intervencije, ali nema sredstava za hladni pogon tog trgovačkog društva. Nezadovoljan Vladinim stavom dr.sc. **Tonči Tadić** je u ime Kluba izrazio uvjerenje da uz postojeću proračunsku rezervu 1,5 milijardi kuna nema tih novaca za ovu namjenu. Vlada bi razmatrajući ovaj amandman trebala voditi računa da Hrvatska kao pomorska zemlja mora voditi računa o traganju i spašavanju na moru. Za to imamo firmu Brodospas, a zatraženi novci nisu, kaže, sredstva za spašavanje te firme, "jer ona savršeno dobro može funkcionirati i bez toga, ali će izrezati "Velog Jožu", raspustiti ronioca i kod prve veće havarije na moru trajekt će morati odvući drugi trajekt". Radi cicipijašenja za ovih 4.000.000 kuna imat ćemo silne probleme na moru, upozorio je zastupnik i zatražio od Vlade da o tome vodi računa. Dodao je još kako se u normalnim zemljama ove stvari reguliraju najobičnijim ugovorom između Vlade i takvog trgovačkog društva, i tu može biti uključen i hladni pogon.

Na inzistiranje zastupnika glasovalo se o amandmanu, a zastupnici ga nisu prihvatili.

Klub zastupnika Hrvatskog bloka zatražio je da se u razdjelu Ministarstva pomorstva, prometa i veza - poticanje sigurnosti plovidbe na poziciji 4263 umjetnička, literarna i znanstvena djela briše predviđenih 2.000.000,00 kuna. Ministar **Žuvanić** nije prihvatio amandman te upozorio na "tipfeler". Ovdje se ne radi o iznosu od 2 milijuna kuna već o iznosu od 250.000 kuna, upozorio je gospodin **Žuvanić**.

"Tipfeler" (2 milijuna kuna) bio je u Prijedlogu proračuna kojeg ste nam dali i to je bio razlog zašto je Klub izašao s ovim amandmanom, odgovorio mu je **Krunoslav Gašparić** u ime Kluba. Nije bilo, naime, jasno zašto za umjetnička, literarna i znanstvena djela treba osigurati baš 2 dva milijuna kuna. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman ovoga Kluba.

Vlada smatra da treba odbiti amandman **Kluba zastupnika HSP-HKDU-a** da se predloženi iznos 8 250.000 kuna za opremanje lučkih kapetanija plovilima zamijeni iznosom 15.500.000

kuna, a 1.550,00 kuna za opremanje lučkih kapetanija ostalom opremom (radio uređaji, vozila i drugo) iznosom 3 200.000 kuna. Vlada smatra da su predložena sredstva dostatna za nabavku plovila za lučke kapetanije. S tim se u ime Kluba nije složio dr.sc. **Tonči Tadić (HSP)**. Klub drži da ta sredstva treba povećati, odnosno vratiti ih barem na postojeći iznos. Razlog - potrebno je opremanje lučkih kapetanija plovilima, a napose više investirati u sigurnost plovidbe. Govori se kako će Hrvatska uskoro uvesti obalnu stražu, što Klub pozdravlja jer je to sastavni dio proglašenja gospodarskog pojasa, ali naglašava kako obalnu stražu valja opremiti s jedne strane ugovorom s Brodospasom, a s druge strane potrebnim sredstvima.

I pored tog obrazloženja zastupnici nisu prihvatili amandman.

Klub zastupnika Hrvatskog bloka tražio je zatim da se umjesto 1.500.000 kuna izdvoji 500.000 kuna na proračunsku stavku K 407071 VTS sustav 4263 za umjetnička, literarna i znanstvena djela, no ministar **Žuvanić** bio je rezolutan da su predložena sredstva u Proračunu potrebna s obzirom na Zakon o potvrđivanju memoranduma o suglasnosti između Vlade RH i Vlade Talijanske Republike o uspostavi zajedničkog sustava nadzora nad pomorskom plovidbom na Jadranskom moru. Nezadovoljan stavom Vlade **Krunoslav Gašparić** zatražio je u ime Kluba da se o tome glasuje budući da se u ovom slučaju ne radi o "tipfeleru" u iznosu predložene brojke već o pretjeranom iznosu s obzirom na namjenu. Zastupnici su samo potvrdili Vladin stav i nisu prihvatili amandman.

Usljedila su tri amandmanska zahtjeva **Kluba zastupnika IDS-a**, ali ih Vlada nije prihvatila. Prvim se amandmanom tražilo da se u proračun unese iznos od 5 000.000 kuna za uređenje ceste Buzet-granični prijelaz Požane, drugim amandmanom 2 000.000 kuna za sanaciju lukobrana Grada Pule, a trećim amandmanom 300.000 kuna za adaptaciju pristane Brestova. Od Vladina se predstavnika moglo čuti da je financiranje državnih cesta u programu građenja i održavanja javnih poduzeća Hrvatske ceste, i ukoliko je u četverogodišnjem razdoblju predviđena izgradnja tih cesta to će biti i ostvareno. A problem luke Pula sanacijskog je značenja i ta se sanacija očekuje iz proračuna županije.

očekuje iz proračuna županije.

Romano Meštrović (SDP) je zatražio da udio proračunskih sredstava u izgradnji trajektnog pristaništa Gaženica iznosi 6.000.000 kuna, što za ministra **Žuvanića** nije bilo prihvatljivo jer spomenuta luka nije od državnog značenja. Podsjeća pritom kako je ove godine za obnovu Zadarske luke bilo predviđeno u Proračunu čak 6 milijuna kuna, ali zbog nepripremljene projektne dokumentacije i ostalog nije potrošena niti jedna kuna.

Terminal Gaženica predviđen je kao svojevrsan most između Ankone, odnosno srednje i južne Italije i Hrvatske, odnosno srednje Europe, primijetio je zastupnik **Meštrović**. Povijest je pokazala da kad god je bio tako sretan spoj između Mediterana i srednje Europe Hrvatske je bilježila procvat. Čini mu se, kaže, da druga ministarstva ne prate nastojanja našeg premijera i one koji grade naše autoputove, pa će nam iako smo tranzicijska zemlja autoceste zjapiti prazne. S obzirom na već neprihvaćeni amandman zastupnika **Kalmete**, zastupnik **Meštrović** povukao je ovaj svoj amandmanski zahtjev.

Usljedio je amandman **Vesne Škare-Ožbolt (DC)** da se za višenamjenski kanal Dunav-Sava osigura 1 310.410.000 kuna, 60.200.000 kuna za sanaciju željezničke pruge Vinkovci-Osijek, a 15.000.000 kuna za projektnu dokumentaciju za otkup zemljišta IV dionice obilaznice grada Vinkovaca ili sveukupno 1.385.610.000 kuna. Vlada to nije prihvatila uz objašnjenje ministra **Žuvanića** da kada je riječ o višenamjenskom kanalu Dunav-Sava nije razvidno za što bi se taj novac potrošio, i misli kako ovog časa ekonomski gledano nije vrijeme za gradnju tog kanala.

Zastupnica **Škare-Ožbolt** ustrajala je na amandmanu tvrdnjom kako nije ni očekivala da će Vlada prihvatiti ovako visoki zatraženi iznos sredstava. Riječ je ipak o izgradnji kanala i luke Vukovar koja je otprilike slične važnosti za taj dio Hrvatske kao i magistrala za jug Hrvatske. Tu je još i sanacija željezničke pruge Vinkovci-Osijek, izuzetno važne prometnice za spajanje dvije županije, te obilaznice grada Vinkovaca. Amandman nije prihvaćen.

Luka Bebić (HDZ) tražio je povećanje iznosa potpore zračnom pristaništu Ploče sa 300.000 na

700.000 kuna što je u ime Vlade odbio ministar **Žuvanić** uz obrazloženje da se više od predloženih sredstava ne može odvojiti za tu namjenu. Zastupnik **Bebić** je ustrajao na povećanju potpore jer bi to pridonijelo možda uspostavljanju zračne linije između Ploča i Zagreba, a na taj način bi ovo područje izbjeglo prometnu izolaciju. Amandman nije prihvaćen.

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

Slijedeći amandman podnijela je **Marijana Petir (HSS)**. U proceduri je Zakon kojim se ustanovljava Fond za okoliš i energetska učinkovitost, a na poziciji Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja za to nije predviđena niti jedna kuna. Stoga je zastupnica predložila da se za osnivanje Fonda osigura 1.550.000 kuna jer je na proračunskoj poziciji Ministarstva gospodarstva osigurano samo 650.000 kuna i to samo za jedan projekt - projekt energetske učinkovitosti. Zastupnica također podsjeća da je osnivanje Fonda zadaća preuzeta usvajanjem Nacionalne strategije zaštite okoliša, a s osnova tog Fonda treba biti donacija, odnosno, kredit za zbrinjavanje i provođenje projekta zaštite okoliša. Zastupnica naglašava da poseban problem predstavlja zbrinjavanje otpada i otpadnih voda, a pomoć preko Fonda bila bi korisna za jedinice lokalne uprave i samouprave koje ne mogu zbrinuti svoj otpad.

U ime Vlade amandman je odbio prihvatiti ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac** navodeći kao razlog činjenicu da još nije usvojen zakon kojim se ustanovljava spomenuti fond, pa ne može biti sastavni dio proračuna.

Zastupnica **Petir** je nakon toga povukla svoj amandman.

Amandmanski zahtjev iste zastupnice kojim je zatražila da se u razdjelu Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja na poziciji Zavod za zaštitu prirode promijeni iznos od 559.920 kuna u 1.559.920 kuna a stavka - tekuće donacije u novcu i predviđeni iznos od 280.000 zamijeni iznosom 1.280.000 kuna **Vlada je prihvatila.**

Takvu sudbinu nije doživio amandman zastupnice **Marije Bajt (HDZ)** kojim je zatražila otvaranje nove pozicije u Proračunu za financiranje gradnje odlagališta komunalnog otpada Vinogradima (Požega) u iznosu od

2.000.000 kuna. Drži kako se taj novac može osigurati preraspodjelom u Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja. Ministar **Crkvenac** nije prihvatio amandman uz opasku da je riječ o kapitalnom prijenosu za javne ustanove za zaštitu prirode, te dodao da se to odnosi samo na ugovorno financiranje godišnjih programa zaštite i očuvanja okoliša.

Zastupnica **Bajt** je upozorila da je lani podnijela gotovo istovjetni amandman, te dodala kako je već ishodena građevinska dozvola za odlagalište komunalnog otpada u Požeškoj kotlini, kompletno pripremljen teren, a cijena investicije je 19.500.000 kuna. Radovi se mogu odvijati u fazama (troškovi prve faze su 6,5 milijuna kuna), i od Ministarstva se sada traži 2 milijuna kuna potpore, dok bi ostatak sredstava na sebe preuzeli grad Požega, Županija Požeško-slavonska i komunalno poduzeće Tekija. Vlada je ostala pri prijašnjem stavu i odbila prihvatiti amandman, a glasovanje je pokazalo da su istog mišljenja bili i zastupnici.

Za priznanja i nagrade vezane uz zaštitu okoliša Proračunom je predložen iznos od 899.360 kuna, a **Klub zastupnika Hrvatskog bloka** predlaže da se ta suma smanji na 100.000 kuna. Predložena sredstva u Proračunu za ovu namjenu potrebna su i vezana uz nagradu za zaštitu okoliša koja se tradicionalno dodjeljuje već 10 godina na Svjetski dan zaštite okoliša, rekao je ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac** obrazlažući zašto odbija ovaj amandman.

Braneći amandman **Krunoslav Gašparić** je ustvrdio kako je jasno da se te nagrade dodjeljuju svake godine, ali nije jasno zašto se sada mnogostruko povećava taj iznos u odnosu na prethodnu godinu. S jedne strane se ne naplaćuju kazne za prekršaje, a s druge se strane mnogostruko povećavaju novčani iznosi za nagrade, pa Klub misli da bi tu trebalo ujednačenje. Glasovanjem amandman nije prihvaćen.

Klub zastupnika Hrvatskog bloka predložio je uštedu u razdjelu Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja - procjena utjecaja na okoliš na poziciji ostali nespomenuti rashodi poslovanja (umjesto predloženih 186.550 kuna Klub je predložio 86.550 kuna). Vlada je predlažući iznos od 186.550 kuna imala u vidu smjernice EU-a koje se odnose na stratešku procjenu utjecaja na okoliš koje su stupile na snagu 2001.

godine, primijetio je ministar **Crkvenac**, te dodao kako Hrvatska u tom smislu ima obveze i mora uskladiti propise. Za Klub je samo sporan iznos od 186.550 kuna za ostale nespomenute rashode, rekao je **Krunoslav Gašparić**. Nije, tvrdi, dobio odgovor koji su to ostali nespomenuti rashodi. Zastupnici su glasovanjem odbili amandman.

Za izmjene i dopune Strategije prostornog uređenja RH Vlada je osigurala 425.750 kuna, a **Klub zastupnika Hrvatskog bloka** predložio brisanje te stavke. Odbijajući da prihvati ovaj amandman ministar **Crkvenac** je primijetio da je nakon što su doneseni svi prostorni planovi županija utvrđeno da postoji opravdanost izmjene i dopune spomenute Strategije RH. Ti su planovi ukazali na potrebu drugačijih prostornih rješenja i na odredbe koje valja mijenjati, pa bi izostanak tih sredstava onemogućio predviđenu aktivnost.

Krunoslav Gašparić ustrajao je u ime Kluba na ovom amandmanu te dodao kako su se sredstva za ovu namjenu mogla naći preraspodjelom proračunskih sredstava dodijeljenih Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja. Niti ovo objašnjenje nije pomoglo podноситelju amandman jer su se zastupnici priklonili Vladinom stavu i odbili prihvatiti amandman.

Za sanaciju deponija "Bazjaš", **Vesna Škare-Ožbolt (DC)** zatražila je 13.000.000 kuna, ali je ministar **Crkvenac** odbio to prihvatiti podsjetivši da se prema Zakonu o otpadu iz 1995. iz državnog proračunu ne mogu sufinancirati projekti u vezi s postupanjem s otpadom. Za to su, naime, nadležne jedinice lokalne samouprave. Amandman nisu prihvatili niti zastupnici.

Usljedio je set amandmana **Kluba zastupnika IDS-a**. Za gradnju Doma umirovljenika u gradu Buzetu Klub je zatražio 2.000.000 kuna, za sanaciju napuštenog kamenoloma u općinama Barban, Fažana i Marčana po 300.000 kuna za svakog posebno, a za uklanjanje bespravne gradnje u Županiji Istarskoj 10.000.000 kuna. Ministar **Crkvenac** odbio je sva te amandmane Kluba (također i zastupnici) uz upozorenje da je prvi amandmanski zahvat krivo lociran jer se ne odnosi na razdjel Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, i na ovoj se poziciji ne može prihvatiti. I zahtjev za sanaciju napuštenih kamenoloma također se ne odnosi na nadležnost

Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, a ne može se prihvatiti niti posljednji zahtjev Kluba jer nigdje po županijama nisu utvrđena sredstva za uklanjanje bespravne gradnje.

Umjesto predloženih 871.000 kuna za programe prevencije ovisnosti u školama **Klub zastupnika Hrvatskog bloka** predložio je 2 000.000 kuna, a nakon odbijanja ministra prosvjete i športa dr. **Vladimira Strugara** da to prihvatiti (obrazloženje - Vlada vjeruje da će u suradnji s Uredom za suzbijanje zloporabe droge uspjeti realizirati taj program s planiranim sredstvima), zastupnik **Krunoslav Gašparić** ustrajao je u ime Kluba na amandmanu. Klub smatra da je škola ključna institucija odgoja i obrazovanja djece, a kako je problem ovisnosti gorući problem Hrvatske danas, Klub drži da je nužno povećati sredstva za spomenute programe prevencije. Nakon Vlade amandman nije dobio podršku niti zastupnika.

Povećati sredstva za sigurnost školama

Razmjer problema nameće povećanje sredstava za sigurnost u školama mišljenja je **Drago Krpina (HDZ)** i u tom smislu traži da se iznos od 904.497 zamijeni iznosom od 5.000.000 kuna. Ministar **Strugar** je to odbio prihvatiti naglašavajući kako se s planiranim sredstvima Ministarstva kojim je na čelu može ostvariti zacrtani program.

Kada bi se prihvatio prijedlog Vlade od 904.497 kuna tada bi na svaku školu otpalo samo 700 kuna za program sigurnosti u školama. Misli li ministre da se sa 700 kuna može ostvariti sigurnost u školama, upitao je na to zastupnik **Krpina** gospodina Strugara te dodao kako takav prijedlog Vlade nema logike i protiv je zdravog razuma. Zastupnik, međutim predlaže da se za ovaj program osigura barem pet milijuna kuna, a to je još uvijek, kaže, svega 3500 kuna po jednoj školi. Zastupnik je inzistirao na glasovanju, a zastupnici nisu prihvatili amandman.

Dva je amandmanska prijedloga imao **Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu**. Odbor je zatražio da se kod Osnovnoškolskog obrazovanja odnosno programa privatnih i alternativnih škola (sufinanciranje) predložen iznos tekuće donacije u novcu od 1.622.363 kune zamijeni

iznosom 1.982.400 kuna, a kod srednjoškolskog obrazovanja iznos 1.622.363 zamijeni iznosom 4 192.800 kuna. Predlaže da se sredstva navedena u amandmanima uzmu iz Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata sa pozicije - intelektualne i osobne usluge koje za 2003. rastu po stopi od 647 posto. Očitujući se o amandmanu ministar **Strugar** je rekao kako Vlada djelomično prihvaća prvi amandman (gleda takvih osnovnih škola). U ime Odbora reagirao je zastupnik **Hervoja Kraljević (LIBRA)**. Ustvrdio je da će se odmah osvrnuti i na sufinanciranje privatnih i alternativnih srednjih škola. Drži kako izjava Vladina predstavnika nije baš sasvim točna jer je prvim amandmanom Odbor predložio povećanje sredstava na blizu dva milijuna kuna, a Vlada je odobrila još veće povećanje. Drugim je amandmanom Odbor zahtijevao 2,5 milijuna više sredstava za takve srednje škole jer u odnosu na osnovne škole u ovim srednjim je dvostruko više učenika. Stoga nije jasno zašto se inzistira na jednakom iznosu sredstava i za takve osnovne i srednje škole, kada bi bilo pravednije da je taj iznos proporcionalan broju daka u školama. Ipak, većinom glasova Odbor je odlučio povući oba svoja amandmana, zaključio je zastupnik **Kraljević**.

Na istu je proračunsku poziciju amandman podnio **Klub zastupnika SDP-a**. Tražio je da se za program privatnih i alternativnih škola u osnovnom obrazovanju povećaju predloženi iznos od 1.622.363,00 kune na 2.000.000 kuna, ali nakon konstatacije ministra **Strugara** da se taj zahtjev djelomično prihvaća amandmanom Vlade, mr.sc. Mato Arlović povukao je u ime Kluba onaj dio amandmana kojeg Vlada svojim amandmanom nije prihvatila.

Više sredstava za program privatnih i alternativnih škola

Ante Grabovac (HSL) založio se da se za rekonstrukciju zgrade osnovne škole Stjepana Radića u Imotskom umjesto 3 450.000 kuna izdvoji 6 000.000 kuna. Ministar **Strugar** je to odbio prihvatiti jer su, kaže, sredstva od 3 milijuna i 450 tisuća koliko je predloženo Proračunom dostatna za realizaciju projekta u 2003. Amandman nisu prihvatili niti zastupnici.

Uz isto obrazloženje ministar **Strugar** je odbio prihvatiti zahtjev **Ivana Kolara (HSS)** da se za izgradnju Centra Sunce za djecu s teškoćama u razvoju OŠ Antun Gostovinski u Koprivnici predloženi iznos 4.387.004,00 kuna uveća za 982.996,00 kuna i tako za tu namjenu ukupno osigura 5.370.000,00 kuna. Zastupnik je povukao amandman.

Klub zastupnika SDP-a smatra da bi trebalo povećati sredstva za program privatnih i alternativnih škola u Srednjoškolskom obrazovanju sa 1.622.363,00 na 4.500.000,00 kuna. Vlada je svojim amandmanom djelomično prihvatila taj amandman pa je mr.sc. **Mato Arlović** u ime Kluba povukao onaj dio amandmana kojeg Vlada nije prihvatila.

Smisao amandmanskog zahtjeva **Kluba zastupnika LIBRE** je osigurati veću svotu novca za poboljšanje rada s učenicima. Tako je u razdjelu Ministarstva prosvjete i športa Klub predložio povećanje sredstava za stručno usavršavanje i izobrazbu učitelja i nastavnika sa 4.500.000 kuna na 5.830.000 kuna. U dijelu ovog razdjela koji se odnosi na upravu i administraciju Klub je također intervenirao tražeći da se za stručno usavršavanje zaposlenika umjesto 155.000 kuna izdvoji 25.000 kuna, a za intelektualne i osobne usluge umjesto 574.026 kuna 474.026 kuna. A kada je riječ o Zavodu za školstvo Klub predlaže da se za stručno usavršavanje zaposlenika osigura 105.000 kuna, a ne 405.000 kuna kako je predloženo u Proračunu, odnosno 210.683 kuna a ne 1.010.683 kuna predloženih u Proračunu za intelektualne i osobe usluge.

U ime Kluba dr.sc. **Zrinjka Glovacki-Bernardi** obrazložila je odluku Kluba da povuče amandman u međuvremenu pristiglim saznanjem da je došlo do promjene Zakona o izvršenju proračuna, i da su predviđena sredstva za novo zapošljavanje stručnih suradnika u školama što će pomoći poboljšanju rada s učenicima.

U nastavku ministar **Strugar** prihvatio je amandman zastupnice **Vesne Podlipeć (SDP)** jer je, kaže, riječ o jednoj tehničkoj doradi amandmana i ne povlači za sobom financijske posljedice. Zastupnica je predložila da se u razdjelu Ministarstva prosvjete i športa pozicija K 310759 - Izgradnja zgrade i športske dvorane obrtno-tehničke škole u Splitu promijeni u "6 srednjih škola Split - izgradnja šport-

ske dvorane", a iznos 8.000.000 kuna u 6.000.000 kuna.

Za opremanje dječjeg vrtića Lastovo **Dubravka Šuica (HDZ)** je predložila izdvajanje iznosa od 500.000,00 kuna. Nakon Vlade amandman nisu prihvatili niti zastupnici.

Vlada je odbila prihvatiti amandmanski zahtjev **Romana Meštrovića (SDP)** da se osigura 1.000.000 kuna za izgradnju dječjeg centra Voštarica. **Vlada** drži da će predloženih 500.000 kuna koliko je za tu namjenu predložila u Proračunu biti dovoljno za početak realizacije projekta Centra za odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju. Zastupnik **Meštrović** upozorio je da za početak tih radova treba točno 840.000 kuna i izrazio nadu da će se u međuvremenu namaknuti ta sredstva. Zadovoljan je što se i ovako malo novca našlo u Proračunu budući da se radi o Centru za hendikepiranu djecu. To znači da zaista idemo susret civilizacijskim zemljama, rekao je, među ostalim, Meštrović i povukao amandman.

Vesna Škare-Ožbolt (DC) zatražila je da se na poziciji - rashodi za zaposlene u osnovnoškolskom obrazovanju Ministarstva prosvjete i sporta iznos od 2.871.715.466 kuna poveća za 345 milijuna kuna te da iznosi 3.216.715.466 kuna.

Odbijajući amandman ministar **Strugar** je ustvrdio da je došlo do povećanja sredstava za plaće u osnovnim i srednjim školama (200 milijuna kuna) što je u izravnoj vezi sa člankom 43. Zakona o izvršenju Državnog proračuna.

Amandman je prepušten zastupnicima koji su prihvatili stav i obrazloženje predstavnika Vlade.

Vladin je predstavnik odbio zahtjev zastupnika **Božidara Kalmete (HDZ)** da se u Proračun uvrsti nova pozicija - izgradnja OŠ Bili Brig u Zadru i za to izdvoji 10.000.000,00 kuna. Ministar **Strugar** je rekao kako se rješenje mora naći u decentraliziranim sredstvima. Glasovanjem zastupnici su potvrdili Vladin stav.

Uz isto je objašnjenje ministar **Strugar** odbio i amandmanski zahtjev **Kluba zastupnika Hrvatskog bloka** da se novom proračunskom pozicijom osigura 7.000.000,00 kuna za izgradnju III faze OŠ Mejaši. Nije pomoglo ni upozorenje predstavnika Kluba, zastupnika **Ivice Tafre** da bi Vlada ipak trebala iznaći neka sredstva jer se radi o školi u koju iz godine u godinu raste broj učenika, škola radi u tri smjene, i planira se uvođenje

četvrte smjene, a dio nastave odvija se u crkvi, nema grijanja niti športske dvorane. Zastupnici su odbili prihvatiti predloženi amandman.

U nastavku sjednice dva amandmana zastupnika PGS-a, povukao je **Darijo Vasilčić** u svoje i u ime stranačkog kolege **mr. Nikole Ivaniša** da se za izgradnju zgrade O.Š. Frana Krste Frankopana u Krku u Proračunu nađe 8.000.000 kuna, a predviđena proračunska sredstva (5.000.000 kuna) za izgradnju zgrade O.Š. M. Martinovića, Mali Lošinj povećaju (2.000.000 kuna) nakon što je ministar **Strugar** uz istovjetno objašnjenje kao i u prethodna dva zahtjeva odbio prihvatiti amandman, te kako je planiranih oko 5 milijuna kuna dovoljno za realizaciju projekta OŠ M. Martinovića, Mali Lošinj u 2003. godini.

Nije prihvaćen (uz upućivanje na decentralizirana sredstva) amandman **Velimira Pleše (HDZ)**, kojim je zatraženo da se 5 000.000 kuna predvidi za izgradnju OŠ Kotoriba. **Vlada** je ostala kod istog stajališta i nakon podsjećanja zastupnika **Pleše** da je prilikom donošenja Državnog proračuna za 2002. godinu imao isti takav amandman kada je ministar rekao da će se to svakako riješiti proračunom za 2003. godinu. Zastupnik je ustrajao na amandmanu, ali ga zastupnici nisu prihvatili.

Uz isto objašnjenje **Vladina predstavnika** istu je sudbinu doživio i slijedeći amandman zastupnika **Pleše**, ali ovaj put da se u Proračunu izdvoji 5.000.000 kuna za izgradnju OŠ Orehovica. Iako je zastupnik upozorio da se radi o školi koju pohađa veliki broj romske djece, na to nedavno obećanje ministra koji je čak nekoliko puta posjetio Međimurje da će gdje god je to moguće pomoći toj djeci u njihovom školovanju, Vlada je ostala kod svog stava, a i zastupnici glasovanjem nisu prihvatili amandman.

Program CEB

Usljedio je izjašnjavanje o amandmanskim zahtjevima **Drage Krpine (HDZ)**. Najprije je ministar **Strugar** odbio prihvatiti otvaranje nove pozicije vrijedne 1.400.000 kuna za izgradnju novog objekta - OŠ Paljuv. Vlada, rekao je ministar **Strugar**, ne može prihvatiti ovaj amandman te upozorio kako ima više amandmana na koje će morati na ovakav način odgovarati jer se odgovor nalazi u

razdjelu 0,35 - Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo odnosno kreditu Banke za razvoj u Vijeću Europe. A kada je riječ o projektu vezanom za tu područnu školu u analitici stoji da je planirano milijun i 827 tisuća kuna.

Na to ga je zastupnik **Krpina** podsjetio na svoj prošlogodišnji zahtjev za obnovu 12 seoskih škola u Zadarskom zaleđu te OŠ i Srednju školu u Benkovcu. Na sve te njegove amandmane, kaže, ministar **Strugar** je odgovorio "to će se financirati iz programa CEB 3" dok je zamjenik ministra financija rekao kako će se program CEB 3 svakako realizirati u 2002. godini. Kako predstavnicu Vlade nisu u ovom slučaju održali riječ, zastupnik **Krpina** smatra kako nema nikakvog razloga vjerovati im da će to učiniti u 2003. godini. A iz Ministarstva javnih radova, opet upozoravaju kako će se to realizirati kroz program CEB 5, a to je za zastupnika **Krpina** neozbiljno i neodgovorno, a nije pozitivno niti s pedagoškog stanovišta. Zatražio je glasovanje o ovom, ali i o svim ostalim amandmanima koji slijede.

Prije glasovanja, opet se oglašio ministar **Strugar** upozorivši da je program CEB 1. obuhvatio Vukovarsko-srijemsku i Osječko-baranjsku županiju, a u proteklih godinama uređene su 32 škole i utrošeno 170 milijuna kuna. Zatim je došao CEB 2. koji je obuhvatio ostale županije, obnovljene su 42 škole i utrošeno 236 milijuna kuna, a u ovom sada kreditu analitikom je obuhvaćeno 126 škola s planiranim iznosom od 550 milijuna kuna, istina u naredne tri godine, zaključio je ministar **Strugar**.

Usljedio je glasovanje, a amandman nije dobio podršku zastupnika.

Bez rasprave nisu prihvaćena niti tri ostala amandmanska zahtjeva zastupnika **Krpine** - da se u proračunu dodaju nove stavke za: izgradnju OŠ Rupalj i za to osigura 1.000.000 kuna, 3.000.000 kuna za izgradnju OŠ Islam Latinski, a za OŠ P. Zoranića, Stankovci - izgradnju objekta OŠ Vukšić 2.000.000 kuna.

O amandmanu zastupnika **Borisa Mahača (SDP)** nije se glasovalo jer ga je **zastupnik povukao** nakon objašnjenja ministra **Strugara** da ga ne prihvaća zbog promjene sustava financiranja i decentraliziranih sredstava. Zastupnik je zatražio da se u Proračunu predvidi nova pozicija i na njoj osigura 3.000.000 kuna za izgradnju zgrade OŠ Dugo Selo. Kako

je objasnio zastupnik, velika je potreba za novom školom jer se u zadnjih 10 godina za više od 40 posto povećao broj stanovnika tog mjesta (sa 9000 na 14.000 stanovnika). Zastupnik tvrdi kako decentralizirana sredstva u Županiji Zagrebačkoj nisu dostatna za početak ove investicije pa je to bio razlog što je podnio amandman, ali s obzirom na Vladin stav povlači amandman iskreno se nadajući da će se ovo pitanje riješiti na drugi način.

Na isti se potez odlučio i **Ivan Kolar (HSS)** koji je tražio da se u Proračunu izdvoji 2.200.000,00 za izgradnju OŠ Kloštar Podravski, Područna škola Huha Katalena, 1.250.000,00 kuna za OŠ Sv. Petar Orehovec, Područna škola Fodrovec, i 1.800.000,00 kuna OŠ Ljudevita Modeca, Križevci, Adaptacija vanjske fasade.

Zahtjev **Kluba zastupnika IDS-a** odnosio se na gradnju Oš. Buzet i iznalaženje 1.000.000 kuna za tu namjenu u Proračunu za 2003. godinu. Nakon Vlade amandman nisu prihvatili ni zastupnici.

Zastupnici **Baltazar Jalšovec (LIBRA)**, **Dragica Zgrebec (SDP)** i **Željko Pavlic (LIBRA)** predložili su Vladi da u Proračun unese slijedeće tri stavke - 1.500.000 kuna za dogradnju Područne škole Držimurec-Strelec, 2.000.000 kuna za nadogradnju i izgradnju sportske dvorane OŠ Mala Subotica, 4.000.000 kuna za izgradnju OŠ Kotoriba, a 4.000.000 kuna za izgradnju sportske dvorane OŠ Štrigova. Nadogradnja i izgradnja sportske dvorane OŠ Mala Subotica riješeni su Vladinim amandmanom, ustvrdio je ministar **Strugar**, prijedlog u svezi s izgradnjom OŠ Kotoriba Vlada ne može prihvatiti jer je riječ o decentraliziranim sredstvima, dok bi se izgradnja sportske dvorane u Štrigovi trebala naći u kreditu Vijeća Europe.

U ime podnositelja amandmana **Dragica Zgrebec** zahvalila je Vladi na djelomičnom prihvaćanju amandmana, ali izrazila očekivanje da se i za OŠ Kotoriba nađu sredstva u Proračunu u onom dijelu koji će se odnositi na učenike romske populacije kojih je u trenutku kada ta škola bude operativna za izgradnju biti oko 30 posto. Neprihvaćeni dio amandmana njegovi podnositelji povlače, zaključila je zastupnica Zgrebec.

Za sanaciju zgrade OŠ Stjepan Ivičević - Makarska **Branka Baletić (SDP)** predložila je povećanje sred-

stava (sa 159.932.585 na 161.000.000 kuna) što Vlada nije prihvatila. Zastupnica Baletić upozorila je da je riječ o školi koja je stara više od 40 godina i u lošem je stanju. Vjeruje ipak da će se iduće godine pronaći sredstva za to i povlači amandman.

Isto je postupila i **Marijana Petir (HSS)** kada je zatražila 400.000 kuna za plinifikaciju Područne škole Grabričina. Ovo je jedna od rijetkih područnih škola koja ima dovoljno učenika i stoga izražava nadu da će ukoliko se u decentraliziranim sredstvima ne nađe 400.000 kuna Ministarstvo imati razumijevanja tijekom slijedeće godine i pomoći školi.

Opet je uslijedila serija amandmana zastupnika **Drage Krpine (HDZ)**. Nisu prihvaćeni njegovi amandmanski zahtjevi da se za sanaciju OŠ Smilčić, a isto tako i OŠ Medvida osigura po 1.000.000 kuna (za svaki objekt posebno). Isti je zastupnik zatražio 4.500.000 kuna za sanaciju objekta i izgradnju sportske dvorane OŠ P. Zoranića u Stankovcima, ali je ministar **Strugar** to odbio prihvatiti te ustvrdio kako se taj projekt nalazi u CEB projektu i spomenuo brojku od 5 milijuna 746 tisuća kuna. Zastupnik Krpina ustvrdio je kako je eto ministar dao javno obećanje da će se ta sportska dvorana raditi iz CEB projekta, samo nije rekao kojeg po redu, no zastupnik ga, zajedno sa stanovnicima Stankovaca drži za riječ, i bit će im drago ako se projekt realizira. Nakon toga zastupnik Krpina povukao je taj svoj amandman.

Bez rasprave, ali nakon glasovanja zastupnici nisu prihvatili slijedeće amandman zastupnika **Krpine**: da se za sanaciju OŠ Popovići osigura 500.000 kuna, 1.000.000 kuna za sanaciju OŠ Bruška, 2.000.000 kuna za sanaciju OŠ Tinj, 800.000 kuna za sanaciju OŠ Nadin, a 400.000 kuna za sanaciju OŠ Prkos. Za obnovu stare zgrade OŠ Benkovac zastupnik **Krpina** zatražio je 7.000.000 kuna. Ministar **Strugar** je rekao kako Vlada ne može prihvatiti ovaj amandman, ali je glede tog projekta predviđeno (procjena je) 9 milijuna 583 tisuće kuna. Braneći amandman zastupnik **Krpina** upozorio je na činjenicu da je riječ o staroj zgradi, i vjerojatno jedinom mjestu u Hrvatskoj gdje u istu zgradu idu učenici osnovne i srednje škole. I lani je, kaže, predlagao isti amandman i dobio obećanje da će se taj projekt napraviti 2002. godine, a do dana današnjeg nije napravljeno

ništa. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

A **Klub zastupnika Hrvatskog bloka** predložio je da se u proračunu iznađe 500.000 kuna za adaptaciju zgrade Područne škole Vrbno, općina Bednja. Iako je odbio prihvatiti amandman ministar **Strugar** je upozorio da se ovaj projekt nalazi u programu razvoja i da su za to planirana sredstva od 6 milijuna 722 tisuće kuna. Istupajući u ime podnositelja amandmana **Krunoslav Gašparić** ustvrdio je da taj iznos djeluje optimistički te izrazio nadu da će ljudima u toj maloj općini Bednja uz samu granicu s Republikom Slovenijom biti lakše. Podvukao je zatim kako je ovdje riječ o područnoj školi Vrbno staroj više od 150 godina, a uvjeti u kojima se školuju ta djeca s početka su prošlog stoljeća. Zamolio je zastupnike da ovaj kao i slijedeći amandman (odnosi se na područnu školu Cvetlin) prihvate zastupnici, ako već neće Vlada. Glasovanjem, međutim, zastupnici su se priklonili stavu Vlade.

Zahtjevi za dogradnjom škola

Mr. **Željko Glavan (HSL)** zatražio je da se za izgradnju sportske dvorane za potrebe osnovnih škola u Crikvenici izdvoji 3 milijuna kuna. Amandman Vlada **nije prihvatila**, uz objašnjenje ministra prosvjete i športa dr.sc. Vladimira Strugara da su sredstva decentralizirana. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Ivan Jarnjak (HDZ) zatražio je da se za projekt osnovne škole "Mače" dogradnje učionica i sanitarija te dogradnju sportske dvorane uloži ukupno 9.175.408 kuna. Amandman je **odbijen** jer je riječ o decentraliziranim sredstvima i ministar prosvjete i školstva vjeruje da će Krapinsko-zagorska županija upravo iz tih sredstava pomoći toj školi. Zastupnik Jarnjak objasnio je kako se radi o jedinog školi u Hrvatskom zagorju koja ima prirodan prirast učenika pa joj zbog toga nedostaje prostora. Naglasio je kako je prošle godine govoreno o istom problemu u kontekstu da će problem biti riješen. Smatra da Krapinsko-zagorska županija nema toliko novaca kako bi to sama napravila. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Vladimir Jarnjak (HDZ) zatražio je da se za projekt izgradnje sportske dvorane od 620 m² u osnovnoj školi

Tuhelj uloži 3.7 milijuna kuna. Amandman nije prihvaćen jer se ne prihvaćaju novi objekti, a sredstva za to nisu decentralizirana. Zastupnik Jarnjak smatra da će se događati da će županije koje imaju veći proračun biti u mogućnosti financirati projekte dok Krapinsko-zagorska županija to nije u stanju. Smatra da se neprihvatanjem amandmana zapravo prihvaća "status quo", odnosno iz godine u godinu pogoršavaju se uvjeti rada u tim školama. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Velimir Pleša (HDZ) zatražio je da se u Kapitalnim projektima doda stavka da se za osnovnu školu Mala Subotica izdvoji za dogradnju područne škole Držimurec-Strelec 1.5 milijuna kuna te za nadogradnju i izgradnju sportske dvorane osnovne škole Mala Subotica 4 milijuna kuna. Amandman je djelomično prihvaćen. Zastupnik je zadovoljan djelomičnim prihvaćanjem amandmana, jer je Međimurskoj županiji oduzeto 7 milijuna kuna za školu u Čakovcu, kao i zbog pitanja Roma. Zastupnik je povukao amandman. Ministar prosvjete i športa dr.sc. **Vladimir Strugar** je objasnio da ga Vlada ne može ovako prihvatiti, ali se on također nalazi na razdjelu Ministarstva za javne radove, obnovu i garditeljstvo. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Marija Bajt (HDZ) zatražila je da se za izgradnju sportske dvorane osnovne škole "Ivan Goran Kovačić" izdvoji 4 milijuna kuna te sredstva osigurati iz proračunske pričuve. Ministar Strugar objasnio je da Vlada ne prihvaća amandman zbog promjene sustava financiranja osnovnog i srednjeg školstva i decentralizacije. Zastupnica Bajt obrazložila je da se radi o osnovnoj školi Ivana Gorana Kovačića u Velikoj i o izgradnji sportske dvorane čija je izgradnja započela 1995. godine, a za njezin završetak nedostaje još 8 milijuna kuna. Radi se o 537 učenika iz 24 razredna odjeljenja koja nemaju uvjete za tjelesnu kulturu u zimskim uvjetima. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

S istim obrazloženjem Vlada nije prihvatila sljedeći amandman iste zastupnice, a odnosi se na izgradnju sportske dvorane u osnovnoj školi "Mladost" - Jakšić te su zatražena sredstva od 1,6 milijuna kuna koja bi se osigurala iz proračunske pričuve. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Odbijen je amandman zastupnika **Božidara Kalmete (HDZ)** za izgradnju osnovnoškolske dvorane "Poličnik" u iznosu od 5 milijuna kuna.

Nije prihvaćen ni amandman zastupnika **Ivana Jarnjaka (HDZ)** kojim je zatražio sredstva u iznosu od 15 milijuna kuna za srednju školu Pregrada. Ministar Strugar objasnio je da Vlada ne može prihvatiti prijedlog jer su sredstva od 9.5 milijuna kuna predložena u državnom proračunu dostatna za završetak školske sportske dvorane kao i nabavu potrebne opreme. Zastupnik Jarnjak rekao je da je za kompletno dovršenje sportske dvorane potrebno još 15 milijuna kuna. Zastupnik se boji da škola neće biti dovršena do kraja 2003. godine što ulazi u 5. godinu izgradnje škole. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Ivan Kolar (HSS) zatražio je 6.016 milijuna kuna za dogradnju krila školske zgrade gimnazije Ivana Zakmardija Dijanovečkog u Križevcima za potrebe srednje škole Ivan Seljanec te za učenički dom Križevci za izgradnju nove zgrade u iznosu od 7.788 milijuna kuna. Vlada nije prihvatila amandman jer je riječ o decentraliziranim sredstvima. Zastupnik je povukao amandman.

Učenci Benkovačke srednje škole pod kišobranima

Drago Krpina (HDZ) zatražio je sredstva za sanaciju objekta srednje škole Benkovac u iznosu od 1.5 milijuna kuna. Zastupnik Krpina objasnio je da su Hrvatski sabor prošle godine posjetili učenici srednje škole iz Benkovca te ispričali problem prokišnjavanja školskog krova te da u učionicama ponekad sjede pod kišobranima. Tada im je obećano da će zastupnici podnijeti amandmane na Proračun za 2002. i tako pomoći u popravku krovišta škole. Amandmani su podneseni, no obećanje nije održano te je pozvao zastupnika koji je tada podnio amandman da se zajedno ispričaju učenicima, a dojam bi mogli popraviti ako bi zajedno glasovali za prijedlog amandmana. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Klub zastupnika IDS-a podnio je amandman za adaptaciju stare Mornaričke škole u gradu Malom Lošinj, u iznosu od milijun kuna. Vlada nije prihvatila amandman, a glasovanjem

zastupnici također nisu prihvatili amandman.

Ivan Jarnjak (HDZ) podnio je amandman za srednju školu Zlatar i adaptaciju zgrade u iznosu od 4,5 milijuna kuna. Ministar Strugar objasnio je da amandman ne može prihvatiti u ovom obliku jer je srednja škola završena i predana na korištenje, a za dodatna ulaganja sredstva treba tražiti u proračunu županije koja je i osnivač, a i sredstva su decentralizirana. Zastupnik Jarnjak je objasnio da je škola stavljena u uporabu, ali nije dovršena te su potrebna sredstva za adaptaciju četiri učenička prostora i dovršenja dvorane. Tvrdi da je i prošle i prethodne godine podnio amandmane na iste objekte i tada to nije bilo dato u račun županije već je država trebala isfinancirati, a sada je objašnjenje da sve to treba isfinancirati županija. Smatra da to županija nije u stanu učiniti iz svojih sredstava. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Klub zastupnika IDS-a tražio je za grad Umag za gradnju sportske dvorane iznos od 2 milijuna kuna. Vlada nije prihvatila amandman jer je riječ o decentraliziranim sredstvima. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Dr.sc. **Furio Radin (nezavisni)** tražio je za izgradnju sportske dvorane talijanske srednje škole Pula 1.8 milijuna kuna. Vlada nije prihvatila amandman, a glasovanjem zastupnici također nisu prihvatili amandman.

Tonči Žuvela (SDP) zatražio je 100 tisuća kuna za pripremu dokumentacije za osnivanje sportskog centra za ljetne sportove na Korčuli (Badija). Ministar Strugar objasnio je da se amandman ne može prihvatiti u ovom obliku prije nego što se naprave određene preradnje, a ukoliko do toga dođe s obzirom na iznos moguće ga je riješiti u okviru sredstava sporta. Zastupnik je povukao amandman.

Kastav bez sportske dvorane

Dario Vukić (HDZ) zatražio je 2,5 milijuna kuna za izgradnju sportske dvorane u naselju Kastav u gradu Kastav. Vlada nije prihvatila amandman jer su sredstva decentralizirana. Zastupnik Vukić rekao je da se amandman odnosi na izgradnju sportske dvorane u gradu Kastvu, koji kao niti okolna mjesta nema sportsku dvoranu. U prvoj fazi je osigurano zemljište za gradnju,

dobivene su ponude za izradu dokumentacije i osigurana sredstva iz proračuna grada Kastva za 2003. godinu u iznosu od 130 tisuća kuna za izradu projektne dokumentacije. Procijenjena vrijednost cijelog projekta izgradnje športske dvorane je 8 milijuna kuna u što ne pripada zemljište u vlasništvu grada Kastva. Predviđena je izgradnja u 3 faze. U prvoj polovici 2003. godine bit će završena prva faza, to jest, projektna dokumentacija, u drugoj polovici sljedeće godine trebalo bi pristupiti drugoj fazi, to jest, početku izgradnje same športske dvorane. Treća faza je predviđena za 2004. godinu. Na području grada Kastva živi 1680 djece i postoji niz klubova i športskih organizacija koji nemaju adekvatan prostor za djelovanje. Izgradnjom športske dvorane omogućio bi se niz drugih aktivnosti građana koji nemaju isključivo športski karakter. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Vesna Škare-Ožbolt (DC) zatražila je 10.8 milijuna kuna za dvoranu ekonomske škole u Vinkovcima. Vlada nije mogla ovako prihvatiti amandman jer je isplanirala 2.947 milijuna kuna što je dovoljno da se taj projekt završi u 2003. godini. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Vesna Podlipec (SDP) predložila je da se iza pozicije izgradnja zgrade i športske dvorane Obrtno tehničke škole, Split doda nova pozicija koja glasi: "izgradnja Obrtno-tehničke škole, sa iznosom od 2 milijuna kuna. Vlada je prihvatila amandman jer je riječ o tehničkoj doradi naziva projekta.

Ivan Jarnjak (HDZ) zatražio je za izgradnju športske dvorane u srednjoj školi Oroslavje 5,672.000 kuna. Amandman nije prihvaćen jer za izgradnju treba pronaći sredstva u decentralizaciji. Zastupnik Jarnjak je isti amandman predložio lani i preklani. Uvjeti u kojima žive i rade djeca nisu primjerena standardima prosjeka RH. Podsjetio je da se decentralizacija dogodila u županijama gdje su prihodi manji. Zastupnici nisu prihvatili amandman.

Drago Krapina (HDZ) zatražio je za izgradnju športske dvorane u srednjoj školi Benkovac 3 milijuna kuna. Predstavnik Vlade objasnio je da Vlada RH već radi na tom projektu. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Ivan Jarnjak (HDZ) zatražio je 10 milijuna kuna za izgradnju športske

dvorane u gimnaziji Krapina. Vlada nije prihvatila amandman jer su sredstva od 5 milijuna kuna predložena u državnom proračunu, dostatna za realizaciju druge faze projekta, adaptaciju i sanaciju. Zastupnik Jarnjak je objasnio da je to jedna od najstarijih gimnazija u tom dijelu Hrvatske, a bez športske dvorane i športske aktivnosti. Smatra da nije u redu što nakon petogodišnje adaptacije i dogradnje nisu nađena sredstva za treću fazu odnosno izgradnju športske dvorane. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Dubravka Šuica (HDZ) zatražila je u glavi kapitalni projekti 1.594.267,33 kuna za sanaciju športske dvorane. Vlada nije mogla prihvatiti ovakav amandman, ali se u narednoj godini za tu svrhu planiraju sredstva u okviru Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Problemi djece nestalih civila

Jadranka Kosor (HDZ) zatražila je da se povećaju sredstva za civilne žrtve rata sa 35.721.118 na 48.144.912 kuna kao i povećanje sredstava za zaštitu vojnih i civilnih invalida rata sa 435.654.310 na 472.388.250 kuna. Vlada nije prihvatila amandman jer su predviđena sredstva dostatna i za jedno i za drugo. Pretpostavlja da je zastupnica predvidjela da se zbog trogodišnjeg prosjeka svake godine broj korisnika u toj populaciji smanji za 2000 i stoga su sredstva dostatna. Zastupnica Kosor je objasnila da je predložila amandman mislivši o zakonu koji se nalazi u saborskoj proceduri i predvidjela je da će Ministarstvo rada i socijalne skrbi, kao što je već obećalo udrugama civilnih žrtava iz Domovinskog rata, povećati prava odnosno proširiti prava prema njihovim zahtjevima. Traži da se predviđena sredstva na ovoj poziciji za civilne žrtve rata, odnosno, zaštitu vojnih i civilnih invalida rata, vrati na razinu iz 2002. godine, jer su ta sredstva u proračunu za sljedeću godinu smanjena. Civilne žrtve, dakle stradalnici iz Domovinskog rata imaju mnoge probleme. Posebno je ukazala na problem djece nestalih civila, oni navršivši 15 godina života i kada se prestanu redovito školovati gube pravo na obiteljsku invalidninu. Zamolila je da se prihvati amandman jer to ne znači povećanje sredstava. Ministar Vidović objasnio je da je za

provođenje zakona mjesečno potrebno 2,2 milijuna kuna, to jest godišnje 26,5 milijuna kuna. Uzevši smanjenje od 2000. u proračunu ostaje 30 milijuna kuna, dakle bit će više sredstava no što je potrebno, ostaje još 3,5 milijuna kuna i novci su osigurani. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Dubravka Horvat (SDP) i **Ljubica Lalić (HSS)** predložile su amandman da se predvide sredstva za "Zlatni Cekin" - Centar za rehabilitaciju invalidne djece u Slavenskom Brodu u iznosu od 100 tisuća kuna. Vlada nije prihvatila amandman uz objašnjenje ministra Vidovića da Centar za rehabilitaciju invalidne djece u Slavenskom Brodu "Zlatni Cekin" nije osnovala RH, a nije čak ni upisan u Registar ustanova socijalne skrbi. **Dubravka Horvat (SDP)** dodala je da je "Zlatni Cekin" centar za rehabilitaciju invalidne djece u Slavenskom Brodu i ujedno jedina ustanova u RH koja se bavi zbrinjavanjem i odgojem hendikepirane djece. U okviru Centra djeluje i poliklinika te bi u cilju kompletiranja stručnog tima bilo dobro zaposliti jednog djelatnika visoke stručne spreme. Smatra da je ministrovu obrazloženje logično. Budući da su zastupnici iz te županije uvrstili Centar u prioritete djelovanja potruditi će se da sredstva izdvoje unutar sustava socijalne skrbi. Zastupnica je povukla amandman.

Nije prihvaćen amandman **Josipa Sesara (HDZ)** (sredstva za Centar za rehabilitaciju invalidne djece u Slavenskom Brodu Zlatni Cekin u iznosu od 100 tisuća kuna) uz isto obrazloženje. Zastupnik Sesar smatra da Centar treba sredstva koja bi uložio u osobe koje će raditi s djecom. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Klub zastupnika IDS-a zatražio je iznos od 5 milijuna kuna za uređenje Doma umirovljenika Vila Idola u Gradu Puli. Amandman nije prihvaćen. Objekt na lokaciji Vila Idola planira se napustiti i svoje korisnike preseliti u novi objekt. Taj objekt nije u vlasništvu Ministarstva rada i socijalne skrbi. Za iduću godinu postoje određeni planovi za Dom no ne ovakve namjene, objasnio je ministar Vidović. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Klub zastupnika HSP-HKDU-a zatražio je da se ostale naknade i pomoći, glave Proračuna Ministarstva rada i socijalne skrbi, povećaju na

iznos od 158.240.348, a u sklopu toga predlažu dodatak novog podrazdjela naknade za PDV i trošarine pri kupnji automobila za invalide u iznosu od 3,2 milijuna kuna. Amandman nije prihvaćen. Ministar Vidović je objasnio da su sredstva tražena sredstva osigurana na poziciji Ministarstva rada. Amandman nije dobio potrebnu većinu glasova.

Marija Bajt (HDZ) zatražila je sredstva za Zavod za socijalno-zdravstvenu zaštitu Ljeskovicu u iznosu od 750 tisuća kuna, a sredstva bi trebalo osigurati iz proračunske pričuve. Amandman nije prihvaćen. Ministar Vidović je objasnio da je osigurano 300 tisuća kuna koliko je bilo potrebno, a sve ostalo će se riješiti kroz investicijsko održavanje. Zastupnica Bajt je objasnila da Zavod za socijalnu zdravstvenu zaštitu Ljeskovicu, ima 450 štitičenika različite životne dobi i u vrlo je teškom stanju. No, zastupnica je povukla amandman.

Započinje adaptacija Centra za društvenu brigu o odraslim osobama u Puli

Damir Kajin (IDS) i **Lucija Debeljuh (SDP)** zatražili su da se iznos za Centar za društvenu brigu o odraslim osobama poveća za 6 milijuna na 8 milijuna kuna. Vlada nije prihvatila amandman, a ministar Vidović je objasnio da Dom za psihički bolesne osobe u Puli djeluje na tri lokacije, Vili Idola, Vili Marija i Gregurićevoj ulici. Ministarstvo je za ovu godinu planiralo započeti adaptaciju objekta. Zastupnici su povukli amandman.

Dubravka Šuica (HDZ) zatražila je da se umjesto milijun kuna uvrsti 2,5 milijuna kuna za Centar za socijalnu skrb Ploče. Amandman nije prihvaćen, a ministar je objasnio da je već ove godine izdvojeno 1,4 milijuna kuna, dok cijela investicija iznosi 2.199 milijuna kuna.

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu zatražio je tekuće pomoći unutar opće države te da umjesto iznosa 1.331.584.000 stoji iznos 1.335.684.000 kuna. Vlada nije prihvatila amandman, jer su potrebna sredstva osigurana na poziciji izdataka za mirovinu i mirovinska primanja, a riječ je o dodatku za redovite članove HAZU-a. Zastupnik Kraljević objasnio je da se radi o tome da je izglasan Zakon o mirovinama, o izmjeni zakona o HAZU-a. Pa je za dodatne mirovine, za povećanje

mirovina potrebno oko 4.1 milijuna kuna. Zastupnik je povukao amandman.

Dubravka Šuica (HDZ) tražila je za Zavod za socijalno zdravstvenu zaštitu Blato povećanje iznosa sa 4 na 7 milijuna kuna. Amandman Vlada nije prihvatila jer su sredstva već osigurana. Potpredsjednik je konstatirao da nema potrebne većine za glasovanje.

Vesna Škare-Ožbolt (DC) zatražila je za socijalne ustanove na području Vukovarsko-srijemske županije 69.16.000 kuna. Amandman je odbijen jer nije jasan. Ministar Vidović je objasnio da se u ovom trenutku u Vukovaru gradi Centar za socijalnu skrb i Dom za odrasle osobe Vukovar. Prva investicija iznosi 16.792, a druga 3.4 milijuna kuna, dok je ukupan iznos za te investicije 20 milijuna kuna. Do 2002. godine u toj županiji je utrošeno 115 milijuna kuna za ustanove socijalne skrbi, a u 2003. se planira 10.9 milijuna kuna. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Marija Bajt (HDZ) zatražila je da se iz proračunske pričuve osigura milijun kuna za Dom za starije i nemoćne osobe u Požegi. Vlada nije prihvatila amandman, a ministar Vidović je objasnio da je riječ o decentraliziranoj ustanovi čija se sredstva osiguravaju primjenom Odluke o minimalnim financijskim standardima. Rekao je da su osigurana sredstva za kapitalna ulaganja kao i za Dom u Požegi gdje je planirano 300 tisuća kuna. No, kako nije bilo moguće udovoljiti svim zahtjevima u Hrvatskoj tih je 300 tisuća kuna predloženo za utrošak neke od faza uređenja. Izrazio je žaljenje zbog toga. Zastupnica Bajt objasnila je da se radi o Domu za starije i nemoćne osobe u Požegi koji skrbi o 125 korisnika i pripada drugoj kategoriji. No, da bi ustanova poslovala po zakonu potrebno je uspostaviti jedinicu za pojačanu njegu koju Dom od osnutka nema. Zamolila je za potporu Ministarstva jer ustanova ni sljedeću godinu neće moći osigurati stacionar. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Odbijena isplata odštete oboljelima od trihineloze u Istri

Klub zastupnika IDS-a zatražio je za odštetu oboljelih od trihineloze u Istri

5,5 milijuna kuna. Vlada nije prihvatila amandman jer Ministarstvo zdravstva ne može snositi odštetu. Dok odštetnih zahtjeva prema Ministarstvu zdravstva nije bilo, **Damir Kajin (IDS)** objasnio je da bi oboljelima od trihineloze trebala i država, a i neka područja županije istarske, područje Buzeštine, namiriti štetu. Napomenuo je da je u Istri tijekom nedavnih mjeseci od trihineloze oboljelo 130 osoba. Glasovanjem amandman nije dobio potrebnu većinu.

Marija Bajt (HDZ) i **Jadranka Kosor (HDZ)** zatražile su promjenu stavke s milijun na 2 milijuna kuna za Specijalnu bolnicu Lipik, a potrebna sredstva osigurati iz proračunske pričuve. Zamjenik ministra zdravstva, **Ante Bilić**, rekao je da amandman nije prihvaćen jer su planirana sredstva u državnom proračunu od milijun kuna namijenjena za završetak sanacije krovista tri bolnička objekta u specijalnoj bolnici Lipik. Korištenje sredstava tekuće zalihe proračuna moguće je samo prema uvjetima iz Zakona o izvršavanju Državnog proračuna. Napomenuo je da predlagatelj nije obrazložio namjenu sredstava. **Jadranka Kosor (HDZ)** tvrdi da je obrazloženje dano te je podsjetila da je rebalansom Proračuna za 2002. godinu s te pozicije bolnici Lipik skinuto 1,5 milijuna kuna. Stoga misli da bi bilo pravedno bolnici koja se nalazi u bivšem ratnom području povećati sredstva. Podsjeća da su Lipik i Pakrac nakon Vukovara i Gospića, najrazrušeniji gradovi. Zastupnice su jasno napisale da bi ta sredstva trebalo usmjeriti k okončanju završetka mramornih kupki i fizikalne terapije te uvođenja bolničkoga doma. Bilić se složio sa zastupnicom oko vrijednosti bolnice, no nažalost sredstva posljednih godina nisu povučena s proračuna, konstatiravši da nisu ni utrošena. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Romano Meštrović (SDP) zatražio je 6.770.000 kuna za projektiranje i izgradnju opće bolnice Zadar. Amandman Vlada nije prihvatila s obrazloženjem zamjenika ministra **Bilića** da su planirana sredstva od 770 tisuća kuna namijenjena za dovršetak radova na agregatnoj stanici za projekte odobrenih programa Vijeća Europe što su već ugovoreni planovi od kojih se neće odustati. U okviru programa Vijeća Europe za 2003. godinu za opću bolnicu Zadar

planiran je iznos od 11 milijuna kuna, radovi na jedinici intenzivnog liječenja i centralne sterilizacije i 22,5 milijuna kuna. Zastupnik Meštrović je objasnio da je predao amandman vezano uz neurološko-psihijatarski odjel koji radi kako kaže u "nečovječnim i srednjovjekovnim" uvjetima. Zaključio je obrazloženje time da je očito da svi pacijenti u ovoj državi nisu jednaki pa stoga povlači amandman.

Sonja Borovčak (SDP) je za izgradnju, obnovu i opremanje Opće bolnice Zabok zatražila da se povećaju sredstva sa 4 na 10 milijuna kuna. Vlada nije prihvatila amandman, a zamjenik ministra zdravstva objasnio je da je sredstvima državnog proračuna financirana izrada projekta Opće bolnice Zabok te smatra da nije moguće izdvojiti sredstva iz državnog proračuna za ovu namjenu. Smatra da je za veće zahvate potreban kvalitetan izvor sredstava u čije se iznalaženje mora uključiti županija kao vlasnik zdravstvene ustanove. Dodaje da su za financiranje odjela pedijatrije dostatna predviđena sredstva od 4 milijuna kuna. Zastupnica Borovčak objasnila je da su već obavljani razgovori u Ministarstvu zdravstva s predstavnicima županije i ministrom zdravstva te je dogovoreno da će zajedno krenuti u projekt izgradnje zagorske bolnice. Ocijenila je lošima uvjete rada u bolnici ali se nada da će se već na proljeće kreditnim sredstvima zajednički krenuti u izgradnju opće bolnice. Odustala je od amandmana budući da je dogovor postignut u Ministarstvu zdravstva, a krajem prosinca 2002. godine bit će sklopljen ugovor između županije i ministarstva o izgradnji bolnice.

Istim obrazloženjem je odbijen amandman **Ivana Jarnjaka (HDZ)** za izgradnju, obnovu i opremanje opće bolnice Zabok u iznosu od 15 milijuna kuna. Zastupnik Jarnjak je izjavio da ne može povući amandman te ne može prihvatiti objašnjenja da će svi kapitalni objekti biti financirani iz budžeta Krapinsko-zagorske županije. Podsjeća da je početak izgradnje bio obećan početkom 2001. godine. Tada je zastupnik zatražio sredstva za pedijatriju u bolnici za koju tvrdi da su uvjeti rada užasni te se posao odvija zahvaljujući entuzijazmu medicinskog osoblja. Minimalnim smatra sredstva od 4 milijuna kuna namijenjenih Državnim proračunom. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Nije prihvaćen ni amandman zastupnika **Baltazara Jalšovca (LIBRA)**, **Dragice Zgrebec (SDP)** i **Željka Pavlica (LIBRA)** s objašnjenjem da je sredstvima državnog proračuna financirana izrada projektne dokumentacije za izgradnju polikliničkog stacionarnog paviljona bolnice. Iz državnog proračuna nije moguće izdvojiti veći iznos pa se sredstva trebaju potražiti u županiji, vlasniku zdravstvene ustanove i decentraliziranih sredstava. **Željko Pavlic (LIBRA)** povukao je amandman s obzirom na to da je postignut sporazum između županije i ministarstva o sufinanciranju dogradnje županijske bolnice, a sporazum je potvrđen i na županijskoj skupštini.

Istim obrazloženjem odbijen je amandman **Velimira Pleše (HDZ)** da se za izgradnju i opremanje opće bolnice Čakovec poveća iznos sa 4.850.000 na 20 milijuna kuna. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

S obrazloženjem da su planirana sredstva namijenjena za izgradnju ambulante u Čakovcima, te da tijekom 2003. godine neće biti moguće realizirati veći iznos odbijen je amandman **Želimir Janjića (HSL)** koji je zatražio da se za izgradnju i opremanje doma zdravlja Vukovar iznos od 500 tisuća poveća na 2 milijuna kuna. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Odbijen je i amandman zastupnica **Marije Bajt (HDZ)** i **Jadranke Kosor (HDZ)** da se povećaju izdvajanja za opću bolnicu Pakrac sa milijun na 3 milijuna kuna. Obrazloženo je da je planirani iznos namijenjen za početak uređenja bolničke kuhinje u okviru kredita Vijeća Europe, a sredstva namijenjena završetku radova i opremanju u Pakracu iznose 3.3 milijuna kuna. Korištenje sredstava tekuće zalihe proračuna moguće je prema uvjetima iz Zakona o izvršenju državnog proračuna, a namjenu predlagač nije dao. Zastupnice su povukle amandman.

Povučen je amandman zastupnice **Sonje Borovčak (SDP)** da se mijenjaju sredstva za izgradnju i opremanje Opće bolnice Sveti Duh sa 10 na 5 milijuna kuna i da se za uredsku opremu i namještaj brojka 3.463.532 promijeni u 2.463.532 kuna.

Djelomično je prihvaćen amandman **Dubravke Horvat (SDP)** i **Ljubice Lalčić (HSS)** da se za obnovu i dogradnju Opće bolnice u Novoj Gradiški izdvoji iznos od 3 milijuna kuna. Vladin predstavnik objasnio je da su svjesni

činjenice da je neophodno iznaći potrebno rješenje za kotlovnicu u Općoj bolnici Nova Gradiška, a preraspodjelom sredstava za početak radova na kotlovnici smatra da će predloženih 500 tisuća kuna u okviru državnog proračuna za 2003. godinu biti sasvim dovoljno. Zastupnica Horvat objasnila je da je u bolnici izgrađena samo prva faza i to prije 30 godina te je bolnica u derutnom stanju. Nada se da su predviđena sredstva tek početak u obnovi bolnice. Amandman je povučen.

Nije prihvaćen amandman **Đure Dečaka (HDZ)** da se iznos za Opću bolnicu Virovitica sa 1.5 poveća na 15 milijuna kuna. Vladin predstavnik je objasnio da je sredstvima HZZO-a u 2002. godini financirana izrada projekata, a u planu za 2003. godinu je izdvajanje od 3.38 milijuna kuna za rekonstrukciju dva odjela bolnice, interne i kirurgije. Ove godine bolnica koristi oko 5.54 milijuna kuna decentraliziranih sredstava. Planirana sredstva od 1,5 milijuna kuna u državnom proračunu za 2003. godinu namijenjena su za početak uređenja centralne sterilizacije i hitne pomoći. Zaključno je rečeno da je Ministarstvo zdravstva mišljenja da tijekom 2003. neće biti moguće realizirati veći iznos od planiranog. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Amandman **Kluba zastupnika IDS-a** da se za nabavku opreme za bolnicu Umag izdvoji milijun kuna nije prihvaćen jer se radi o amandmanu koji nije povezan s državnim proračunom to jest za promjenu naziva zdravstvene ustanove potrebno je ispuniti zakonske propise i uvjete te biti u mreži zdravstvenih djelatnosti. Za sada nisu stečeni uvjeti za promjenu statusa ustanove vezane uz amandman. Zastupnici nisu podržali amandman.

Nije prihvaćen amandman **Kluba zastupnika IDS-a** da se za nabavku opreme Opće bolnice Pula izdvoji 10 milijuna kuna obrazloženjem da nema potrebe za financiranje nabavke opreme iz državnog proračuna s obzirom na odluku Vlade RH o sanaciji zdravstvenih ustanova. Ta ustanova sanirana je sa 54.1 milijun kuna te uz korištenje sredstava za decentralizirane funkcije u 2002. godini u iznosu od 9.55 milijuna kuna. Glasovanjem zastupnici nisu prihvatili amandman.

Odbačen je amandman **Kluba zastupnika IDS-a** da se za nabavku opreme KBC Rijeka izdvoji 10 milijuna kuna

uz objašnjenje da je od planiranih 6 milijuna kuna tri namijenjeno građevinskim radovima i tri milijuna kuna za nabavu opreme za Zavod za anesteziologiju, Zavod za oftalmologiju, Zavod za onkologiju KBC Rijeka. Osim toga KBC će sredstvima kredita Vijeća Europe urediti prostor i opremu angiosale te nabaviti opremu za kardiološku djelatnost u vrijednosti od 11.5 milijuna kuna. Glasovanjem zastupnika amandman nije dobio potrebnu većinu.

Nije prihvaćen amandman **Borisa Mahača (SDP)** za povećanje izdvajanja sa milijun na 3,5 milijuna kuna za izgradnju, obnovu i opremanje Doma zdravlja Dugo Selo jer je završetak radova na izgradnji građevine Doma zdravlja uz financijsku podršku od milijun kuna dostatan i dogovoren s lokalnim vlastima. Zastupnik Mahač je objasnio da je Dom zdravlja građevinski dovršen, ali nije opremljen te nedostaje 2,5 milijuna kuna koja namjeravaju namaknuti prodajom stare zgrade Doma zdravlja. No, boji se da se to neće uskoro realizirati jer grad Dugo Selo želi u tom prostoru izgraditi muzej i galeriju. Zastupnik je povukao amandman.

Odbačen je amandman **Kluba zastupnika HDZ-a** da se poveća iznos za naknade građanima i kućanstvima sa 440.6 na 740.6 milijuna kuna. Objašnjeno je da uštede na drugim stavkama HZZO-a nisu moguće te u okviru planiranih sredstava nije moguće povećanje sredstava na poziciji naknada za rodni dopust, opreme za novorođeno dijete i ostale naknade. Zastupnica Kosor smatra da su uštede u državnom proračunu moguće primjerice na poziciji ostale usluge u državnom proračunu, ta stavka se sa 307 milijuna koliko je bilo planirano u 2002. godini povećava za 2003. na 582, dakle za 275 milijuna kuna, što bi bilo dovoljno da se porodiljne naknade vrate na razinu iz 2000. godine što Klub zastupnika HDZ-a traži već treću godinu za redom. Dodala je da je proračunom za 2002. bilo predviđeno 537 milijuna kuna, a za 2003. predviđena su manja sredstva u iznosu od 440 milijuna kuna. To znači da je država već unaprijed planirala da će se u sljedećoj godini roditi puno manje djece što misli da je nedopustivo jer se u 2001. godini rodilo 2.753 djece manje nego godinu ranije, a ta je bila proglašena najstrašnijom u posljednjih 200 godina. Pad nataliteta iznosio je drastičnih 6 posto. Smatra

da postoje načini da se uštedi u državnom proračunu jer je za Sabor odobreno povećanje za 7 milijuna kuna. Drži da je to politička odluka. Glasovanjem zastupnici nisu podržali amandman.

Nema političke volje za vraćanjem porodiljnih naknada na razinu iz 2000. godine

Vesna Škare-Ožbolt (DC) zatražila je da se za naknade građanima i kućanstvima u novcu iznos od 440.6 poveća na 590.6 milijuna kuna, a amandman **nije prihvaćen** uz isto objašnjenje kao i prethodni. Škare-Ožbolt drži da nema političke volje da se naknade vrate na razinu iz 2000. godine. Glasovanjem zastupnici nisu podržali amandman.

Amandman **Kluba zastupnika HSP-HKDU-a** odbijen je kao i prethodna dva a radi se o povećanju iznosa za porodiljni dopust, opremu za novorođeno dijete i ostale naknade sa 440.6 na 519.2 milijuna kuna. Glasovanjem zastupnici nisu podržali amandman.

Odbijen je zatim amandman **Marije Bajt (HDZ)** da se za izgradnju i opremanje Opće županijske bolnice Požega izdvoji 4 milijuna kuna, a potrebna sredstva osigurati iz proračunske pričuve. Objašnjeno je da u predloženom amandmanu nije navedena namjena traženih sredstava te se pretpostavlja da se ne radi o namjeni prema uvjetima iz Zakona o izvršenju državnog proračuna. Napomenuo je da je bolnica u Požegi dobro opremljena, a za tekuće potrebe mogu se koristiti sredstva za decentralizirane funkcije. Zastupnica Bajt je objasnila da dio zgrade ima ravan krov koji prokišnjava dok se ispod njega nalaze operacijske dvorane sa centralnom sterilizacijom. Amandmanom bi se riješila mogućnost smještaja polikliničko konzilijarne ambulante u kojoj se rješava oko 30 posto slučajeva. Zastupnica je zatražila glasovanje jer je unatoč objašnjenju Vladin predstavnik odbio prihvatiti amandman te dodao da ima dovoljno prostora unutar bolnice za takvu djelatnost. Glasovanjem zastupnici nisu podržali amandman.

Vesna Škare-Ožbolt (DC) zatražila je 457.918 milijuna kuna za zdravstvene ustanove na području Vukovarsko-srijemske županije. Amandman nije prihvaćen s objašnjenjem da je u zdravstvene ustanove uloženo oko 200

milijuna kuna u okviru zajma Vijeća Europe. Odobrena sredstva za decentralizirane funkcije u 2001. i 2002. iznosila su 20 milijuna kuna. U državnom proračunu za 2003. Vukovarsko-srijemskoj županiji namijenjena su sredstva u iznosu od 26.5 milijuna kuna i to za izgradnju i opremanje ambulante Gunja i Stari Jankovci, za početak izgradnje ambulante Čakovci, završetak radova na uređenju i opremanju Opće bolnice Vinkovci i Doma zdravlja Vinkovci to jest Nijemci. U 2003. godini Vukovarsko-srijemskoj županiji namijenit će se sredstva za decentralizirane funkcije u iznosu od 16 milijuna kuna što će u 2003. ukupno iznositi 42.5 milijuna kuna. Nakon obrazloženja zastupnica je povukla amandman.

Preskupo opremanje Ministarstva znanosti i tehnologije

Odbačen je amandman **Kluba zastupnika Hrvatskog bloka** kojim se traži brisanje iznosa 1,3 milijuna kuna za uredsko opremanje i namještaj zgrade Ministarstva znanosti i tehnologije. Ministar znanosti i tehnologije, dr.sc. **Gvozden Flego** objasnio je da Ministarstvo funkcionira u dvije zgrade te će u idućoj godini morati otvoriti i opremiti niz međunarodnih ureda koji slijede kao obveza pristupanjem Bolognoskom procesu. Zastupnik **Krunoslav Gašparić (HB)** smatra da su to prevelika sredstva te pita kamo se odlaže stari namještaj i koliko je uopće star. Ministar Flego objasnio je zastupniku da pod stavkom uređenje zgrade Ministarstva slijedi uredska oprema i namještaj, potom instalacije elektroničke opreme. Glasovanjem zastupnika amandman nije dobio potrebnu većinu.

Odbor za znanost i kulturu povukao je amandman te to iznio kao zaključak s prethodno održane sjednice Odbora. Prije povlačenja amandmana Odbor je zatražio u razdjelu 105 glava 10 sva sredstva alocirana u stavci 3239. a ostale usluge u iznosima od 225.843.061, 28.945.481, 12.722.350, 8.623.875, 2.535.932 i 6.856.407 rasporede u znanstveno-istraživačku djelatnost, tehnološki razvoj i međunarodnu znanstvenu suradnju. Da se za programe i projekte znanstveno-istraživačke djelatnosti umjesto iznosa 139.550.701 stavi iznos 220 milijuna kuna. Za znanstvenu opremu i održavanje umjesto iznosa od

25.604.252 stavi 40 milijuna kuna. U razdjelu 105, glava 15, A 622017, stavke 3111 do 3811 umjesto iznosa od 21 treba stajati 35 milijuna kuna. U istom razdjelu, glava 50, 1 676 006 umjesto iznosa od 19.624.000 treba stajati iznos od 25 milijuna kuna. U istom razdjelu, glava 55, A 679006 umjesto iznosa od 7.977.736 treba stajati iznos od 11 milijuna kuna. Glavi 10, F 235787 umjesto iznosa od 8 treba stajati iznos od 12 milijuna kuna. Razliku od 132.845.047 popuniti manjim dijelom iz stavke 3239 ostale usluge u razdjelu 105, glava 10, a uglavnom iz stavki:

1. Naknade za povjerenstva, ukupno te stavke iznose više od 20 milijuna kuna,

2. Uredska oprema ukupno iznosi više od 20 milijuna kuna, a samo Ministarstvu pravosuđa raste za više od 10 milijuna kuna,

3. Zakupnina i najamnina gdje je samo za obnovu voznog parka u MUP-u predviđeno 36 milijuna kuna,

4. Ured za državnu imovinu gdje je porast od 11.6 do 23.6 milijuna kuna.

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu odustao je od amandmana uz objašnjenje predsjednika Odbora **Hrvoja Kraljevića** da je iznos zaista raspoređen za različite namjene, što zadovoljava, no Odbor je izrazio nezadovoljstvo što se shvatilo da se ponovno odgađa početak dobro osmišljenog projekta stambene izgradnje za znanstvene novake.

Zastupnici **Romano Meštrović (SDP)** i **Ivo Fabijanić (SDP)** zatražili su da se iza pozicije redovna djelatnost Sveučilišta u Splitu dodaje pozicija redovna djelatnost Sveučilišta u Zadru. Ministar **Flego** objasnio je da se amandman odnosi na razgraničenje djelatnosti između Sveučilišta u Splitu i novoosnovanog Sveučilišta u Zadru, amandman je stoga prihvaćen uz prijedlog koje je Ministarstvo podnijelo da se razgraničenje vodi u odnosu 80,49 posto sredstava koja pripadaju Sveučilištu u Splitu i 19,51 posto sredstava koja pripadaju novoosnovanom Sveučilištu u Zadru.

Amandman **Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu** je povučen zbog istovjetnosti s prethodnim, a odnosio se na to da se svaka pozicija redovne djelatnosti Sveučilišta u Splitu smanjuje s postotnim indeksom od 80,49 posto, a ostatak s postotnim indeksom od 19,51 posto koja se unosi na iste pozicije na redovnoj djelatnosti Sveučilišta u Zadru.

Ministar **Flego**, predložio da se amandmane od 380 do 391 zbog sadržajne povezanosti razmatra zajedno, pri čemu je amandman 380 kumulativan zastupnice Marijane Petir, a amandmani 381. do 390, su razrađeni po pojedinim studentskim centrima. Stoga su djelomično prihvaćeni svi amandmani. Zatražio je da se rješavaju zajedno utoliko što su amandmani Ministarstva zanosti i tehnologije većeg iznosa od ostalih.

Više sredstava za studentsku prehranu

Marijana Petir (HSS) zatražila je da se za smještaj i prehranu studentskih centara: Zagreb, Osijek, Rijeka, Split, Dubrovnik, Šibenik, Zadar, Varaždin, Slavonski Brod, Požega i Karlovac izvrši sufinanciranje u iznosu od 17 milijuna kuna. Amandman je djelomično prihvaćen. Zastupnica Petir izrazila je zadovoljstvo da je za studentski standard predviđeno više no što je zatraženo sredstava. Zastupnica je predlagala 17 milijuna kuna na bazi 10 tisuća obroka godišnje, a vezano uz najavu da će studentska prehrana poskupjeti. Zastupnica je povukla amandman.

Marija Lugarić (SDP) povukla je 11 predloženih amandmana. Rekla je da su ti amandmani istovjetni u sadržajnoj intenciji, no u iznosima su različiti. Izrazila je zadovoljstvo što se amandmanom poboljšava studentski standard jer se osigurava više od 33 milijuna kuna koje je zastupnica tražila u svojih 11 amandmana. Amandmani su se odnosili na smještaj i prehranu studenata studentskog centra Požega gdje se iznos 2 milijuna mijenja u 2.315.684 kuna. Zatim, smještaj i prehranu Studentskog centra Slavonski Brod sa 2 milijuna mijenja se na 2.315.684 kuna. Smještaj i prehrana Studentskog centra Varaždin sa 3 milijuna na 3.473.526 kuna. Smještaj i prehrana Studentskog centra Zadar sa 4 milijuna na 4.631.368 kuna. Smještaj i prehrana Studentskog centra Šibenik sa 734.248 na 906.877 kuna. Smještaj i prehrana Studentskog centra Dubrovnik sa 7 milijuna na 8.104.895 kuna. Smještaj i prehrana studenata Studentskog centra Split sa 11.553.618 na 13.377.266 kuna. Smještaj i prehrana studenata Studentskog centra Rijeka sa 17.847.910 na 20.665.063 kuna. Smještaj i prehrana studenata Studentskog

centra Osijek sa 23.020.854 na 26.654.516 kuna. Smještaj i prehrana studenata studentskog centra Zagreb sa 98 milijuna na 120.468.535 kuna. Smještaj i prehrana studenata Studentskog centra Karlovac sa 1,581.295 na 1.830.890 kuna.

Uvaživši obrazloženje predstavnika predlagatelja da bi se za kapitalna ulaganja u izgradnju znanstvenonastavnog objekta nasada vinograda i voćnjaka u okviru Poljoprivrednog odjela Veleučilišta u Požegi, mogla koristiti sredstva sa stavke predviđene za poslovne objekte veleučilišta i visokih škola, **Marija Bajt** odustala je od svog zahtjeva da se u tu svrhu osigura 1,4 mln. kuna iz proračunske pričuve. Povukla je i amandman kojim je iz istog izvora tražila milijun 250 tisuća kuna za Studentski centar u Požegi (predlagatelj ga je odbio).

Istu sudbinu doživio je i zahtjev **Tibora Sante (LS)** i **Željka Malevića (SDP)** da se u razdjelu Ministarstva znanosti i tehnologije osigura 5 milijuna kuna za gradnju poslovnog objekta Studentskog centra Osijek. Dodatno obrazlažući taj amandman zastupnik Santo je napomenuo da je lani za izradu projektne dokumentacije već potrošeno 3 mln. kuna (bivši ministar imao je razumijevanja za taj problem) i da se od tog projekta ne smije odustati, s obzirom na mizerne kapacitete za smještaj studenata u Osijeku. Dr. **Flego** je pojasnio da se taj projekt ne napušta, nego da će se financirati s drugih stavki. Najavio je da gradnja studentskog doma u Osijeku započinje 20 prosinca. Nakon toga je zastupnik povukao spomenuti amandman.

Dr. **Flego** je, potom, informirao zastupnike da je Vlada svojim amandmanom djelomično uvažila amandman Kluba zastupnika HSP-HKDU-a. Naime, predvidjela je znatno veća sredstva za tekuće i investicijsko održavanje znanstvene opreme nego što su tražili zastupnici (predlagali su da se iznos od 25,6 mln. kn poveća na 99,2 mln. kn). Budući da podnositelji amandmana nisu bili nazočni u sabornici uslijedilo je glasovanje o njihovom prijedlogu, ali nije prošao.

Zadovoljna time što je Vlada povećala predviđena sredstva za redovnu djelatnost Nacionalne i sveučilišne knjižnice za 7 mln. kuna, **Marija Bajt** povukla je svoj zahtjev za vraćanje tog iznosa na razinu iz 2000. godine (tražila je da se poveća za 16 mln. kuna). Dr. **Flego** je izvijestio zastupnike da Vlada ne može prihvatiti ni

amandman Kluba zastupnika HSP-HKDU-a za povećanje iznosa sredstava za Projekte CARNET (sa 6,6 na 10,9 mln. kuna) budući da je svojim amandmanom predvidjela znatno veća sredstva iz traženog iznosa.

S obzirom na to da je predlagatelj djelomično prihvatio amandman zastupnika SDP-a **Marije Lugarić** i **Zlatka Šešelja** (sredstva za razvoj novih proizvodnih tehnologija uvećana su za 11 mln. kn) podnositelji nisu inzistirali na traženom iznosu od 21 mln. kuna. Povukli su i svoj amandmanski zahtjev za povećanje sredstava za projekte i programe tehnologijsko-istraživačke i razvojne djelatnosti, za gotovo 24 mln. kuna, budući da je Vlada taj iznos uvećala za 10 mln. kuna. Zastupnica **Bajt** je naglasila da i dalje podupiru nastojanje Vlade da se više ulaže u razvoj poduzeća koji se temelji na znanju, a na taj način i u brzi transfer od znanja i znanosti prema gospodarstvu.

U nastavku kažimo i to da je predlagatelj odbio i amandman Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu, kojim se tražilo više sredstava za Akademiju znanosti i umjetnosti (1281,60 kn.). Vlada je predložila nešto drugačiju raspodjelu tih stavki, ali radi se o minimalnoj razlici. Nato je dr. **Hrvoje Kraljević**, u ime Odbora, povukao taj amandman.

Potom su došli na red amandmani za izmjenu pojedinih stavki u razdjelu Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave. Zamjenik ministrice pravosuđa mr.sc. **Miljenko Kovač** izvijestio je zastupnike da Vlada nije prihvatila amandman **Drage Krpine** koji se zalagao za to da se iznos od 150 tisuća kuna, predviđen za "Program sprječavanja zloporabe droga", poveća na 2 mln. kuna. Pojasnio je da njihovo Ministarstvo ima samo administrativno-tehničku ulogu u realizaciji tog programa i da su navedena sredstva predviđena samo za tekuće troškove s tim u svezi. Glavnu ulogu u borbi protiv droge ima Vladin Ured za suzbijanje zloporabe opojnih droga kojem je u Proračunu namijenjeno 5 mln. 246 tisuća plus 2 mln. 800 tisuća kuna. Zastupniku nije bilo jasno na koje se to troškove odnosi sporna stavka od 150 tisuća kuna, i zahtijevao je glasovanje o svom amandmanu (nije prošao). Doministar Kovač je potom objasnio da zbog nedostatka sredstava Vlada ne može prihvatiti ni zahtjev **Dubravke Horvat (SDP)** i **Ljubice Lalić**

(HSS) (identičan amandman podnio je i **Josip Sesar (HDZ)** da se za kupovinu, adaptaciju i opremanje zgrade Županijskog suda u Slavonskom Brodu, umjesto planiranih milijun kuna, predvidi 5 milijuna kuna. Najavio je da će se sredstva za trajno rješenje smještaja tog suda osigurati u dvije faze (krajem 2003. godine platila bi se prva rata a krajem 2004. druga). Uvaživši to obrazloženje zastupnice su povukle svoj amandman, dok je zastupnik Sesar zahtijevao da se o njegovu glasuje (nije dobio "zeleno svjetlo").

Uslijedilo je izjašnjavanje o desetak amandmana Kluba zastupnika IDS-a koji je zahtijevao da se u razdjelu Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave rezerviraju sredstva za kapitalne investicije u pravosuđe na području Istarske županije. Primjerice, za uređenje zgrade Županijskog suda u Puli te kupnju automobila tražili su 300 tisuća kuna. Mr. **Kovač** je informirao zastupnike da je novac za kupnju automobila planiran u drugom dijelu Proračuna - u okviru Projekta nabave vozila - dok su sredstva za najnužnije uređenje sudske zgrade rezervirana na poziciji hitne intervencije. Uvaživši to obrazloženje predstavnik Kluba zastupnika IDS-a **Valter Drandić** povukao je taj amandman. Međutim, nije želio odustati od njihova amandmanskog zahtjeva za osiguranje 2 milijuna kuna za kupnju prostora, automobila i opreme za Trgovački sud Županije Istarske (iako ga je predlagatelj odbio), uz napomenu da je odluku o osnivanju tog suda Sabor donio još prije četiri ili pet godina. Nakon provedenog glasovanja pokazalo se da ni taj amandman nije dobio podršku većine zastupnika.

Predstavnik predlagatelja je u nastavku izjavio da Vlada ne može prihvatiti ni ostale zahtjeve ideosovaca za osiguranje sredstava (po sto tisuća kuna) za uređenje zgrada općinskih sudova u Bujama, Opatiji, Rijeci, Rovinju, Buzetu, Labinu, Pazinu, Poreču i Puli, te da su sredstva za nužne intervencije na tim objektima osigurana na poziciji hitnih intervencija. **Damir Kajin** apelirao je na predlagatelja i zastupnike da podrže njihove amandmane, budući da u Državnom proračunu za iduću godinu nije osigurana niti kuna za kapitalna ulaganja u istarske sudove. Naglasio je da se radi o izuzetno složenom političkom pitanju, to više što je zabranjeno da Županija istar-

ska, odnosno gradovi na tom području, pripomognu adaptaciji pojedinih sudskih zgrada. Budući da ni nakon njegova apela Vlada nije promijenila stajalište, uslijedilo je glasovanje, ali amandmani ideosovaca nisu dobili "zeleno svjetlo".

Isto je prošao i amandmanski zahtjev **Ivana Jarnjaka**, da se za izgradnju i opremanje zgrade Županijskog suda u Zlataru u Proračunu osigura 10 mln. kuna.

Mr. **Kovač** je pojasnio da se zbog nedostatak novca završetak te sudske zgrade planira tek 2004. godine, na što je zastupnik negodovao da se taj objekt gradi već 6, 7 godina, s tim da je posljednje tri godine bio moratorij. Unatoč tome, većina zastupnika nije podržala njegov amandman. **Baltazar Jalšovec (LIBRA)**, **Dragica Zgrebec (SDP)** i **Željko Pavlic (LIBRA)** uvažili su činjenicu da Vlada, zbog besparice, ne može prihvatiti ni njihov zahtjev za osiguranje 500 tisuća kuna za adaptaciju i opremanje zgrade Općinskog suda u Prelogu. Zastupnik Pavlic je u njihovo ime povukao taj amandman, izrazivši nadu da će se tijekom godine, ili iduće godine, ipak pronaći sredstva za tu namjenu.

Vlada nije uvažila ni amandman **Ivice Buconjića (HDZ)** koji je zahtijevao da se na poziciji Fonda za razvoj i zapošljavanje, u stavki Poticanje razvojnih programa - osigura 40 mln. kuna za osnivanje Tvornice kukuruznog škroba u Belom Manastiru. Svojim drugim amandmanom zatražio je da se za tu investiciju namakne još 15 mln. kuna sa stavke na kojoj su planirana sredstva za poticanje regionalnog razvoja infrastrukture i gospodarstva. Dr.sc. **Mato Crkvenac** je napomenuo da se ovi projekti mogu kandidirati na natječajima koje će raspisati fondovi na temelju svojih akata i utvrđenih kriterija, a ne izravno upisivati u Proračun. Iz istih razloga Vlada ne može prihvatiti ni zahtjev **Dubravke Šuice**, da se u razdjelu Fonda za regionalni razvoj planira 25 mln. kuna za izgradnju fekalne kanalizacije grada Opuzena.

Ivica Buconjić je ipak tražio glasovanje, budući da se radi o vrlo važnom projektu, ne samo za Slavoniju i Baranju, nego i za cijelu Hrvatsku. Naime, proizvodnjom kukuruznog škroba u toj tvornici (mogla bi se izgraditi na pogonima nekadašnje tvornice šećera u Belom Manastiru) u potpunosti bi se supstituirao uvoz velikih količina sirovine koje se godišnje uvezu u Hrvatsku (u vrijed-

nosti od 159 mln. kuna) a otvorila bi se i 173 nova radna mjesta. Unatoč tom obrazloženju njegovi amandmani nisu dobili podršku većine zastupnika, kao ni onaj zastupnice Šuice.

Uslijedilo je izjašnjavanje o amandmanskom zahtjevu **Jadranke Kosor** koja je tražila da se sredstva planirana za rad Ureda pučkog pravobranitelja povećaju za milijun kuna, u odnosu na ovogodišnja. U prilog tome zastupnica je podsjetila na zaključak donesen prilikom rasprave o Izvješću pučkog pravobranitelja, da treba pronaći mogućnosti za poboljšanje materijalnih uvjeta rada te institucije.

Dr. **Crkvenac** je izjavio da je Vlada svojim amandmanom povećala sredstva Uredu pučkog pravobranitelja za 500 tisuća kuna ili ukupno za 15-ak posto, što znači da je spomenuti amandman djelomično prihvaćen. Zastupnica je ipak inzistirala da se o njenom amandmanu glasuje, ali nije prošao.

Po riječima **Venka Ćurlina**, zamjenika ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo, predlagatelj je odbio prijedlog **Dubravke Šuice**, da se u razdjelu Državne uprave za vode planira 2,8 mln. kuna za nabavu i ugradnju desalinizatora na otoku Lastovu. Napomenuo je da bi se to pitanje trebalo riješiti sredstvima Hrvatskih voda, odnosno korištenjem dijela poreza na dohodak ustupljenog općinama temeljem novog Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave (mišljenju Vlade priklonili su se i zastupnici).

Istu sudbinu doživio je i amandmanski zahtjev **Vesne Škare-Ožbolt** za osiguranje 410 mln. kuna za dovršenje regionalnog vodovoda istočne Slavonije. Po riječima ministra Ćurlina riječ je o objektu značajnom za regiju koji se gradi već niz godina i u koji je dosad uloženo nekoliko stotina milijuna kuna. Međutim, zbog nedostatka sredstava predlaže se njegova postupna realizacija sredstvima predviđenim Proračunom, odnosno sredstvima Hrvatskih voda.

Dr. Crkvenac je u nastavku obrazložio razloge zbog kojih je Vlada odbila amandman **Drage Krpine** za smanjenje sredstava predviđenih za troškove administracije u razdjelu Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži (sa 6 na 4 mln. kuna). Napomenuo je da su ta sredstva potrebna jer se predviđa zapošljavanje nekoliko novih djelatnika i

nabava informatičke opreme. Zastupnik drži da to ne bi trebalo odobriti, s obzirom na nedostatak sredstava za rodiljne naknade i druge namjene ("izgleda da se za birokraciju uvijek nađe") to više što se na sjednici nije pojavio predstavnik Zavoda da pojasni ovako veliko povećanje spomenute stavke. Međutim, zastupnici su se kod glasovanja opredijelili za stajalište Vlade.

Budući da nije uvažila taj amandman Vlada nije mogla prihvatiti ni prijedlog zastupnika Krpine da se spomenute uštede usmjere u Provedbu programa za socijalno osnaživanje obitelji. Nezadovoljan smanjenjem sredstava za tu namjenu zastupnik je upitao služi li ta ustanova birokraciji ili obitelji. Spomenuo je i zanimljiv podatak da je na stavkama Zavoda za 2003. godinu za tzv. tekuće donacije u novcu planirano čak 6,6 mln. kuna (ove godine je bilo predviđeno svega 600 tisuća kuna). Zanimalo ga je kome će biti dodijeljene te donacije i hoće li Državni zavod možda raspisati natječaj za njihovu dodjelu. Mišljenja je da je razlog u predizbornoj godini i da netko, očito, smatra da može zadržati pravo da sljedeće godine navedenu svotu nekom donira po svojim diskrecijskim odlukama.

Po riječima ministra Crkvenca, ne može se unaprijed znati kome će biti donirana ta sredstva jer to ovisi o aktivnostima i problematiki koja će biti aktualna tijekom godine. Sigurno postoje pravila po kojima se ta sredstva dodjeljuju za najurgentnije potrebe u državi, ali zasigurno uz suglasnost nadležnog Ministarstva (zastupnik može dobiti detaljne informacije o tome). Nakon tog pojašnjenja uslijedilo je glasovanje o ovom amandmanu, ali nije dobio "zeleno svjetlo". Istu sudbinu doživio je i amandmanski zahtjev **Josipa Sesara**, da se u razdjelu Državnog hidrometeorološkog zavoda sredstva za proizvodnju protutučnih raketa povećaju za 19 mln. kuna. Time bi se ukupna sredstva za obranu od tuče povećala na 19,5 mln. kuna. Vlada nije uvažila taj prijedlog (a ni zastupnici) jer su, uz iznos predviđen proračunom, za tu namjenu osigurana i dodatna sredstva temeljem Zakona o obrani od tuče.

Odbijen je i amandman Kluba zastupnika Hrvatskog bloka koji su tražili smanjenje (za milijun kuna) sredstava za intelektualne i osobne usluge planiranih u razdjelu Zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo. Unatoč obra-

zloženju dr. Crkvenca da se ta sredstva ne mogu smanjivati, budući da Zavod surađuje s više vanjskih suradnika i drugim stručnim institucijama (riječ je o vlastitim sredstvima te institucije) predstavnik Kluba zastupnika **Krunoslav Gašparić** je zahtijevao da se o tome glasuje (njihov amandman nije prošao). Nezadovoljan takvim ishodom zastupnik je primijetio da bi u takvim institucijama trebali raditi kvalitetni kadrovi, a ne da se intelektualne i osobne usluge traže izvana. Zahtijevao je i da se zastupnici izjasne o zahtjevu njegovih stranačkih kolega, da se za 400 tisuća kuna smanji iznos predviđen za službena putovanja u razdjelu Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo. Obrazlažući razloge zbog kojih je Vlada odbila taj amandman, dr. **Crkvenac** je pojasnio da Zavod stalno surađuje sa Svjetskom organizacijom za intelektualno vlasništvo u Ženevi, pa su im navedena sredstva prijeko potrebna za obavljanje tih aktivnosti. Te su argumente uvažili i zastupnici i nisu podržali ovaj amandman.

Prihvativši ministrovu obrazloženje da Vlada ne može poduprijeti prijedlog za daljnje povećanje sredstava za rad Komisije za vrijednosne papire (ta su sredstva Proračunom za iduću godinu već povećana za 22 posto) **Ante Markov (HSS)** je povukao svoj amandman.

Budući da Vlada nije predočila specifikaciju utroška sredstava za izgradnju autocesta za 2003. godinu, **Ivan Jarnjak (HDZ)** založio se za to da se u okviru planirane svote od 5,6 mln. kuna predvidi nastavak izgradnje autoceste od Velike Vesi do Macelja. Venko Ćurlin je pojasnio da je Program izgradnje autocesta definiran programom izgradnje javnih cesta 2001. - 2004. koji je objavljen u "Narodnim novinama" u prosincu 2001., nakon što ga je usvojila Vlada. Predviđeno je, kaže, da se dionica Macelj - Krapina gradi kroz koncesije. Upravo ovih dana trebao bi se potpisati ugovor o koncesiji, i to s koncesionarom s kojim je napravljen predugovor još za vrijeme ranije Vlade. U okviru spomenutih sredstava za 2003. godinu predviđeno je 73,31 mln. kuna za otkup zemljišta, 13 mln. kuna za izmještanje postojećih instalacija, 5 mln. kuna za projektiranje i 360 tisuća kuna za troškove nadzora. Prema tome, amandman zastupnika se ne može prihvatiti, zaključio je.

Jarnjak je bio zadovoljan ovim obrazloženjem i nije zahtijevao da se o njegovu amandmanu glasuje. Ipak je uslijedilo izjašnjavaње, ali spomenuti prijedlog nije dobio podršku većine zastupnika.

Potom se glasovalo o prijedlogu **Jadranke Kosor**, da se iz Prijedloga Državnog proračuna briše stavka na kojoj je planirano 3.381.324 kn. za osnivanje novog Ureda Predsjednika Vlade RH. Dodatno obrazlažući svoj amandman zastupnica je naglasila da je u sadašnjoj gospodarskoj i socijalnoj situaciji ovaj novi trošak nepotreban. Međutim, zastupnici su se priklonili mišljenju Vlade i nisu podržali taj amandman.

Uslijedilo je izjašnjavaње o amandmanskom zahtjevu **Vesne Škare-Ožbolt** za smanjenje rashoda (proporcionalno svim korisnicima Proračuna) za intelektualne i osobne usluge te nespomenutih financijskih rashoda za ukupno 345 mln. kuna (proporcionalno svim korisnicima Proračuna). Po riječima zastupnice ovaj prijedlog ima opravdanje u izvješću Državne revizije a, osim toga, tako smanjeni rashodi bili bi na razini planiranih u rebalansu Državnog proračuna za 2002. godinu (uštede bi trebalo usmjeriti u povećanje rashoda za zaposlene u osnovnoškolskom obrazovanju). Unatoč tom obrazloženju njen amandman nije dobio "zeleno svjetlo".

Jadranka Kosor uložila je još šest amandmana usvajanjem kojih bi se ostvarile značajne uštede u Državnom proračunu za 2003. godinu. Ta bi sredstva, po njenom mišljenju, trebalo preusmjeriti za rodiljne naknade. Sugerirala je, ponajprije, da se za 42 mln. kuna smanji iznos predviđen za troškove telefona, pošte i prijevoza. Zatražila je, također, da se planirana sredstva za usluge promidžbe i informiranja svedu na ovogodišnji iznos (smanjenje za 4 mln. kuna) te za isto toliko smanje ona za komunalne usluge. Predložila je, nadalje, da se sredstva za računalne usluge planiraju na razini ovogodišnjih (smanjenje za 151 mln. kuna) kao i sredstva za ostale usluge (smanjenje za oko 275 mln. kuna). Na ovom posljednjem je posebno inzistirala, budući da nije razvidno što se sve krije iza te stavke. Nije se složila ni s prijedlogom Vlade da se sredstva za naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i sl., u okviru nespomenutih rashoda poslovanja, povećaju za 17 mln. kuna. Međutim, njeni prijedlozi nisu naišli na odobravanje Vlade. Ministar Crkvenac je uvjerio zastupnike da su

ti rashodi kod svih ministarstava već maksimalno smanjeni i nerijetko čak svedeni na razinu ispod ovogodišnje, tako da bi daljnje restrikcije ugrozile funkcioniranje tih djelatnosti. Uvaživši to obrazloženje zastupnici nisu podržali navedene amandmane.

Potom je došao na red amandman **Ivice Škarića (HSLŠ)** Riječ je o prijedlogu da se određena sredstva iz Fonda za privatizaciju preusmjere u neku drugu svrhu. Naime, kako je u dobivenim materijalima ispuštena točka II Odluke o davanju suglasnosti na Financijski plan Fonda za 2003. godinu, zastupnik je predložio da se "suficit u iznosu od 1.829.590 kuna uplati u korist Državnog proračuna. Obrazlažući zbog čega Vlada ne može prihvatiti taj amandman, ministar Crkvenac je napomenuo da su spomenuta sredstva usmjerena za fond pozajmica za restrukturiranje poduzeća u portfelju tog Fonda. Uvaživši to obrazloženje ni zastupnici nisu poduprli Škarićev amandman.

Uslijedilo je izjašnjavaње o amandmanima **Marije Bajt** na Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskih cesta. Zatražila je, naime, da se na poziciji "Sufinanciranje županijskih i lokalnih cesta" osigura 8,5 mln. kuna za sufinanciranje gradnje brze gradske ceste s južne strane Orljave u Požegi, zatim 4,4 mln. kuna za sufinanciranje posljednjih neasfaltiranih cesta Požeško-slavonske županije (Gornji Vrhovci - Gradski Vrhovci - N. Kapela - dionica u Požegi Jagodnjak; Bilice - Ravan - Brodski Zdenec; Dragovci - Drenovac - Bilice) te 3,5 mln. kuna za gradnju mosta u Pleternici. Uvaživši argument predlagatelja da se amandmani na Plan prihoda i rashoda Hrvatskih cesta ne mogu prihvatiti, budući da je raspored sredstava u nadležnosti Upravnog vijeća Hrvatskih cesta, zastupnici nisu podržali navedene prijedloge.

Istu sudbinu doživjeli su i amandmanski zahtjevi **Ivice Škarića** (Vlada ih je ocijenila nereálnima) da se u Planu za iduću godinu predvidi dodatnih 500 mln. kuna za državne ceste uz autoceste, 200 mln. kuna za ostale državne ceste te 81 mln. kuna za objekte na tim cestama. Zatražio je i 140 mln. više za sufinanciranje županijskih cesta te još 100 mln. kuna za lokalne ceste.

Spomenimo i tri amandmana što ih je zastupnica Bajt uložila na Prijedlog plana prihoda i rashoda Hrvatskih voda za 2003. godinu. Riječ je o zahtjevu za osiguranje 2 mln. kuna za izgradnju regionalnog vodovoda Toranj - Požega, 5 mln. kuna za Centralni uređaj za pročišćavanje

otpadnih voda grada Požege te 1,5 mln. kuna za vodoistražne radove na području Požeške kotline. Nakon obrazloženja Venka Čurlina da su navedeni radovi u tijeku te da će se planom Hrvatskih voda predvidjeti njihov nastavak u idućoj godini, zastupnica je povukla svoje amandmane.

Po riječima predstavnika predlagatelja nije realan ni prijedlog **Ivice Škarića**, da se Ostali prihodi Proračuna povećaju za 35,4 mln. kuna jer se ne mogu osigurati dodatni prihodi. Priklonivši se mišljenju Vlade ni zastupnici nisu dali "zeleno svjetlo" ovom amandmanu.

Nakon toga je predsjednik Tomčić dao na glasovanje Prijedlog državnog proračuna. Ishod - Većinom glasova nazočnih zastupnika (78 glasova "za" i 12 protiv) donesen je Državni proračun Republike Hrvatske za 2003. u predloženoj tekstu, zajedno s prihvaćenim amandmanima. Na inicijativu mr. Mate Arlovića zastupnici su posebnim zaključkom ovlastili Stručnu službu Hrvatskog sabora da, zajedno s Ministarstvom financija, kao stručnim nositeljem izrade tog dokumenta, izvrši redakciju njegova teksta prije objave u "Narodnim novinama".

Sukladno Zakonu o Proračunu, Hrvatski sabor je donio i odluke o davanju suglasnosti na financijske planove za 2003. godinu: Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje; Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; Hrvatskih voda; Hrvatskih autocesta; Hrvatskih cesta; Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka te Hrvatskog fonda za privatizaciju. Glasovalo se i o prijedlozima zaključaka što ih je predložio Klub zastupnika HSP-HKDU-a, ali nisu dobili podršku zastupnika (većina ih je kod glasovanja bila suzdržana). Podsjetimo, zastupnici HSP-a i HKDU-a predlagali su da se Vladu zaduži da izvijesti Hrvatski sabor o razlozima povećanja razdjela za usluge platnog prometa i obrade podataka (FINA, GZAOP) sa 7,5 mln. kuna u 2002. na 200 mln. kuna u 2003. godini. Prema njihovu prijedlogu Ministarstvo znanosti i tehnologije RH trebalo je informirati zastupnike o rezultatima vrednovanja znanstvenoistraživačkih projekata u Republici Hrvatskoj a Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva o načinu raspodjele sredstava planiranih u razdjelu: "ruralni razvitak, poticanje poljoprivredne proizvodnje, potpora dohotku i Fond za razvitak poljoprivrede".

M.S; V.Ž; Đ.K; J.Š; M.Mi; S.Š; M.Ko.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZVRŠAVANJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2003. GODINU

Ojačati financijsku disciplinu proračunskih korisnika

Donošenje Državnog proračuna za 2003. godinu Hrvatski sabor je popratio i usvajanjem zakona o njegovu izvršavanju kojim se propisuju prava i obveze korisnika glede namjenskog korištenja proračunskih sredstava, regulira ovlast Vlade za zaduživanje, izdavanje obveznica i jamstava, zatim upravljanje državnom imovinom, poticajne mjere u gospodarstvu, itd.

Više sudionika u raspravi izrazilo je bojazan da, sudeći po dosadašnjim iskustvima, ni Proračun za 2003. godinu neće biti realiziran prema planu, iako je ovim Zakonom propisano da se proračunska sredstva mogu koristiti samo za utvrđene namjene i do visine određene u posebnoj dijelu Proračuna. Neki zastupnici iskoristili su raspravu o ovom propisu za kritički osvrt na predložene proračunske bilance, u kojima, kako kažu, ima previše nespecificiranih rashoda, ali i prihoda (npr. od privatizacije), planirano je daleko više novca za administraciju nego, primjerice, za poticanje poljoprivredne proizvodnje, itd. Čule su se i zamjerke da je Vlada dobila previše odriješene ruke kod zaduživanja te prigovori da o trošenju dijela novaca poreznih obveznika odlučuje mala grupa ljudi u Vladi i pojedinim ministarstvima.

Zastupnici su tražili i pojašnjenja u vezi s kriterijima za raspodjelu državnih potpora jedinicama lokalne i regionalne samouprave te se založili za veću podršku područjima posebne državne skrbi.

Unatoč navedenim primjedbama predloženi Zakon izglasan je većinom glasova, uz temeljite amandmanske korekcije samog predlagatelja. Naime, Vlada je svojim amandmanima naknadno razradila poticajne mjere za provođenje reformi u poljoprivredi, pravosuđu, znanosti i školstvu te smanjila iznos do kojeg će se moći

zadužiti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala.

O PRIJEDLOGU

Ovim se zakonom uređuje struktura Prihoda, primitaka, rashoda i izdataka Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2003. godinu i njegovo izvršavanje, upravljanje državnom imovinom i dugovima, davanje jamstava (vrijednost jamstava za 2003. je 5,9 milijardi kuna), prava i obveze korisnika proračunskih sredstava te kazne za neispunjavanje obveza. Određuje se da će se proračunska sredstva koristiti samo za namjene koje su određene Proračunom i to do visine u Posebnoj dijelu.

Mjerila i pokazatelji za izračun potpora jesu broj stanovnika za naselja općine odnosno grada, proračunski prihodi općine odnosno grada (umanjeni za potpore, primitke od financiranja i prihode za decentralizirane funkcije), ostvareni u 2001. godini, određeni proračunski rashodi itd.

O korištenju sredstava Tekuće zalihe Proračuna odlučuje Vlada RH a predsjednik Vlade može raspolagati tim sredstvima do pojedinačnog iznosa od 500.000 kuna a ministar financija do pojedinačnog iznosa od 100.000 kuna. Propisuje se način osiguravanja i potpora županijama, općinama i gradovima na područjima poseban državne skrbi a potpore se osiguravaju u ukupnom iznosu od 208 milijuna kuna (80,5 milijuna

kuna županijama ili 39 posto a općinama i gradovima 127,5 milijuna kuna ili 61 posto). Mjerila i pokazatelji za izračun potpora jesu broj stanovnika za naselja općine odnosno grada, proračunski prihodi općine odnosno grada (umanjeni za potpore, primitke od financiranja i prihode za decentralizirane funkcije), ostvareni u 2001. godini, određeni proračunski rashodi itd.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog zakona a njegovo donošenje predložili su bez primjedbi i **Odbor za financije i državni proračun**, **Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu**, **Odbor za obitelj, mladež i šport**, **Odbor za obrazovanje znanost i kulturu**, **Odbor za ratne veterane** te **Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu**.

Odbor za pravosuđe u kraćoj raspravi o predloženom zakonu posebnu je pozornost dao članku 44. kojim se predviđa neprimjenjivanje odredaba Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika kojima je regulirano da se njihove plaće povećavaju za 0,5 posto za svaku navršenu godinu radnog staža a najviše 20 posto. Ocijenjeno je kako u sklopu reforme pravosuđa treba osigurati sudbenoj vlasti potrebnu neovisnost određivanjem plaća sudaca primjerenih njihovom statusu i odgovornosti a napomenuto je i da Montrealska konvencija o neovisnosti sudaca zabranjuje svako pogoršanje njihovog materijalnog statusa. Međutim, kako je u raspravi iznijeto da bi brisanje članka 44. ovog zakona predstavljalo povećanje sredstava u Proračunu za plaće u pravosuđu od oko 49 milijuna kuna, bez plaća sudaca koji će se po okvirnim mjerilima tek zaposliti, ocijenjeno je da

ovo pitanje treba kompleksno razmotriti radi mogućih poremećaja i debalansa među financijskim stavkama proračuna predloženih za pravosuđe. Odbor stoga preporuča Vladi RH da uzme u obzir inicijativu oko izmjene tog članka, svestrano je razmotri te se o njoj očituje tijekom rasprave na sjednici Hrvatskog sabora. Nakon dodatnih saznanja o tom pitanju ovaj će Odbor, koji jednoglasno predlaže donošenje ovog zakona, eventualno intervenirati odgovarajućim amandmanom.

Odbor za poljoprivredu i šumarstvo nakon provedene rasprave o ovom predloženom zakonu nije utvrdio stajalište budući da su o prijedlogu zaključka kojim se predlaže odbijanje Konačnog prijedloga zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2003. godinu mišljenja članova Odbora ostala podijeljena (pet za, pet protiv).

RASPRAVA

Veća porezna disciplina

Predloženi zakon dodatno je obrazložio ministar financija dr.sc. **Mato Crkvenac**. Ovaj zakon pridonosi Proračunu i čini s njim cjelinu, ima standardni sadržaj koji omogućuje realizaciju Proračuna i ima specifične odredbe koje su vezane konkretno uz situaciju i pitanja u toj godini koja treba riješiti. Prema ovom zakonu proračunski korisnici više nemaju obvezu planirati plaće, naknade, invalidnine i druga socijalna davanja u dvanaestina od godišnjeg plana jer prava i mogućnosti nisu fiksirani na razini dvanaestina. Naime, pokazalo se da ta praksa nije puno pomogla a i da u cjelini fleksibilnost korisnika može biti samo dobra s tim da se drže godišnjeg plana.

Predlaže se i da županije budu dužne najmanje 30 posto potpora iz Državnog proračuna usmjeravati općinama i gradovima na njihovim područjima koji nisu na području od posebne državne skrbi. Smanjuje se i mogućnost zaduživanja države u iznosu oko milijardu i 600 milijuna kuna za financiranje rashoda iz Proračuna, rekao je, među ostalim ministar, naglašavajući, u vezi s poticanjem izvoza, da se Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak povećava temeljni kapital i da joj se daju novci za subvencioniranje kamata i udje-

lima u kreditima za potporu izvozu. Bit će i veća porezna disciplina, zahtjev za pravodobno izvršavanje ukupnih obveza naglašeniji i poduzetnici, odnosno poduzeća moraju voditi računa da su sada pod pritiskom novih, vrlo preciznih i jasnih rokova a u slučaju njihovog nepridržavanja bilo prema državi ili vjerovnicima dolaze u situaciju blokade računa nakon 60 dana i iza toga slijedi pokretanje stečajeva.

Ivan Šuker (HDZ) nije se mogao složiti s ministrom da je obročna otplata za poreze praktički isto što i neizvršavanje obveza poreznog obveznika i on ne vidi, kaže, ništa loše u toj obročnoj otplati (kad se obveznik nađe u teškoćama i ne može trenutno platiti porez). Ministar dr.sc. **Mato Crkvenac** odgovorio je da se otplata poreza na obroke nikad ne daje bez kamata te da su te obročne otplate pridonijele povećanom iznosu nenaplaćenih poreza odnosno carina i drugih davanja. Vlada si više ne smije uzimati pravo, a time ni Ministarstvo financija ili Porezna uprava, da prosuđuje kome će dati obročnu otplatu itd. jer sve upućuje na to da svi porezni obveznici trebaju biti disciplinirani, izvršavati svoje obveze prema državi redovito (ako nemaju svojih sredstava za to onda namaknuti sredstva od svojih poslovnih partnera ili drugih).

Želimir Janjić (HSL) izvijestio je o stajalištu Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu a **Tonči Žuvela (SDP)** Odbora za financije i državni proračun.

Zatim je otvorena rasprava i prva je riječ zatražila **Dragica Zgrebec (SDP)** u ime Kluba zastupnika SDP-a. Ovaj Klub zastupnika nema nikakvih bitnih primjedbi na predloženi zakon jer on na gotovo identičan način već godinama regulira prava, obveze, odgovornosti i postupke korisnika Državnog proračuna u njegovom izvršavanju. No, Klub zastupnika SDP-a htio bi dobiti pojašnjenje u vezi s fiskalnim kriterijem za raspodjelu potpora jedinicama lokalne i regionalne samouprave i koliko je tu zapravo objektivna raspodjela takvih sredstava općinama i županijama na područjima posebne državne skrbi, dakle onima na koje se odnosi Zakon o otocima, brdsko-planinskim područjima a koja imaju zbog određenih olakšica smanjenje poreza na dohodak.

Isto tako pojašnjenje se traži o dijelu zakona, članak 44., koji govori

da se u 2003. neće primjenjivati odredbe Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika koje reguliraju dodatak na plaću i minuli rad ili dodatak na staž (s ograničenjima) odnosno zašto se to i u ovoj godini ne odnosi na plaće sudaca i pravosudnih dužnosnika. Uz to što se osnovice tiče treba reći, a to ne stoji u obrazloženju, da se u osnovicu ne dira, drugim riječima za državne dužnosnike ostaje osnovica iz 2000. godine na što ovaj Klub zastupnika nema primjedbi, no za plaće sudaca i pravosudnih dužnosnika ostaje osnovica iz 2001. A vidljivo je da se u proračunu povećava novac za plaće upravo za ove kategorije.

Već sada naznake da zakon neće biti izvršen

Marko Baričević (HSL) javio se u ime Kluba zastupnika HSL-a koji nema primjedbi na predloženi zakon kad bi se on čitao pravnički, tehnički. Ali kad se pogleda kako su se takvi zakoni do sada izvršavali onda za ovakav zakon Klub zastupnika ne može glasovati jer on već i sada daje neke naznake da neće biti ostvaren, rekao je zastupnik govoreći i ovom prilikom o sredstvima za poljoprivredu.

Prošli Proračun nije izvršen jer je 150 milijuna kuna trebalo pripasti seljacima (poticaji) a nitko nije kažnjen što to nije realizirano i isplaćeno seljacima, a ni rebalansom Proračuna taj iznos nije smanjen.

Prošli Proračun nije izvršen jer je 150 milijuna kuna trebalo pripasti seljacima (poticaji) a nitko nije kažnjen što to nije realizirano i isplaćeno seljacima, a ni rebalansom proračuna taj iznos nije smanjen. A to dokazuje da se ne koriste proračunska sredstva kako stoji u zakonu a ni da se to neće činiti po ovom zakonu jer ne isplativši polovicu poticaja za jesensku sjetvu ostaje da se taj dug mora isplatiti u idućoj godini što podliježe ovom zakonu a to znači 150 milijuna manje od predviđenih sredstava za iduću godinu. Obmanuti smo i za kapitalna ulaganja, kaže, jer je Zakonom o

potporama bilo predviđeno procjenom oko 160 milijuna kuna a u Proračunu je sada predviđeno 100 milijuna kuna, znači 60 milijuna manje, naveo je, među ostalim zastupnik. Mi u Klubu zastupnika HSLŠ-a ustanovili smo da se ni ovaj proračun neće moći ostvariti, da nitko nije kažnjen za neizvršavanje dosadašnjih i zbog toga ne možemo glasovati za ovaj zakon.

Ni Klub zastupnika HDZ-a neće poduprijeti ovaj zakon ako se ne prihvate njegovi ključni amandmani, rekla je Jadranka Kosor (HDZ). Ponovno tražimo da se roditeljske naknade povećaju i za zaposlene (do 2500 kuna) i za nezaposlene majke (na barem 1600 kuna) odnosno barem vrate na razinu iz 2000. godine. Naime, za 2003. u Proračunu je ta stavka smanjena na 440 kuna s ovogodišnjih 537 milijuna kuna i bilo bi potrebno analizirati zašto se to događa. Evidentno je da je smanjenje tih naknada utjecalo na još drastičniji pad nataliteta u Hrvatskoj a podaci iz HZZO govore da se nakon smanjivanja tih naknada na posao vratilo oko 9000 majki nakon prvih šest mjeseci života djeteta za razliku od 1999. godine kad ih je bilo oko 633. Čuli smo da se nedavno te brojke u Saboru opovrgavaju i da se traži odgovornost osobe koja je dala te podatke no sasvim je sigurno da udruga koja prikuplja te podatke, Roda, zna što se događa i zašto se majke vraćaju na posao. Mislimo da ovo nije nikakva odnosno da nije dobra demografska politika i predložiti ćemo odmah nakon donošenja ovog zakona njegove izmjene i dopune, naglasila je zastupnica. Sasvim je sigurno da vraćanje tih naknada neće biti jedno od predizbornih obećanja HDZ-a ali će biti sasvim sigurno jedan od projekata u predstojećim izborima.

Na kraju je navela da nije prihvatljivo rješenje iz spomenutog članka 44. (plaće sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika) jer da bi to bilo suprotno dokumentu Vlade o strategiji reforme pravosuđa od 7. studenoga 2002. godine kojim je predviđeno vraćanje prava sudaca na dodatak na godine staža.

Dati formulu za izračun kriterija za potpore

Drago Krpina (HDZ) javio se za drugi dio rasprave u ime Kluba zastupnika HDZ-a. Kad bi prijedlog

ovog zakona bio i dobar, a on slijedi kvalitetu Proračuna, od njega ne bi bilo puno koristi jer je Prijedlog proračuna loš. Što se tiče pojedinih odredbi predloženog zakona rekao je kako smatra da bi bilo korektno da, s obzirom na tvrdnju ministra financija da postoji formula o kriterijima za izračun za raspodjelu potpora gradovima i općinama (članak 15.), ta formula bude sastavni dio ovog članka (možda amandman Vlade) tako da svaki gradonačelnik, načelnik, pa na kraju i svaki zastupnik može usporediti jesu li sredstva iz Proračuna izračunata na temelju te formule. Pritom je osobito sporno (stavak 9. članka 15.) udio rashoda u kapitalnim programima odnosno da li se misli, pita zastupnik ako je veći udjel rashoda neke općine u kapitalnim programima da će onda dobiti više potpore i od države. To je nepravedno jer ima općina i gradova koji su siromašni i nemaju novca za kapitalne programe i sad će se njih kažnjavati.

Nadalje, što se tiče odredbi o upravljanju državnom imovinom (članak 24.) i prema kojoj bi Državno odvjetništvo sastavilo zemljišno-knjižni prijedlog i podnijelo ga sudu radi upisa nekretnine u zemljišne knjige a na zahtjev korisnika koji stekne nekretninu pitanje je ne bilo li bilo opravdano zadužiti Državno odvjetništvo da takve prijedloge napravi za sveukupno poljoprivredno zemljište u vlasništvu države umjesto da se ti troškovi prebacuju na općine i gradove a riječ je o gotovo milijardu kuna.

Zatim, ovaj Klub zastupnika smatra da će uz ovakav trend nastavka zaduživanja Hrvatske, a riječ je o novih 13 milijardi kuna (članak 28. - zaduživanje i tekuće otplate) Hrvatska vrlo brzo doći u situaciju da se više neće uopće moći zaduživati. Dosađajni novac od zaduživanja nije ulagan svrhovito u nove investicije i nova radna mjesta pa postojeće dugove nećemo moći vraćati i vrijeme je da Hrvatska smanji ritam zaduživanja, rekao je. Državna jamstva korištena su i u vrijeme vlasti HDZ-a no ipak smatramo da je vrlo upitna ustavnost ovoga mehanizma jer prema ustavnoj odredbi (članak 49.) država osigurava svim poduzetnicima "jednak pravni položaj na tržištu" no primjerice nad obiteljskim gospodarstvom jednog Štefa koji nije uspio vraćati kredit provodi se ovrha (par stotina tisuća kuna) dok je brodogradilište Viktor Lenac diglo kredit,

zadužilo se, propalo i država mu daje jamstvo 80 milijuna kuna a već mu je plaćeno iz Državnog proračuna 40 milijuna kuna. Imaju li ovaj Štef i gospodin Vrhovnik jednak položaj na tržištu što im je dužna zajamčiti država, pita zastupnik odmah odgovarajući negativno. A nisu jednaki zato, zaključio je, jer je predsjednik Vlade koristio jahting usluge kod gospodina Vrhovnika, vozio se njegovom jahtom a da je recimo bio kod gospodina Štefa na kulenu onda bi taj možda dobio državno jamstvo. Pa nije li to drastičan primjer sustavne neravnopravnosti na tržištu. Inače, u dvije i pol godine sadašnje vlasti plaćeno je gotovo dvije milijarde takvih jamstava raznim Vrhovnicima a čak su i dugovi nekih gostionica plaćeni iz Državnog proračuna, rekao je, među ostalim zastupnik pitajući također zašto se poljoprivredna poduzeća, kombinati, izuzimaju iz odredbe prema kojoj poduzeća ne mogu koristiti subvencije ako nisu podmirile obveze prema državi. Sada će biti po hitnom postupku privatizirani i dalje će moći koristiti subvencije ali neće morati izvršavati svoje obveze pa gdje je tu logika, pitao je dodajući da ovaj Klub zastupnika sumnja i nadalje u transparentnost Fonda za regionalni razvoj.

Miroslav Korenika (SDP) javio se zbog ispravka netočnog navoda predgovornika i rekao da je netočno ustvrdio da je predsjednik Vlade koristeći jahting usluge urgirao i na neki način pridonio da Viktor Lenac dobije državno jamstvo. Bilo bi zanimljivo čuti i provjeriti kada su državna jamstva data za ove krčme, gostionice, i onda bismo dobili točnu analizu o davanju tih jamstava i po kojim kriterijima. Uz to nije točna konstatacija vezana uz zaduživanja za ceste a treba se sjetiti primjera Astalija i svih ostalih čije ćemo dugove dugo plaćati. I **Sonja Borovčak (SDP)** ispravila je navod u vezi s državnim jamstvima i rekla da su u Krapinsko-zagorskoj županiji sva jamstva data do 1998. godine od oko 80 milijuna DEM a malo je toga realizirano u otvaranju radnih mjesta i proizvodnju.

Mladen Godek (LIBRA) u ime Kluba zastupnika Libre govorio je o predloženom članku 44. koji je s ustavnopravne pozicije u najmanju ruku, kaže, suspekta, jer suspendira članak 6. Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika prema kojem se njihove plaće, ali i

drugih dužnosnika uvećavaju za 0,5 posto za svaku godinu. Podsjetio je na stanje u pravosuđu i potrebu da ti djelatnici zaslužuju na neki način priznanje za svoj rad pa i na ovakav način i to bi bilo zapravo vraćanje njihovih ustavnih prava, rekao je, među ostalim, najavljujući u tom smislu amandman.

Zaustaviti zaduženje države

Tonči Tadić (HSP) u ime Kluba zastupnika HSP-HKDU-a osvrnuo se na neke doista, kako kaže, zabrinjavajuće članke predloženog zakona, u prvom redu onaj (članak 28.) kojim se ovlašćuje Vlada da može ući u zaduženje do 13 milijardi kuna. S obzirom na to da je otplata kamata i glavnice duga u idućoj godini planirana sa 7,6 milijardi kuna (a u 2002. 6,9 milijardi kuna) Hrvatska se dakle iz godine u godinu zadužuje pa je pitanje može li hrvatsko gospodarstvo, hrvatski građani, izdržati taj pritisak. Ovaj Klub zastupnika drži da ne može i smatra da bi sa zaduženjem trebalo ostati na razini od 11,6 milijardi kuna.

Hrvatska se, dakle, iz godine u godinu zadužuje pa je pitanje može li hrvatsko gospodarstvo, mogu li hrvatski građani izdržati taj pritisak.

Povećavaju se i jamstva čak sto milijuna više nego ove godine i vrijednost jamstava se predviđa do 5,9 milijardi kuna. Dobro je što se konačno Saboru u jednom zakonu daje na uvid struktura jamstava no kriteriji za dodjelu jamstava i dalje su više nego proizvoljni i ne daju se jamstva zastupnicima da će ta državna sredstva biti doista na pravi način dodijeljena i da neće biti kao dosad riječ o voluntarizmu i političkoj proizvoljnosti, rekao je zastupnik. Naveo je da je ovih godina moglo biti iskorišteno jamstvo od 40 milijuna dolara za modernizaciju Željezare Sisak a da je to jamstvo bilo dato danas bi u Željezari bio pogon za proizvodnju bešavnih cijevi, radnici bi bili zaposleni, ne bi došlo do raspada Željezare i do upitnosti razvoja Siska i Sisačke županije. To govori samo o tome da se s jamstvima mora razumnije i pametnije postupati. Složio se s predgovornicima koji su naveli da su kriteriji za potporu nerazvijenim

općinama potpuno netransparentni i da omogućavaju veliku proizvoljnost te podsjetio u vezi s tim da amandmani HSP na ovogodišnji proračun kojima se tražilo da se smanje izdvajanja za srpske općine koje su bile izvor agresije u istočnoj Slavoniji u korist porušenih općina nisu prihvaćeni. Zato su svi ti kriteriji doista potpuno proizvoljni ako na isti način tretiraju te srpske općine i porušene hrvatske općine.

Osvrnuo se i na odredbe predloženog zakona koje govore o potpori gospodarstvu te upozorio da tu nije spomenut članak 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji regulira kako Hrvatska smije uopće postupiti s potporama u gospodarstvu te naglasio da se taj Sporazum, koji je slavodobitno ratificiran u Saboru, rijetko spominje kad se govori o ovoj materiji a definira odnos hrvatske države prema cijelom nizu problema i definira zapravo okvir razvoja hrvatske države, rekao je, među ostalim.

Izražavajući zaprepaštenje s porastom planiranog zaduženja na 13 milijardi kuna ovaj Klub zastupnika mora reći da ne može podržati ovakav Prijedlog zakona o izvršenju proračuna za 2003. godine, zaključio je.

Miroslav Korenika upozorio je da je predgovornik u žaru svojeg izlaganja vjerojatno nehotice spomenuo srpske općine jer mi živimo u Republici Hrvatskoj i sve su općine hrvatske, jedino može biti općina s većinskim hrvatskim ili talijanskim stanovništvom. Na istu sintagmu ispravak je uputio mr.sc. **Marin Jurjević**.

Stjepan Živković (HSS) govorio je u ime Kluba zastupnika naglašavajući da bi neke odredbe predloženog zakona mogle biti urednije i drukčije i da je ovaj Klub zastupnika suglasan da bi kriteriji za izračune raspodjele potpore županijama trebali biti bolji i obuhvatniji i ravnomjerniji. Uz ova i druga promišljanja i uz napomenu da se slaže s intencijom zakona da se uvodi što više financijske discipline Klub zastupnika HSS-a podržava donošenje ovog zakona.

Porodiljne naknade vratiti na prijašnju razinu

Vesna Škare-Ožbolt najavila je da će Klub zastupnika DC-a podržati predloženi zakon, ako predlagatelj uvaži amandmansku korekciju članka 21. Zastupnici DC-a, naime,

zahtijevaju da se porodiljne naknade vrate na visinu iz 2000. godine, budući da demografsku obnovu smatraju jednako, ako ne i važnijom od gospodarske. Prema njihovu prijedlogu naknada plaće za vrijeme korištenja porodnog dopusta u razdoblju od 6 mjeseci do jedne godine djetetova života, bez obzira na broj djece, posvojiteljskog dopusta i skraćenog radnog vremena do jedne odnosno do dvije godine djetetova života (za blizanke, trojke, četvorke, odnosno više djece jednake dobi) iznosila bi od 1.600.00 do najviše 2.500.00 kuna, ovisno o prosječnom iznosu plaće koji je korisniku isplaćen u posljednjih 6 mjeseci. Smatraju i da treba povisiti iznos porodne naknade nezaposlenim majkama, onima koje obavljaju samostalnu djelatnost ili su

Demografska obnova jednako važna, ako ne i važnija, od gospodarske.

na redovitom školovanju, te korisnicama mirovine, s 900,00 na tisuću 600 kuna mjesečno. Procjenjuju da bi u tu svrhu trebalo osigurati dodatnih 150 mln. proračunskih kuna, pod pretpostavkom da neće doći do daljnjeg pada nataliteta (rezerve postoje na stavci na kojoj su planirana sredstva jamčevne zalihe za financijska državna jamstva).

Po riječima zastupnice njeni stranački kolege ne slažu se s tim da se reduciranjem brige za djecu pronalaze izvori za financiranje raznih neracionalnosti u rashodima Državnog proračuna. U prilog svom prijedlogu napominju da će smanjivanje sredstava za ostvarivanje određenih prava iz mjera pronatalitetne politike u budućnosti imati katastrofalne posljedice. Naime, alarmantan podatak o najnižem broju novorođene djece u posljednjih 200 godina mora zabrinuti vlast svake države, a posebice one kojoj prijeti izumiranje, naglašava zastupnica. Napominje, također, da su već u Državnom proračunu za 2001. godinu iznosi porodiljnih naknada smanjeni za 900, odnosno 500 kuna mjesečno (s godišnjim učinkom od 180 mln. kuna), a te su redukcije nastavljene i idućih godina. U Prijedlogu državnog proračuna za iduću godinu za tu namjenu predviđen je iznos svega od 410 mln. kuna. To je 6 posto više od rebalansiranog iznosa za 2002, ali i 12 posto manje od planiranog iznosa za ovu godinu, napominje zastupnica.

Spomenimo i njenu tvrdnju da zbog smanjenih porodnih naknada sve više majki prekida porodni dopust već nakon 6 mjeseci a kako vrtići nisu pripremljeni za prihvata tolikog broja beba, javlja se problem njihova smještaja. Povratom porodnih naknada majkama na visinu iz 2000. godine taj bi se problem, kaže, mogao riješiti uz manje troškove.

Kako se troše proračunski novci

Ivo Lončar je iskoristio raspravu o ovom zakonu da bi upozorio na to kako proračunska politika utječe na stanje u poljoprivredi. Politička trgovina koja se ove godine koristi u predizborne svrhe je nedopustiva, a tako je bilo i s izvršenjem prošlogodišnjeg proračuna i onoga godinu dana ranije, kaže zastupnik. U nastavku se osvrnuo na odredbu članka 3. stavak 2. predloženog Zakona koja propisuje da će se prora-

Administracija povećava troškove za 28 posto, dok se istodobno sredstva za stimuliranje poljoprivredne proizvodnje smanjuju za 8 posto.

čunska sredstva koristiti samo za namjene određene Proračunom i to do visine utvrđene u posebnom dijelu tog dokumenta. Da bi ilustrirao kako se troše ti novci, podsjetio je zastupnike na nedavnu medijsku polemiku između dvaju koalicijskih partnera, SDP-a i HSS-a, oko iznalaženja sredstava za konsolidiranje poljoprivrednih kombinata. Tom je prilikom, kaže, predsjednik HSS-a ustvrdio da oni nisu tražili novce za tu namjenu, ali da se "u ležernom razgovoru, posve hipotetski, spominjao iznos od 200-tinjak mln. kuna". Riječ je o novcu gladnih poreznih obveznika koji plaćaju promašaje, nestručnost i nesposobnost ove vlasti, što se ogleda i u poljoprivrednoj proizvodnji, upozorava Lončar. Kako reče, pljačka hrvatskih seljaka se nastavlja o čemu, među ostalim, svjedoči i činjenica da samo na pšenici hrvatska država, odnosno porezni obveznici, svake godine gube oko milijardu kuna. Naime, sijemo je dvostruko više nego što nam treba (po dvostruko višim cijenama od onih na europskom i svjetskom tržištu) a potom je izvozimo po dvostruko nižim cijenama. I ne

samo to. Oni koji je izvoze, zbog nečijeg neznanja, promašaja i sudjelovanja u kriminalu, dobivaju poticaje od 40 do 58 lipa po kilogramu (zanimaju ga iz kojih je sredstava ove godine izdvojeno 143 mln. kuna za stimuliranje izvoza te kulture).

Po ocjeni zastupnika "poticaji u poljoprivredi su leglo kriminala". Tu svoju tvrdnju potkrijepio je podacima da su za poljoprivredu u ovogodišnjem Državnom proračunu predviđena sredstva od 2 mlrd. 322 mln. kuna, a za poticanje poljoprivredne proizvodnje svega milijardu 325 mln. kuna (manje nego lani). Spomenuo je i to da seljacima još nije isplaćeno ni 150 mln. kuna prvog dijela poticaja, zbog čega je jesenska sjetva drastično podbacila.

Više za administraciju nego za proizvodnju

Po njegovim riječima za konsolidiranje 8 kombinata ili tzv. trgovačkih društava (riječ je, zapravo, kaže, o nakaradnoj komunističkoj izmišljotini, odnosno "sovhozima") usmjereno je, na ovaj ili onaj način, 4 mlrd. kuna, a to nije iskazano u izvršenju Proračuna za 2002. Isto tako mnoge stvari nisu iskazane ni u predloženom Proračunu za iduću godinu. Apсурдно je, kaže, da se za uređenje ministrovih kancelarija

Apсурдно je da se za uređenje ministrovih kancelarija predviđa pet puta više novca nego li za stimuliranje rasadničarske i sadničarske proizvodnje.

predviđa pet puta više novca (5 mln. kuna) nego li za stimuliranje rasadničarske i sadničarske proizvodnje (dok administracija povećava troškove za 28 posto, sredstva za stimuliranje poljoprivredne proizvodnje smanjuju se za 8 posto). Neprihvatljivo je i to, smatra zastupnik, da o 300 mln. proračunskih kuna odlučuju razna ministрова povjerenstva. Pitanje je - kaže - i hoće li 350 mln. kuna namijenjenih dohodovnim potporama biti dovoljno za isplatu te potpore svim korisnicima koji na to imaju pravo. Interesira ga, među ostalim, tko je i iz kojih sredstava pokrio gubitke od 316 mln. kuna u PIK-u Vrbovec (to je vreća bez dna) i kako to da je 68 posto

novčanih poticaja za stočarsku proizvodnju u prvih šest mjeseci ove godine isplaćeno za mlijeko i mliječne proizvode, a istodobno smo uvezli znatne količine tih proizvoda (samo u prvih osam mjeseci za 40 mln. dolara). To je, kaže, u suprotnosti s ministrovom izjavom prilikom otvaranja mljekarskog instituta u Križevcima, da Hrvatska uvozi samo 10 posto mlijeka i mliječnih proizvoda. Spomenuo je, među ostalim, da je, prema navodima Vlade, prošle godine u Hrvatskoj bilo zasijano suncokretom 19,5 tisuća ha, a poticaji su podijeljeni za 26 tisuća ha.

Na kraju je izrazio mišljenje da se ni Proračun za 2003. neće realizirati onako kako je planirano, kao ni oni raniji. I dosad je, kaže, bilo raznih malverzacija, kriminala i pljačke prilikom korištenja proračunskih sredstava, a ubuduće će toga biti i više. Riječ je, naime, o predizbornom proračunu u kojem je obavljena vrlo mutna politička trgovina u predizborne svrhe, što je nedopustivo.

Kamo vodi prekomjerno zaduživanje?

Ovogodišnji Proračun nije ni razvojni ni socijalni, nego prije svega proračun MMF-a, konstatirao je **Ante Beljo (HDZ)**. Bude li se Hrvatska i dalje zaduživala na ovaj način budući proračuni bit će pod još većim utjecajem naših kreditora, upozorava zastupnik (kamo to vodi može se vidjeti na primjeru Brazila, Argentine, Venecuele i drugih zemalja u kojima je MMF pravio proračune).

Daljnja je njegova zamjerka da mnoge proračunske stavke na kojima su planirana sredstva za razna ulaganja i projekte nisu precizno određene te da o trošenju dijela novaca poreznih obveznika odlučuje mala grupa ljudi u hrvatskoj Vladi i pojedinim ministarstvima. Naime, povećava se broj raznih vijeća koja imenuju ministri ili neki drugi dužnosnici u državnim institucijama koja onda odlučuju u njihovo ime. Prigovorio je, nadalje, da se proračunskim sredstvima financiraju i pojedine udruge osnovane od Soroševih fundacija i nekih drugih institucija iz inozemstva, koje nemaju ništa zajedničko s hrvatskim udrugama. To čak nisu niti nevladine organizacije, nego imaju posve druge namjere, a sve više postaju arbitri prema kojima se ocjenjuje račun stanje ljudskih

prava i sloboda, odnosno stupanj demokracije u Hrvatskoj. U tom kontekstu spomenuo je HHO, čiji su predstavnici, pod izlikom nevladinih organizacija, infiltrirali u sve institucije vlasti, pa i pojedine sabsorske odbore i ministarstava (iako se dobro zna kakva je to organizacija i kako je osnovana, te što je radila cijelo vrijeme Domovinskog rata). Podsjetio je i na to kako je nastao GONG ("Građani organizirano promatraju izbore"). Naime, slovačka organizacija NOS i druge nevladine udruge prenijele su u Hrvatsku svoja "uspješna" iskustva u pripremi tamošnjih parlamentarnih izbora. U suradnji s Glasom 99. i GONG-om, slovački dužnosnici pomogli su hrvatskoj opoziciji u dobivanju glasova, što je rezultiralo porazom vladajućeg HDZ-a.

Mnoge su proračunske stavke neprecizne, a o trošenju dijela novca poreznih obveznika odlučuje mala grupa ljudi u hrvatskoj Vladi i pojedinim ministarstvima.

Zastupnik se osvrnuo i na zakonske odredbe kojima se traži odobrenje za nova zaduženja države u idućoj godini za više od 13 milijardi kuna. S obzirom na to da uskoro dospijeva na naplatu glavnica od 8,6 mlrd., novo zaduženje iznosilo bi 21 mlrd. kuna plus kamate. To je, kaže, ravno četvrtini ukupnog državnog proračuna iz 99. godine, a građani od toga neće osjetiti nikakve poboljšice, negoduje zastupnik. Budemo li ovako radili, naša djeca i unučad nemaju se čemu veseliti u toj Lijepoj našoj, zaključio je zastupnik.

Neprihvatljivo je da bilo tko od nas organizaciju poput Hrvatskog helsinškog odbora proglašava antihrvatskom, primijetio je mr. **Marin Jurjević** (ne slaže se ni s onim što je rečeno o GONG-u). **Ante Beljo** je konstatirao da je Jurjević povrijedio Poslovnik jer nije ispravio njegove navode, već mu replicirao. Izjavio je da dobro zna što govori jer je za vrijeme rata, a i nakon toga stalno surađivao s nevladinim udrugama u Hrvatskoj, te da stoji iza svojih tvrdnji. A što je HHO radio u vrijeme rata i što radi sada, kaže, dobro je poznato hrvatskoj javnosti.

I mr. **Željko Glavan (HSLŠ)** ocijenio je da je Jurjević povrijedio Poslovnik te optužio za sustavno kršenje tog akta one koji vode sjednice i toleriraju

da se institut ispravka netočnog navoda koristi za političke opservacije. S time se složio i zastupnik **Lončar** (precizirao je da je Jurjević povrijedio članak 209. Poslovnika).

Premalo se ulaže u poljoprivredu

I **Drago Krpina (HDZ)** govorio je o predloženom zakonu s aspekta njegova utjecaja na provedbu onog dijela Državnog proračuna koji se odnosi na poljoprivredu. Bez obzira na to kako ovaj zakon bio sroččen, on ne može promijeniti činjenicu da će udio hrvatskog poljoprivrednog proračuna u bruto društvenom proizvodu i nadalje ostati na oko 1 posto (u susjednoj Mađarskoj participira s 2,5 posto) kaže zastupnik. Usporedbe radi, spomenuo je da u zemljama EU seljaci dobivaju iz državnih proračuna 12 puta veće potpore nego li u Hrvatskoj, a istodobno se nastavlja pad zaštitnih carina na uvoz poljoprivrednih proizvoda. Ima li se u vidu i činjenica da se sredstva za poticanje poljoprivredne proizvodnje iduće godine smanjuju 8 posto (na milijardu i 325 mln. kuna) nema sumnje da će hrvatskoj poljoprivredi biti sve teže, prognozira zastupnik.

Spomenuo je i podatak da je na stavkama Ministarstva poljoprivrede predviđeno 280 mln. kuna za tzv. kapitalna ulaganja, ruralni razvitak, intervencije na tržištu i strukturne potpore, ali bez precizne razrade za što i kako će biti raspoređeni ti novci (osim što u zakonu o potporama u poljoprivredi stoji da će o tome odlučivati ministarstva povjerenstva). To znači da ni dogodine nećemo znati kako su potrošena sredstva s tih stavki, kao što to ne znamo ni ove godine.

Bez obzira na to kako ovaj zakon bio sroččen, on ne može promijeniti činjenicu da će udio hrvatskog poljoprivrednog proračuna u BDP-u i nadalje ostati na oko 1 posto.

Predloženi zakonski tekst, nažalost, neće spriječiti ni neprihvatljiv prijedlog u ponuđenom Proračunu za iduću godinu, da se troškovi za administraciju povećaju čak za 28 posto,

negoduje Krpina (dok se, istodobno, iznos za poticanje poljoprivredne proizvodnje smanjuje za 8 posto). Čak, štoviše, omogućuje i to da ministar poljoprivrede potroši 5 milijuna kuna za uređenje svojih kancelarija ili pet puta više sredstava nego što je predviđeno za uzgoj novog sadnog i sjemenarskog materijala u Hrvatskoj.

U nastavku je podsjetio na to kako su potrošena sredstva za poticaje u 2002. godini. Prema njegovim navodima za poticanje ratarske proizvodnje utrošeno je 710 mln. kuna, za stočarstvo 405, za vinogradarstvo svega 12 (ili 1 posto) a za voćarstvo 10 mln. kuna (0,9 posto). Paradoksalno je, kaže, da najviše izdvajamo za pšenicu i kukuruz, iako proizvodimo višak pšenice, a najmanje za voćarstvo (unatoč tome što, primjerice, uvozimo 50 posto potrebnih količina jabuka). Iz predloženog Zakona i Prijedloga proračuna za iduću godinu može se zaključiti da će slična struktura poticaja biti i iduće godine (sve je to moguće "dok se jedni od rada i muke ne stignu ni napiti, a drugi tako brzo piju da ne stignu niti natočiti"), zaključio je Krpina.

Proračun nije "vreća bez dna"

Na početku svog izlaganja mr. **Željko Glavan (HSLŠ)** je prosvjedovao protiv nekorektnog postupka potpredsjednika Sabora, mr. **Mate Arlovića**, prilikom rasprave o Proračunu. Po njegovim navodima mr. Arlović je prethodnog dana počeo prozivati zastupnike tek u 22.15 (nakon što je cijelo popodne bio odsutan) da bi utvrdio da nekih zastupnika nema u sabornici (oni su na taj način izgubili pravo na sudjelovanje u raspravi).

U nastavku izlaganja zastupnik je primijetio da je Državni proračun svake godine sve veći, iako su skresana prava porodiljama, braniteljima, i dr. To je, kaže, tipičan primjer socijalističkog proračuna napravljenog po kriterijima najjače stranke, u dogovoru i trgovini s koalicijskim partnerima. Naime, proračun se, očito, shvaća kao "vreća bez dna" koju moraju puniti svi građani Hrvatske, a vlast onda dijeli novce po svojoj volji, podobnima ili potencijalnim glasačima (pogotovo u predizbornoj godini).

Umjesto da se proračun središnje države smanjuje u skladu s proklamiranom decentralizacijom, dešava se upravo suprotno, upozorava zastupnik. Naime, predloženim zako-

nom o njegovu izvršenju ovlašćuje se Vladu, koja je napravila kaos u naplati struje, i nije sposobna voditi vanjsku politiku prema Sloveniji, da se može zadužiti do iznosa većeg od 9 milijardi kuna. Po mišljenju zastupnika zakonom bi trebalo propisati da se Vlada smije zaduživati tek po odobrenju Sabora, pogotovo kad je riječ o ovako velikim iznosima. U prilog svom stajalištu podsjetio je na

Iako su skresana prava porodiljama, braniteljima i dr. Državni proračun je svake godine sve veći.

činjenicu da su Hrvati po glavi stanovnika već sada dužni više od 3 tisuće dolara (stanovnici bivše Jugoslavije su u najkritičnijem razdoblju bili trostruko manje zaduženi). Dakako, u svim ovim državnim dugovima nije iskazano koliko su država, poduzeća i građani dužni stranim bankama i financijskim institucijama, konstatira zastupnik. Apelirao je na ministra financija i ostale stručnjake iz Ministarstva financija da zastupnicima na jednostavan način objasne koliko je Hrvatska, zapravo, zadužena, a ne da objašnjavaju neke nove metode u izračunavanju udjela proračuna u BDP-u. Ovako se - kaže - 70 posto proračunskih stavki ne može uspoređivati s onim što je potrošeno prošle godine (osim klasičnih izdataka za zaposlene i materijalne rashode).

Specificirati prihode od privatizacije

Po mišljenju zastupnika u predloženom Proračunu ima previše nespecificiranih rashoda. Primjerice, u svakom razdjelu i u svakoj glavi tog dokumenta predviđena je tekuća pričuva za nepredvidive i izvanredne izdatke (u visini od 10 tisuća do nekoliko milijuna kuna) iako postoji tekuća proračunska pričuva o trošenju koje odlučuju predsjednik Vlade, ministar financija, itd. Podsjetio je na to da prošle godine, ni nakon 50 podnesenih amandmana, nije uspio saznati na što će se utrošiti ta sredstva.

Zamjera predlagatelju i da nigdje u obrazloženju nije specificirao prihode od privatizacije (primjerice, koje firme se namjeravaju prodati i u kojem roku). Pita se zašto su uopće

uspostavljeni novi izvanproračunski fondovi koji nemaju vlastitih prihoda, nego će se financirati iz Proračuna. Slikovito je zaključio da je, očito, bila intencija od "velike vreće" napraviti jednu manju, iz koje bi se opet dijelilo novac politički podobnima, tako da se to manje vidi.

Među ostalim, skrenuo je pozornost zastupnika na činjenicu da u proračunskoj stavci na kojoj su planirana sredstva za protuobavještajnu službu (107 mln. kuna), nema baš nikakve specifikacije, iako se od početka mandata zastupnici HSLŠ-a zalažu za civilni nadzor nad svim službama, pa i nad obavještajnim. Zbog svega navedenog Klub zastupnika HSLŠ-a neće glasovati ni za predloženi Proračun za 2003., niti za ponuđeni Zakon o njegovu izvršenju, rekao je na kraju.

Zakonom bi trebalo propisati da se Vlada smije zaduživati samo uz odobrenje Sabora.

Ispravljajući njegove navode **Lucija Debeljuh (SDP)** je primijetila da je prethodnog dana sjednica zaključena točno u 22.30 kao što je bilo i najavljeno. Potpredsjednik Sabora mr. Arlović, koji je u tom trenutku predsjedavao, prozivao je zastupnike koji su bili prijavljeni za raspravu. Dakako da nije mogao dati riječ onome tko u tom trenutku nije bio u dvorani.

Potpredsjednik Hrvatskog sabora **Baltazar Jalšovec** ju je dopunio navodima da su neki zastupnici ishodili njegovo dopuštenje da o rebalansu raspravljaju idući dan (među njima je bio i zastupnik Glavan).

Mr.sc. **Marin Jurjević** je ustvrdio da je potpredsjednik Arlović vodio sjednicu u skladu s Poslovníkom. Smatra da nitko od prijavljenih sudionika u raspravi ne može rezervirati termin za drugi dan, ako je lista govornika iscrpljena. **Baltazar Jalšovec** mu je dao za pravo.

Spočitnuvši mu povredu Poslovníka jer je zastupniku Jurjeviću dao riječ prije njega (znajući da želi upozoriti na povredu tog akta) **Glavan** je pojasnio da nije tvrdio da je gospodin Arlović povrijedio Poslovník, nego da je bio nekorektan i bezobrazan prema kolegama zastupnicima.

Povećati potpore područjima posebne državne skrbi

Ivica Buconjić (HDZ) osvrnuo se na odredbe članka 15. Konačnog prijedloga zakona koji govori o potporama općinama i gradovima na područjima posebne državne skrbi. Naime, iz obrazloženja tog članka proizlazi da su ta sredstva u Proračunu za 2003. godinu predviđena za puno više namjena nego ove godine (u izmijenjenom Zakonu o izvršenju ovogodišnjeg Proračuna je jasno navedeno da će se navedenim lokalnim jedinicama nadoknaditi razlika manje ostvarenih prihoda). Propisano je, kaže, da se sredstva potpore koriste za korekciju fiskalnog kapaciteta, kao poticajna sredstva za rashode za nefinancijsku imovinu općine ili grada, za uravnoteženje materijalnih rashoda, kao sredstva racionalnosti rashoda za zaposlene te za pokriće funkcija grada s manje od 30 tisuća stanovnika.

Zastupnik podsjeća na to da su sredstva potpore gotovo svim jedinicama lokalne samouprave na području Baranje planirana na razini ove godine, što je samo kap u moru velikih potreba (mnogi problemi su posljedica Domovinskog rata). To je potkrijepio i brojčanim podacima. Primjerice, prosječna stopa nezaposlenosti na tim područjima je dvostruko veća nego li u ostalim dijelovima Hrvatske (43 posto, a u

Povećati potpore lokalnim jedinicama na područjima posebne državne skrbi, jer to je samo "kap u moru" njihovih potreba.

Baranji čak 55) dok je gustoća naseljenosti pet puta manja (svega 22,3 stanovnika na km²). Tamošnje gospodarstvo je uništeno, devastirano i opljačkano, komunalna infrastruktura zapuštena, a prosječni prihodi po stanovniku bili su još 2000. godine upola manji nego u ostalim krajevima (sada su te razlike još veće, upravo zbog povećanja neoporezivog dijela dohotka na 3750 kuna). Potpore predviđene ovim Zakonom trebale bi kompenzirati upravo te gubitke u приходima općinskih i gradskih proračuna na područjima od posebne državne skrbi, napominje zastupnik.

U nastavku je izrazio zadovoljstvo što su relativno jasno utvrđeni kriteriji temeljem kojih će se dijeliti državne potpore. Prosvjedovao je, međutim, zbog činjenice da su u Prijedlogu proračuna za 2003. smanjena sredstva za obnovu pruge Beli Manastir-Vrpolje (135 na 70 mln kuna), kao i potpora Osječko-baranjskoj županiji (sa 12,5 na 10,3 mln kuna).

U zaključnom dijelu izlaganja Buconjić je naglasio da građani s područja posebne državne skrbi ne traže nikakvu milostinju, već očekuju da se na tim područjima počne razvijati gospodarstvo. U protivnom će, kaže, zbog loših uvjeta života, uslijediti masovno iseljavanje povratnika iz tih krajeva (u Baranju se vratilo više od 90 posto prognanika). Kako reče, iduće godine ipak očekuje značajno veću potporu države navedenim lokalnim jedinicama, s onih proračunskih pozicija gdje još postoje rezerve, jer bez toga se neće moći rješavati nagomilani problemi.

Riječ predlagatelja

Po riječima dr. **Crkvenca** odredbe članka 15. Konačnog prijedloga zakona treba sagledavati u kontekstu nekih zakonskih promjena o kojima tek predstoji rasprava. Naime, noveliranjem Zakona o porezu na dohodak situacija na područjima od posebne skrbi će se zasigurno popraviti. Donošenjem tog zakona lokalne jedinice o kojima je riječ više neće gubiti na tome što porezni obveznici na njihovu području imaju veće porezne olakšice. Pojasnio je da će tijekom godine te pogodnosti biti iste kao i na drugim područjima, tako da ne bi trebalo biti problema kod punjenja lokalnih proračuna. Olakšice koje im pripadaju priznat će se građanima na kraju godine i obračunati na temelju godišnje porezne prijave (razlika će im biti vraćena iz centralnog proračuna).

Crkvenac je obećao da će predlagatelj još jednom detaljno proanalizirati sporni članak, imajući u vidu uložene amandmane. Napomenuo je, među ostalim, da je namjera predlagatelja bila obvezati i one županije koje ne dobivaju transfer iz centralnog proračuna da usmjere određena sredstva u nerazvijene dijelove na svom području.

Najavio je, također, da će Vlada posebno razmotriti rješenja predložena člankom 44., uz napomenu da bi

svi koji imaju pravo na dodatak od 0,5 posto na plaću za godine radnog staža, trebali to i ostvariti.

Istina je, kaže, da se prihodi fondova transferiraju samo iz proračuna, ali oni su iskonsolidirani s privatizacijskim prihodima pa to ne bi trebalo praviti nejasnoću.

Crkvenac je, među ostalim, informirao zastupnike da ni on niti premijer dosad nisu koristili zakonsko ovlaštenje da mogu raspolagati dijelom sredstava Tekuće zalihe Proračuna (do iznosa od 100 odnosno 500 tisuća kuna). Ta su rješenja - kaže - predviđena samo za slučaj da se nešto iznenada dogodi, a Vlada se ne može sastati.

Posljednja se javila za riječ **Jadranka Kosor**, zahtijevajući da se ministar očituje o prijedlogu Kluba zastupnika HDZ-a i drugih sudionika u raspravi za vraćanje porodnih naknada na razinu iz 2000.

Dr. Crkvenac je obećao da će Vlada ponovno razmotriti taj prijedlog o kojem se već više puta očitovala.

Nakon toga je potpredsjednik Sabora **Baltazar Jalšovec** zaključio raspravu, uz napomenu da se amandmani na Konačni prijedlog zakona mogu podnositi do srijede, 20. studenoga.

AMANDMANI

U nastavku donosimo pregled amandmana na Konačni prijedlog zakona koji nisu usmeno obrazloženi na sjednici.

Riječ je, ponajprije, o 18 amandmana Odbora za zakonodavstvo, dio kojih je pravno-tehničke naravi (članci 4, 5, 6, 9, 20, 23, 30, 31, 35, 38, itd.). Spomenimo, među ostalim, da se to radno tijelo založilo za brisanje dijela teksta stavka 3. u članku 2. koji govori o strukturi Proračuna. Isto predlaže i za odredbu stavka 2. u članku 3. koja propisuje da će se proračunska sredstva koristiti samo za namjene koje su određene Proračunom, i to do visine utvrđene u Posebnom dijelu tog dokumenta. Sugerira, također, da se u članku 9. Konačnog prijedloga zakona predvidi da proračunski korisnici mogu imati devizni račun jedino na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva (a ne ministra) financija, kako predlaže predlagatelj.

Smatra suvišnim i odredbe stavka 3. u članku 33. te stavka 4. u članku

34. predloženog Zakona. Članovi Odbora predlažu i dopunu teksta članka 40, tako da glasi: Ako tijekom 2003. godine nastanu nove obveze za Proračun stupanjem na snagu zakona i odluka, obveza osiguranja sredstava za njihovu provedbu izvršit će se u 2004. godini, osim ako se u postupku njihova donošenja ne odluči drugačije.

Prema prijedlogu tog radnog tijela iz zakonskog teksta trebalo bi izostaviti i stavak 1. u članku 41. koji predviđa da će u 2003. godini Fond za razvoj i zapošljavanje i Fond za regionalni razvoj ostvarivati prihode iz Proračuna (to je već propisano posebnim zakonima). U poglavlju koje uređuje promjenu načina financiranja korisnika Proračuna smatra suvišnim odredbe članaka 42. i 43. Podsjetimo, prvim se propisuje da su ministarstva nadležna za zavode, državne upravne organizacije, institute i agencije obvezna pristupiti izmjenama i dopunama zakona sukladno kojima su navedena tijela osnovana, i to u dijelu koji se odnosi na izvore i način financiranja njihove djelatnosti. Drugi predviđa da će Vlada, na prijedlog Ministarstva, obavljati preraspodjelu sredstava za plaće, naknade i materijalne rashode u okviru Proračunom planiranih sredstava za tu namjenu. Spomenimo i prijedlog Odbora da se u točki 3. članka 46. riječi: "Ministarstvu tromjesečni računski plan" zamijene riječima "Državnoj riznici financijski plan". Članovi tog radnog tijela založili su se i za preformulaciju članka 47. Konačnog prijedloga zakona, tako da glasi: "Uz novčanu kaznu iz članka 46. ovog Zakona izreći će se i zaštitna mjera obustave daljnjih mjesečnih dodjela u slučajevima korištenja sredstava Proračuna protivno zakonu".

U nastavku ukratko o amandmanima što ih je na Konačni prijedlog zakona podnio **Ivica Škarić (HSL)**. Svrha je njegova amandmana na članak 13. - obvezati Vladu da materijalna prava radnika dogovori sa sindikatom (kao što je predviđeno i u članku 12.). To bi, po mišljenju zastupnika, trebala biti obveza i drugih pravnih i fizičkih osoba korisnika proračuna.

Zatražio je, nadalje, da se u stavcima 3. i 9. članka 15. Konačnog prijedloga zakona doda tabelarni izračun potpora županijama, općinama i gradovima prema utvrđenim kriterijima. U obrazloženju tog amandmana navodi da se ovi kriteriji prvi

put primjenjuju u Državnom proračunu, a osnova za njihovo vrednovanje je popis stanovništva za 2001. Osim toga, tekuća pomoć unutar opće države smanjena je za 12 posto, pa korisnici s područja posebne državne skrbi moraju dobiti kvalitetno obrazloženje.

Spomenimo i njegov zahtjev za dopunu stavka 1. u članku 16. Konačnog prijedloga zakona. Navedena odredba predviđa da će se sredstva za povrat mirovinskog i zdravstvenog doprinosa, koja su uplaćena za osiguranike prema članku 23. Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara, vratiti poslodavcima sa sjedištem odnosno s prebivalište na području tog grada, na teret doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Zastupnik napominje da je Vlada RH, temeljem spomenutog zakona, donijela Odluku kojom se prava na povrat navedenih sredstava odnose i na Grad Ilok, te općine Lovas i Tovarnik, pa u tom smislu treba dopuniti i članak 16. Konačnog prijedloga zakona o izvršavanju Državnog proračuna RH za 2003. godinu.

Založio se i za brisanje stavka 5. u članku 38. tog propisa koji, po njegovoj ocjeni, privilegira jednu skupinu korisnika poticajnih mjera na račun druge. Naime, stavkom 4. tog članka predviđa se da će se državne potpore i poticaji obustaviti i/ili umanjiti pravnim osobama, korisnicima koji nisu ispunili obveze prema državi za proteklu godinu (doprinosi, porezi, naknade i dr.) proporcionalno neispunjenim obvezama i šteti zbog neispunjavanja ugovorenih obveza (ugovora) koji se podupiru potporama. Prema predloženom stavku 5. (čije se brisanje predlaže) to se ne bi odnosilo na fizičke osobe - korisnike potpora sukladno Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu. Iz navedenog proizlazi da će poljoprivrednici, ribari i vlasnici šuma iduće godine dobiti državne poticaje, iako nisu platili doprinose, poreze i dr. dok bi ostali korisnici - obrtnici, poduzetnici i dr. bili kažnjeni obustavom ili umanjnjem potpora, negoduje zastupnik.

Daljnji je njegov prijedlog da se u članku 40. precizira da će se nove obaveze Državnog proračuna realizirati kroz tekuću zalihu a kad se sredstva te rezerve iscrpe, obaveza osiguranja sredstava prenijela bi se u 2004. godinu. Svoj zahtjev za brisa-

njem stavaka 2. i 3. u članku 41. popratio je napomenom da se odredbama ovog Zakona ne mogu suspendirati dijelovi drugih zakona (konkretno, Zakona o Fondu za regionalni razvoj Republike Hrvatske i Zakona o Fondu za razvoj i zapošljavanje). Da bi realizirala svoj prijedlog Vlada mora provesti proceduru izmjena i dopuna navedenih zakona, kaže zastupnik. Iz istih razloga zatražio je i da se iz zakonskog teksta izostavi članak 44. koji propisuje da se iduće godine neće primjenjivati odredbe članka 12. stavci 2. i 5. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika te odredbe članaka 5., 6. i 7. Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika.

Ovaj pregled nastavljamo prikazom amandmana što ih je na vlastiti tekst naknadno utvrdio **predlagatelj**.

Korekcija u članku 15. Konačnog prijedloga zakona je pravno-tehničke naravi (termin "potpore" zamijenjen je terminom "pomoći").

Vlada je, nadalje, iza članka 36. dodala novi članak 36a. koji glasi: "Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje financiraju decentralizirane funkcije, u odlukama o izvršavanju proračuna za 2003. godinu propisuju mjere ograničenja kojima se osigurava da prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine budu isti ili veći od rashoda poslovanja i rashoda za nabavu nefinancijske imovine u 2003. godini. Navedene odluke dužne su dostaviti Ministarstvu financija u roku 15 dana od donošenja, zajedno s proračunom i tromjesečnim planovima za 2003. godinu."

Novopredloženim člancima 38a, 38b. i 38c. razrađene su poticajne mjere za provođenje reformi u poljoprivredi, pravosuđu, znanosti i školstvu. Dakako, uvjet za korištenje navedenih sredstava je ostvarenje programa reformi, kao i međunarodna verifikacija znanstveno-istraživačkih projekata. Među ostalim, predviđeno je da će se ovlaštenim znanstvenim ustanovama registriranim prema posebnim propisima, koje nisu upisane u registar obveznika PDV-a, iz Proračuna za 2003. vratiti obračunati i plaćeni PDV na uvezenu i u tuzemstvu nabavljenu opremu za tehnologijsko - istraživačke i znanstvenoistraživačke projekte.

Daljnjom amandmanskom korekcijom predlagatelja ispravlja se propust

činjen kod prijepisa zakonskog teksta. Naime, tom su prilikom iz stavka 2. članka 39. izostavljene riječi "na ustanove socijalne skrbi, ustanove kulture" (na te se ustanove također ne odnosi zakonska obveza da prihode ostvarene obavljanjem osnovne i ostale djelatnosti uplaćuju na jedinstveni račun Državne riznice).

Člankom 43. Konačnog prijedloga zakona predviđeno je da će Vlada, na prijedlog nadležnog Ministarstva, obavljati preraspodjelu sredstava za plaće naknade i materijalne rashode, u okviru planiranih sredstava za tu namjenu u Proračunu. Dopunom tog članka novim stavkom 2. predlagatelj precizira da će se preraspodjela sredstava za plaće temeljiti i na Odluci o politici plaća Vlade RH za 2003. godinu.

Budući da je uvažila amandman Odbora za zakonodavstvo na članak 3, Vlada je u kaznene odredbe uvrstila novu, koja predviđa prekršajno kažnjavanje odgovorne osobe korisnika Proračuna i u slučaju da u propisanom roku ne dostavi Ministarstvu odluku o izvršavanju proračuna te preuzme obveze i isplaćuje rashode iznad iznosa utvrđenog člankom 36a. ovog Zakona.

Spomenimo, na kraju, i amandmansku korekciju predlagatelja u stavku 1. članka 28. Konačnog prijedloga zakona (iznos "9.355.698.167,00 kuna" zamijenjen je iznosom "9.152.148.545,00 kuna". Razlog - zahvaljujući amandmanima na Prijedlog državnog proračuna za 2003. godinu rashodi državnog proračuna smanjeni su za 203.549.622,00 kuna, pa je za toliko smanjen iznos do kojeg se Vlada može zadužiti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala.

IZJAŠNJAVANJE

U nastavku sjednice uslijedilo je izjašnjavanje o podnesenim amandmanima.

Predstavnik predlagatelja, **dr. Mato Crkvenac**, najprije je obrazložio Vladine amandmane, budući da su se zastupnici složili s tim da ih razmotre (dostavljeni su nakon poslovnčkog roka.). Prvi je prihvaćen jednoglasno, a drugi većinom glasova nazočnih zastupnika, i to u nešto izmijenjenom obliku. Naime, **Ivan Šuker** je, u ime Kluba zastupnika HDZ-a, zahtijevao da ga Vlada povuče, jer je suviše a obrazloženje konfuzno. Podsjetio je na

činjenicu da je i Zakonom o proračunu definirano da jedinice lokalne samouprave, kao i ostali proračunski korisnici, ne smiju trošiti izvan plana. Prema tome, ovim amandmanom se ništa ne rješava a njegovim usvajanjem samo bi se stvorili problemi, prvenstveno onim lokalnim jedinicama koje su već donijele proračune, upozorava zastupnik. Prigovorio je još da u obrazloženju Vladinog amandmana stoji, da iz financijskih izvješća lokalnih i područnih jedinica za razdoblje siječanj-rujan 2003. proizlazi da su na računima proračuna iskazana znatna neutrošena sredstva prenesena iz prethodnog razdoblja i ostvarena u tekućem razdoblju. Po njegovom mišljenju to nije nikakav argument za predlaganje spomenute amandmanske korekcije, a ako se ona ipak usvoji, trebala bi se odnositi na sve jedinice lokalne i regionalne samouprave, a ne samo na one koje su preuzele financiranje decentraliziranih funkcija za 2003. godinu.

Dr. **Crkvenac** se, u ime autora materijala, ispričao zbog greške u obrazloženju amandmana (pogrešno je navedena 2003. umjesto 2002. godine). Po njegovim riječima, novopredložena zakonska odredba itekako ima smisla, budući da upućuje lokalne jedinice da se ne zadužuju iznad refinanciranja svojih starih dugova. Kako reče, predlagatelj može prihvatiti samo prijedlog da se iz članka 36a. izostave riječi "koje financiraju decentralizirane funkcije".

Uslijedilo je izjašnjavaње o ovako izmijenjenom amandmanu Vlade RH koji je dobio podršku većine zastupnika.

Predstavnik Kluba zastupnika HDZ-a **Ivan Šuker** iznio je primjedbe i na treći amandman predlagatelja kojim se razrađuju poticajne mjere za provođenje reformi u poljoprivredi, pravosuđu, znanosti i školstvu. Suge-

rirao je, naime, da se iz članka 38c., ispusti riječ obračunati (to se odnosi na PDV), tako da ostane samo plaćeni porez na dodanu vrijednost. Po riječima zastupnika onaj tko nije u sustavu PDV-a ne može niti obračunati taj porez, već ga samo plaća prilikom nabavke opreme. Smatra da je predlagatelj trebao naznačiti s koje proračunske pozicije će država vraćati znanstvenim ustanovama plaćeni PDV na nabavljenu opremu, ili barem naznačiti da će to biti podmireno sredstvima iz tekuće pričuve. Založio se za to da se na isti način vraća i plaćeni PDV na vatrogasnu opremu dobrovoljnim vatrogasnim društvima, jer je odredba predviđena sadašnjim zakonom neprovediva. Dr. **Crkvenac** se složio s prva dva prijedloga, ali je napomenuo da treći zahtjev zastupnika HDZ-a Vlada ne može prihvatiti jer bi to bilo suprotno intenciji njenog amandmana. Svrha je, naime, da se u što kraćem roku obnovi znanstvena oprema koja nije obnavljana zadnjih desetak godina. Osim toga, u Zakonu o vatrogastvu stvari nisu tako riješene da bi bile usklađene s mogućom primjenom sustava PDV-a na ovaj način.

Potom je predsjednik **Tomčić** dao na glasovanje ovako korigirani amandman Vlade (dobio je "zeleno svjetlo"). Ostala četiri njena amandmana prihvaćena su bez rasprave (jednoglasno ili velikom većinom glasova).

Potom su došli na red amandmani Odbora za zakonodavstvo. Budući da je većinu tih prijedloga Vlada uvažila, postali su sastavnim dijelom Konačnog prijedloga zakona i o njima se nije glasovalo. Djelomično je prihvatila i amandman tog radnog tijela na članak 4. (drugi dio amandmana Odbor povukao). Isto tako, složila se s njegovim prijedlogom za brisanje članka 42., ali ne i članka 43.

Klubovi zastupnika, kao i pojedinačni podnositelji amandmana, bili su lošije sreće od Odbora. Naime, Vlada nije uvažila zahtjeve klubova zastupnika HDZ-a i DC-a za vraćanje roditeljskih naknada na razinu iz 2000. Budući da ni nakon dodatnog obrazloženja predstavnice Kluba zastupnika HDZ-a **Jadranka Kosor** nije promijenila stajalište, zastupnica je zahtijevala da se o njihovu amandmanu glasuje. Međutim, nije dobio podršku većine zastupnika, kao ni amandmani Kluba zastupnika DC-a.

Od ukupno 7 amandmana što ih je na zakonski tekst uložio **Ivica Škarić (HSL)** uvažen je samo onaj na članak 16., budući da su se zastupnici priklonili mišljenju Vlade. Odbijen je i amandmanski zahtjev Kluba zastupnika LIBRE, da se iz teksta predloženog članka 44. ispusti broj 6. (riječ je o suspenziji članka 6. Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika). Nisu pomogle ni višekratna upozorenja njihova predstavnika **Mladena Godeka**, kako jedino suci u ovoj zemlji, osim državnih dužnosnika i saborskih zastupnika, nemaju pravo na dodatak na plaću za godine radnog staža (0,5 posto po godini) što je, kaže, protuustavno. S obzirom na takav ishod **Jadranka Kosor** povukla je sličan amandman na članak 44.

Spomenimo još da je usvojen amandman **Tončića Žuvele (SDP)** za dopunu članka 13., tako da početak te odredbe glasi: "Ovlašćuje se Vlada da donosi odluke o visini dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu.

Ishod rasprave - Većinom glasova nazočnih zastupnika (72 glasa "za" i 9 "protiv) Hrvatski sabor donio je Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2003. godinu, korigiran prihvaćenim amandmanima.

Đ.K.; M.Ko.

Izbori - imenovanja - razrješenja

Hrvatski je sabor jednoglasno donio Odluku o imenovanju mr.sc. **Pavla Kalinića**, zastupnika i člana Odbora za ratne veterane Hrvatskoga sabora za člana Upravnog vijeća Međunarodne ustanove za psihosocijalne posljedice rata te Odluku o razrje-

šenju člana Odbora za pravosuđe Hrvatskog sabora iz redova javnih znanstvenih i stručnih djelatnika **Zdenka Haramije** jer je počeo obnašati zastupničku dužnost (3. prosinca 2002.).

Ove odluke Hrvatski je sabor donio na prijedlog **Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove** o čemu je uvodno govorio u ime tog Odbora **Ivan Jarnjak (HDZ)**.

Đ.K.

IZVJEŠĆE MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA O PRESTANKU MIROVANJA ZASTUPNIČKOG MANDATA ZASTUPNIKA ZDENKA HARAMIJE I PRESTANKU ZASTUPNIČKOG MANDATA NJEGOVOG ZAMJENIKA STJEPANA DEHINA

Hrvatski je sabor jednoglasno donio Odluku o prestanku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika **Zdenka Haramije (HSS)** i prestanka zastupničkog mandata njegovog zamjenika **Stjepana Dehina (HSS)** a na prijedlog Mandatno-imunitetnog povjerenstva Hrvatskoga sabora.

Povjerenstvo je utvrdilo da je mirovanje zastupničkog mandata Zdenka Haramije izabranog na zajedničkoj listi HSS, LS i HNS-a u VI. izbornoj jedinici započelo 24. veljače

2000. godine te da je njegov zamjenik Stjepan Dehin 24. veljače 2000. započeo s obnašanjem zastupničke dužnosti u Hrvatskom saboru.

Zdenko Haramija podnio je sukladno članku 13. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski državni sabor pisani zahtjev Predsjedniku Hrvatskoga sabora 25. studenoga 2002. kojim je izvijestio da su prestali razlozi za mirovanje njegovog zastupničkog mandata zbog obnašanja nespojive dužnosti. Povjerenstvo je

utvrdilo da su za to ispunjeni Zakonom utvrđeni uvjeti pa je mirovanje zastupničkog mandata zastupnika Zdenka Haramije prestalo osmog dana od podnošenja zahtjeva (3. prosinca 2002.) a istim danom prestala je zastupnička dužnost njegova zamjenika Stjepana Dehina.

O Prijedlogu te odluke na sjednici Hrvatskog sabora je govorio u ime Mandatno-imunitetnog povjerenstva **Darko Šantić (HNS)**.

Đ.K.

izvješća
HRVATSKOGA
SABORA

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:
dr. Željko Sabol

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

REDAKCIJA: Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavnog i odgovornog urednika), Đurđa Krmpotić, Marta Micek, Mirjana Milić, Jasna Rodić, Mario Selnik, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj

GRAFIČKI UREDNIK: Branislav Tanasijin

RAČUNALNA OBRADA: Ivo Rada

TAJNICA REDAKCIJE: Božica Šolić

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6,

tel: 01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: www.sabor.hr

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162

Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Hrvatskog sabora